

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΣΤ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ
(06.06.1996 - 15.07.1996)

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΣΤ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

Συνεδρίαση 6ης Ιουνίου 1996

(Ώρα έναρξης: 4.16 μ.μ.)

(Αρ. 1)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Η απαρτία είναι σαφής.

Με βάση την παράγραφο 3 του άρθρου 72 του συντάγματος και την παράγραφο 1 του άρθρου 76 του συντάγματος, καθώς και τους σχετικούς κανονισμούς 4 και 5 του κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων, κηρύττω την έναρξη της παρούσας συνεδρίας, η οποία είναι και η πρώτη συνεδρία της νέας Βουλής.

Θα αναγνώσω τον κατάλογο των εκλεγέντων Βουλευτών και παρακαλώ όπως κάθε Βουλευτής απαντά "παρών", όταν ακούει το όνομά του.

Αγαπίου Γιαννάκης.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αναστασιάδης Νίκος.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντωνίου Αβραάμ.

Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Παρών.

(1)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βασιλείου Ανδροούλα.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βασιλείου Γιώργος.

Γ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Γαλανός Αλέξης.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Γερασίμου Στέλιος.

ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Γεωργίου Αριστοφάνης.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Γιάγκου Κίκης.

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δημητρίου Παναγιώτης.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ερωτοκρίτου Ρίγκος.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ηλιάδης Δημήτρης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θεοδώρου Δώρος.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θωμά Γιαννάκης.

Γ. ΘΩΜΑ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ιωαννίδης Ουράνιος.

Ο. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καζαμίας Κίκης.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καράς Αντώνης.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κατσουρίδης Νίκος.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κιττής Στάθης.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κλεάνθους Νίκος.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κληρίδου Καίτη.

Κ. ΚΛΗΡΙΔΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κοντίδης Δημήτρης.

Δ. ΚΟΝΤΙΔΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυπριανού Μάρκος.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυπριανού Σπύρος.

ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λιλλήκας Γιώργος.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λυσσαριδης Βάσος.

Μακρίδης Ισιδώρος.

Ι. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ματσάκης Μάριος.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάτσης Γιαννάκης.

Γ. ΜΑΤΣΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μαυροκορδάτος Χρίστος.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μιχαηλίδης Θάσος.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μουσιούττας Νίκος.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μούσκος Ανδρέας.

Α. ΜΟΥΣΚΟΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νεοφύτου Αβέρωφ.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ομήρου Γιαννάκης.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παντελίδου Κατερίνα.

Κ. ΠΑΝΤΕΛΙΔΟΥ:

Παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παπαδόπουλος Τάσος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παλακώστας Κώστας.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρισινός Ανδρέας.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πιττοκοπίτης Νίκος.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πουργουρίδης Χρίστος.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προδρόμου Πρόδρομος.

Π. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σαμμούτας Ευάγγελος.

ΕΥ. ΣΑΜΜΟΥΤΑΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στυλιανού Στέλιος.

ΣΤ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συλλούρης Δημήτρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τυρίμος Κυριάκος.

Κ. ΤΥΡΙΜΟΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Φιλίππου Ανδρέας.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Χάσικος Σωκράτης.

Σ. ΧΑΣΙΚΟΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Χατζηγεωργίου Γεώργιος.

Γ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Χατζηγεωργίου Τάκης.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Χατζηγιάννης Σοφοκλής.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Χατζηδημητρίου Τάκης.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Χριστοδουλίδης Δώρος.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Χρίστου Ανδρέας.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Χριστόφιας Δημήτρης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Χριστοφόρου Λευτέρης.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οι εκπρόσωποι των θρησκευτικών ομάδων.

Καλαϊτζιάν Πετρός.

Π. ΚΑΛΑΪΤΖΙΑΝ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μαντοβάνη Μπενίτο.

Μ. ΜΑΝΤΟΒΑΝΗ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Χατζηρούσος Αντώνης.

Α. ΧΑΤΖΗΡΟΥΣΟΣ:

Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ τώρα όπως εγερθείτε και μαζί μου να επαναλαμβάνετε τη νενομισμένη διαβεβαίωση.

"Διαβεβαιώ επισήμως

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Διαβεβαιώ επισήμως

ΠΡΟΕΔΡΥΕΩΝ:

πίστιν και σεβασμόν εις το Σύνταγμα

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

πίστιν και σεβασμόν εις το Σύνταγμα

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

και τους συνάδοντας αυτώ νόμους

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

και τους συνάδοντας αυτώ νόμους

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

και εις την διατήρησιν της ανεξαρτησίας

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

και εις την διατήρησιν της ανεξαρτησίας

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

και της εδαφικής ακεραιότητος

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

και της εδαφικής ακεραιότητος

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

της Δημοκρατίας της Κύπρου".

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

της Δημοκρατίας της Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συγχαίρω όλους σας, φυσικά, για την εκλογή σας.

Το επόμενο θέμα της ημερήσιας διάταξης ...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Να μου επιτρέψετε -δε θέλω να δημιουργήσω αναταραχή ασφαλώς- αλλά υπάρχει μια θέση αρχής του κόμματός μου την οποία με εξουσιοδότησε η κοινοβουλευτική ομάδα να καταθέσω.

Έχουμε δώσει διαβεβαίωση και πίστη στην υπεράσπιση της εδαφικής ακεραιότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας και στους νόμους του κράτους και στο σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Θέλω να εκφράσω τη διαματυρία μου, γιατί ακριβώς υπουργοί του πραξικοπήματος, που οδήγησαν στην κατάλυση της έννομης τάξης, βρίσκονται στα έδρανα της Βουλής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μάτσης.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, λυπούμαι γιατί επανέρχονται κατ' επανάληψη τα ίδια διχαστικά μηνύματα κατά την έναρξη της νέας θητείας της Βουλής. Βάσει του συντάγματος, κάθε πολίτης αν κέκτηται ορισμένα πλεονεκτήματα και δικαιώματα, μπορεί να είναι υποψήφιος βουλευτής και να εκλέγεται παρά του λαού. Η θέση την οποία ο έντιμος συνάδελφος κ. Χριστόφιας ήγειρε είναι αμφισβήτηση της ετυμηγορίας του λαού και είναι ανατροπή των ίδιων των δημοκρατικών θεσμών. Λυπούμαι, γιατί επαναφέρουν κατ' επανάληψη το ίδιο θέμα.

ΑΠΟ ΤΟ ΑΚΡΟΑΤΗΡΙΟ:

Εύγε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Από το ακροατήριο δεν επιτρέπονται οποιαδήποτε σχόλια. Θέλω να γίνει σαφές.

Το επόμενο θέμα της ημερήσιας διάταξης είναι η εκλογή Προέδρου της Βουλής και παρακαλώ όπως υποβληθούν υποψηφιότητες.

Ο κ. Τάσσος Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υποβάλλω την υποψηφιότητα του Προέδρου του Δημοκρατικού Κόμματος και πρώην Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, του κ. Σπύρου Κυπριανού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μάτσης.

Γ. ΜΑΤΣΗΣ:

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού υποστηρίζει την υποψηφιότητα του κ. Κυπριανού ως Προέδρου της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γιαννάκης Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ υποστηρίζει την υποψηφιότητα του Προέδρου του κόμματος, Βάσου Λυσσαρίδη. Θα ήθελα να μου δοθεί ο λόγος, για να επιχειρηματολογήσω υπέρ αυτής της υποψηφιότητας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπορείτε, έχετε το δικαίωμα.

Μόνο που θα ήθελα την άδεια της Βουλής, δεδομένου ότι υποβλήθηκε η δική μου υποψηφιότητα, αν η Βουλή το επιτρέπει -γνωρίζω ότι ο κανονισμός είναι σαφής ότι προεδρεύει ο πρεσβύτερος, αλλά θα ήθελα την άδεια της Βουλής- να επιτραπεί στον επόμενο πρεσβύτερο να αναλάβει την προεδρία του Σώματος, γιατί δεν αισθάνομαι, εφόσον είμαι υποψήφιος, ότι πρέπει να βρισκομαι στην έδρα της Βουλής.

Ο κ. Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα συγκατατεθούμε στην εναλλαγή μόνο υπό την προϋπόθεση ότι το Σώμα θα συμφωνήσει ότι μπορεί να γίνει η αλλαγή, για να μη δημιουργηθεί συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή πρόκειται υποτίθεται περί παραβιάσεως κάποιου θεσμού ... ναι, ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σέβας, δεν είναι στη Βουλή να αποφασίσει. Είναι ρητή πρόνοια του σχετικού άρθρου του συντάγματος. Θα προεδρεύετε και, πιστεύω, εκείνο που θα μπορούσατε να πείτε και το λέω εγώ -επειδή ίσως η εγνωσμένη σας μετριοφροσύνη δε θα το πει- κανένας από μας δε νομίζει ότι, συνεχίζοντας να προεδρεύετε αυτού του Σώματος, πρόκειται με οποιοδήποτε τρόπο να καταχραστείτε των εξουσιών είτε των προνομίων του Προεδρεύοντος της Βουλής ή να επηρεάσετε κατ' οποιοδήποτε τρόπο τη συνεδρία. Γι' αυτό η δική μου αντιεισήγηση είναι η Βουλή να αποφασίσει ότι παρά το γεγονός ότι είστε υποψήφιος, παρακαλούμε να συνεχίσετε να προεδρεύετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μάτσης.

Γ. ΜΑΤΣΗΣ:

Συμφωνώ πλήρως, κύριε Πρόεδρε, με τις θέσεις τις οποίες εξέφρασε ο κ. Παπαδόπουλος και νομίζω ότι δεν υπάρχει κανένας λόγος, παρά να συνεχίσετε να προεδρεύετε της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα αυτή ήταν και η άποψη του κ. Αγαπίου. Ο κ. Αγαπίου αυτό ακριβώς είπε.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχετε δίκαιο. Εγώ εννοούσα ότι επιθυμία μας είναι να παραμείνετε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα παραμείνω.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

... και μόνο αν η Βουλή συμφωνούσε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν χρειαστεί, θα το δούμε.

Ορίστε, κύριε Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η Βουλή των Αντιπροσώπων καλείται σήμερα να εκλέξει το νέο Πρόεδρο του Σώματος. Είναι μια στιγμή ευθύνης για το σύνολο της Βουλής αλλά και για κάθε Βουλευτή ξεχωριστά. Θέλω να υπογραμμίσω ότι, κατά τη γνώμη μας, στόχος και μοναδικό μας μέλημα θα πρέπει να είναι η ανάδειξη ενός Προέδρου, ο οποίος να εκφράζει πάνω και πέρα από κομματικές σκοπιμότητες και υπολογισμούς την ενότητα αυτού του Σώματος και την κοινή επιθυμία όλων μας να υπηρετήσουμε σωστά τα λαϊκά και τα εθνικά συμφέροντα.

Θα πρέπει ακόμα η εκλογή του προέδρου της εθνικής αντιπροσωπείας να υπερβαίνει στενές παραταξιακές αντιλήψεις και να λειτουργεί συναινετικά και συνενω-

τικά για όλες τις πλευρές της Βουλής. Με αυτό το πνεύμα προτείνουμε την υποψηφιότητα του Προέδρου του Σοσιαλιστικού κόμματος ΕΔΕΚ, Βάσου Λυσσαρίδη, για την προεδρία της Βουλής.

Είναι καλά γνωστό ότι αυτή η υποψηφιότητα δε στηρίζεται σε λογικές κομματικών συναλλαγών ή αντιπαροχών και είναι ανεξάρτητη οποιασδήποτε μελλοντικής πολιτικής επιδίωξης. Είναι μια υποψηφιότητα, πρόταση και προσφορά εθνικής και πολιτικής ευθύνης που παραμερίζει αποφασιστικά κάθε λογική στενού παραταξιακού συμφέροντος.

Θέλω να υπενθυμίσω ότι προεκλογικά δηλωνόταν ή αφήνετο να νοηθεί από όλους τους πολιτικούς χώρους ότι ευνοείτο η υποψηφιότητα του Βάσου Λυσσαρίδη ως ενωτική και αξιοκρατική. Και υπήρχε η γενική παραδοχή ότι η προηγούμενη θητεία του στην προεδρία αυτού του Σώματος υπήρξε εντός και εκτός Κύπρου υπόδειγμα επιτυχημένης και άψογης επιτέλεσης των πολιτειακών και εθνικών ευθυνών που συνεπάγεται αυτή η θέση. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι, έστω και την τελευταία στιγμή, θα προτανεύσει το καλώς νοούμενο συμφέρον του τόπου και θα παραμεριστούν οι στενές παραταξιακές σκοπιμότητες. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι με γενναιοψυχία θα αρθούμε όλοι στο ύψος των περιστάσεων και θα ανταποκριθούμε θετικά στο χρέος που επωμιζόμαστε να αναδείξουμε έναν Πρόεδρο που θα εκφράζει την ενότητα και τη συναντίληψη αυτού του Σώματος.

Υπενθυμίζω απλώς ότι σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες η εκλογή Προέδρου Βουλής έχει ήδη καθιερωθεί κατά παράδοση και κατά πάγια κοινοβουλευτική πρακτική ως σημείο ενότητας και ομοφωνίας, με ανάδειξη προέδρων που ψηφίζονται από το σύνολο των κομμάτων και των Βουλευτών.

Κύριε Πρόεδρε, ο λαός που μας παρακολουθεί και μας κρίνει αναμένει ότι σήμερα θα δώσουμε ένα μήνυμα συναίνεσης, ομοψυχίας και παραμερισμού των στενών κομματικών ελατηρίων. Αναμένει να επιβεβαιωθεί στις προσδοκίες του ότι η πολιτική διαδικασία μπορεί και πρέπει να λειτουργεί ενωποιοτικά και ότι δεν είναι δυνατό όλα να θυσιάζονται στο βωμό και στη λογική του κομματικού συμφέροντος και να υποτάσσονται σε αντιλήψεις μονοπωλιακής νομής της εξουσίας. Καλούμε όλους με βάση του τι η συνείδηση τους επιτάσσει να τοποθετηθούν. Είμαστε βέβαιοι ότι, αν έτσι λειτουργήσουμε, θα αναδείξουμε στην προεδρία του Σώματος το Βάσο Λυσσαρίδη.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστόφιας.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ως μου επιτραπεί, πριν υποστηρίξω την υποψηφιότητα Βάσου Λυσσαρίδη να απευθύνω ένα μεγάλο ευχαριστώ στον κυπριακό λαό, γιατί μας έχει τιμήσει με την ψήφο του και ιδιαίτερα το δικό μας το κόμμα, δίνοντάς του τα ποσοστά που του έχει δώσει. Ευχαριστούμε θερμά, ολόψυχα και υποσχόμαστε ότι θα δώσουμε τον καλύτερο εαυτό μας, ώστε να ανταποκριθούμε στο έπακρο στις προσδοκίες του κυπριακού λαού.

Κύριε Πρόεδρε, είμαστε ένα κράτος και ένας λαός που δίνουμε αγώνα επιβίωσης. Αγώνα για την απαλλαγή από την κατοχή, για την απαλλαγή από τους έποικους, αγώνα για την επανένωση της μοιρασμένης μας πατρίδας. Η διχοτόμηση

προήλθε από το φασιστικό πραξικόπημα και την τούρκικη εισβολή και μας ταλάνίζει για είκοσι δύο τώρα χρόνια, χωρίς να δίνονται τα όποια μηνύματα, ελπιδοφόρα μηνύματα, αλλαγής της στάσης της τουρκικής πλευράς και να προχωρήσουμε σε λύση.

Ένας σημαντικός παράγοντας, ο οποίος θα διαδραματίσει, ίσως και καθοριστικό ρόλο στη λύση του κυπριακού προβλήματος, είναι ο διεθνής παράγοντας. Η Βουλή των Αντιπροσώπων χρειάζεται Πρόεδρο, ο οποίος να μπορεί να αξιοποιήσει διεθνείς σχέσεις, τις οποίες έχει κτίσει και στον παρελθόν, τις οποίες καλλιεργεί και στο παρόν και θα μπορέσει να καλλιεργήσει στο μέλλον, ούτως ώστε ακριβώς ο διεθνής παράγοντας να διαδραματίσει αυτό το ρόλο. Χρειαζόμαστε Πρόεδρο της Βουλής, ο οποίος να διαδραματίζει ένα συναινετικό και ενωτικό ρόλο στη Βουλή των Αντιπροσώπων μεταξύ των κοινοβουλευτικών ομάδων και μεταξύ των Βουλευτών. Χρειαζόμαστε Πρόεδρο της Βουλής, ο οποίος να μπορεί να θέτει ακριβώς το πολιτειακό συμφέρον από το έδρανο του Προέδρου της Βουλής, από το αξίωμα του Προέδρου της Βουλής, πάνω από το στενό κομματικό και το παραταξιακό συμφέρον. Αυτά νομίζω είναι τα βασικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα του Προέδρου που χρειάζεται η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Και θέλω να πω με όλη την ειλικρίνεια ότι ο Βάσος Λυσσαρίδης μπορεί επάξια να διαδραματίζει το ρόλο αυτού του Προέδρου της Βουλής. Άλλωστε έχουμε ως βάση, για να στηρίξουμε αυτή μας την διαπίστωση, τις εμπειρίες του πρόσφατου παρελθόντος. Προ μιας πενταετίας Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων ήταν ο Βάσος Λυσσαρίδης, ο οποίος είχε ασκήσει τα καθήκοντά του δραστήρια συναινετικά και όντως έθετε το συμφέρον το πολιτειακό, το συμφέρον της Κύπρου πάνω από τα κομματικά συμφέροντα. Είναι πλείστες όσες φορές που όλοι έχουν παραδεχθεί ότι ο Βάσος Λυσσαρίδης εκείνη την εποχή είχε παραμελήσει την ΕΔΕΚ, για να τρέξει τα καθήκοντα και να εκπληρώσει επάξια τα καθήκοντα που εκληγάζουν από το αξίωμα του Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Ήταν κοινή διαπίστωση όλων των πολιτικών ηγετών ότι ο Βάσος Λυσσαρίδης ήταν ίσως ο καλύτερος Πρόεδρος που πέρασε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας και μέχρι πρόσφατα γινόταν λόγος ότι θα μπορούσε να αποτελέσει μια συναινετική υποψηφιότητα, που θα μπορούσε να ψηφιστεί από ολόκληρη τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Είναι πάνω σ' αυτή τη βάση που εμείς υποστηρίζουμε και θα ψηφίσουμε το Βάσο Λυσσαρίδη για Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων και θα ήθελα να απευθύνω και έκκληση προς ολόκληρο το Σώμα, έχοντας υπόψη αυτά τα κριτήρια, αν θέλετε τους εθνικούς λόγους που έχω επικαλεστεί, να ψηφίσουν την υποψηφιότητά, Βάσου Λυσσαρίδη.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Τάσος Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δε θα ήθελα και λυπούμαι, γιατί η ευκαιρία της ανάδειξης του Προέδρου της νέας Βουλής γίνεται αντικείμενο αντιδικίας και σύγκρισης. Και πιστεύω ότι αυτό δεν είναι πολύ τιμητικό γι' αυτό το Σώμα.

Λυπούμαι, κύριε Πρόεδρε, γιατί βρίσκομαι στη θέση να μιλήσω υπέρ της υποψηφιότητας του κ. Σπύρου Κυπριανού τον οποίο έχω προτείνει και έχει υποστηριχθεί από τους συναδέλφους του Δημοκρατικού Συναγερμού, με τρόπο που να φαίνεται ότι γίνεται σε αντιπαράθεση προς το πρόσωπό σας. Καθόλου δεν αφίσταμαι από τις εκτιμήσεις των προλαλησάντων δυο συναδέλφων για τις αρετές που σας κοσμούν και για τη βοήθεια την οποία θα μπορούίτε να προσφέρετε σ' αυτό το Σώμα και στον τόπο μας. Θέλω όμως ταυτόχρονα να δηλώσω ότι, ενώ είναι γενική η αναγνώριση αυτών των αρετών σας, δε σημαίνει ότι είστε ο μόνος που κοσμίετε με αυτές τις αρετές. Και θέλω να πω ότι όσα οι συνάδελφοι έχουν αναφέρει, όταν τα άκουα από το έδρανο που καθόμωνα, νόμιζα ότι φωτογράφιζαν τον υποψήφιο που έχω προτείνει, τον κ. Σπύρο Κυπριανού. Με κανένα τρόπο δε θέλω να υποτιμήσω τη δική σας υποψηφιότητα, αλλά ζητώ με τον ίδιο τρόπο και με τα ίδια αισθήματα ούτε οι άλλοι συνάδελφοι να υποτιμούν τα προσόντα και τις αρετές του υποψήφιου Σπύρου Κυπριανού.

Σίγουρα αυτή η Βουλή πρέπει να δείξει μια συναινετική επιλογή, υποδεικνύοντας και ελπίζω τη δωδεκάτη ώρα -για να χρησιμοποιήσω τις φράσεις που χρησιμοποιήθηκαν- να επικρατήσει αυτό το συναινετικό πνεύμα και να επιλεγεί ομόφωνα ο κ. Σπύρος Κυπριανού. Δεν καταλαβαίνω γιατί η υποψηφιότητα του κ. Κυπριανού δε συναρτάται αναγκαστικά με τη συναίνεση και μόνο η δική σας υποψηφιότητα, κύριε Προεδρεύοντα της Βουλής, είναι που παρέχει αυτή τη διασφάλιση. Και οι δυο έχουν μια λαμπρή ιστορία στον τόπο μας. Υπενθυμίζω ότι ο κ. Σπύρος Κυπριανού διατέλεσε Πρόεδρος αυτού το Σώματος και πιστεύω εξίσου καλά και οι επόμενοι Πρόεδροι της Βουλής έχουν υπηρετήσει το Σώμα και δεν έχει δώσει κανένας λαβή ότι αυτοί που ήσαν οι φορείς του αξιώματος του Προέδρου της Βουλής μέχρι τώρα έχουν λειτουργήσει κατά τρόπο μη συναινετικό, μη ενοποιητικό, μη εθνικό, μη εξυπηρέτησης του συνόλου των κομματικών δυνάμεων αλλά στενών κομματικών συμφερόντων. Και αν δεν υπάρχει αυτή η αίσθηση της συναίνεσης, δεν είναι εμείς που προτείναμε τον κ. Σπύρο Κυπριανού που τη δημιουργούμε, είναι αυτοί οι οποίοι με τις ομιλίες τους από το βήμα της Βουλής έχουν δώσει την εντύπωση ότι η συναίνεση και η συνταύτιση των απόψεων σε εξυπηρέτηση του εθνικού συμφέροντος και της ομαλής λειτουργίας της Βουλής μπορεί να προέλθει μόνο από το πρόσωπό σας και όχι από οποιοδήποτε άλλο και είναι γι' αυτό που είπα στην αρχή ότι αυτές οι σκέψεις είναι μειωτικές για το σύνολο της Βουλής.

Εγώ, κοιτάζοντας γύρω, μπορώ να δω πάρα πολλούς συναδέλφους οι οποίοι επάξια μπορούν να εκπληρώσουν τα καθήκοντα του Προέδρου της Βουλής και νομίζω θα αποτελούσαν τιμή γι' αυτό το Σώμα να είναι πρόεδροι αυτού του Σώματος. Πέρα απ' όλα τα άλλα, ο κ. Κυπριανού, να μην ξεχνούμε, έχει υπηρετήσει ως Πρόεδρος της Δημοκρατίας για έντεκα ολόκληρα χρόνια και νομίζω πέρα από κομματικές σκοπιμότητες και κομματικές αντιπαραθέσεις, είναι γενική η αναγνώριση ότι η περίοδος της προεδρίας του στην προεδρία της Δημοκρατίας έχει κάτω από πολύ αντίξοες συνθήκες επιτελέσει αυτό που πάρα πολλοί έχουν υπογράψει ως το μικρό οικονομικό θαύμα της Κύπρου.

Πιστεύω -και δεν επιθυμώ να πω πολλά λόγια για την προσωπικότητα και τις αρετές του κ. Κυπριανού, γιατί πιστεύω δεν είναι της ώρας και δεν είναι αυτός ο δικός μου ρόλος ή ο ρόλος της Βουλής- πιστεύω όμως οι αρετές, οι ικανότητες και η

αξιοσύνη που χρειάζονται για την εκπλήρωση των καθηκόντων του Προέδρου της Βουλής κοσμούν και τον κ. Κυπριανού όχι σε λιγότερο βαθμό από όσο σας κοσμούν εσάς, κύριε Πρόεδρε της Βουλής.

Θέλω να πω πρόσθετα ότι, ναι, είναι γενικά παραδεκτό ότι ο εκλεγόμενος για να προεδρεύσει ενός νομοθετικού σώματος σε άλλες χώρες πρέπει να τυγχάνει, αν είναι δυνατό, της ομοφωνίας της Βουλής και η έκκλησή μου είναι αυτή η ομοφωνία να εκφραστεί στην υποψηφιότητα του κ. Κυπριανού, ιδιαίτερα αφού είναι εκ των προτέρων γνωστό ότι θα εκλεγεί ο κ. Κυπριανού.

Όμως, αν αυτή η ομοφωνία δεν είναι δυνατό να επιτευχθεί, διότι άλλες δυνάμεις αυτού του Σώματος δεν επιθυμούν να επέλθει αυτή η συναίνεση και η ομοφωνία, το δεύτερο καλό για το Σώμα είναι να επιλεγεί εκείνος ο οποίος τυγχάνει της υποστήριξης της πλειοψηφίας των Βουλευτών. Και είναι επομένως εκ των πραγμάτων, και απλή αριθμητική, ηλίου φαινότερο ότι αυτό το πρόσωπο που συγκεντρώνει το δεύτερο καλό, δηλαδή αντί της ομοφωνίας τη σχετική πλειοψηφία, είναι ο υποψήφιος που έχω προτείνει και υποστηρίχτηκε από το Δημοκρατικό Συναγερμό, ο κ. Σπύρος Κυπριανού.

Γι' αυτό, για να επαναλάβω τη δική σας έκκληση, υποβάλλω τη δική μου έκκληση έστω και τη δωδεκάτη, αφού έγινε η τιμητική υπόδειξη του κ. Λυσσαρίδη, να δεχτείτε να εκλέξουμε ομόφωνα τον κ. Σπύρο Κυπριανού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ...

Ο κ. Μάτσης πρώτα ο οποίος δεν έχει πρωτολογήσει.

Γ. ΜΑΤΣΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Ομολογουμένως δε θα ήθελα να πάρω το λόγο, διότι είναι ολίγο δύσκολο έργο να απαριθμείς τις ικανότητες των διατελεσάντων Προέδρων της Βουλής κατά καιρούς ή και των υποψηφίων σήμερα. Είναι όλοι σεβαστοί και θέλω χωρίς διακρίσεις να υπογραμμίσω και να τονίσω τη συνεισφορά όλων των εκάστοτε Προέδρων της Βουλής μέσα από το σύνολο της προσωπικότητας και του εκποσίματος του καθενός. Όλοι έπραξαν το καθήκον τους και θέλω να κάμω και εύφημη μνεία στον απερχόμενο Πρόεδρο της Βουλής, τον κ. Γαλανό για τη μεγάλη συνεισφορά του, ιδιαίτερα τη δραστηριότητα που ανέπτυξε στο εξωτερικό σε ό,τι αφορά τα θέματα που ενδιαφέρουν την πατρίδα μας.

Γι' αυτό κι εγώ με τη σειρά μου υπογραμμίζω την ετοιμότητα του Δημοκρατικού Συναγερμού να υποστηρίξει την υποψηφιότητα του κ. Σπύρου Κυπριανού, ο οποίος είμαστε σίγουροι θα είναι ανεξάρτητος, ακεραϊος και θα λειτουργήσει σωστά για το σύνολο της Βουλής και γι' αυτό υποστηρίζουμε την υποψηφιότητά του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστόφιας.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα απαντήσω στον έντιμο συνάδελφο κ. Παπαδόπουλο, παρόλο που η πρόκληση είναι αρκετά μεγάλη, πρέπει να το πω. Θα σταθώ μόνο στο να τονίσω ότι, ναι, παίζει ρόλο η απλή αριθμητική και θα ήταν καλύτερα να έπαιζαν ρόλο άλλοι παράγοντες παρά η απλή αριθμητική. Ζήτησα όμως το λόγο, για να

ευχαριστήσω και εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής μας Ομάδας τον αγαπητό συνάδελφο Αλέξη Γαλανό, ο οποίος απέρχεται της προεδρίας της Βουλής, για την προεδρία την οποία έχει ενασκήσει και για τη δράση του ως Προέδρου αυτού του Σώματος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Βασιλείου.

Γ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα πρώτα απ' όλα, μια που είναι η πρώτη φορά που μιλώ από τα έδρανα της Βουλής, να εκφράσω την εκτίμησή μου στους κύριους πολίτες που επέτρεψαν στο Κίνημα Ελευθέρων Δημοκρατών ύστερα από είκοσι χρόνια να είναι το πρώτο κόμμα το οποίο αποκτά κοινοβουλευτική εκπροσώπηση, να τους ευχαριστήσω για την εμπιστοσύνη που έδειξαν στο κίνημά μας και ταυτόχρονα να τους διαβεβαιώσω ότι, παρόλο που το κίνημα εκπροσωπείται μόνο με δυο βουλευτές, εντούτοις θα κάνουμε κάθε τι το δυνατό, για να μπορέσουμε επάξια να τους αντιπροσωπεύσουμε και για να μπορέσουμε επάξια να προωθήσουμε τα καλώς νοούμενα συμφέροντα αυτού του τόπου.

Κύριε Πρόεδρε, στις δημοκρατικές χώρες με πολύ μεγαλύτερη παράδοση παρά τη δική μας συνηθίζεται ο Πρόεδρος της Βουλής να είναι άτομο το οποίο χαιρεί της εκτίμησης και της αναγνώρισης, αν όχι της ολότητας, τουλάχιστον της μεγάλης πλειοψηφίας του Σώματος. Και συνηθίζεται επίσης να γίνεται ιδιαίτερη προσπάθεια, ούτως ώστε το πρόσωπο αυτό να επιλέγεται μέσα σ' ένα πνεύμα κατανόησης και συνεργασίας.

Η Κυπριακή Δημοκρατία είναι σχετικά νέα και παρόλο που όλοι μας είμαστε περήφανοι για την πρόοδο που κατορθώσαμε να επιτελέσουμε στα λίγα σχετικά χρόνια της νεαρής μας δημοκρατίας, και πιστεύω δικαιολογημένα είμαστε περήφανοι γι' αυτό, εντούτοις στην περίπτωση αυτή δε νομίζω ότι μπορεί να κυριαρχήσουν τα ίδια αισθήματα. Και θα ήθελα εδώ να αναφερθώ όχι στο τι σήμερα γίνεται μέσα σ' αυτό το Σώμα, αλλά στο γεγονός ότι η ιδέα της προωθήσεως υποψηφίου Προέδρου της Βουλής από ένα από τα δύο συγκυβερνώντα κόμματα είχε τεθεί, είχε παρουσιαστεί, είχε προβληθεί στον κυπριακό λαό πολύ πριν γίνουν οι βουλευτικές εκλογές, πολύ πριν δοθεί η ευκαιρία σ' αυτό το λαό να εκφράσει την ετυμηγορία του. Και πιστεύω ότι αυτό και μόνο το γεγονός είναι η καλύτερη απόδειξη του ότι η όλη σκέψη των δυο αυτών κομμάτων δεν ήταν να δημιουργηθεί ένα πνεύμα συνεργασίας μέσα στο Σώμα, αλλά να επιβάλουν τον υποψήφιο που θεωρούσαν ότι πρέπει να προωθήσουν ασχέτως ακριβώς αυτής της ανάγκης για ενότητα στον τόπο.

Το Κίνημα Ελευθέρων Δημοκρατών αποφάσισε να υποστηρίξει την υποψηφιότητα του κ. Λυσσαρίδη όχι μόνο από εκτίμηση στον άνθρωπο και στην προσφορά του στον τόπο, μεταξύ των άλλων λαμβάνοντας και υπόψη ότι είναι και ο μόνος βουλευτής ο οποίος υπηρετεί αυτό το Σώμα από της ιδρύσεως της Κυπριακής Δημοκρατίας, αλλά και για έναν άλλο πολύ ουσιαστικό λόγο. Είχα την τιμή κατά τη διάρκεια που ήμουν Πρόεδρος της Δημοκρατίας να συνεργαστώ στενά με τον κ. Λυσσαρίδη, ως Πρόεδρο της Βουλής τότε, και διαπίστωσα ότι πράγματι ο κ. Λυσσαρίδης λειτουργούσε ως υπερχομματικός άνθρωπος, λειτουργούσε ως ένα άτομο το οποίο είχε το συμφέρον του τόπου και το συμφέρον του Σώματος πάνω απ' όλα. Και ξεκινώντας ακριβώς απ' αυτή τη διαπίστωση και απ' αυτή την εμπειρία,

είναι που θεωρούσαμε φυσιολογικό ότι Πρόεδρος της νέας Βουλής θα έπρεπε να είναι ο κ. Λυσσαρίδης. Και χαρακτηριστικά αναφέρω και το γεγονός ότι ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος είχε ήδη δηλώσει ότι το θεωρούσε φυσικό να υποστηριχτεί ο κ. Λυσσαρίδης ως Πρόεδρος της Βουλής.

Δε θα ήθελα ούτε θα ήταν σωστό να κάνω προσπάθεια να συγκρίνω τις ικανότητες και τις ιδιότητες των δύο υποψηφίων. Δε νομίζω ότι εξυπηρετεί οτιδήποτε, αλλά δε νομίζω να υπάρχουν πολλοί που διαφωνούν με το γεγονός ότι πράγματι ο κ. Λυσσαρίδης είναι ο άνθρωπος εκείνος που μπορεί να εκφράσει αυτό το πνεύμα της ενότητας.

Θα ήθελα, κλείνοντας, να αναφέρω ότι ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού λίγες μέρες πριν τις εκλογές έκανε έκκληση για ενότητα. Μιλούσε για την ανάγκη εθνικής ενότητας σ' αυτό τον τόπο και έφτανε και μέχρι του σημείου να προτείνει κυβέρνηση εθνικής ενότητας. Πολύ φοβούμαι ότι οι προτάσεις εκείνες, οι δηλώσεις εκείνες δε συνάδουν με το πνεύμα αυτό, το ότι είμαστε πλειοψηφία, έστω και αν αυτή η πλειοψηφία είναι οριακή και θα επιβάλουμε τη θέλησή μας με το "έτσι θέλω". Ο τόπος αυτός περνά πολύ δύσκολες μέρες, αυτή την εποχή θα χρειάζομασταν ενότητα πάνω απ' όλα και είναι μέσα σ' αυτό το πνεύμα που κάνω έκκληση σε όλους τους έντιμους συναδέλφους, για να υποστηριχτεί η υποψηφιότητα του κ. Βάσου Λυσσαρίδη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Μια απλή παρατήρηση, κύριε Πρόεδρε. Στη δημοκρατία η πλειοψηφία δεν είναι "έτσι θέλω". Είναι η λειτουργία η ύψιστη της δημοκρατίας. Και στις προεδρικές εκλογές, κύριε Βασιλείου, το 50,3% έτσι ήθελε, εσείς να φύγετε και άλλοι να κυβερνήσουν. Και αυτό είναι ο σεβασμός της δημοκρατίας και δεν μπορεί να αποκαλείτε "έτσι θέλω" την πλειοψηφία. Έτσι θέλει το σύνταγμα, έτσι θέλει η δημοκρατία, έτσι θέλει ο λαός, αλλά δε θέλει ποτέ η μειοψηφία να επιβάλλεται το σύνταγμα τουλάχιστο στην πλειοψηφία. Ο ελάχιστος σεβασμός προς τη δημοκρατία είναι ο σεβασμός της πλειοψηφίας και αυτό τουλάχιστον πρέπει να τηρείται από όλους. Τίποτε άλλο, κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς δυο λόγια. Θα ήθελα να ευχαριστήσω τους συναδέλφους για τα καλά λόγια που είπαν όσον αφορά την προεδρία μου και για τη συνεργασία που είχαμε τα τελευταία πέντε χρόνια. Θα ήθελα απλώς να κάνω μια παρατήρηση ότι δε θα πρέπει πάντοτε κατ' ανάγκη, για να επιτυγχάνεται η συναίνεση, να επιλέγεται Πρόεδρος Βουλής από τη μειοψηφία. Περίπου αυτή ήταν η επιχειρηματολογία του κ. Βασιλείου και νομίζω ότι δεν ευσταθεί. Νομίζω ότι κάποτε και η πλειοψηφία μπορεί να εκλέγει Πρόεδρο Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι που θέλουν να μιλήσουν;

Αν δεν υπάρχουν άλλοι, θα θέσω την υποψηφιότητα του κ. Κυπριανού η οποία τέθηκε πρώτη.

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ της υποψηφιότητας του κ. Κυπριανού; Παρακαλώ, παρακαλώ, παρακαλώ!

30 υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν εναντίον;

26.

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ της υποψηφιότητας του κ. Λυσσαρίδη;

26

Ποιοι ψηφίζουν εναντίον;

30.

Παρακαλώ τον κ. Κυπριανού να καταλάβει τη θέση του ως Πρόεδρος της Βουλής.

(Ο κ. Σπύρος Κυπριανού καταλαμβάνει την έδρα του)

(Χειροκροτήματα)

ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ

Κύριοι συνάδελφοι,

Είναι με ιδιαίτερη συγκίνηση που αναλαμβάνω τα καθήκοντα του Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων, έχοντας πλήρη επίγνωση των ευθυνών που συνεπάγεται το αξίωμα αυτό, καθώς και το έργο που καλούμαι να επιτελέσω.

Θα ήθελα πρώτα να εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες για την τιμητική αυτή εκλογή και την εμπιστοσύνη που επεδείχθη στο πρόσωπό μου.

Ευχαριστώ το Δημοκρατικό Κόμμα που με υπέδειξε ως υποψήφιο για την προεδρία της Βουλής, καθώς επίσης και τους Βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού που με υποστήριξαν άνευ όρων σε αυτή την εκλογή.

Θέλω όμως να διαβεβαιώσω, όχι μόνο τους Βουλευτές των δύο κομμάτων αλλά και τους Βουλευτές όλων των πλευρών στη Βουλή ανεξαρτήτως κομματικής τοποθέτησης, πως θα συμβάλω με όλες μου τις δυνάμεις, ώστε να διασφαλιστεί μια ομαλή λειτουργία του Νομοθετικού Σώματος, μέσα σε συνθήκες συνεργασίας, συναντίληψης και δημιουργικού διαλόγου προς όφελος του λαού και του τόπου.

Διαβεβαιώνω ταυτόχρονα τα Μέλη της Βουλής αλλά και ολόκληρο τον κυπριακό λαό πως θα ασκήσω τα καθήκοντά μου με την αντικειμενικότητα, τη σοβαρότητα και την υπευθυνότητα που υπαγορεύει η θέση αυτή, με εντιμότητα και συνέπεια.

Γνωρίζω το βάρος της ευθύνης που αναλαμβάνω με την εκλογή μου στην προεδρία του Νομοθετικού Σώματος, γιατί το Νομοθετικό Σώμα καλείται να ασχοληθεί με τα σοβαρά ζητήματα που απασχολούν το κράτος και την κοινωνία μας και να θέσει τα ορθά πλαίσια μέσα στα οποία θα πρέπει να κινηθεί η κοινωνικο-οικονομική ζωή στον τόπο, γιατί πρέπει να ρυθμιστούν όλα εκείνα τα νομοθετικά και θεσμικά ζητήματα που θα βοηθήσουν την Κύπρο να περάσει το κατώφλι του εικοστού πρώτου αιώνα με αξιώσεις, γιατί πρέπει να ολοκληρωθεί το έργο της Βουλής που αφορά τον εκσυγχρονισμό, την προσαρμογή και την εισαγωγή νομοθεσίας και την προετοιμασία για την πλήρη ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αλλά η Βουλή των Αντιπροσώπων, πέρα από το νομοθετικό της έργο, έχει και το σοβαρό καθήκον της διαφύλαξης των θεσμών, των αξιών και της Δημοκρατίας. Είμαι απόλυτα βέβαιος πως με τη συμπαράσταση όλων των πλευρών και του συνόλου των Βουλευτών θα μπορέσουμε να εξυπηρετήσουμε σε σημαντικό βαθμό αυτά τα βασικά θέματα. Η Βουλή που αποτελεί βήμα, για να ακουστεί η φωνή του λαού, αποτελεί και τον κατεξοχήν θεματοφύλακα της δημοκρατίας και των αρετών της.

Η πατρίδα μας περνά δύσκολες ώρες. Μετρά και ανασυντάσσει τις δυνάμεις της, που οφείλουν να έχουν μια και μόνη κατεύθυνση ενεργειών: Την επίτευξη του στόχου για ελευθερία και επιστροφή στην κατεχόμενη γη μας, την επανένωση κράτους και λαού, την πολιτική θωράκιση μέσα από την ένταξη στην Ενωμένη Ευρώπη και τη διασφάλιση όλων όσων απαιτούνται για συνεχή πρόοδο και ευημερία του κυπριακού λαού.

Έχουν ήδη περάσει είκοσι δύο χρόνια από το μαύρο Ιούλη του 1974, που το προδοτικό πραξικόπημα κατά του Εθνάρχη Μακαρίου άνοιξε τις πύλες, επιτρέποντας στον τούρκικο Αττίλα να εισβάλει, να λεηλατήσει, να εκδιώξει το ένα τρίτο το λαού μας από την πατρική του γη και να κατακτήσει μεγάλο μέρος του νησιού μας.

Ο λαός μας δεν ξεχνά και αντιστέκεται και συνεχίζει τον αγώνα μέχρι τη δικαίωση. Αναμένει αυτός ο μικρός μα περήφανος λαός πως και εμείς, οι εκπρόσωποί του στη Βουλή που μόλις πριν λίγες μέρες εξέλεξε, θα φανούμε αντάξιοι, πως θα συνεχίσουμε τον αγώνα και μέσα μα κυρίως και έξω από την Κύπρο με κάθε ευκαιρία και προς κάθε κατεύθυνση.

Θα συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε με σθένος και αποφασιστικότητα μέχρι την τελική δικαίωση του αγώνα, μέχρις ότου υπάρξει μια βιώσιμη λύση. Μια λύση χωρίς αγνοούμενους και εγκλωβισμένους, χωρίς πρόσφυγες και αδικούμενους. Μια λύση που να αποκαθιστά και να κατοχυρώνει την ελευθερία και τα δικαιώματα όλων των Κυπρίων. Μια λύση χωρίς στρατεύματα κατοχής και χωρίς εποίκους. Μια λύση που να διασφαλίζει τη φυσική και εθνική επιβίωσή μας στη γη των πατέρων μας.

Μεγάλης σημασίας κεφάλαιο στον αγώνα μας αποτελεί η διεθνής διαφώτιση και σημαντικός ρόλος στον τομέα αυτό ανήκει στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Είναι εξάλλου γνωστό και σημαντικό το έργο που έχει επιτελεστεί στο κοντινό παρελθόν, όπως έχει επιτελεστεί και αναμένεται να συνεχίσει να επιτελείται σημαντικό έργο σε ό,τι αφορά την προώθηση των εθνικών δικαιών μέσα από τα διάφορα διακοινοβουλευτικά διεθνή σώματα.

Αναμένει πολλά από τους εκλεκτούς του ο λαός, και τόσο εγώ προσωπικά όσο και το σύνολο, είμαι βέβαιος, των αντιπροσώπων του λαού σ' αυτή τη Βουλή είμαστε αποφασισμένοι να ανταποκριθούμε στις προσδοκίες αυτές με όλες μας τις δυνάμεις.

Είκοσι δύο χρόνια εισβολής και κατοχής είναι πολλά για τον αδικημένο τόπο μας και τον προδομένο λαό μας. Γι' αυτό οφείλουμε να αυξάνουμε συνεχώς τη δύναμη αντίστασής μας μέχρι τη δικαίωση, όσος χρόνος και όσες θυσίες και αν απαιτηθούν. Οφείλουμε να κάνουμε το παν, ώστε το τρίπτυχο διεθνής διαφώτιση -

εύρωστη οικονομία - αμυντική θωράκιση να αποτελέσει την ασπίδα και το δόρυ της αγωνιζόμενης Κύπρου.

Μετά από είκοσι δύο χρόνια θα πρέπει να έχουν όλοι αντιληφθεί μέσα και έξω από την Κύπρο πως δεν είναι η δική μας πλευρά που στερείται ή που εστερείτο στο παρελθόν πολιτικής βούλησης για μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του κυπριακού προβλήματος. Κάθε αντικειμενικός και καλόπιστος παρατηρητής θα πρέπει να βλέπει πια καθαρά πως πηγή και αιτία διαιώνισης του προβλήματος αποτελεί η αδιαλλαξία της 'Αγκυρας και των εγκάθετών της στην Κύπρο, που επιμένει να τραυματίζει την ειρήνη και να στερεί το δικαίωμα του κυπριακού λαού στο σύνολό του να ζήσει σε μια λεύτερη, ειρηνική, ενωμένη πατρίδα.

Είναι για τούτο που οφείλει κάθε πρωτοβουλία που επιχειρείται σχετικά με το κυπριακό πρόβλημα να βρίσκεται σε αρμονία με το δίκαιο και τη διεθνή ηθική και νομική τάξη, για να μην επιβραβεύει το θύτη, αλλά να δικαιώνει το θύμα.

Όλα αυτά σκεπτόμενος, δεν μπορώ παρά να επαναλάβω για πολλοστή φορά - και τούτο εκφράζει όλους, πιστεύω - τη μεγάλη ευγνωμοσύνη μας προς την Ελλάδα, που είναι εδώ και έμπρακτα, στηρίζει στο διπλωματικό και σε άλλα επίπεδα τον αγώνα μας, η οποία συνομολογώντας με την Κυπριακή Δημοκρατία τον ενιαίο αμυντικό σχεδιασμό, μετέτρεψε ουσιαστικά το διαπραγματευτικό ισοζύγιο και άνοιξε νέους ορίζοντες ελπίδας για το λαό μας.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων, συνεργαζόμενη με την κυβέρνηση της Δημοκρατίας και συντονίζοντας τις ενέργειές της, μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην προώθηση των μεγάλων θεμάτων που αφορούν τον τόπο στο διεθνές πεδίο.

Αλλά αρμονική και στενή οφείλει να είναι η σχέση της Νομοθετικής με την Εκτελεστική Εξουσία και στο εσωτερικό, για να μπορέσει η Κύπρος να σταθεί όρθια ανάμεσα στις δυσκολίες που υπάρχουν ή που αναμένονται να βρεθούν στο δρόμο της. Η αρμονική αυτή σχέση δεν αναιρεί βέβαια και δεν αντικαθιστά την καλώς νοούμενη κριτική θέση διά του κοινοβουλευτικού ελέγχου, που είναι καθήκον και υποχρέωση του Κοινοβουλίου να ασκεί, πάντα με γνώμοντα τα καλώς νοούμενα συμφέροντα του τόπου και του λαού. Γιατί η αξιοκρατία, η πάταξη του ρουσφετιού, η προαγωγή των θεσμών και αξιών, η αξιοποίηση των ικανών, η διασφάλιση ίσων ευκαιριών και η κατοχύρωση του αισθήματος δικαιοσύνης, που είναι εξίσου σημαντικά θέματα με τη διατήρηση του κράτους δικαίου, την αρωγή προς τις φτωχότερες τάξεις και την επιδίωξη διεύρυνσης της έννοιας της κοινωνικής δικαιοσύνης, είναι θέματα που αφορούν και τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Ως μια των βασικών εξουσιών οφείλει η Νομοθετική Εξουσία να αγρυπνά.

Αγαπητοί συνάδελφοι, αναλαμβάνοντας τα καθήκοντα του Προέδρου της κυπριακής Βουλής, διερμηνεύω τη διάθεση όλων για προσφορά και σκληρή δουλειά, για την Κύπρο του 2000, την Κύπρο της Ενωμένης Ευρώπης, μα πρώτα και πάνω απ' όλα τη λεύτερη και ενωμένη Κύπρο.

Αναλαμβάνουμε έργο δύσκολο και επίπονο, αλλά όλοι μαζί, κάτω από συνθήκες ενότητας και συνεργασίας, δεν έχω καμιά αμφιβολία πως θα επιτύχουμε στους στόχους μας.

Προσωπικά υπόσχομαι στον κυπριακό λαό με του οποίου την τίμια ψήφο βρισκόμαστε όλοι σ' αυτή την αίθουσα -ναό της δημοκρατίας- πως θα πράξω με όλες μου τις δυνάμεις ό,τι είναι δυνατό, για να συμβάλω στην καλύτερη δυνατή και εύρυθμη λειτουργία της Βουλής των Αντιπροσώπων. Θα πράξω ό,τι είναι δυνατό για τη διατήρηση και ενδυνάμωση των συναινετικών διαδικασιών, ώστε να εξυπηρετείται το συμφέρον του λαού και μόνο μακριά από τις οποιεσδήποτε αλλότριες σκοπιμότητες.

Η Νομοθετική Εξουσία έχει δώσει δείγματα γραφής περί τούτου στο παρελθόν και με αυτή την ευκαιρία οφείλω να εκφράσω τα θερμά μου συγχαρητήρια στον Πρόεδρο της απελευθέρωσης Βουλής Αλέξη Γαλανό για την επιτυχή και δημιουργική προεδρία του και να τον διαβεβαιώσω πως έχει επιτελέσει σημαντικό έργο, το οποίο όλοι μαζί θα συνεχίσουμε και θα επεκτείνουμε.

Ο λαός που εξέλεξε τη νέα Βουλή αναμένει πολλά. Το έργο τεράστιο και δύσκολο, αλλά από εμάς και τη δική μας σκληρή δουλειά εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό να το φέρουμε σε αίσιο πέρας.

Εκφράζω και πάλι τις θερμές ευχαριστίες μου για την εμπιστοσύνη σας μαζί με την υπόσχεση πως θα ασκήσω τα καθήκοντά μου με εντιμότητα και συνέπεια προς όφελος του λαού και του τόπου και πάντοτε με τη βοήθεια, συνεργασία και συμπαράσταση του συνόλου των Μελών του Σώματος.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

Ηθελα να πω δυο λόγια πρόσθετα. Πριν από την εκλογή Προέδρου της Βουλής, ελέχθησαν διάφορα πράγματα. Δεν επιχείρησα να λάβω μέρος στη συζήτηση. Ανεξάρτητα από το τι λέχθηκε και ανεξάρτητα από το τι υπαινιχθηκε δεν έχω να απαντήσω τίποτε, απλώς θέλω να επαναλάβω τη διαβεβαίωσή μου ότι θα είμαι Πρόεδρος της Βουλής όλων των Βουλευτών και ταυτόχρονα να εκφράσω κι εγώ προσωπικά τη βαθιά μου εκτίμηση προς το πρόσωπο του ανθυποψήφιού μου, του κ. Βάσου Λυσσαρίδη, ο οποίος πρόσφερε πάρα πολλές υπηρεσίες σ' αυτό τον τόπο για πάρα πολλά χρόνια.

Εκφράζω προς όλους σας τη βαθιά μου εκτίμηση και εκφράζω ταυτόχρονα τη βεβαιότητα ότι αυτή η Βουλή, όπως και οι προηγούμενες, θα είναι δημιουργική και θα προωθήσει προς τη λύση τους τα θέματα που πρέπει να λυθούν και θα συμβάλει κατά τρόπο αποφασιστικό στον αγώνα του λαού μας για ελευθερία και δικαιοσύνη.

Σας ευχαριστώ θερμά.

(Χειροκροτήματα)

Η επόμενη συνεδρία του Σώματος ορίζεται για την προσεχή Πέμπτη, 13 Ιουνίου 1996. Η ημερησία διάταξη θα κυκλοφορήσει αργότερα.

Τεματίζονται οι εργασίες της σημερινής Βουλής.

(Ώρα λήξης: 5.10 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά

Αγαπίου Γιαννάκης	Μαυροκορδάτος Χρίστος
Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Θάσος
Αντωνίου Αβραάμ	Μουσιούττας Νίκος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μούσκος Ανδρέας
Βασιλείου Γιώργος	Νεοφύτου Αβέρωφ
Γαλανός Αλέξης	Ομήρου Γιαννάκης
Γερασίμου Στέλιος	Παντελίδου Κατερίνα
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδόπουλος Τάσος
Γιάγκου Κίκης	Παπακώστας Κώστας
Δημητρίου Παναγιώτης	Παρισινός Ανδρέας
Ερωτοκρίτου Ρίγκος	Πιττοκοπίτης Νίκος
Ηλιάδης Δημήτρης	Πουργουρίδης Χρίστος
Θεοδώρου Δώρος	Προδρόμου Προδρόμος
Θωμά Γιαννάκης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Ιωαννίδης Ουράνιος	Στυλιανού Στέλιος
Καζαμίας Κίκης	Συλλούρης Δημήτρης
Καράς Αντώνης	Τυρίμος Κυριάκος
Κατσουρίδης Νίκος	Φιλίππου Ανδρέας
Κιττής Στάθης	Χάσικος Σωκράτης
Κλεάνθους Νίκος	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κληρίδου Καίτη	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κοντίδης Δημήτρης	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Λυσσαριδής Βάσος	Χρίστου Ανδρέας
Μακρίδης Ισίδωρος	Χριστόφιας Δημήτρης
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μάτσης Γιαννάκης	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός
Μαντοβάνη Μπενίτο
Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Διαβεβαίωση από μέρους των Βουλευτών.
2. Υποβολή υποψηφιοτήτων για το αξίωμα του Προέδρου της Βουλής (του κ. Σπύρου Κυπριανού από το ΔΗ.ΚΟ. και του κ. Βάσου Λυσσαριδη από την ΕΔΕΚ), δικαιολόγηση της υποστήριξης των υποψηφιοτήτων από τα

κόμματα (Γ. Ομήρου, Δ. Χριστόφιας, Τ. Παπαδόπουλος, Γ. Μάτσης, Γ. Βασιλείου, Ν. Αναστασιάδης, Α. Γαλανός), εκλογή του κ. Σπύρου Κυπριανού και ομιλία του ίδιου από την έδρα.

Τιμή: 75σ

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Λευκωσία.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΣΤ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

Συνεδρίαση 13ης Ιουνίου 1996

(Ώρα έναρξης: 5.05 μ.μ.)

(Αρ. 2)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και διαπιστώνω ότι υπάρχει απαρτία.

Το πρώτο θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι ο διορισμός Γραμματέων και Κοσμητόρων. Το θέμα αυτό ανάγεται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Προέδρου της Βουλής, ο οποίος με εξουσιοδότησε να αναφέρω ότι έχει διορίσει ως Γραμματείς τους κυρίους Στέλιο Γερασίμου και Θάσο Μιχαηλίδη και ως Κοσμήτορα τον κ. Μάριο Ματσάκη.

Παρακαλώ τους Γραμματείς και τον Κοσμήτορα να καταλάβουν τις θέσεις τους.

(Οι κύριοι Στέλιος Γερασίμου, Θάσος Μιχαηλίδης και Μάριος Ματσάκης καταλαμβάνουν τις θέσεις των Γραμματέων και του Κοσμητόρα, αντίστοιχα.)

Το δεύτερο θέμα της σημερινής συνεδρίας είναι η εκλογή Επιτροπής Επιλογής. Ως Μέλη της Επιτροπής Επιλογής προτείνονται ο κ. Σπύρος Κυπριανού, ο οποίος είναι ex-officio, και οι κύριοι Γιαννάκης Μάτσης, Νίκος Αναστασιάδης, Παναγιώτης Δημητρίου, Δημήτρης Χριστόφιας, Ανδρέας Χρίστου, Νίκος Κατσουρίδης, Τάσος Παπαδόπουλος, Μάρκος Κυπριανού και Βάσος Λυσσαρίδης. Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση; Εφόσον δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, η Επιτροπή Επιλογής θα έχει τη σύνθεση η οποία έχει ανακοινωθεί.

Το τρίτο θέμα είναι η εκλογή Βουλευτή για να ασκεί τα καθήκοντα του Προέδρου της Βουλής, όταν αυτός απουσιάζει, όπως προβλέπεται στην παράγραφο (3) του άρθρου 72 του Συντάγματος.

Υπάρχει οποιαδήποτε πρόταση;

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Προτείνουμε τον κ. Νίκο Αναστασιάδη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιοσδήποτε ο οποίος θέλει να μιλήσει;

Ο κ. Χριστόφιας.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα αυτό μας μεταφέρει, κατά τη γνώμη μου, στη συνεδρία εκλογής Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων. Τα δύο συγκυβερνώντα κόμματα, με την πλειοψηφία που διαθέτουν, έχουν εκλέξει Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, την ίδια δε στιγμή έπλεξαν το εγκώμιο του ανθυποψηφίου του κ. Σπύρου Κυπριανού. Ο ανθυποψήφιος του κ. Κυπριανού τυγχάνει να είναι και ο πρεσβύτερος της Βουλής. Και αν και εφόσον έχει όλα αυτά τα προσόντα στα οποία αναφέρθηκαν οι υποστηρίζοντες την υποψηφιότητά του και οι εναντίον της υποψηφιότητάς του, είναι για να διερωτάται κανένας γιατί τα δύο συγκυβερνώντα κόμματα ρισκάρουν να εκλέξουν μόνιμο προεδρεύοντα της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Θα δώσω τη δική μου πολιτική ερμηνεία. Διακινδυνεύουν τα γεγονότα, γιατί έχουν συναποφασίσει και στα της Βουλής των Αντιπροσώπων να διαμοιράζουν θέσεις. Και εκεί που δεν υπάρχουν θέσεις, να κατασκευάζονται θέσεις, όπως κατασκευάζονται και ευρύτερα σε όλο το πολιτειακό φάσμα. Η δική μας η πεποίθηση είναι ότι η ενέργεια αυτή είναι λανθασμένη. Είναι ενέργεια η οποία, κατά τη δική μας γνώμη, είναι πολύ πιθανόν να είναι και αντισυνταγματική. Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα θα καταψηφίσει την υποψηφιότητα του κ. Αναστασιάδη.

Δεν είμαι νομικός, αλλά θα ήθελα να πω δυο πράγματα, τα οποία, κατά τη γνώμη μου, είναι ταυτισμένα με την απλή λογική. Το σύνταγμα σε συγκεκριμένο άρθρο προβλέπει πώς αντιμετωπίζεται η αναπλήρωση του Προέδρου της Βουλής την ώρα που απουσιάζει. Στο αγγλικό κείμενο γίνεται λόγος για προσωρινή απουσία του Προέδρου της Βουλής, "temporary". Το πρόσκαιρη, κατά την άποψή μου, όπως μεταφράζεται στα ελληνικά, δεν αποδίδει πλήρως, ορθά τη λέξη αυτή. Η πιο ορθή ερμηνεία είναι η απόδοση της λέξης με τη λέξη "προσωρινή". Και αν είναι προσωρινή, πώς γίνεται μόνιμη; Διότι αυτό που πάνε σήμερα τα συγκυβερνώντα κόμματα να αποφασίσουν έχει το στοιχείο της μονιμότητας. Αν λείπει ο κ. Αναστασιάδης αύριο από τις συνεδρίες της Βουλής, πώς θα λυθεί το πρόβλημα; Θα αποφασίσει άλλως η Βουλή ή θα αποφασίσει να είναι ο πρεσβύτερος; Και αν θα είναι ο πρεσβύτερος, τότε γιατί να μην είναι και χωρίς τον κ. Αναστασιάδη; Είναι ορισμένα ερωτήματα τα οποία, κατά τη γνώμη μου, φυσιολογικά μεταφέρουν τη σχέση κάθε λογικά σκεπτόμενου ανθρώπου στο διαμοιρασμό της εξουσίας μεταξύ των δυο συγκυβερνώντων κομμάτων.

Επαναλαμβάνω ότι η ενέργεια αυτή θεωρώ πως είναι άκομψη και λανθασμένη· πιστεύω δε και αντισυνταγματική. Γι' αυτό θέλω να επαναλάβω ότι η δική μας ομάδα θα καταψηφίσει την υποψηφιότητα του κ. Αναστασιάδη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, κύριε Αναστασιάδη.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Επειδή, κύριε Πρόεδρε -και δε θα ομιλήσω επί θέματος ουσίας- λέχθηκε ότι πρόκειται περί πολιτικής συναλλαγής, εγώ προτείνω επισήμως, κύριε Πρόεδρε, προτού ακουστούν όποιες άλλες απόψεις, αν εσείς θέλετε να εκτελείτε τα χρέη του αναπληρωτή διά αποφάσεως της Βουλής, αποσύρω τη δική μου υποψηφιότητα χάριν της δικής σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είμαι υποχρεωμένος, παρόλο που από την έδρα δεν απαντά κανείς, να πω ότι δε χρειάζεται απόφαση της Βουλής για να ασκώ αυτά τα δικαιώματα. Επομένως, αν η Βουλή θέλει ο Λυσσαρίδης να αναπληρεί τον Πρόεδρο, ο Λυσσαρίδης θα αναπληρεί τον Πρόεδρο δυνάμει του πρώτου σημείου του συντάγματος, ως πρεσβύτερος. Γι' αυτό θα ήταν, κατά τη γνώμη μου, εντελώς πλεονασμός να πούμε στο Λυσσαρίδη, ο οποίος ούτως ή άλλως θα αναπληρεί τον Πρόεδρο, θα τον αναπληρείς όχι ως πρεσβύτερος, αλλά υπό άλλη ιδιότητα.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Αν το έκαμα, κύριε Πρόεδρε, το έκαμα, διότι γνωρίζω καλά τη θέση σας από πολύ πιο παλιά, από την προηγούμενη ακόμα Βουλή, ότι σε πολλές περιπτώσεις μάλιστα αποποιηθήκατε και δηλώσατε απεριφράστως ότι δε δέχεστε να προεδρεύετε ως ο αρχαιότερος.

Αν μου επιτρέπετε, να ολοκληρώσω, κύριε Πρόεδρε. Αν συνεπώς η πρότασή μου έχει κάποια σημασία, είναι όχι διότι είστε ο αρχαιότερος, αλλά ο κατ' απόφαση της Βουλής ίσως, εκείνος που θα μπορούσε να αναπληρώσει τον Πρόεδρο της Βουλής όχι λόγω ηλικίας, αλλά πιθανότατα λόγω ικανοτήτων. Και αν το έκαμα, το έκαμα από σεβασμό προς τη δική σας θέση ότι δεν απεδέχεστο να προεδρεύετε ως ο γηραιότερος. Το 1993 μάλιστα κατά προτροπή και κατ' επανάληψη ο κ. Παπαδόπουλος είχε εισηγηθεί ότι, αν ηθέλατε, θα μπορούσε αντί ως ο αρχαιότερος να είναι ως ο αναπληρών τον Πρόεδρο με απόφαση της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λυπούμαι, διότι είμαι υποχρεωμένος και πάλι από την έδρα να απαντώ, διότι δεν υπάρχει άλλος τρόπος αυτή τη στιγμή, εφόσον συζητούμε αυτό το θέμα. Ουδέποτε αρνήθηκα να επιτελέσω τα καθήκοντά μου. Και όταν υπήρχαν επισκέπτες στην Κύπρο οι οποίοι έπρεπε να δουν τον Πρόεδρο της Βουλής τη απουσία του, τον αναπλήρωσα χωρίς κανένα παράπονο. Και ουδέποτε αρνήθηκα και από την έδρα αυτή να ασκήσω αυτά τα δικαιώματα. Αυτά απλώς για λόγους τάξεως.

Ο κ. Χριστόφιας.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε. Υπάρχει διαδικαστικό θέμα, κατά την άποψή μου. Εγώ έχω αντιληφθεί ότι ο κ. Αναστασιάδης αποσύρει την υποψηφιότητά του. 'Η κάνω λάθος, κύριε Αναστασιάδη; Γιατί γελάτε, κύριοι συνάδελφοι; 'Ετσι κατάλαβα εγώ εν πάση περιπτώσει.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Τέθηκε μια προϋπόθεση, κύριε Χριστόφια. Αν όχι ως ο γηραιότερος, αλλά δι' αποφάσεως είπα. Αν ήταν διατεθειμένος όχι λόγω γήρατος, αλλά λόγω αποφάσεως της Βουλής να προεδρεύει ο κ. Λυσσαρίδης, είπα ότι σε μια τέτοια περίπτωση αποσύρω την υποψηφιότητά μου. Ο κ. Λυσσαρίδης την απέρριψε, συνεπώς η πρότασή μου δε φαίνεται να ισχύει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λυπούμαι, διότι πρώτη φορά από την έδρα μιλώ, αλλά δεν έχω άλλο τρόπο. Δεν απέρριψα. Είπα απλώς ότι είναι αστείο, αφού το σύνταγμα μου δίνει αυτό το δικαίωμα, να αντικαθιστώ δηλαδή τον Πρόεδρο λόγω της ιδιότητάς μου ως πρεσβυτέρου. Και δεν αρνούμαι να ασκήσω αυτό το δικαίωμα. Με ποια λογική λοιπόν, αφού το σύνταγμα μου δίνει αυτό το δικαίωμα, πρέπει να γίνει άλλη απόφαση της Βουλής που να δίνει σ' αυτόν που δικαιωματικά δυνάμει συντάγματος θα ασκήσει αυτό το δικαίωμα;

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι ακριβώς για το λόγο που λέτε εμείς υποστηρίζουμε τη λήψη απόφασης από μέρους της Βουλής, για να αντικαθιστά τον Πρόεδρο της Βουλής όχι με το προνόμιο της ηλικίας, αλλά διότι άλλως πως έτσι αποφασίζει η Βουλή.

Θα διαβάσω την απόφαση που θα προτείνουμε στο Σώμα να ληφθεί: "Η Βουλή των Αντιπροσώπων, ασκώντας το παρεχόμενο σ' αυτή δικαίωμα, σύμφωνα με το άρθρο 72, παράγραφος (3) του συντάγματος, αποφασίζει ως ακολούθως:

- (α) Σε περίπτωση προσωρινού κωλύματος ή πρόσκαιρης απουσίας ή αν κενωθεί η θέση του Προέδρου της Βουλής και μέχρι πληρώσεως της θέσεως, όπως το άρθρο 72, παράγραφος (2) του συντάγματος προβλέπει, τα καθήκοντα του Προέδρου της Βουλής θα ασκεί ο Βουλευτής κ. Νίκος Αναστασιάδης.
- (β) Σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας ή αδυναμίας εκτέλεσης των προσωρινών καθηκόντων από τον εν λόγω Βουλευτή, καθήκοντα αναπληρώσεως του Προέδρου της Βουλής θα ασκεί ο γηραιότερος ή και τούτου κωλυμένου οι αμέσως επόμενοι τούτου Βουλευτές κατά ηλικία ιεραρχούμενοι."

Την καταθέτω στη Γραμματεία της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ θέλω να διακόψω και να παρακαλέσω τον αμέσως πρεσβύτερο να με αντικαταστήσει, διότι δε μου πάει να αντιδικώ από το προεδρείο.

Ποιος είναι ο γηραιότερος;

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Ο κ. Βασιλείου, κύριε Πρόεδρε. Νόμιζα ότι ήμουν εγώ, αλλά είναι ο κ. Βασιλείου κατά τι μεγαλύτερός μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, κύριε Βασιλείου.

Αν η Βουλή μου επιτρέπει να απαντώ από τη θέση μου εδώ, δεν έχω καμιά δυσκολία.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σας μιλώ όχι μόνο εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος. Όχι μόνο σας επιτρέπουμε, αλλά σας παρακαλούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όμως, αυτό το μικρό επεισόδιο, αν θέλετε, είναι και μια ένδειξη της αναγκαιότητας της απόφασης που προτείνουμε. Και τώρα είναι όλοι παρόντες στη Βουλή και συγκρίνονται οι ηλικίες. Σκεφτείτε να γεννηθεί θέμα αντικατάστασης του Προέδρου της Βουλής στο μεσοδιάστημα μεταξύ δυο συνεδριών του Σώματος, Παρασκευή ή Σάββατο ή Κυριακή, και η Γραμματεία της Βουλής να μη γνωρίζει αν ο αμέσως επόμενος γηραιότερος βρίσκεται εν Κύπρω ή αν είναι διαθέσιμος.

Εξείνησα να λέω, κύριε Πρόεδρε, ότι εμείς δεν ανάγουμε το θέμα σε πολιτικό θέμα ούτε καν σε σοβαρό πολιτικό θέμα. Και προηγούμενο υπάρχει και πιστεύω και ανάγκη υπάρχει. Βεβαίως. Η διαδικασία και η διευθέτηση να αντιπροσωπεύει τη Βουλή ο γηραιότερος του Σώματος λειτούργησε και μπορεί να λειτουργήσει με κάποιες δυσκολίες. Εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα, που με τις ψήφους και του Δημοκρατικού Συναγερμού έχουμε αναδείξει μέλος της κοινοβουλευτικής μας ομάδας, τον πρόεδρο της ομάδας μας, Πρόεδρο της Βουλής, θέλουμε να αντικαθιστά ή να προεδρεύει της Βουλής, όταν απουσιάζει ο εκλεγμένος Πρόεδρος της Βουλής, άλλο πρόσωπο με βάση απόφαση αυτού του Σώματος. Αυτό το πρόσωπο υποδείχθηκε από την κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού. Δεν πρόκειται για ανταλλαγή. Δεν είναι θέμα πολιτικής ανταλλαγής και δε νομίζω ότι είναι σωστό να μετατρέπεται αυτό το θέμα σε μέγα πολιτειακό ή πολιτικό θέμα.

Πιστεύω ότι συμπτωματικά ίσως είμαι ο αρμοδιότερος να μιλήσω γι' αυτό το θέμα και να υπενθυμίσω στο Σώμα ότι το 1970, όταν Πρόεδρος της Βουλής ήταν ο κ. Κληρίδης και εγώ δεν ήμουν ο γηραιότερος -ήμουν ίσως ο νεαρότερος- εν πάση περιπτώσει υπήρχαν πολλοί άλλοι γηραιότεροι- και ενώ κατά παράδοση και χωρίς απόφαση της Βουλής τον Πρόεδρο της Βουλής απουσιάζοντα πρόσκαιρα ή άλλως πως αντικαθιστούσε ο τότε Πρόεδρος της Επιτροπής Νομικών της Βουλής, που ήταν ο κ. Ποταμίτης, η Βουλή ομόφωνα αποφάσισε ότι θα αντικαθιστά τον Πρόεδρο της Βουλής, τον κ. Γλαύκο Κληρίδη, σε πρόσκαιρη απουσία του ή σε περίπτωση κώλυματος ο κ. Τάσος Παπαδόπουλος. Εκτελούσα αυτά τα καθήκοντα για μια πενταετία, μέχρι το 1976.

Ο κ. Χριστόφιας έχει εγείρει συνταγματικά ερωτήματα, αν θέλετε επιφυλάξεις. Έχει πει ότι πιθανώς το θέμα να είναι αντισυνταγματικό. Έχουμε ήδη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, που μόλις έχει κυκλοφορήσει, που λέει ότι δεν υπάρχει συνταγματικό κώλυμα. Βεβαίως, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας δε δεσμεύει τη Βουλή, όμως εμείς θεωρούμε ότι είναι σωστή η γνωμάτευσή του. Πρόσθετα, η δική μας άποψη είναι ότι δεν υπάρχει συνταγματικό κώλυμα.

Όμως, για να μη νομισθεί ότι θέλουμε να διατηρηθεί αυτή η αμφισβήτηση του προσώπου το οποίο καλούμε τη Βουλή να εκλέξει, να αποφασίσει ότι θα είναι Προεδρεύων της Βουλής, για να μην υπάρξει αυτή η επιφύλαξη, λέω το εξής ως πρότασή μας: Υπάρχει αμφισβήτηση αν η μειοψηφία της Βουλής ή ένας Βουλευτής ή περιο-

σότεροι Βουλευτές μπορούν να προσφύγουν στο Ανώτατο Δικαστήριο, για να διευκρινιστεί τυχόν ασάφεια που υπάρχει στο σύνταγμα. Εμείς προτείνουμε, μαζί με την απόφαση που καλούμε τη Βουλή να πάρει για υπόδειξη του κ. Αναστασιάδη ως του προσώπου που θα αντικαθιστά τον Πρόεδρο προσκαίρως απουσιάζοντα ή έχοντα κώλυμα, ομόφωνα να αποφασίσει η Βουλή -και περί αυτού δεν υπάρχει συνταγματική αμφισβήτηση- να γίνει προσφυγή στο Συνταγματικό Δικαστήριο με δικηγόρο της επιλογής αυτών που ενίστανται στην απόφαση, για να διευκρινίσει τη συνταγματική θέση το Ανώτατο Δικαστήριο. Και την απόφαση του δικαστηρίου βεβαίως οι πάντες πρέπει να τη σεβαστούμε. Αυτή είναι επίσημη πρόταση. Δηλαδή, αμέσως μετά τη λήψη της απόφασης θα προτείνουμε σε όλους τους συναδέλφους να αποφασίσουν ότι η ύπαρξη τυχόν αμφισβητήσεων θα αναφερθεί στο Ανώτατο Δικαστήριο της Κυπριακής Δημοκρατίας για να αποφασίσει. Εμείς δεν έχουμε αμφισβήτηση. Εμείς είμαστε βέβαιοι ότι δεν υπάρχει συνταγματικό κώλυμα, όσο είναι δυνατό να είναι ένας βέβαιος για ένα νομικό θέμα. Όμως, για καθησυχασμό οποιωνδήποτε επιφυλάξεων ή αμφιβολιών, προτείνουμε αυτή τη λύση για οριστική λήξη αυτής της αντιδικίας.

Οι πρακτικοί λόγοι για τη λήψη αυτής της απόφασης έχουν ήδη αναφερθεί. Επιγραμματικά μόνο θέλω να πω ότι είναι σωστό να υπάρχει απόφαση της Βουλής η οποία να μην αφήνει την αντικατάσταση του Προέδρου της Βουλής μόνο στο προνόμιο της ηλικίας, αλλά να είναι ένα πρόσωπο περιβλημένο με όσο το δυνατό μεγαλύτερη υποστήριξη από αυτό το Σώμα. Γι' αυτό εμείς υποστηρίζουμε το προσχέδιο απόφασης που έχω καταθέσει στη Γραμματεία και εν καιρώ παρακαλώ τον Πρόεδρο να το υποβάλει για ψήφιση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ.

Ο κ. Κατσουρίδης και ο κ. Ομήρου.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το βασικό επιχείρημα που ακούστηκε για την πρόταση, μεταφραζόμενο σε απλά λόγια, είναι το εξής: Η Βουλή πρέπει να έχει αναπληρωτή πρόεδρο, προεδρεύοντα -όπως θέλετε πείτε το- όχι λόγω γήρατος, όχι λόγω ηλικίας, αλλά για κάποιο άλλο λόγο. Και δεν μπορώ να βρω άλλο λόγο από τις ικανότητες. Δε θέλουμε το γηραιότερο και θέλουμε έναν άλλο που έχει τις ικανότητες να το κάνει. Λυπούμαι να πω ότι η αλήθεια είναι η εξής: Επειδή, όταν λείπει ο κ. Αναστασιάδης και πάλι θα προκύπτει το πρόβλημα το οποίο ευφυώς επικαλέστηκε ο κ. Παπαδόπουλος, ποιος είναι ο γηραιότερος, που δε νομίζω ότι χωρεί συζήτηση ποιος είναι, είναι δεδηλωμένο, πιστεύω ότι οι συνάδελφοι του ΔΗΚΟ, με όσα ο κ. Παπαδόπουλος είπε, περίπου μας είπαν το εξής: Εμείς του ΔΗΚΟ που εκλέξαμε Πρόεδρο της Βουλής εισηγούμαστε τώρα και θέλουμε να τον αναπληρώσει κάποιος από το Δημοκρατικό Συναγερμό. Δεν ξέρω πώς αλλιώς μπορεί να ονομαστεί αυτό το πράγμα εκτός από κομματική συναλλαγή.

Επιχείρημα: Έγινε το 1970. Δε νομίζω ότι οποιαδήποτε Βουλή ή οποιοσδήποτε οργανισμός μπορεί να θεωρεί θέσφατο την οποιαδήποτε απόφαση πάρθηκε στο παρελθόν. Αν και εφόσον το άτομο το οποίο καλείται να αναπληρεί τον Πρόεδρο της Βουλής και μάλιστα καλείται ως πρώτη επιλογή του νομοθέτη -ο νομοθέτης επέλεξε πρώτα το γηραιότερο- αν λοιπόν το άτομο το οποίο καλείται με βάση την πρώτη επιλογή του νομοθέτη να αναπληρεί τον Πρόεδρο της Βουλής διαθέτει και τις

ικανότητες για να το κάνει, δεν μπορώ να καταλάβω γιατί δεν εφαρμόζεται. Και η πρότασή μου είναι να εφαρμοστεί η πρώτη επιλογή του νομοθέτη, δεδομένου ότι ο γηραιότερος είναι ο κ. Λυσσαρίδης ο οποίος έχει αναγνωριστεί από δύο Βουλές, όχι μόνο από αυτή αλλά και από εκείνη του 1991. Μάλιστα διά στόματος του κ. Τάσσου Παπαδόπουλου που σήμερα προτείνει τον κ. Αναστασιάδη λέχθηκε από αυτό εδώ το βήμα ότι όσα προσόντα διαθέτει ο κ. Λυσσαρίδης τα διαθέτει και ο κ. Κυπριανού. Άρα, κατά λογική αντιστοιχία, όσα προσόντα διαθέτει ο κ. Κυπριανού τα διαθέτει και ο κ. Βάσος Λυσσαρίδης.

Δεν μπορώ να καταλάβω γιατί, ενώ έχουμε την ευκαιρία να συνενώνονται στο πρόσωπο ενός ατόμου και η πρώτη επιλογή του νομοθέτη και οι ικανότητες και θα μπορούσε να ήταν η πρώτη πράξη συναίνεσης αυτής της Βουλής μετά την αντιπαράθεση για εκλογή Προέδρου του Σώματος, να μην προχωρήσουμε και να αποφασίσουμε ότι ο κ. Λυσσαρίδης όχι απλά λόγω γήρατος αλλά και λόγω των γενικά αποδεκτών ικανοτήτων του και της γενικά αποδεκτής πάρα πολύ πετυχημένης προεδρίας εκπληρεί αυτό το ρόλο.

Καλώ τους συναδέλφους -δεν είναι θέμα γοήτρου, δεν είναι θέμα φαντάζομαι προσωπικών φιλοδοξιών- και ειδικά τον κ. Αναστασιάδη την πρόταση που έκανε προ ολίγου να την κάνει χωρίς προϋποθέσεις και αυτό το θέμα να λήξει μέσα σε ένα κλίμα γενικής ενότητας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Παπαδόπουλος επικαλέστηκε την ύπαρξη ουσιαστικά μιας ανωμαλίας και μιας σύγχυσης στην περίπτωση εκείνη που εφαρμόζεται το άρθρο 72, παράγραφος (3) του συντάγματος που προβλέπει ως πρώτη επιλογή την αναπλήρωση από τον πρεσβύτερο Βουλευτή. Μας είπε ότι θα δημιουργείται ένα χάος, γιατί θα ψάχνουμε ποιος είναι ο γηραιότερος και δε θα βρίσκουμε λογαριασμό. Αυτή περίπου ήταν η κεντρική ιδέα του επιχειρηματός του.

Ερωτώ και τους Βουλευτές και αποτείνομαι και στην κοινή γνώμη, στο λαό. Όλα αυτά τα χρόνια που αυτό το Σώμα λειτούργησε με την πιστή τήρηση της πρώτης επιλογής του άρθρου 72, παράγραφος (3) του συντάγματος υπήρξε οποιαδήποτε ανωμαλία; Υπήρξε οποιαδήποτε σύγχυση; Υπήρξε οποιαδήποτε αρρυθμία ως προς τη σωστή λειτουργία αυτού του Σώματος; Αν υπήρξε, τότε θα πρέπει δημοσίως να λεχθεί. Εμείς λέμε ότι η Βουλή λειτούργησε κατά άψογο και υποδειγματικό τρόπο.

Δεύτερο, υπάρχει το θέμα του συγκεκριμένου Βουλευτή ο οποίος ασκούσε ως ο πρεσβύτερος τα καθήκοντα του αναπληρούντος τον Πρόεδρο, του Προέδρου απουσιάζοντος προσκαιρώς. Και αυτός είναι ο κ. Λυσσαρίδης. Και είμαστε υποχρεωμένοι δυστυχώς και πάλι να αναφερθούμε στο πρόσωπο του κ. Λυσσαρίδη, για να πούμε ότι και τεράστια κοινοβουλευτική πείρα διαθέτει, όντας Βουλευτής από το 1960, αλλά και μια προσωπικότητα με ευρύτατο κύρος και τοπικά και διεθνώς. Συνεπώς, δε δικαιολογείται σε καμιά περίπτωση να υπάρξει εμείς λέμε συνταγματική εκτροπή, διότι θα διαφωνήσουμε με το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας - και να μας το επιτρέψει με όλο το σεβασμό και προς το θεσμό και προς το πρόσωπό του- γιατί εμείς πιστεύουμε ότι πραγματικά αυτή η αχρειαστη παρέκκλιση από τις ρητές συνταγματικές διατάξεις συνιστά και πολιτική και πολιτειακή απρέπεια.

'Αλλωστε, θα πρέπει να πούμε αυτό που νομίζω αναφέραμε και κατά τη διάρκεια της προηγούμενης συνεδρίασης, ότι αυτά τα θέματα αντιμετωπίζονται διεθνώς στις κοινοβουλευτικές δημοκρατίες στα πλαίσια μιας εθνικής συνεννόησης, γιατί τα κοινοβούλια αποτελούν πράγματι και φορείς έκφρασης της εθνικής λαϊκής ενότητας, της συναίνεσης και της ομοψυχίας. Και αυτό μάλιστα σε πολλές χώρες κατοχυρώνεται και συνταγματικά. Στο ελληνικό σύνταγμα κατοχυρώνεται ότι αντιπρόεδροι θα προέρχονται από τα κόμματα της αντιπολίτευσης. Αναφερθήκαμε στο παράδειγμα της Αγγλίας όπου στη Βουλή των Κοινοτήτων η τελευταία Πρόεδρος της Βουλής, η οποία είναι Εργατική, ψηφίστηκε και από τους συντηρητικούς.

Όμως, είναι φανερό, κύριε Πρόεδρε, ότι αυτό το Σώμα καλείται σήμερα από την πλειοψηφία των Βουλευτών ΔΗΣΥ και ΔΗΚΟ να επιχειρήσει μια άμεση πολιτική επέμβαση στο σύνταγμα της Δημοκρατίας στηριζόμενοι σε προειλημμένες αποφάσεις μιας κατ' εξοχήν πολιτικής συναλλαγής που έχει σχέση και αντικείμενο την κατά αντιπαροχή παραχώρηση της λεγόμενης αντιπροεδρίας της Βουλής ή της θέσεως αυτού που θα αναπληρώνει τον Πρόεδρο της Βουλής.

Βεβαίως, όλη αυτή η διαδικασία στα πλαίσια μιας πολιτικής συμφωνίας δε θα είχε τίποτε το μεμπτό από πολιτειακής άποψης και θα μπορούσε απλώς να τύχει πολιτικής κριτικής, όπως είναι αυτή που ασκήσαμε προηγούμενα, αν δε συγκρουόταν εμείς λέμε με το σύνταγμα, με τη ρητή συνταγματική διάταξη του άρθρου 72, παράγραφος (3). Και εμείς λέμε ότι μόλις την περασμένη Πέμπτη δώσαμε διαβεβαίωση για πίστη και σεβασμό στο σύνταγμα. Δεν μπορεί, κύριε Πρόεδρε, το σύνταγμα να μετατρέπεται σε εργαλείο προαγωγής πολιτικών στόχων και εξυπηρέτησης κομματικών παραταξιακών σκοπιμοτήτων. Δεν μπορεί το σύνταγμα να καθυποτάσσεται σε αυτή τη λογική της κομματικής συναλλαγής. Και εμείς λέμε ότι όσοι επιχειρούν με ψευδοερμηνευτικές στρεβλώσεις να επικαλύψουν με νομιμότητα αυτή την παραβίαση ρητής συνταγματικής διάταξης επωμίζονται βαρύτερες ευθύνες.

Με απόλυτη σαφήνεια, μη επιδεχόμενο οποιαδήποτε παραμόρφωση, το άρθρο 72, παράγραφος (3) παρέλειψε να δημιουργήσει οποιοδήποτε αξίωμα μόνιμου αντικαταστάτου του Προέδρου της Βουλής. Δεν προέβλεψε τη δημιουργία θέσης που θα αναπληρεί σε μόνιμη βάση τον Πρόεδρο της Βουλής. Η απλή ανάγνωση του άρθρου 72, παράγραφος (3) οδηγεί σε αυτό το ασφαλές συμπέρασμα. Είναι δυνατό να προκύπτει από την ανάγνωση αυτού του άρθρου, που λέει "εν περιπτώσει προσκαίρου απουσίας ή εκκρεμούσης της πληρώσεως του κενωθέντος αξιώματος του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων τα καθήκοντα αυτών ασκούνται υπό του πρεσβυτέρου βουλευτού της αντιστοίχου κοινότητας, εκτός εάν οι βουλευταί της τοιαύτης κοινότητας αποφασίσωσιν άλλως", είναι δυνατό να προκύπτει το λογικό συμπέρασμα από αυτό το λεκτικό ότι εγείρεται θέμα εκλογής Βουλευτή ο οποίος πάνω σε μόνιμη βάση θα αναπληρώνει τον Πρόεδρο της Βουλής; Αντίθετα, η ορθή ερμηνεία αυτού του άρθρου οδηγεί στο ασφαλές συμπέρασμα ότι ο συνταγματικός νομοθέτης προέβλεψε κατά λεπτομερή τρόπο την αναπλήρωση του Προέδρου προσκαίρως απουσιάζοντος ή εκκρεμούσης της πληρώσεως της θέσεως του Προέδρου σε περίπτωση χηρείας της θέσεως.

Μας υποδεικνύει λοιπόν το σύνταγμα ότι εκείνη τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή που έχουμε την πρόσκαιρη απουσία ή που έχουμε κένωση της έδρας του Προέδρου, τότε και μόνο τότε, εκείνη τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή πρέπει να εγερθεί θέμα αναπλήρωσης και θα διαρκέσει για όσο χρόνο διαρκεί η πρόσκαιρη απουσία του Προέδρου ή η χηρεία της θέσης του Προέδρου. Και ασφαλώς μετά την

επιστροφή του απουσιάζοντος Προέδρου ή μετά την πλήρωση της κενωθείσας έδρας κλείει το θέμα της αναπλήρωσης. Σαφώς δεν υπάρχει μονιμότητα στο θεσμό της αναπλήρωσης και το σύνταγμα είναι πέραν του δέοντος λεπτομερές και σαφές σε ό,τι αφορά αυτό το θέμα.

Συνοπτικά, κύριε Πρόεδρε, έχουμε την άποψη ότι η αναπλήρωση και όσα συνταγματικώς προβλέπονται τίθενται σε λειτουργία με τη δημιουργία της ανάγκης για αναπλήρωση και εξαφανίζονται ταυτόχρονα και οριστικά με την εξαφάνιση της ανάγκης για αναπλήρωση. Είναι δυνατό να λεχθεί -και αναφέρεται και στη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας που μόλις έχουμε πάρει- ότι, αφού αυτό συνέβη στο παρελθόν, γιατί να μη συμβεί και σήμερα; Δε λέει ακριβώς αυτό ο Γενικός Εισαγγελέας, για να μην τον αδικήσω. Απλώς το αναφέρει. Ποτέ όμως, κατά πάγια νομολογιακή πρακτική, μια λανθασμένη και αντισυνταγματική πρακτική δεν μπορεί να δικαιολογήσει την παραβίαση του υπέρτατου νόμου αυτής της πολιτείας και οποιασδήποτε πολιτείας, που είναι το σύνταγμα του κράτους. Ποτέ και πουθενά η προηγούμενη παρανομία δεν μπορεί να δικαιολογήσει την επανάληψή της, όπως επιχειρείται να συμβεί σε αυτή την περίπτωση.

Εμείς εκτιμούμε και καταγγέλλουμε ότι σήμερα επιχειρείται μια πολιτειακή εκτροπή στηριγμένη απολύτως σε μια πολιτική κομματική συμφωνία, της οποίας προωθείται η υλοποίηση κατά παραγνώριση των ορθώς νοουμένων πολιτειακών συμφερόντων που επιτάσσουν σεβασμό και πίστη στο σύνταγμα από τους κατ'εξοχήν εκφραστές της λαϊκής κυριαρχίας που οφείλουν πρώτοι να σέβονται το σύνταγμα, που είναι οι Βουλευτές.

Το ότι πρόκειται περί κομματικής συμφωνίας ελπίζω ότι δε θα αμφισβητηθεί, διότι είναι παγκοίμως γνωστό ότι αυτή η συμφωνία υπήρξε μήνες προ της συστάσεως σε σώμα αυτής της Βουλής και βεβαίως μεταδόθηκε κατ'επανάληψη από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, ότι δηλαδή συμφωνήθηκε η εκλογή του κ. Κυπριανού στην προεδρία της Βουλής και η εκλογή του κ. Αναστασιάδη στη θέση του Αναπληρωτή Προέδρου της Βουλής. Αυτά λέχθησαν κατά κόρον και μεταδόθηκαν και είναι γνωστά στον κυπριακό λαό. Άρα, ας μη λεχθεί ότι ο λόγος για τον οποίο επιχειρείται η θεσμοθέτηση αυτής της αναπλήρωσης είναι για να καλυφθεί ένα πολιτειακό κενό.

Έτσι, στην πραγματικότητα -και το λέμε και για τους σκοπούς παραπομπής ενώπιον του Ανώτατου Συνταγματικού Δικαστηρίου- βρισκόμαστε ενώπιον μιας κατ'επιταγήν πολιτικών σκοπιμοτήτων ερμηνείας του συντάγματος. Αυτή είναι η περίπτωση. Πράγμα που συνιστά και πολιτειακή και πολιτική απρέπεια και συνταγματική εκτροπή και εμείς λέμε και διασάλευση του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας αυτού του Σώματος.

Εμείς θα καταψηφίσουμε αυτή την πρόταση, επειδή ακριβώς πιστεύουμε ότι οφείλουμε να διαφυλάξουμε τους θεσμούς και επειδή πιστεύουμε ότι επιχειρείται η επιβολή μιας πολιτικής κομματικής συμφωνίας σε αυτό το Σώμα κατά παραβίαση της κειμένης συνταγματικής τάξης. Γι' αυτό ακριβώς θα δώσουμε αρνητική ψήφο και θα επιφυλαχθούμε για περαιτέρω ενέργειες διά της δικαστικής οδού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου, μετά ο κ. Γιώργος Βασιλείου, ο κ. Χρίστος Πουργουρίδης και μετά ο κ. Χρίστος, ο οποίος προηγείται, αλλά ακόμη δεν έχουν οριστεί οι εκπρόσωποι. Επομένως, πάω με τη σειρά που μου ζητείται ο λόγος.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Οποσδήποτε ο χώρος της Βουλής δεν είναι ο κατάλληλος χώρος, για να γίνουν δικανικές αντιπαραθέσεις απόψεων σε σχέση με τη συνταγματικότητα νόμων ή αποφάσεων υπό λήψη ή υπό ψήφιση. Παρά ταύτα, είναι ορθό να γίνεται μια καταρχήν προσέγγιση από απόψεως συνταγματικότητας των αποφάσεων που θα ληφθούν ή των νομοθετημάτων που θα εγκριθούν από τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Επειδή όμως ιδιαίτερα ο αγαπητός συνάδελφος κ. Ομήρου ενδιέτριψε κάπως εκτεταμένα στο θέμα της συνταγματικότητας της πρότασης η οποία κατατέθηκε από το συνάδελφο κ. Παπαδόπουλο, να μου επιτρέψετε εν ολίγοις να αναφερθώ σε αυτά τα επιχειρήματα τα οποία έχουν προβληθεί, για να προτάξουμε κι εμείς τα αντίθετα επιχειρήματα, που τεκμηριώνουν ακριβώς τη θέση ότι η πρόταση η οποία έχει κατατεθεί και συνταγματική είναι και πολιτειακά ορθή είναι και ακόμη και πολιτικά θεμιτή είναι.

Όπως γνωρίζουμε, το αρμόδιο πολιτειακό όργανο για να αποφασίσει τελεσίδικα για τη συνταγματικότητα νόμου ή αποφάσεως της Βουλής είναι το Ανώτατο Δικαστήριο, το οποίο ασκεί τις εξουσίες του με βάση το νόμο 33/64, που παρέχει στο Ανώτατο Δικαστήριο συνταγματική αρμοδιότητα. Άρα, επαναλαμβάνω ότι εμείς εδώ είναι μια καταρχήν εξέταση της συνταγματικότητας υπό λήψη αποφάσεων ή υπό ψήφιση νομοθετημάτων που έχουμε δικαίωμα ή/και οφείλουμε να πράξουμε.

Το άρθρο 72.3 του συντάγματος, το οποίο διάβασε ο αγαπητός συνάδελφος κ. Ομήρου, έχει ως εξής: "Εν περιπτώσει προσκαίρου απουσίας ή εκκρεμούσης της πληρώσεως του κενωθέντος αξιώματος του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων, ως ορίζεται εν τη δευτέρα παραγράφω του παρόντος άρθρου, τα καθήκοντα αυτών ασκούνται υπό του πρεσβύτερου βουλευτού της αντιστοιχού κοινότητας, εκτός εάν οι βουλευταί της τοιαύτης κοινότητος αποφασίσωσιν άλλως." Εκ πρώτης όψεως δημιουργείται η εντύπωση ότι η παροχή μιας έτοιμης λύσης που έχει σχέση με την ηλικία του Βουλευτή ο οποίος ασκεί τα καθήκοντα του Προέδρου της Βουλής όταν αυτός προσωρινά απουσιάζει προέχει της άλλης πρόνοιας που έχει σχέση με το αυτεξούσιο δικαίωμα της Βουλής να αποφασίζει τα της λειτουργίας της. Και λέω ότι εκείνο το οποίο είναι πρώτο, ο κεντρικός άξονας του άρθρου εκείνου του συντάγματος, δεν είναι η πρόνοια αυτή, που, επαναλαμβάνω, είναι μια πρόταση, μια λύση συμπληρωματική ή υπαλλακτική που παρέχει ο νομοθέτης, αλλά προέχει και είναι πρώτη η πρόνοια περί απόφασης της Βουλής. Έχει η Βουλή αυτή δικαίωμα να αποφασίσει ποιος αναπληρεί, σε περίπτωση απουσίας του Προέδρου της Βουλής, τον Πρόεδρο της Βουλής στην άσκηση των καθηκόντων του.

Δε μιλούμε για δημιουργία αξιώματος πολιτειακού ή συνταγματικού. Δε μιλούμε για δημιουργία θέσης αναπληρωτή προέδρου της Βουλής. Μιλούμε απλώς για μια ρύθμιση μόνιμη κάποιων προσωρινών περιστάσεων. Και αν αυτές δε ρυθμιστούν μόνιμα με απόφαση της Βουλής για καθορισμό ορισμένου προσώπου που να ασκεί προσωρινά, αναπληρωματικά τα καθήκοντα του Προέδρου της Βουλής, μιλούμε πάλι για μόνιμη ρύθμιση του θέματος αυτού με την αποδοχή της υπαλλακτικής πρόνοιας για αναπλήρωση του Προέδρου από τον πρεσβύτερο Βουλευτή. Άρα, να μη συγχύσουμε τη μονιμότητα με την προσωρινότητα. Μιλούμε για προσω-

ρινά περιστατικά αλλά για μόνιμη ρύθμισή τους. Και είτε αυτός που θα αναπληρεί τον Πρόεδρο είναι ο πρεσβύτερος είτε είναι καθορισμένο πρόσωπο, είναι μόνιμη ρύθμιση που αντιμετωπίζει περιστασιακά γεγονότα.

Όλες οι βουλές του κόσμου έχουν αντιπροέδρους. Η δική μας η Βουλή, με βάση το σύνταγμα, προνοούσε για ύπαρξη Αντιπροέδρου και ο Αντιπρόεδρος της Βουλής ήταν Τουρκοκύπριος. Η δημιουργία της θέσης του Αντιπρόεδρου της Βουλής, όταν γινόταν το σύνταγμα, δε γινόταν απλώς και μόνο για να γίνει μια συναλλαγή μεταξύ Τουρκοκυπρίων και Ελληνοκυπρίων, αλλά για να πληρωθεί το κενό που πληρώνεται σε όλα τα κοινοβούλια του κόσμου με τη δημιουργία θέσεων αντιπροέδρου.

Στην Ελλάδα υπάρχουν τρεις αντιπρόεδροι. Οι δύο προέρχονται από το χώρο του κυβερνητικού σχηματισμού και ο ένας κατά χάρη και κατ' εξαίρεση από το χώρο της αντιπολίτευσης. Αλλά και σε όλες τις βουλές του κόσμου η αρχή της απόφασης της πλειοψηφίας είναι εκείνη που υπερισχύει και εν πάση περιπτώσει όπου σε άλλες βουλές του κόσμου υπάρχουν αντιπρόεδροι οι οποίοι δεν προέρχονται από την πλειοψηφία της βουλής που συνήθως κυβερνά, αυτό γίνεται συνήθως στα πλαίσια μιας γενικότερης συναίνεσης. Άρα, ο καθορισμός προσώπου από τη Βουλή αυτή που θα αναπληρεί τον Πρόεδρο της Βουλής όταν προσωρινά θα κωλύεται να ασκεί τα καθήκοντά του είναι συνταγματικά ορθός, είναι πολιτειακά επιβεβλημένος, κατά τη γνώμη μου -και θα πω το γιατί- και πολιτικά, όπως ανέφερα προηγουμένως, θεμιτός.

Το συνταγματικό το ανέφερα. Γιατί πολιτειακά; Διότι, εφόσον αυτό το κράτος δεν έχει αντιπρόεδρο της Βουλής και εφόσον δεν μπορεί να υπάρξει και δεν μπορεί να κατασκευαστεί -είναι λανθασμένη εντύπωση- αξίωμα αναπληρωτή -και δεν κατασκευάζεται- εκείνο το οποίο προωθούμε με την ιδέα του ορισμού προσώπου το οποίο να αναπληρεί τον Πρόεδρο της Βουλής είναι να καλύπτει σε κάποιο βαθμό και αυτό το κενό το οποίο έχει δημιουργηθεί με την ανυπαρξία αντιπροέδρου, λόγω της μη συμμετοχής των Τουρκοκυπρίων σε αυτή τη Βουλή.

Λέχθηκε για την πολιτική συναλλαγή η οποία εμφανίζεται μέσα από αυτή την απόφαση. Εγώ θα έλεγα ότι είναι μια πολιτική πράξη συνηθισμένη, παρόμοια με εκείνη η οποία έγινε το 1970 και στην οποία συναίνεσε τότε και το ΑΚΕΛ και η ΕΔΕΚ. Αν υπάρχει τώρα θέμα, φαίνεται ότι υπάρχει εξαιτίας του ότι οι πλειοψηφίες και οι ισορροπίες είναι διαφορετικές και είναι αναμενόμενο να υπάρχει και μια τοποθέτηση κάποιου αντίπαλου δέους, όπως θα έλεγα, σε σχέση με το πρόσωπο το οποίο θα προτείνεται για την άσκηση αναπληρωματικά των καθηκόντων του Προέδρου της Βουλής, όταν αυτός λείπει.

Για όλους αυτούς τους λόγους η κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού υποστηρίζει την πρόταση η οποία έχει κατατεθεί από το συνάδελφο κ. Τάσο Παπαδόπουλο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Βασιλείου.

Γ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πολύ φοβούμαι ότι η Βουλή κλήθηκε σήμερα να αποφασίσει για ένα θέμα και ότι γίνεται μια συζήτηση που κανονικώς εχόντων των πραγμάτων δεν έπρεπε να είχε

γίνει. Και λέω ότι δεν έπρεπε να είχε γίνει, γιατί όλοι είχαμε συνηθίσει όλα αυτά χρόνια ότι η Βουλή εξέλεγε τον Πρόεδρό της με τη διαδικασία τη γνωστή και εκεί τέλειωνε το θέμα. Σήμερα μας τέθηκε για πρώτη φορά θέμα εκλογής προσωρινού αλλά μόνιμου αντικαταστάτη του Προέδρου της Βουλής!

Το θέμα έχει και νομική και πολιτική πτυχή. Ο Γενικός Εισαγγελέας, με τη γνωμάτευσή του, μας λέει ότι η Βουλή δικαιούται να το κάνει. Εγώ δεν είμαι νομικός, αλλά γνωρίζω ότι πολλοί νομικοί, έγκριτοι νομικοί, μεταξύ αυτών και ο κ. Κύπρος Χρυσοστομίδης, μέλος της Κεντρικής Επιτροπής του Δημοκρατικού Κόμματος, διαφωνούν με αυτή τη θέση. Κρίνοντας το σχετικό άρθρο με την κοινή λογική, θα έλεγα ότι, αν πράγματι ο νομοθέτης είχε στόχο να υπάρξει μόνιμος αντικαταστάτης του Προέδρου, θα το είχε κάνει. Και πάλι, δίχως να είμαι νομικός ή συνταγματολόγος, πολύ αμφιβάλλω αν ισχύει αυτό που είπε ο αγαπητός συνάδελφος κ. Δημητρίου πριν λίγο, ότι ο Τουρκοκύπριος Αντιπρόεδρος ήταν για να αντικαθιστά τον Πρόεδρο. Ο Τουρκοκύπριος Αντιπρόεδρος δεν αντικαθιστούσε τον Ελληνοκύπριο Πρόεδρο της Βουλής ούτε υπήρχε τέτοια πρόνοια. Εξάλλου, γι' αυτό είναι που μπήκε το θέμα ότι, όταν λείπει ο Πρόεδρος, εκλέγεται αντικαταστάτης του Προέδρου. Αυτό απλώς για θέμα ερμηνείας, όπως εγώ το βλέπω.

Το ερώτημα που έχουμε μπροστά μας δεν είναι κατά πόσο αυτή τη στιγμή είναι νομικά ορθό ή όχι ή αν είναι συνταγματικά ορθό ή όχι. Εξάλλου, έχει ήδη προταθεί και συμφωνούμε και εμείς με αυτή τη θέση ότι η Βουλή θα πρέπει να ζητήσει από το Ανώτατο Δικαστήριο να εκφράσει γνώμη πάνω σε αυτό το θέμα. Το θέμα είναι όχι αν δικαιούνται να το κάνουν αυτό οι Βουλευτές, αλλά αν πρέπει να το κάνουν. Και το αν πρέπει είναι καθαρά πολιτικό ζήτημα και όχι νομικό ζήτημα. Τώρα πρέπει, στην κοινή λογική του κάθε ανθρώπου, για λειτουργικούς λόγους ή για πολιτικούς λόγους. Για λειτουργικούς λόγους σίγουρα δεν μπορεί να είναι, διότι δόξα τω Θεώ τόσα χρόνια η Βουλή λειτουργούσε άμεμπτα, χωρίς να δημιουργείται ανάγκη εκλογής αναπληρωτή ή αντικαταστάτη μόνιμου. Εφόσον λοιπόν δεν είναι για λειτουργικούς λόγους ... και δεν πιστεύω ότι ο αγαπητός συνάδελφος κ. Παπαδόπουλος πραγματικά πιστεύει ότι είναι δύσκολο να μάθουν ποιοι είναι που ακολουθούν σε σειρά κατά ημερομηνία γεννήσεως. Εγώ είμαι νέος Βουλευτής, αλλά από τις πρώτες δουλειές που έπρεπε να κάνουμε ήταν να γράψουμε τότε γεννηθήκαμε και να στείλουμε και φωτογραφία και είναι απλό για την υπηρεσία της Βουλής να ξέρει με τη σειρά ποιοι είναι εκείνοι που είναι γηραιότεροι. Το θέμα λοιπόν δεν είναι λειτουργικό· είναι καθαρά πολιτικό. Και είναι πολιτικό μέσα στα πλαίσια της συμφωνίας που υπάρχει μεταξύ των δύο κομμάτων να μοιραστούν την εξουσία μέσα στη Βουλή, να εκλεγεί Πρόεδρος από το Δημοκρατικό Κόμμα και να εκλεγεί αναπληρών τον Πρόεδρο από το Δημοκρατικό Συναγερμό.

Η πολιτική αυτή απόφαση, κατά την άποψή μας, πρώτα απ' όλα στρέφεται ενάντια στο πρόσωπο του γηραιότερου Βουλευτή και προέδρου της ΕΔΕΚ, του κ. Λυσσαρίδη, ενός ανθρώπου ο οποίος όχι μόνο είναι ο μόνος Βουλευτής από το 1960 μέχρι σήμερα συνεχώς, αλλά και που πολύ επιτυχώς επιτέλεσε το έργο του αναπληρών ως ο γηραιότερος τον Πρόεδρο αλλά και ως Πρόεδρος της Βουλής. Το έχουμε πει όλοι αυτό. Όλοι τον εκτιμούμε. Και πιστεύω ως προς αυτό που είπε ο κ. Αναστασιάδης, ότι είναι έτοιμος να τον υποστηρίξει, αν πράγματι το εννοεί, ότι είναι πολύ απλό το πράγμα. Δεν υπάρχει λόγος να εκλέξουμε, μια που το σύνταγμα το προνοεί. Και από σεβασμό στον κ. Λυσσαρίδη θα μπορούσαμε άνετα να το αφήσουμε το θέμα όπως είναι και να προχωρήσουμε σε συζήτηση άλλων θεμάτων.

Πέραν αυτού όμως η άποψή μου είναι ότι στρέφεται και ενάντια στην αίσθηση περί δικαίου και δημοκρατίας του λαού μας. Γιατί; Διότι δημοκρατία τι σημαίνει; Δε σημαίνει ότι, επειδή έχω μια πλειοψηφία, έστω αν είναι μικρή αυτή η πλειοψηφία, όπως είναι τώρα, πρέπει πάντα να την επιβάλλω με το έτσι θέλω. Την περασμένη φορά, όταν αναφέρθηκα στις λέξεις "έτσι θέλω", ο κ. Αναστασιάδης διαμαρτυρήθηκε και προσπάθησε να μου κάνει μάθημα περί δημοκρατίας, ότι δημοκρατία σημαίνει πως, όταν έχεις την πλειοψηφία, τότε κάνεις εκείνο που νομίζεις. Πρέπει να δούμε και ποια είναι η πρακτική σε αυτά τα θέματα. Και θέλω να τονίσω εδώ ότι υπάρχει μια αντίφαση, διότι, ενώ η Βουλή και τα δύο κόμματα που θέλουν να εκλέξουν αναπληρωτή συμφώνησαν μέσα σε ένα πνεύμα σύμπνοιας πώς να μοιραστούν οι θέσεις των προέδρων των κοινοβουλευτικών επιτροπών, πράγμα πολύ σωστό, δηλαδή είπαν τόσες έδρες τόσες προεδρίες και δε θέλησαν να επιβάλουν με το ζόρι και με το έτσι θέλω προέδρους που οι ίδιοι θα ήθελαν να επιλέξουν, δηλαδή συνειδητοποίησαν ότι είναι σωστό στη Βουλή να επικρατεί πνεύμα σύμπνοιας, στην περίπτωση αυτή θέλουν να επιβάλουν την άποψή τους, εκμεταλλευόμενοι αυτή τη μικρή πλειοψηφία.

Για όλους αυτούς τους λόγους το Κίνημα Ελευθέρων Δημοκρατών θεωρεί ότι είναι λανθασμένη αυτή η τακτική και γι' αυτό είναι που θα ψηφίσουμε ενάντια σε αυτή την πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουργουρίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η συνταγματική πρόνοια για αντικατάσταση του Προέδρου του Σώματος από το γηραιότερο Βουλευτή κατά την άποψή μου δημιούργησε προβλήματα από την πρώτη στιγμή της εγκαθίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας. Τόσο σοβαρά ήταν τα προβλήματα που η Βουλή από τις πρώτες συνεδρίες, το 1960, επειδή του Σώματος θα προήδρευε ο αείμνηστος Βουλευτής Χατζηχάρος, ο οποίος πληροφορούμαι ότι ερχόταν στη Βουλή με το καλάθι και κατά τη διάρκεια του διαλείμματος γευμάτιζε κάτω στην αίθουσα της Βουλής, αποφάσισε ότι θα ήταν ορθότερο ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα παρακαλούσα να αποφευχθούν σαρκασμοί εναντίον νεκρών Βουλευτών.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αποφάσισε τότε η Βουλή καθήκοντα Προέδρου να ασκεί ο Πρόεδρος της Επιτροπής Νομικών πάνω σε μόνιμη βάση. Και όταν απουσίαζε ο Πρόεδρος της Βουλής, πάνω σε μόνιμη βάση τον αντικαθιστούσε για μια ολόκληρη δεκαετία, μέχρι το 1970, ο Πρόεδρος της Επιτροπής Νομικών, είτε αυτός ήταν ο κ. Αντωνάκης Αναστασιάδης είτε αυτός ήταν κ. Γιάγκος Ποταμίτης.

Το 1970 η Βουλή αποφάσισε και πάλι με την αποχή δύο Βουλευτών, του κ. Λυσσαρίδη και ενός άλλου μόνο, τον Πρόεδρο της Βουλής μόνιμα να τον αντικαθιστά ο κ. Τάσος Παπαδόπουλος. Είναι ενδιαφέρον εδώ να υπομνήσω στον έντιμο συνάδελφο από την Πάφο που μας έκανε επίθεση ότι καταλήξαμε με το Δημοκρατικό Κόμμα σε μια πολιτική συναλλαγή - γιατί σε αυτό το Σώμα φαίνεται ότι, αν οι αποφάσεις που λαμβάνει η πλειοψηφία δε μας αρέσουν, ρετσινιάζονται σαν πολι-

τική συναλλαγή και αν οι αποφάσεις που λαμβάνονται από την πλειοψηφία μας αρέσουν, τις χειροκροτούμε και γίνονται δημοκρατικές- θέλω να υπομνήσω στον έντιμο εκ Πάφου Βουλευτή τι είπε το 1970 ο σημερινός πρόεδρος του κόμματός του, ο κ. Βάσος Λυσσαρίδης.

"Εν πρώτοις", λέει ο κ. Λυσσαρίδης, "συμφωνώ ότι η Βουλή έχει το δικαίωμα να κάμη ό,τι θέλει και να ορίση ακόμα κάποιον ο οποίος μονίμως θα αντικαθιστά τον Πρόεδρον επί τη απουσία του. Δεν διαφωνώ επί αυτού του σημείου. Διαφωνώ επί του ότι θα εδημιουργείτο χάος, διότι, εάν υποθέσωμεν ότι η Βουλή δεν προέβαινεν εις αυτήν την πράξιν, αυτομάτως ο πρεσβύτερος θα αντικαθιστά τον Πρόεδρον εν περιπτώσει επειγούσης κλήσεώς του." Πιο κάτω ο κ. Λυσσαρίδης προσθέτει: "Η απόφαση της Βουλής για διορισμό αντικαταστάτη, ασφαλώς η απόφαση αυτή θα ισχύει, δεν εισηγούμαι ότι δε θα ισχύει η απόφαση αυτή που θα ληφθεί, αλλά εισηγούμαι ότι το θέμα θα πρέπει να εγγραφεί στην ημερήσια διάταξη και να συζητηθεί στην επόμενη συνεδρία."

Το ΑΚΕΛ, που την ίδια εποχή συνεργαζόταν με την καταραμένη δεξιά και ο Γλαύκος Κληρίδης ήταν ο καλός καραβοκύρης ...

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι θέμα τάξης, αλλά, αν επιτρέπει ο αγαπητός συνάδελφος, να κάνω μια διακοπή, για να δώσω ολοκληρωμένη την εικόνα, διότι δεν έδωσε ολοκληρωμένη εικόνα για το τι ακριβώς λέχθηκε τότε και είναι δυνατό το Σώμα να σχηματίσει λανθασμένες εντυπώσεις.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Έδωσα πλήρη εικόνα της θέσεως του κ. Λυσσαρίδη και έτσι δε δέχομαι τη διακοπή.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Ορίστε;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Έδωσα πλήρη εικόνα της θέσεως του κ. Λυσσαρίδη ...

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Ναι, αλλά έχετε πει τη μισή αλήθεια και ως γνωστό η μισή αλήθεια μπορεί να αποτελεί και ψέμα.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Είπα πλήρως την αλήθεια της θέσεως του κ. Λυσσαρίδη.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Δεν είναι έτσι.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Όταν θα δευτερολογήσετε, μπορείτε να πείτε ό,τι θέλετε.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Δεν την έχετε πει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εφόσον δε δέχεται ο συνάδελφος διακοπή, παρακαλώ.

Ορίστε, κύριε Πουργουρίδη.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ.

Τότε, λέω, που το ΑΚΕΛ θεωρούσε το Γλαύκο Κληρίδη τον καλό καρaboκύρη και συνεργαζόταν αρμονικά με την καταραμένη δεξιά, που ήταν τότε το Ενιαίο Κόμμα, διά του εκπροσώπου της που μίλησε στη συνεδρία εκείνη, του κ. Μαυρονικόλα, υποστήριξε ότι όχι μόνο δεν έπρεπε να δοθεί αναβολή, όπως ήταν το αίτημα του κ. Λυσσαρίδη, για να εγγραφεί το θέμα στην ημερήσια διάταξη και να συζητηθεί στην επόμενη συνεδρία της Βουλής, αλλά διά του εκπροσώπου του το ΑΚΕΛ υποστήριξε, αφού έκανε ανάγνωση μάλιστα του άρθρου 72.3 ο κ. Μαυρονικόλας, ότι επιβάλλεται να διοριστεί αντικαταστάτης του Προέδρου της Βουλής, γιατί αυτό επιβάλλει το συμφέρον της Βουλής. Τώρα, που οι καιροί άλλαξαν και το ΑΚΕΛ πλέον δε συνεργάζεται με το Δημοκρατικό Συναγερμό, η απόφαση να διοριστεί αντικαταστάτης, που το 1970 για το ΑΚΕΛ ήταν μια θαυμάσια απόφαση και τόσο επιβεβλημένη που έπρεπε η απόφαση να ληφθεί καιτοι το θέμα δεν ήταν εγγεγραμμένο επί της ημερήσιας διατάξεως, τώρα πρέπει να θεωρηθεί ότι η απόφαση αυτή είναι μια πολιτική συναλλαγή και είναι μια πράξη που πρέπει να καταδικαστεί. Και τώρα είναι και αντισυνταγματική, ενώ το 1970 κάθε άλλο παρά αντισυνταγματική ήταν η απόφαση αυτή.

Επιπρόσθετα, κύριοι συνάδελφοι, θα πρέπει να υπομνήσω στο Σώμα ότι, καθ' όσον αφορά το θέμα της κυριαρχίας αυτού του Σώματος να παίρνει όσες αποφάσεις νομίζει ότι είναι ορθές, πάντα μέσα στα πλαίσια του συντάγματος, είναι δεκάδες οι φορές που ο κ. Λυσσαρίδης τα προηγούμενα πέντε χρόνια που ήμουν εγώ τουλάχιστο Βουλευτής τόνισε ότι δε δέχεται Βουλή υπό κηδεμονία και είναι δεκάδες οι φορές που τόνισε ότι η Βουλή κατά τη γνώμη του έχει εξουσία να παίρνει όσες αποφάσεις κρίνει αναγκαίο, φτάνει να συνάδουν με το σύνταγμα. Και εδώ μια απλή ανάγνωση της σχετικής παραγράφου του συντάγματος δεν αφήνει καμιά απολύτως αμφιβολία ότι η Βουλή κέκτηται δικαιώματος να αποφασίζει περί αντικαταστάτη του Προέδρου της Βουλής πάνω σε μόνιμη βάση. Είναι γι' αυτό που εγώ προσωπικά, από τη στιγμή που δεν έχω καμιά απολύτως αμφιβολία στο μυαλό μου ότι η απόφασή μας είναι συνταγματική, δεν υιοθετώ την άποψη του κ. Τάσσου Παπαδόπουλου ότι θα πρέπει να πάμε στο Ανώτατο Δικαστήριο, για να αποφασίσει επί ενός ακαδημαϊκού θέματος. Αν έχει ανθρώπους που έχουν παράπονο για την ορθότητα και τη συνταγματικότητα της απόφασης, ας την προσβάλουν στο Ανώτατο Δικαστήριο.

Το Ανώτατο Δικαστήριο όμως μας έδωσε μια γραμμή στη γνωστή υπόθεση του κ. Λαδά. Θα θυμάστε, κύριοι συνάδελφοι πως, όταν γινόταν ψηφοφορία στο Σώμα για να εκλεγεί ο κ. Λαδάς Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων, προέκυψε ένα ζήτημα κατά πόσο χρειάζεται πλειοψηφία, δηλαδή το πενήντα συν ένα των παρισταμένων Βουλευτών, για να εκλεγεί Πρόεδρος ή μήπως ο Βουλευτής που λάμβανε τις περισσότερες ψήφους εκλεγόταν Πρόεδρος της Βουλής. Και ήχθη το θέμα τότε ενώπιον του Ανώτατου Δικαστηρίου. Και το Ανώτατο Δικαστήριο, με απόφαση της ολομέλειας, αποφάσισε ότι η Βουλή είναι κυρίαρχο Σώμα. Και αυτή την κυριαρχία μας, αντί να ζητούμε να τη διασφαλίσουμε, και αυτή την κυριαρχία μας, αντί να προσπαθούν κάποιες άλλες εξουσίες στο κράτος, όπως είναι η Δικαστική και η Εκτελεστική, να την περιορίσουν κι εμείς να αμυνόμαστε, διότι είναι καθήκον μας

να διασφαλίζουμε την κυριαρχία μας, αυτή την κυριαρχία μας να αποφασίζουμε εμείς για τα του οίκου μας θέλουμε με τραβηγμένες από τα μαλλιά ερμηνείες του συντάγματος -θα έλεγα παρερμηνείες του συντάγματος, γιατί πρόκειται για παρερμηνεία να ισχυριζόμαστε ότι δεν έχει εξουσία η Βουλή να διορίζει αντικαταστάτη, όταν τούτο ρητά το αναφέρει το σύνταγμα- επιχειρούμε, λέω, με παρερμηνείες, γιατί έτσι επιβάλλουν σήμερα οι πολιτικές σκοπιμότητες, να περιορίσουμε την κυριαρχία του Σώματος. Είπε τότε η ολομέλεια του Ανώτατου Δικαστηρίου ότι, παρόλο που δε ρυθμίζεται το θέμα πόσους ψήφους χρειάζεται για να εκλεγεί Πρόεδρος της Βουλής, η Βουλή, ως κυρίαρχο Σώμα, μπορεί να αποφασίσει στην αρχή της διαδικασίας ότι μπορεί να εκλεγεί Πρόεδρος και με λιγότερους ψήφους από τις πενήντα συν μία. Δηλαδή, με άλλα λόγια, επειδή είναι κυρίαρχο Σώμα η Βουλή, μπορεί να αποφασίσει και να πει ότι Πρόεδρος της Βουλής θα εκλεγεί εκείνος που από την πρώτη ψηφοφορία θα πάρει τις περισσότερες ψήφους. Και αυτό το πράγμα θα είναι καθ' όλα συνταγματικό, καθ' όλα νόμιμο, γιατί έτσι αποφάσισε η ολομέλεια του Ανώτατου Δικαστηρίου, ότι δηλαδή το Σώμα, ως κυρίαρχο, μπορεί να το πράξει. Δεν μπορούμε εμείς ως κυρίαρχο Σώμα να αποφασίσουμε και για μόνιμο αντικαταστάτη του Προέδρου της Βουλής, όταν δημιουργήθηκαν σοβαρά προβλήματα στο παρελθόν; Και ας μην προσποιούμαστε ότι αγνοούμε τα γεγονότα και να πούμε ότι λειτούργησε το θέμα ομαλά.

Στην προηγούμενη Βουλή ασκούσε καθήκοντα Προεδρεύοντος της Δημοκρατίας, όπως όλοι ξέρετε, ο Γλαύκος Κληρίδης. Αναχώρησε για ένα ταξίδι στο εξωτερικό και Προεδρεύων της Δημοκρατίας ανέλαβε ο κ. Λυσσαρίδης. Ο κ. Λυσσαρίδης αναχώρησε από την Κύπρο, όπως με πληροφόρησε ο κ. Χριστάκης Κατσαμπάς, και έψαχναν οι αστυνομικοί στις παραλίες του Κουρίου να βρουν τον κ. Κατσαμπά, διότι τους είπαν ότι είναι εκεί, για να του πουν "αναλαμβάνεις Προεδρεύων της Δημοκρατίας και έχει κάποιο θέμα που πρέπει να πάεις να το επιληφθείς". Αυτό έγινε.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Να κάνω μια ερώτηση, κύριε Πουργουρίδη;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

'Ό,τι θέλεις, κύριε Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Με την άδειά σας, κύριε Πρόεδρε.

Αν ο κ. Αναστασιάδης βρίσκεται στη Χονολουλού, διότι πήγε ως εκπρόσωπος της Κυπριακής Βουλής για τη Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη, ποιον θα ψάχνουμε να βρούμε;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ο κ. Αναστασιάδης, επειδή είναι υπεύθυνο πρόσωπο ...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Δε θα ξαναπάει στο εξωτερικό ο κ. Αναστασιάδης!

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

... όταν θα αναχωρεί στο εξωτερικό και θα γνωρίζει τις ευθύνες του, ότι αναπληρώνει τον Πρόεδρο της Βουλής, θα φροντίζει να ειδοποιεί έγκαιρα, γιατί θα έχει μια υπεύθυνη θέση μέσα στη Βουλή, για να γίνονται όλα σωστά και μέσα στα

πλαίσια του συντάγματος, κύριε Αγαπίου. Ο γηραιότερος δεν έχει καμιά τέτοια ευθύνη, διότι υπάρχει και ο άλλος πιο κάτω και ο άλλος πιο κάτω, ενώ ο κ. Αναστασιάδης θα ξέρει, όταν θα ασκεί αυτά τα καθήκοντα πάνω σε μόνιμη βάση, ότι ασκεί ένα λειτουργήμα και θα φροντίζει να ειδοποιούνται οι αρμόδιοι φορείς, για να λειτουργεί το σύστημα ομαλά.

Επανερχομαι στην απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου, στην οποία τονίζεται το εξής: "Ως εκ τούτου η Βουλή των Αντιπροσώπων δύναται να ρυθμίζει τη διαδικασία της όχι μόνο με τον Κανονισμό της, αλλά και οποτεδήποτε τούτο χρειάζεται, με ειδικές για το σκοπό αυτό αποφάσεις της, οι οποίες είναι ισοδύναμες προς Κανονισμό της Βουλής των Αντιπροσώπων." Επομένως, η απόφαση αυτή που θα πάρουμε τώρα ισοδυναμεί με Κανονισμό της Βουλής των Αντιπροσώπων. Έτσι έχει αποφασίσει το Ανώτατο Δικαστήριο.

Δεν είναι καθόλου συναλλαγή, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, διότι, αν θέλαμε να κάνουμε πολιτική συναλλαγή και αν θέλαμε να δείξουμε εμείς ότι, επειδή διαθέτουμε την πλειοψηφία, κάνουμε εστειλικά ό,τι θέλουμε, δε θα αναγνωρίζαμε το δικαίωμα στην ΕΔΕΚ ότι μπορεί να συμμετέχει στην Επιτροπή Επιλογής, ενώ βάσει του συντάγματος δεν μπορεί. Το σύνταγμα λέει ρητά στο άρθρο 73.4: "Η ελληνική και η τουρκική κοινοτική ομάς και οι πολιτικά κομματικά ομάδες εν τη Βουλή των Αντιπροσώπων εκπροσωπούνται δεόντως εις εκάστην μόνιμον και πάσαν άλλην προσωρινήν, συνιστωμένην δι' ωρισμένον σκοπόν ή ειδικήν κοινοβουλευτικήν επιτροπήν." Αυτό λέει η παράγραφος 4 του άρθρου 73.

Η παράγραφος 12 του άρθρου 73 καθορίζει ότι "Πολιτικόν κόμμα εκπροσωπούμενον εν τη Βουλή των Αντιπροσώπων δι' αριθμού βουλευτών τουλάχιστον ίσου προς το δώδεκα επί τοις εκατόν του συνολικού αριθμού των βουλευτών δύναται να σχηματίση πολιτικήν κομματικήν ομάδα δικαιουμένην αναγνωρίσεως". Αν τα μαθηματικά μου είναι καλά, η αριθμητική δύναμη των Βουλευτών της ΕΔΕΚ στη Βουλή δεν τους επιτρέπει βάσει των σχετικών συνταγματικών προνοιών να αποτελούν αναγνωρισμένη κομματική ομάδα. Και όμως, παρά ταύτα και από σεβασμό προς τον πρόεδρο της ΕΔΕΚ αλλά και από σεβασμό προς ένα κοινοβουλευτικό κόμμα που πρόσφερε σημαντικές υπηρεσίες σε αυτό τον τόπο, είπαμε ότι δε θα εγείρουμε τέτοιο θέμα, παρόλο που μπορούσαμε να το κάνουμε, αν πρόθεσή μας ήταν να νεμόμεθα την εξουσία και να δημιουργούμε θέσεις, διότι θα δημιουργούσαμε και δυο επιπρόσθετες θέσεις προέδρων κοινοβουλευτικών επιτροπών και θα τις δίναμε σε κάποιους από τους Βουλευτές των ημέτερων κομμάτων. Όμως, αιρόμενοι στο ύψος των περιστάσεων, δεν εγείραμε τέτοιο θέμα και ούτε εγείρουμε.

(Κάτι λένε οι Βουλευτές που δεν ακούγεται.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, παρακαλώ, παρακαλώ. Να τελειώνουμε, διότι αργούμε.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Απλώς... Δεν απειλούμε, κύριοι συνάδελφοι. Απλώς ...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Συγγνώμη, κύριε Πρόεδρε, ένα θέμα αρχής.

Εδώ μιλούμε για θέμα κανονικής λειτουργίας της Βουλής και θέμα εφαρμογής του συντάγματος. Είναι δύο διαφορετικά ζητήματα. Η κανονική λειτουργία της Βουλής λέει ότι πρέπει να μετέχουν οι Βουλευτές στις Επιτροπές της Βουλής. Αν

νομίζετε ότι δεν πρέπει να μετέχουν, βγάλετε απόφαση ως πλειοψηφία ότι απαγορεύεται στους Βουλευτές της ΕΔΕΚ να μετέχουν στις Επιτροπές. Είναι στη διάθεση της πλειοψηφίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε συνάδελφε, για να μη δημιουργείται άσκοπη συζήτηση, διαβάζω από το σύνταγμα, διότι έχετε λάθος: "Κατά την επομένη της εκλογής του Προέδρου και του Αντιπροέδρου της Βουλής συνεδριάζουν καταρτίζεται επιτροπή επιλογής αποτελούμενη εκ του Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων ως προέδρου, του Αντιπροέδρου αυτής ως αντιπροέδρου και οκτώ ετέρων εκλεγόμενων υπό της Βουλής των Αντιπροσώπων βουλευτών εξ ων εξ εκ των εκλεγέντων υπό της ελληνικής κοινότητας και δύο εκ των εκλεγέντων υπό της τουρκικής κοινότητας." Τίποτε στο σύνταγμα δεν επιβάλλει... άλλο το ότι δεν είναι σίγουρα κοινοβουλευτική ομάδα. Ούτε είναι ούτε θέλουμε να ονομαζόμαστε κοινοβουλευτική ομάδα, γιατί ασφαλέςστα το σύνταγμα προνοεί ότι κοινοβουλευτική ομάδα πρέπει, όπως είπατε πολύ ορθά, να έχει το 12% των Βουλευτών. Την Επιτροπή Επιλογής καθορίζει η γενική συνέλευση της Βουλής, όπως η ίδια θέλει.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχετε απόλυτο δίκαιο, μα εσείς αναγνώσατε από την παράγραφο (3) του συντάγματος, ενώ εγώ ανέγνωσα από την παράγραφο (4) και (12) του άρθρου 73 του συντάγματος, για να υποδείξω ότι η Επιτροπή Επιλογής... Διότι πληροφορούμεθα ότι έχουν δοθεί δύο προεδρίες στους Βουλευτές της ΕΔΕΚ. Επομένως, δεν ήγειαρ θέμα για τη συμμετοχή σας στην Επιτροπή Επιλογής. Το θέμα που ήγειαρ και για το οποίο ανέγνωσα τις παραγράφους (4) και (12) ήταν η ανυπαρξία ομάδας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε συνάδελφε, ως Πρόεδρος μιλώ και όχι ως πρόεδρος της ΕΔΕΚ. Ούτε εσείς ούτε η Βουλή ούτε εγώ ούτε οποιοσδήποτε άλλος μπορεί να θεωρήσει μία ομάδα πέντε Βουλευτών πολιτική κοινοβουλευτική ομάδα. Δεν είναι αυτό που συζητούμε.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Καθόσον αφορά το θέμα του συντάγματος, κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι, αν υπάρχει οποιαδήποτε αμφισβήτηση του άρθρου 72.3, που ρητά καθορίζει ότι τα καθήκοντα αυτών, δηλαδή του Προέδρου και του Αντιπροέδρου, ασκούνται υπό του πρεσβυτέρου Βουλευτού της αντιστοίχου κοινότητας, εκτός εάν οι Βουλευτές της τιαύτης κοινότητας αποφασίσωσιν άλλως, τι άλλο μπορεί να σημαίνει αυτό το πράγμα από το ότι έχουν δικαίωμα να πουν ότι μπορεί, αντί του πρεσβυτέρου, να ασκεί αυτά τα καθήκοντα ένας άλλος Βουλευτής. Και εμείς κρίνομε ότι θα λειτουργήσει πιο αποτελεσματικά το σύστημα, αν τα καθήκοντα αυτά ανατεθούν σε έναν ικανό Βουλευτή, σε έναν άνθρωπο ο οποίος διαθέτει την αναγκαία κοινοβουλευτική πείρα και δεν αφεθούν τα πράγματα στο γηραιότερο. Και δε δεχόμεθα το επιχείρημα ότι, επειδή ο Βάσος Λυσσαρίδης, τον οποίο σεβόμεθα και τιμούμε, θα είναι για κάποιες συνεδρίες ο γηραιότερος, πρέπει να παραγνωρίσωμε το γεγονός ότι σε πολλές συνεδρίες του Σώματος ο Βάσος Λυσσαρίδης θα απουσιάζει και δεν ξέρουμε τελικά ποιος θα είναι ο γηραιότερος που θα κληθεί στο βήμα να προεδρεύει του Σώματος ή ποιος θα είναι ο γηραιότερος που θα κληθεί να αντικαθιστά τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Και επειδή δεν ξέρουμε, θέλουμε να διασφαλίσουμε ...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Επιτρέψτε μία διακοπή;

'Ηταν ένα επιχείρημα του κ. Παπαδόπουλου στην περασμένη συνεδρίαση ότι, ξέρετε, πρέπει να βγει ο κ. Κυπριανού Πρόεδρος και δεν πρέπει να εξαιρείται υπερβολικά ο κ. Λυσσαρίδης για τα προσόντα του, διότι μέσα σ' αυτή τη Βουλή έχουμε πολλούς ικανούς να είναι Πρόεδροι της Βουλής. 'Ετσι, τουλάχιστον αν υπάρχουν αρκετοί που θα μπορούσαν να είναι Πρόεδροι της Βουλής, υπάρχουν και αρκετοί που μπορούν να αναπληρώνουν τον Πρόεδρο της Βουλής.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Αναμφίβολα έχετε δίκαιο, κύριε Χατζηδημητρίου. Αλλά ο κ. Τάσος Παπαδόπουλος ...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Τουλάχιστο να μην υποβαθμίζουμε το ρόλο και τη θέση όλων των άλλων Βουλευτών.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Χατζηδημητρίου, ουδόλως υποβαθμίζω το ρόλο και τη θέση των άλλων συνάδελφων Βουλευτών. Συμφωνώ απόλυτα με τα όσα είπε ο κ. Τάσος Παπαδόπουλος και τα προσυπογράφω. Αλλά ο κ. Τάσος Παπαδόπουλος, όταν έθετε αυτή την πολύ σωστή θέση, δεν είχε κατ' ανάγκη υπόψη και τους γηραιότερους που ακολουθούν τον κ. Λυσσαρίδη.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Οι γηραιότεροι είναι ανάξιοι; 'Ετο, είναι ο κ. Αγαπίου, είναι ο κ. Βασιλείου. Είναι δεδομένο ποιοι είναι οι γηραιότεροι και θα εδημιουργείτο πράγματι θέμα, αν ξέραμε ότι οι γηραιότεροι δεν ήταν σε θέση να ασκούν τα καθήκοντα του Προεδρεύοντος.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Ας μας πει ο ίδιος, κύριε Πρόεδρε, για τους επόμενους, για τα προσόντα τους και τις επαγγελματικές τους θέσεις και γνώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Πουργουρίδη, σας παρακαλώ συντομεύετε.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Επειδή εγώ, κύριε Αγαπίου, προτιμώ και θεωρώ πιο σωστή συνταγματικά θέση και πιο σωστή πολιτική θέση η πλειοψηφία του Σώματος να αποφασίσει να αναθέσει αυτά τα καθήκοντα σε κάποιο συγκεκριμένο Βουλευτή από το κόμμα μου, δε θα εκφέρω τη γνώμη μου για τους αμέσως γηραιότερους πέρα από τον κ. Λυσσαρίδη. Για τον κ. Λυσσαρίδη ήδη είπα ότι τον σέβομαι και τον τιμώ. Επιφυλάσσω τη γνώμη μου για τους υπόλοιπους και δεν είμαι υποχρεωμένος να πω τη γνώμη μου από του βήματος της Βουλής.

Και καταλήγω για να πω ότι καμιά πολιτική συναλλαγή δεν υπάρχει στην πρόταση να αποφασίσει η Βουλή των Αντιπροσώπων. Δίδομε διά της αποφάσεως αυτής έναν αντικαταστάτη του Προέδρου καθ' όλα άξιο και ικανό να επιτελεί τα

καθήκοντα του Προεδρεύοντος του Σώματος, αποφεύγοντας έτσι το θέμα να είναι ο γρηαιότερος και να ψάχνουμε να βρούμε το γρηαιότερο και ποιος είναι ο γρηαιότερος.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με την άδειά σας, θα ήθελα να πω μερικά πράγματα. Πριν ασχοληθώ με την ουσία του θέματος, θα παρακαλούσα τους Βουλευτές που κάνουν αναφορά σε πρακτικά της Βουλής να τα συμπληρώνουν. Αυτά που ανέγνωσε ο κ. Πουργουρίδης είναι σωστά. Αλλά μετά από εμένα μίλησαν άλλοι και η τελική μου θέση τότε ήταν η εξής - από τα πρακτικά: "Μου κάμνει εντύπωση η τελευταία αγόρευση. Διότι η τελευταία αγόρευση συνηγορεί ακριβώς υπέρ του αντιθέτου. Διότι λέει ότι η Βουλή χωρεί εις την εκλογήν μόνον εν περιπτώσει προσκαίρου απουσίας του Προέδρου. Ο Πρόεδρος ευρίσκεται εντός της Βουλής και δεν υπάρχει το θέμα της προσκαίρου απουσίας. Επομένως κατ' εμέ -αντιλαμβάνομαι ότι ευρίσκομαι εις την μειοψηφίαν και δεν πρόκειται να ταλαιπωρήσω το Σώμα- ενισχύεται η άποψις ότι δεν επιβάλλεται η εκλογή επί μονίμου βάσεως, αλλά εν περιπτώσει προσκαίρου απουσίας του Προέδρου αντικαθίσταται ούτος είτε υπό του πρεσβυτέρου Βουλευτού είτε οιοδήποτε άλλου προσώπου το οποίον ήθελεν υποδείξει η Βουλή." Γι' αυτό θα παρακαλούσα θερμά, όταν γίνεται αναφορά στη γνώμη κάποιου ο οποίος μίλησε επί του θέματος, να γίνεται πλήρης αναφορά. Και αυτή ήταν τότε η τελευταία μου τοποθέτηση επί αυτού του θέματος. Αυτά προς άρσιν οποιασδήποτε παρεξηγήσεως.

Περαιτέρω, θα ήθελα να πληροφορήσω τον κ. Πουργουρίδη, με όλο το σεβασμό, ότι η ΕΔΕΚ από κανένα δε ζήτησε να της παραχωρηθεί οποιαδήποτε εύνοια. Σεβόμαστε το σύνταγμα, το σύνταγμα εφαρμόζεται για όλους και σε καμιά περίπτωση η ΕΔΕΚ δεν επιζήτησε και δεν επιζητεί οποιαδήποτε ευνοιοκρατική μεταχείριση. Για το θέμα της Επιτροπής Επιλογής ήδη ανέφερα ότι σαφώς το σύνταγμα προνοεί ότι η ολομέλεια ψηφίζει απλώς πέραν του Προέδρου και του Αντιπροέδρου, οι οποίοι είναι ex-officio, οκτώ Βουλευτές. Αν η Βουλή δεν ήθελε να αποδεχτεί τον κ. Λυσσαρίδη ως μέλος της Επιτροπής Επιλογής, είχε κάθε δικαίωμα να το πράξει. Αλλά κανένας δεν έχει δικαίωμα να αναφέρεται με αυτό το μειωτικό τρόπο σ' ένα κόμμα του οποίου την περηφάνια δεν επιτρέπω σε κανένα να τη θίξει. Αυτή είναι η σαφής θέση της ΕΔΕΚ, την οποία συζητήσαμε και στο πολιτικό γραφείο. Και αποτελεί ομόφωνη απόφαση όλων μας ότι εμείς σεβόμαστε τις συνταγματικές διατάξεις.

Θα ήθελα επίσης να πληροφορήσω ότι, ναι, ο κ. Πουργουρίδης πολύ ορθά είπε ότι ήμουν και είμαι μεταξύ εκείνων οι οποίοι θέλουν απόλυτη κυριαρχία της Βουλής. Ήμουν και είμαι μεταξύ εκείνων οι οποίοι έψεξαν την πολλές φορές άμετρο επέμβαση δικαστικών αρχών στο έργο της Βουλής, αλλά -και ευτυχώς το προσέθεσε- πάντοτε μέσα στα συνταγματικά πλαίσια. Ασφαλώς δεν είμαι συνταγματολόγος, επομένως δεν είμαι ο ειδικός να αποφανθώ κατά πόσο είναι ή δεν είναι η απόφαση της Βουλής για επιλογή μονίμου αναπληρούντος τον Πρόεδρο συνταγματική ή όχι. Αυτό είναι θέμα του συνταγματικού δικαστηρίου. Διαφωνώ με τον κ. Πουργουρίδη ότι θα πρέπει εκείνοι που έχουν παράπονο... Παράπονο έχει ο κάθε σκεπτόμενος άνθρωπος ο οποίος θέλει να γνωρίζει ότι η απόφαση αυτή της Βουλής είναι συνταγματική. Και εφόσον το Ανώτατο Δικαστήριο αποφανθεί ότι είναι συνταγματική, πιστεύω ότι θα τύχει του σεβασμού και των συμφωνούντων και των διαφωνούντων. Άρα, το να αναφερθεί η Βουλή στο σύνολό της στο Ανώτατο Δικαστήριο, όπως ήταν και η άτυπη απόφαση των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων, νομίζω ότι και ορθό είναι και επιβεβλημένο. Αυτά για τα επιμέρους.

Επειδή θα είναι η τελευταία φορά που θα έχω την ευκαιρία, τη δυστυχή ευκαιρία σ' αυτή την περίπτωση, να μιλώ από την έδρα της Βουλής, θα πρέπει να πω τα εξής: Εγώ νομίζω ότι σεβάστηκα την αξιοπρέπεια όλων. Έχω την εντύπωση ότι έναντι όλων των Βουλευτών υπήρξα ευπρεπής, είτε ως Πρόεδρος είτε ως μέλος της Βουλής. Ομολογώ ότι σήμερα αισθάνομαι ότι η αξιοπρέπειά μου είναι μειωμένη και προσβάλλεται. Ανεξαρτήτως αν αυτό γίνεται συνειδητά ή όχι, αυτό είναι το αποτέλεσμα. Δέχομαι την άποψη εκείνων που έτσι θέλουν να δείξουν τα πράγματα. Το να προσποιούμεθα ότι δε γνωρίζουμε τι ψηφίζουμε δε μου πάει να μην το πω. Όλες οι αποφάσεις, ναι, είναι εν χρόνω και τόπω. Αναφέρθηκε ο κ. συνάδελφος στην περίπτωση κατά την οποία ο γηραιότερος Βουλευτής πράγματι ίσως να μην είχε τα προσόντα να προεδρεύσει. Παρόλο που είχε αξιόλογα προσόντα για να είναι μέλος της Βουλής, δεν είχε ο άνθρωπος ίσως την επάρκεια να είναι Πρόεδρος της Βουλής και γι' αυτό λήφθηκε εκείνη η απόφαση στην οποία ανεφέρθη. Σήμερα βρισκόμαστε εν τόπω και χρόνω. Όλοι γνωρίζουμε ποιος είναι ο πρεσβύτερος Βουλευτής σ' αυτή τη Βουλή. Επομένως, όταν παίρνουμε μία απόφαση, δεν μπορούμε να προσποιούμεθα ότι αγνοούμε ποιος θα είναι εκείνος ο οποίος θα αντικαθιστά τον Πρόεδρο όταν απουσιάζει. Αυτός είναι δυστυχώς ο υποφαινόμενος. Λυπούμαι, διότι είμαι υποχρεωμένος να μιλήσω, αλλά είμαι υποχρεωμένος, διότι πράγματι αισθάνθηκα ότι η αξιοπρέπειά μου θίγεται. Θίγεται ακόμα παραπάνω, όταν, ενώ το σύνταγμα λέει ότι τον αντικαθιστά ο πρεσβύτερος, εκτός αν άλλως αποφασίσει η Βουλή -και ασφαλέστατα η Βουλή έχει αυτό το δικαίωμα, το εκτός αν άλλως αποφασίσει η Βουλή- κατατίθεται πρόταση ότι θα τον αντικαθιστά κάποιος άλλος και μετά θα έρχεται ο πρεσβύτερος. Δηλαδή ο υποφαινόμενος θα είναι ο αναπληρών τον αναπληρούντα της Βουλής. Να αναπληρώ τον αναπληρούντα μπορώ. Να αναπληρώ τον Πρόεδρο δεν μπορώ! Νομίζω ότι αυτό δείχνει το μέτρο αυτής της απόφασης.

Λέχθηκε, πολύ ορθά, ότι έπρεπε να γίνεται μία προσπάθεια σ' αυτές τις περιπτώσεις να βρισκόμαστε σε ένα κοινό μήκος κύματος. Θα ήταν για μένα πολύ εύκολο να αποδεχτώ ότι τα δύο κόμματα για δικούς τους λόγους, έστω και για κατανομή αξιωμάτων, αποφάσισαν έτσι, γιατί ήθελαν να ικανοποιήσουν κάποιες κομματικές συναλλαγές, οι οποίες γίνονται σε όλες τις χώρες του κόσμου. Δεν είμαι μεταξύ εκείνων που θα σας κατηγορήσω αν κάνετε ή αν δεν κάνετε κομματικές συναλλαγές. Δικαιώμά σας είναι. Δικαίωμα όλων των κομμάτων είναι. Αλλά το να φτάνουμε στο σημείο -και εδώ ίσως να είναι αντισυνταγματικό, παρόλο που δεν είμαι συνταγματολόγος- να λέμε ότι, ενώ η Βουλή έχει δύο επιλογές, τον πρεσβύτερο ή αν άλλως αποφασίζει, να αποφασίζει άλλως, αλλά να επαναφέρει και τον πρεσβύτερο στην ίδια απόφαση, νομικός δεν είμαι, αλλά, αν η νομική έχει κάποια λογική, τότε αυτό είναι και παράνομο και άνομο. Αν έχει σχέση η νομική επιστήμη με τη λογική, εφόσον υπάρχει ο πρεσβύτερος στο πρώτο τμήμα της επιλογής και δεν το δέχεται η Βουλή, και δικαίωμά της είναι άλλως να αποφασίσει, τότε άλλως αποφασίζει και παραμένει εκεί. Αλλά επειδή γίνεται αντιληπτό και από τους υποστηρίζοντες αυτή την άποψη ότι τότε δημιουργείται νομικό κενό, διότι τι γίνεται πράγματι αν όλοι απουσιάζουν -ενώ σήμερα υπάρχει μία διαδοχή, εκεί δεν υπάρχει διαδοχή- για να καλύψουμε λοιπόν ένα νομικό κενό, προσβάλλουμε και τον πρεσβύτερο, διότι τότε μπορεί να επανέρχεται ως αναπληρών. Και τότε πάλι τα ίδια θα γίνονται. Θα αναζητούμε λέει ποιος θα είναι ο πρεσβύτερος. Μα, προς Θεού, επειδή ήταν η πρώτη συνεδρία της Βουλής και δεν είχαμε υπόψη μας αυτό το θέμα, δε νομίζω να υπήρξε ποτέ θέμα να γνωρίζουμε ποιος είναι ο πρεσβύτερος.

Θα αποκρούσω δε με μεγάλη ένταση τον υπαινιγμό του κ. Πουργουρίδη για το ότι έδειξα έλλειψη υπευθυνότητας, διότι απουσίασα και δεν είχα ειδοποιήσει. Πάντοτε, όταν απουσίαζα, ειδοποιούσα και δεν ήταν δική μου δουλειά να ειδοποιηθεί εκείνος ο οποίος θα έπρεπε να αναλάβει όταν απουσίαζα. Και όχι μόνο ειδοποιούσα, αλλά έκανα το παν να μη λείπω από την Κύπρο όταν για τον άλφα ή βήτα λόγο χρειαζόταν εδώ η παρουσία μου. Και έφευγα μόνο όταν ο ίδιος ο Πρόεδρος μου το ζητούσε, διότι δεν υπήρχε άλλη διέξοδος, ήταν ανάγκη εκείνη η ειδική αποστολή να αναληφθεί από εμένα. Επομένως, δεν μπορώ να δεχτώ ότι έδειξα την παραμικρή έλλειψη υπευθυνότητας, όταν ασκούσα, έστω και ως αναπληρών, τα πολιτειακά καθήκοντα τα οποία αυτό το αξίωμα έχει.

Θέλω να δηλώσω ότι, τουλάχιστον κάνω έκκληση προς τον κ. Παπαδόπουλο, να μην επιμεινεί στην άποψή του. Δικαίωμα της Βουλής είναι, είναι απόλυτο δικαίωμα της Βουλής να επιλέξει κάποιον ο οποίος να αναπληρεί. Το αν θα πρέπει να τον επιλέγει κάθε φορά ή αν θα είναι μόνιμο δε με αφορά· αφορά το Ανώτατο Δικαστήριο. Δεν είναι πολιτικό το θέμα· δεν ασχολούμαι με το θέμα. Αλλά είναι δικαίωμα της Βουλής να επιλέξει άλλο πρόσωπο από τον πρεσβύτερο για να αναπληρεί τον Πρόεδρο. Σίγουρα αυτό είναι δικαίωμά της. Αλλά είναι παράκλησή μου να απαλειφθεί η άποψη ότι, όταν και αυτός απουσιάζει, θα επανερχόμεθα στην πρώτη επιλογή, στον πρεσβύτερο και σε οποιοδήποτε μετέπειτα πρεσβύτερο, διότι αυτό αποτελεί, ας μου επιτραπεί, προσβολή κάποιας αξιοπρέπειας που θέλω να πιστεύω ότι όλοι σας δεν έχετε λόγους να θίξετε. Δε θα μιλούσα σε καμία περίπτωση γι' αυτό το θέμα. Η απόφασή μου ήταν να μη μιλήσω, αν δεν αναφερόταν το όνομά μου τόσο πολλαπλώς. Αισθάνομαι άσχημα να μιλώ για ένα θέμα το οποίο με αφορά, γι' αυτό είχα ζητήσει άλλωστε να μη βρισκόμαι στο βήμα, όταν θα συνεζητείτο αυτό το θέμα.

Τελειώνω λέγοντας ότι είναι δικαίωμα της Βουλής, κατά την άποψή μου, να επιλέξει κάποιον ο οποίος να αναπληρεί τον Πρόεδρο στην πρόσκαιρη απουσία του ή σε περίπτωση χηρείας της θέσεως. Αν είναι μόνιμος, αν δεν είναι, δε με αφορά. Αφορά το Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο. Δε θα πάρω θέση επί αυτού του θέματος. Επομένως, θα παρακαλούσα, γιατί ειλικρινά αισθάνομαι άσχημα να κάθομαι εδώ και να είμαι υποχρεωμένος να απαντώ σε οποιοδήποτε για πράγματα τα οποία εμπλέκουν, αν θέλετε, και τη δική μου την προσωπική αξιοπρέπεια, θα παρακαλούσα, αν το δέχεται η Βουλή, να θεωρηθεί τεματισθείσα η όλη συζήτηση και να προχωρήσουμε στην ψηφοφορία. Αλλά η παράκλησή μου είναι προς τον κ. Παπαδόπουλο, αν έχει την καλοσύνη, να αφήσει για ψηφοφορία απλώς το ότι η Βουλή παίρνει τη δεύτερη επιλογή και επιλέγει τον κ. Αναστασιάδη ως το άτομο το οποίο θα αναπληρεί τον Πρόεδρο στην πρόσκαιρη απουσία του. Αυτή είναι η μοναδική παράκληση την οποία κάνω προς το Σώμα.

Ο κ. Παπαδόπουλος. Ο κ. Παπαδόπουλος πρώτα, διότι απευθύνομαι πρώτα προς τον κ. Παπαδόπουλο.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σας διαβεβαιώ ότι καμιά αιχμή και καμιά επιθυμία δεν υπήρχε να θιγεί όχι μόνο ο γηραιότερος, που είστε εσείς, αλλά ούτε οι κατ' ακολουθία ιεραρχούμενοι ως αρχαιότεροι μετά από σας. Έχω την εντύπωση ότι, όταν έγινε η πρώτη συνεδρία των εκπροσώπων της Βουλής, αυτό λέχθηκε και ήσαστε παρών. Και

επομένως, επειδή ήσαστε παρών, θα ξέρετε ότι καθόλου δεν ήταν αυτή η πρόθεσή μου. Αν μπαίνει η παράγραφος, είναι επειδή είναι αναγκαία. Πολύ λυπούμαι, πάρα πολύ θα ήθελα να αφαιρεθεί, αλλά, επειδή το θέτετε έτσι, δεν είναι δυνατό να αφαιρεθεί, χωρίς να παραμείνει κενό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να εκλέξετε και αναπληρωτή του αναπληρωτού.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Αν μου επιτρέπετε, ακόμα δυο λεπτά και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Πρέπει να μπει κάτι και εγώ δεν έχω την πρόθεση και ελπίζω ούτε οι συνάδελφοι να ερμηνεύουν... Δε νομίζω ότι πρέπει να ερμηνευθεί η δεύτερη παράγραφος ότι με οποιοδήποτε τρόπο θίγει τη δική σας αξιοπρέπεια ή, επαναλαμβάνω, οποιοδήποτε άλλου γηραιότερου κατ' ιεράρχηση. Μπορεί να γίνει, αν έτσι κρίνει η Βουλή σωστό, μια διαφοροποίηση. Και τούτου απουσιάζοντας, δηλαδή του προσώπου που η Βουλή θα αποφασίσει ότι θα αντικαθιστά κωλυόμενο ή προσωρινά απουσιάζοντα τον Πρόεδρο της Βουλής, θα ακολουθούνται οι πρόνοιες της παραγράφου 72.3 του συντάγματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το ίδιο είναι.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Είναι το ίδιο, αλλά δεν μπορεί να μείνει κενό, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να πείτε ότι: Η Βουλή τότε θα εκλέγει άλλον αντικαταστάτη. Αφού πάτε με τη δεύτερη επιλογή, να πάτε σ' όλο της το μήκος στη δεύτερη επιλογή. Οπωσδήποτε, εφόσον δεν αποσύρεται, είμαι υποχρεωμένος να θέσω την πρόταση ως έχει. Εγώ δηλώνω ότι δεν πρόκειται σε καμιά περίπτωση να δεχτώ ...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν αποσύρεται, αλλά παρακαλώ να σημειωθεί ότι σίγουρα ούτε πρόθεση ούτε πιστεύω εγώ γραμματικά και ουσιαστικά έχει την αιχμή που εσείς διαβάζετε μέσα στη δεύτερη παράγραφο. Θέλω και τούτο να τονιστεί. Δικαίωμά σας να έχετε άλλη άποψη, αλλά και δικαίωμά μου εμένα, νομίζω, να είναι καταχωρημένο ότι δε διαβάζω τέτοια αιχμή κατά του προσώπου σας ή οποιοδήποτε άλλου ακολουθούντος σε ηλικία. Και σίγουρα δε διαβάζω εγώ έτσι την έννοια του άρθρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παπαδόπουλε, δεδομένου ότι ...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ε! δε θα το συζητήσουμε, κύριε Πρόεδρε. Είναι η άποψή σας, είναι η άποψή μου. Ούτε θα με πείσετε ούτε θα σας πείσω, όπως δε νομίζω οι πολύχρονες νομικές αναλύσεις του θέματος να έπεισαν οποιοδήποτε από τα μέλη της Βουλής ούτε καν αυτούς που τις ανέγνωσαν. Και ιδιαίτερα πιστεύω ότι είναι περιττές, από την ώρα που είναι η δεύτερή μου εισήγηση αποδεκτή, απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι, από όλες τις πλευρές της Βουλής για αναφορά του συνταγματικού θέματος και των νομικών ερμηνειών στο Ανώτατο Δικαστήριο. Ποια χρησιμότητα και ποια σκοπιμότητα έχει η αναφορά των νομικών επιχειρημάτων από το βήμα της Βουλής, πλην ίσως να

βρεθούν εκτεθειμένοι εκείνοι που με τόσο στόμφο και βεβαιότητα ερμηνεύουν το σύνταγμα, όποιοι κι αν είναι, και στους οποίους πιθανώς το δικαστήριο αργότερα θα δώσει άλλη απάντηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, δε θα μιλήσω νομικά. Είναι δικαίωμα της Βουλής να το κάνει. Εγώ είπα πολλές φορές ότι αυτή η Βουλή έχει κάθε κυριαρχικό δικαίωμα. Θεωρώ τη Βουλή την πρώτη εξουσία και κατά τη γνώμη μου έχει κάθε κυριαρχικό δικαίωμα. Και είναι δυστύχημα διότι λόγω των συνθηκών δεν έχει και το δικαίωμα να αλλοιώνει το σύνταγμα, όπως έπρεπε να έχει, και κάθε άλλη Βουλή το έχει. Όμως, εδώ υπάρχει μία ιεραρχία, δυνάμει του συντάγματος: ο πρεσβύτερος είναι ο δεύτερος. Τώρα λέμε ο δεύτερος γίνεται τρίτος και γίνεται κάποιος τρίτος δεύτερος. Αν αυτό δεν αποτελεί προσβολή αξιοπρέπειας, τότε πρέπει να μη γνωρίζω τι είναι αξιοπρέπεια.

Λοιπόν, πόσοι ψηφίζουν υπέρ της προτάσεως του κ. Παπαδόπουλου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

27 υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

21 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 27 ψήφους υπέρ και 21 εναντίον η πρόταση εγκρίνεται. Ο κ. Αναστασιάδης θα αναπληρεί τον Πρόεδρο εν τη απουσία του, όπως προνοεί το σύνταγμα.

Θα γίνει διάλειμμα δέκα λεπτών, για να γίνει η σύσταση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών από την Επιτροπή Επιλογής και το Σώμα θα επανέλθει έπειτα από δέκα λεπτά.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, υπάρχει και ακόμα ένα σκέλος σ' αυτή την πρόταση, το οποίο είναι ότι το Σώμα αποφασίζει ομοφώνως ότι θα αναφερθεί στο Ανώτατο Δικαστήριο, για να διαλυθεί η ύπαρξη πιθανώς αμφιβολίας όσον αφορά τη συνταγματική ερμηνεία του άρθρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Η πρόταση εγκρίνεται ομόφωνα με αποχή του κ. Πουργουρίδη.

Το Σώμα θα επανέλθει έπειτα από δέκα λεπτά.

(Ώρα διακοπής: 6.42 μ.μ.)

(Ώρα επανέναρξης: 7.12 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα πρώτα να ευχαριστήσω θερμά τον πρόεδρο και την κοινοβουλευτική ομάδα του κόμματός μου, που με επέλεξαν για να αναπληρώ, οσάκις παραστεί ανάγκη, κατά το σύνταγμα, και να εκτελώ τα καθήκοντα του απουσιάζοντος

προσκαίρως Προέδρου. Θέλω συνάμα να ευχαριστήσω τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο αλλά και τα μέλη της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΔΗΚΟ για την υποστήριξή τους.

Ταυτόχρονα, πραγματικά αισθάνομαι ότι οφείλω να εκφράσω πλήρη σεβασμό στις όποιες καλόπιστες αντιρρήσεις έχουν εκφραστεί από τις άλλες πλευρές, γι' αυτό και ήταν η ομόφωνη θέση όλων πως εκεί όπου πιθανότατα δημιουργούνται θέματα αμφισβήτησης, όσον αφορά την πιστή τήρηση του συντάγματος, ορθό είναι η ερμηνεία να δίνεται από το μόνο αρμόδιο να αποφασίσει σώμα, που δεν είναι άλλο από το Ανώτατο Δικαστήριο της Κύπρου. Συνεπώς, αν η επιθυμία της αντιπολίτευσης είναι η προσφυγή, θα έχει και τη δική μας συνδρομή και συμβολή.

Θα ήταν παράλειψη αν δεν εξέφραζα το βαθύτατο σεβασμό που όχι μόνο ο ίδιος αλλά και όλα τα μέλη τρέφουμε προς το πρόσωπο του κ. Λυσσαρίδη. Με κανέναν τρόπο η άλλη επιλογή δεν ήταν είτε υποτίμηση είτε περιφρόνηση είτε με οποιοδήποτε τρόπο μομφή στο πρόσωπο ενός ανθρώπου που η πολιτική ιστορία του τόπου σίγουρα δε θα αγνοήσει. Συνεπώς, θέλω να διαβεβαιώσω πως με κανέναν τρόπο δε δεχόμαστε ότι ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα έστω και υποψίες, αφού ο Βάσος Λυσσαρίδης προς στιγμή θεώρησε ότι ήταν δυνατό η άλλη επιλογή να αποτελεί τυχόν υποτίμηση ή περιφρόνηση του ιδίου.

Και πάλι ευχαριστώ και θέλω να υπερτονίσω ότι, ενόσω θα βρισκομαι πρόσκαιρα αναπληρών τον Πρόεδρο, θα είμαι προς κάθε κατεύθυνση και αντικειμενικός και όσο γίνεται ορθός, έτσι που να μην επιτρέψω η πολιτική μου ιδιότητα να εμπλακεί ποτέ εις όποιαν αντιπαράθεση με τον ομιλούντα Βουλευτή ή τον όποιον παρεκτρεπόμενο, από όποια ομάδα και αν προέρχεται.

Κύριοι συνάδελφοι, το επόμενο θέμα στη σημερινή ημερήσια διάταξη είναι η ανάγνωση της σύνθεσης των κοινοβουλευτικών επιτροπών και σύμφωνα με την Επιτροπή Επιλογής -η Επιτροπή Επιλογής έχει ήδη αναγγελθεί από τον κ. Λυσσαρίδη- οι ακόλουθες κοινοβουλευτικές επιτροπές έχουν καταρτιστεί σε σώμα ως ακολούθως:

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Τάσος Παπαδόπουλος, Πρόεδρος) ΔΗΚΟ
Μάρκος Κυπριανού, Αν. Πρόεδρος)
Ανδρέας Μούσκος)
Χρίστος Πουργουρίδης) ΔΗΣΥ
Δημήτρης Συλλούρης)
Δώρος Χριστοδουλίδης)
Γιώργος Λιλλήκας) ΑΚΕΛ
Τάκης Χατζηγεωργίου)
Δημήτρης Ηλιάδης) ΕΔΕΚ
Ανδρούλα Βασιλείου) ΚΕΔ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος)
Νίκος Μουσιούττας, Αν. Πρόεδρος) ΔΗΚΟ
Τάσος Παπαδόπουλος)

Ισίδωρος Μακρίδης)
Σωκράτης Χάσιος) ΔΗΣΥ
Πρόδρομος Προδρόμου)
Παναγιώτης Δημητρίου)
Κίκης Καζαμίας)
Αβραάμ Αντωνίου) ΑΚΕΛ
Ανδρέας Φιλίππου)
Γιώργος Λιλλήκας)
Τάκης Χατζηδημητρίου) ΕΔΕΚ
Δώρος Θεοδώρου)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Αβραάμ Αντωνίου, Πρόεδρος)
Αριστοφάνης Γεωργίου, Αν. Πρόεδρος) ΑΚΕΛ
Γιαννάκης Θωμά)
Ανδρέας Παρισινός)
Στέλιος Γερασίμου) ΔΗΣΥ
Ρίκκος Ερωτοκρίτου)
Νίκος Πιττοκοπίτης) ΔΗΚΟ
Μάριος Ματσάκης)
Δημήτρης Ηλιάδης) ΕΔΕΚ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΝΟΜΙΚΩΝ

Παναγιώτης Δημητρίου, Πρόεδρος)
Καίτη Κληρίδου, Αν. Πρόεδρος) ΔΗΣΥ
Ρίκκος Ερωτοκρίτου)
Σοφοκλής Χατζηγιάννης)
Γιαννάκης Αγαπίου)
Αριστοφάνης Γεωργίου) ΑΚΕΛ
Παπακώστας Κώστας)
Γιαννάκης Θωμά)
Μάρκος Κυπριανού)
Στάθης Κιττής) ΔΗΚΟ
Τάσος Παπαδόπουλος)
Γιαννάκης Ομήρου) ΕΔΕΚ
Δημήτρης Ηλιάδης)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, Πρόεδρος)
Ουράνιος Ιωαννίδης, Αν. Πρόεδρος) ΔΗΣΥ
Καίτη Κληρίδου)

Ανδρέας Φιλίππου)
Θάσος Μιχαηλίδης) ΑΚΕΛ
Γιώργος Λιλλήκας)
Μάρκος Κυπριανού) ΔΗΚΟ
Στάθης Κιττής)
Τάκης Χατζηδημητρίου) ΕΔΕΚ
Πετρός Καλαϊτζιάν) ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ
Αντώνης Χατζηρούσος) ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ
Μπενίτο Μαντοβάνη) ΟΜΑΔΩΝ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Νίκος Κατσουρίδης, Πρόεδρος)
Δημήτρης Κοντίδης, Αν. Πρόεδρος) ΑΚΕΛ
Κίκης Γιάγκου)
Τάκης Χατζηγεωργίου)
Δημήτρης Συλλούρης)
Αντώνης Καράς) ΔΗΣΥ
Λευτέρης Χριστοφόρου)
Στέλιος Στυλιανού)
Μάρκος Κυπριανού)
Στάθης Κιττής) ΔΗΚΟ
Κατερίνα Παντελίδου)
Δώρος Θεοδώρου) ΕΔΕΚ
Γιαννάκης Ομήρου)
Ανδρούλα Βασιλείου) ΚΕΔ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΜΥΝΑΣ

Τάκης Χατζηδημητρίου, Πρόεδρος) ΕΔΕΚ
Αντώνης Καράς, Αν. Πρόεδρος)
Σοφοκλής Χατζηγιάννης) ΔΗΣΥ
Αβέρωφ Νεοφύτου)
Νίκος Κατσουρίδης)
Δώρος Χριστοδουλίδης) ΑΚΕΛ
Κώστας Παπακώστας)
Νίκος Μουσιούττας) ΔΗΚΟ
Μάριος Ματσάκης)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

Χρίστος Μαυροκορδάτος, Πρόεδρος)
Κίκης Γιάγκου, Αν. Πρόεδρος) ΑΚΕΛ

Γεώργιος Χατζηγεωργίου)
Ευάγγελος Σαμμούτας)
Στέλιος Γερασίμου) ΔΗΣΥ
Στέλιος Στυλιανού)
Νίκος Πιττοκοπίτης) ΔΗΚΟ
Νίκος Κλεάνθους)
Γιαννάκης Ομήρου) ΕΔΕΚ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Δημήτρης Συλλούρης, Πρόεδρος)
Ανδρέας Μούσκος, Αν. Πρόεδρος) ΔΗΣΥ
Αβέρωφ Νεοφύτου)
Κίκης Καζαμίας)
Χρίστος Μαυροκορδάτος) ΑΚΕΛ
Θάσος Μιχαηλίδης)
Νίκος Κλεάνθους) ΔΗΚΟ
Στάθης Κιττής)
Δώρος Θεοδώρου) ΕΔΕΚ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ

Νίκος Πιττοκοπίτης, Πρόεδρος) ΔΗΚΟ
Νίκος Κλεάνθους, Αν. Πρόεδρος)
Ανδρέας Μούσκος)
Στέλιος Στυλιανού) ΔΗΣΥ
Ευάγγελος Σαμμούτας)
Δημήτρης Κοντίδης)
Θάσος Μιχαηλίδης) ΑΚΕΛ
Γεώργιος Χατζηγεωργίου)
Τάκης Χατζηδημητρίου) ΕΔΕΚ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΥΓΕΙΑΣ

Ανδρέας Παρισινός, Πρόεδρος)
Ισίδωρος Μακρίδης, Αν. Πρόεδρος) ΔΗΣΥ
Ρίγκος Ερωτοκρίτου)
Δώρος Χριστοδουλίδης)
Δημήτρης Κοντίδης) ΑΚΕΛ
Κυριάκος Τυρίμος)
Μάριος Ματσάκης) ΔΗΚΟ
Κατερίνα Παντελίδου)
Δώρος Θεοδώρου) ΕΔΕΚ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕΩΣ ΣΧΕΔΙΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ
ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

Χρίστος Πουργουρίδης, Πρόεδρος)
 Σωκράτης Χάσιος, Αν. Πρόεδρος) ΔΗΣΥ
 Πρόδρομος Προδρομού)
 Ανδρέας Χρίστος)
 Αριστοφάνης Γεωργίου) ΑΚΕΛ
 Κυριάκος Τυρίμος)
 Τάσος Παπαδόπουλος) ΔΗΚΟ
 Νίκος Κλεάνθους)
 Γιαννάκης Ομήρου) ΕΔΕΚ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ - ΕΓΚΛΩΒΙΣΜΕΝΩΝ -
ΑΓΝΟΟΥΜΕΝΩΝ - ΠΑΘΟΝΤΩΝ

Αριστοφάνης Γεωργίου, Πρόεδρος)
 Κώστας Παπακώστας, Αν. Πρόεδρος) ΑΚΕΛ
 Κίκης Γιάγκου)
 Σωκράτης Χάσιος)
 Λευτέρης Χριστοφόρου) ΔΗΣΥ
 Ουράνιος Ιωαννίδης)
 Κατερίνα Παντελίδου) ΔΗΚΟ
 Μάρκος Κυπριανού)
 Δημήτρης Ηλιάδης) ΕΔΕΚ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΩΝ
ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

Σπύρος Κυπριανού, Πρόεδρος) ΔΗΚΟ
 Ουράνιος Ιωαννίδης) ΔΗΣΥ
 Γιαννάκης Αγαπίου) ΑΚΕΛ
 Γιαννάκης Ομήρου) ΕΔΕΚ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Δημήτρης Ηλιάδης, Πρόεδρος) ΕΔΕΚ
 Ουράνιος Ιωαννίδης)
 Ευάγγελος Σαμμούτας) ΔΗΣΥ
 Πρόδρομος Προδρομού)
 Χρίστος Μαυροκορδάτος)
 Γεώργιος Χατζηγεωργίου) ΑΚΕΛ
 Γιαννάκης Θωμά)
 Κατερίνα Παντελίδου) ΔΗΚΟ
 Μάριος Ματσάκης)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΡΗΣΕΩΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

(Κανονισμός 16)

Σπύρος Κυπριανού, Πρόεδρος (ex-officio)

Νίκος Αναστασιάδης) ΔΗΣΥ

Νίκος Κατσουρίδης) ΑΚΕΛ

Γιαννάκης Ομήρου) ΕΔΕΚ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΘΕΣΜΩΝ, ΑΞΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

Ανδρέας Χρίστου, Πρόεδρος)

Γιαννάκης Αγαπίου, Αν. Πρόεδρος) ΑΚΕΛ

Κυριάκος Τυρίμος)

Χρίστος Πουργουρίδης)

Λευτέρης Χριστοφόρου) ΔΗΣΥ

Καίτη Κληρίδου)

Αλέξης Γαλανός) ΔΗΚΟ

Νίκος Μουσιούττας)

Δώρος Θεοδώρου) ΕΔΕΚ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΚΡΙΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Μάρκος Κυπριανού, Πρόεδρος) ΔΗΚΟ

Ανδρέας Παρισινός) ΔΗΣΥ

Ανδρέας Φιλίππου) ΑΚΕΛ

Τάκης Χατζηδημητρίου) ΕΔΕΚ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΑΦΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ-ΒΟΥΛΗΣ-ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ

Σωκράτης Χάσιος, Πρόεδρος) ΔΗΣΥ

Κίκης Καζαμίας) ΑΚΕΛ

Στάθης Κιττής) ΔΗΚΟ

Δημήτρης Ηλιάδης) ΕΔΕΚ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Γιαννάκης Αγαπίου, Πρόεδρος) ΑΚΕΛ

Πρόδρομος Προδρόμου) ΔΗΣΥ

Μάριος Ματσάκης) ΔΗΚΟ

Δημήτρης Ηλιάδης) ΕΔΕΚ

Ανδρούλα Βασιλείου) ΚΕΔ

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Β' και παρακαλώ τους Γραμματείς να προβούν στην κατάθεση των νομοσχεδίων και των εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 1) Ο περί Ηνωμένων Εθνών (Διατάγματα Υπουργικού Συμβουλίου) Νόμος του 1996.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 2) Ο περί Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1996.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

Αυτό το θέμα υπάρχει εισήγηση να κηρυχθεί επείγον. Υπάρχει ένσταση;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο κηρύσσεται επείγον. Θα παρακαλούσα ταυτόχρονα, αν είναι δυνατό, για να επισπεύδεται η διαδικασία, τα μέλη της Επιτροπής Εσωτερικών να επιληφθούν αμέσως του θέματος, προκειμένου, λόγω του επείγοντος, να ψηφιστεί σε νόμο η τροποποίηση που κατατίθεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 1996.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 1996.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 1996.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 6) Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 1996.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

7) Οι περί Βελτιώσεως Ζώων Κανονισμοί του 1996.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

8) Οι περί Εγγραφής των Κατοίκων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1996.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

9) Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1996.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Συγνώμη, έχω την εντύπωση ότι το θέμα της τιμής των πετρελαιοειδών είναι στην Επιτροπή Οικονομικών που συζητείται πάντοτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση, παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ως είθισται, αντί της Επιτροπής Εμπορίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

10) Οι περί Αποχετεύσεων Αγκλεισίδων Κανονισμοί του 1996.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

11) Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 1996.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

12) Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1996.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

13) Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Σχέδιο Ευδόκιμης Αφυπηρέτησης) Κανονισμοί του 1996.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα του τερματισμού της ευδόκιμης υπηρεσίας προσωπικού, είναι και αυτό θέμα της Επιτροπής Οικονομικών, διότι συνδέεται με αποζημιώσεις και σχετίζεται με τον προϋπολογισμό του ιδρύματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου υπαγόταν στο Υπουργείο Εσωτερικών, θεώρησα ότι θα μπορούσε, επειδή με όλα τα άλλα θέματα... Φυσικά, ίσως να αποτελέσει και θέμα μεταξύ μας διαβούλευσης πλέον σε ποιες Επιτροπές θα παραπέμπονται οι προϋπολογισμοί των διάφορων ημικρατικών οργανισμών. Αλλά, αν η επιθυμία του Σώματος είναι να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Οικονομικών... Ορίστε, κύριε Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Επειδή το θέμα του ΡΙΚ σε όλο το εύρος και το βάθος συζητήθηκε βασικά στην Επιτροπή Εσωτερικών, θα εισηγούμουν να γίνει μια κοινή αντιμετώπιση του θέματος, αλλά όχι μονόπλευρα, με την Επιτροπή Οικονομικών, όχι για τίποτε άλλο, αλλά διότι εκεί υπάρχει μια συνέχεια, κατά τη γνώμη μου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Πάντως, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η απόφαση που θα πάρουμε σχετίζεται με τη δαπάνη κάποιων σεβαστών ποσών. Οπωσδήποτε, δεν ξέρω πώς θα συνδυαστεί με την Επιτροπή Οικονομικών, αλλά θα είναι δύσκολο να πούμε να γίνει κοινή συνεδρίαση των δύο Επιτροπών.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ναι, κύριε συνάδελφε, σχετίζεται με τη δαπάνη, με κάποια χρήματα, αλλά εδώ παίρνεις βασικά πολιτική απόφαση ότι θα κάνεις αυτό το σχέδιο, που νομίζω έχει περισσότερο σχετιστεί με την Επιτροπή Εσωτερικών. Δεν είναι απλά θέμα δαπάνης· είναι θέμα πολιτικής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται σε κοινή συνεδρία των δύο Επιτροπών, Οικονομικών και Εσωτερικών.

Θα διαβιβάσω στον Πρόεδρο της Βουλής την παράκληση όπως σε σύσκεψη των αρχηγών και εκπροσώπων των κομμάτων, και φυσικά και με την έγκριση των κοινοβουλευτικών ομάδων και όλων των πλευρών, αποφασιστεί σε ποιες των επιτροπών θα παραπέμπονται από τούδε και στο εξής οι προϋπολογισμοί των διαφόρων ημικρατικών οργανισμών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 14) Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1996.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 15) Οι περί Αποχετεύσεων Παλαιχωρίου Κανονισμοί του 1996.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 16) Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1996.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 17) Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1996.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 18) Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1996.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 19) Οι περί Υδατοπρομήθειας Λεμεσού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1996.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

20) Οι περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων ('Εκδοση Τιμολογίων και Αποδείξεων και Τήρηση Αρχείων) Κανονισμοί του 1996.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

21) Συμφωνία μεταξύ του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών και του Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή του ΡΙΚ για τη χορήγηση προκαταβολής σε οργανισμούς δημόσιου δικαίου, άλλους οργανισμούς και ειδικά ταμεία που αντιμετωπίζουν προσωρινά ή έκτακτα οικονομικά προβλήματα σύμφωνα με τον Κανονισμό 4 των περί Εντάλματων Προκαταβολής (Όροι και Προϋποθέσεις Εκδόσεως) Κανονισμών του 1986.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

22) Εξαμηνιαία Έκθεση του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας της Δημοκρατίας για την περίοδο που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 1995 σύμφωνα με το άρθρο 119.5 του συντάγματος.

Κατατέθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ελέγχου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

23) Ετήσια Έκθεση του ΡΙΚ για το έτος 1994.

Κατατέθηκε από το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

24) Διάθεση Ακίνητης Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας σύμφωνα με τις Αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου:

1) αρ. 43.579 ημερ. 17.1.1996,

2) αρ. 44.139 ημερ. 10.4.1996,

3) αρ. 44.165 ημερ. 17.4.1996.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 25) Έγγραφα που αφορούν την πρόσληψη/παράταση υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων από την Αρχή Λιμένων Κύπρου δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 26) Έγγραφα που αφορούν την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από τον ΚΟΤ δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 27) Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985 (Αρ. 99 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 28) Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Εσωτερικών προς το Ταμείο Θήρας σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας Νόμου του 1995.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 29) Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού προς την ΑΗΚ σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμου του 1995.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 30) Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Εσωτερικών προς το ΡΙΚ σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου του 1995.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 31) Οικονομικές καταστάσεις και Έκθεση Γενικού Ελεγκτή για τους πιο κάτω οργανισμούς:

1. Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου.
2. Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου.
3. Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου.
4. Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού.
5. Οργανισμός Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας.
6. Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Ελαιοκομικών Προϊόντων.
7. Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών.

Κατατέθηκαν από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ελέγχου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 32) Σχέδια Παροχής Ειδικών Χορηγιών προς:

- (α) φοιτητές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που σπουδάζουν στο εξωτερικό,
- (β) τυφλούς,
- (γ) πολύτεχνες οικογένειες.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

33) Πρόγραμμα Ευρωπαϊκών Εμπορικών Χρεογράφων της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:**Πρόταση νόμου:**

34) Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1996. Κατατέθηκε από τον κ. Τάσσο Παπαδόπουλο, Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Κόμματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Έχουμε τελειώσει με την κατάθεση.

Θα παρακαλέσω τον Πρόεδρο της Επιτροπής Εσωτερικών να αναγνώσει την Έκθεση του θέματος που κηρύχθηκε επείγον, αν αυτή είναι έτοιμη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ "Ο ΠΕΡΙ ΠΟΛΙΤΟΥ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 3) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1996"

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, Πρόεδρος	Στέλιος Στυλιανού
Δημήτρης Κοντίδης	Μάρκος Κυπριανού
Κίκης Γιάγκου	Στάθης Κιττής
Τάκης Χατζηγεωργίου	Κατερίνα Πασχαλίδου Παντελίδου
Δημήτρης Συλλούρης	Δώρος Θεοδώρου
Αντώνης Καράς	Τάκης Χατζηδημητρίου
Λευτέρης Χριστοφόρου	Αντρούλλα Βασιλείου

Με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, που κατατέθηκε στη Βουλή στη σημερινή συνεδρία της και κηρύχθηκε ως θέμα επείγουσας φύσης, τροποποιείται η περί Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας νομοθεσία, έτσι που να παρασχεθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο η εξουσία να επιτρέπει, σε εξαιρετικές περιπτώσεις για εξειδικευμένους λόγους δημόσιου συμφέροντος, την πολιτογράφηση αλλοδαπών ανεξάρτητα από το χρόνο διαμονής τους στη Δημοκρατία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, με βάση τις εξηγήσεις που δόθηκαν από τους αρμόδιους κυβερνητικούς εκπροσώπους για το όλο θέμα, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

Ταυτόχρονα, κύριε Πρόεδρε, ομόφωνα, η Επιτροπή Εσωτερικών δηλώνει την πρόθεσή της, με την πρώτη συνεδρίαση να συζητήσει και να ζητήσει να συγκεκριμενοποιηθούν ποιοι είναι οι εξειδικευμένοι λόγοι, για να μην ανοιχτεί ένα παράθυρο που δε θα έχει τρόπο να κλείσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Κατσουρίδη.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, παρακαλώ το Γραμματέα να προβεί στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Δεύτερου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1996.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση του νομοσχεδίου;

(Κτυπά τη σφύρα)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Κύριοι συνάδελφοι, με την ψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου έχουμε περάσει τις εργασίες της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 20 Ιουνίου 1996, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': Νομοθετική Εργασία

- 1) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 1996.
- 2) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκποτισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 2) του 1996.
- 3) Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 1996.
- 4) Ο περί του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου του Ευρωπαϊκού Χάρτη για την Υποβολή Συλλογικών Παραπόνων (Κυρωτικός) Νόμος του 1996.

- 5) Ο περί Πώλησης Τροφίμων Νόμος του 1993.
- 6) Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Όροι Υψηλεσίας) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 1996.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': Ερωτήσεις - Απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': -----

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξης: 7.37 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αγαπίου Γιαννάκης	Μαυροκορδάτος Χρίστος
Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Θάσος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μούσκος Ανδρέας
Βασιλείου Γιώργος	Νεοφύτου Αβέρωφ
Γερασίμου Στέλιος	Ομήρου Γιαννάκης
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παντελίδου Κατερίνα
Γιάγκου Κίκης	Παπαδόπουλος Τάσος
Δημητρίου Παναγιώτης	Παπακώστας Κώστας
Ερωτοκρίτου Ρίγκος	Παρισινός Ανδρέας
Ηλιάδης Δημήτρης	Πιττοκοπίτης Νίκος
Θωμά Γιαννάκης	Πουργουριδής Χρίστος
Ιωαννίδης Ουράνιος	Προδρομού Προδρόμος
Καζαμίας Κίκης	Σαμουύτας Ευάγγελος
Καράς Αντώνης	Στυλιανού Στέλιος
Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κιττής Στάθης	Τυρίμος Κυριάκος
Κλεάνθους Νίκος	Φιλίππου Ανδρέας
Κληρίδου Καίτη	Χάσικος Σωκράτης
Κοντίδης Δημήτρης	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηγεωργίου Τάκης
Λιλλήκας Γιώργος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Λυσσαρίδης Βάσος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Μακρίδης Ισίδωρος	Χρίστου Ανδρέας
Ματσάκης Μάριος	Χριστόφιας Δημήτρης
Μάτσης Γιαννάκης	Χριστοφόρου Λευτέρης

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός

Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Διορισμός του κ. Στέλιου Γερασίμου και του κ. Θάσου Μιχαηλίδη ως Γραμματέων και του κ. Μάριου Μασάκη ως Κοσμήτορα.
2. Εκλογή της Επιτροπής Επιλογής.
3. Εκλογή έπειτα από συζήτηση [Δ. Χριστόφιας, Ν. Αναστασιάδης, Προεδρεύων (Β. Λυσσαρίδης), Τ. Παπαδόπουλος, Ν. Κατσουρίδης, Γ. Ομήρου, Π. Δημητρίου, Γ. Βασιλείου, Χρ. Πουργουρίδης, Τ. Χατζηδημητρίου] του κ. Αναστασιάδη, για να ασκεί τα καθήκοντα του Προέδρου της Βουλής, όταν αυτός προσωρινά απουσιάζει.
4. Απόφαση του Σώματος να αναφερθεί στο Ανώτατο Δικαστήριο όσον αφορά την ερμηνεία του άρθρου 72.3 του συντάγματος.
5. Ανακοίνωση της σύνθεσης των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών.
6. Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο "Ο περί Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1996" και ψήφισή του σε νόμο.

Τιμή: 75σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΣΤ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

Συνεδρίαση 20ής Ιουνίου 1996

(Ώρα έναρξης: 4.17 μ.μ.)

(Αρ. 3)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ το Γραμματέα να διαπιστώσει κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αρχίζουμε με το Κεφάλαιο Α': Νομοθετική Εργασία.

Το πρώτο θέμα είναι "Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 1996". Παρακαλώ να διαβαστεί η Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής στο Σώμα.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ "Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1996"

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούττας, Αναπληρωτής Πρόεδρος

Ισίδωρος Μακρίδης

Σωκράτης Χάσικος

Πρόδρομος Προδρόμου

Παναγιώτης Δημητρίου

Κίκης Καζαμίας

Ανδρέας Φιλίππου

Τάκης Χατζηδημητρίου

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Ιουνίου 1996. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού συμπληρωματικής πίστωσης ύψους £1.000.000 και η διάθεσή της για την κάλυψη των απαιτούμενων δαπανών για διαφημίσεις στα μέσα μαζικής επικοινωνίας του εξωτερικού και για επιχορηγήσεις διαφημιστικών προγραμμάτων τουριστικών πρακτόρων του εξωτερικού για την προσέλκυση χειμερινού τουριστικού ρεύματος στην Κύπρο.

Όπως είναι γνωστό, για σκοπούς προβολής και δημοσιότητας έχει ήδη εγκριθεί στον προϋπολογισμό του ΚΟΤ ποσό ύψους £8,2 εκ., από το οποίο £5,7 εκ. διατίθενται για διαφημιστική και τουριστική προβολή.

Επειδή όμως, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους του ΚΟΤ, έχουν διαφανεί δυσμενείς εξελίξεις όσον αφορά τον τουρισμό μας, κρίθηκε σκόπιμο να εντατικοποιηθεί η διαφήμιση και η προβολή της Κύπρου. Γι' αυτό προκύπτει ανάγκη ενίσχυσης του προϋπολογισθέντος για το σκοπό αυτό ποσού κατά £1.000.000.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η κρατική χορηγία που έχει προβλεφθεί στον Τακτικό Προϋπολογισμό του κράτους για τον ΚΟΤ ανέρχεται σε £13.034.000.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού ενημερώθηκε από τους εκπροσώπους του αρμόδιου Υπουργείου και του οργανισμού για τους σκοπούς διάθεσης της ζητούμενης πίστωσης, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο. Η Επιτροπή, υπογραμμίζοντας με την ευκαιρία αυτή το ενδιαφέρον των Μελών της για τον τομέα του τουρισμού και σημειώνοντας τις ανησυχίες που τελευταία εκφράζονται για ενδείξεις πτωτικής τάσης στο τουριστικό ρεύμα, καλεί όλους τους αρμόδιους φορείς να ασχοληθούν έγκαιρα και σφαιρικά με όλες τις πτυχές του θέματος, ώστε να αντιμετωπιστούν οποιαδήποτε προβλήματα παρουσιάζονται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής:

Ο κ. Κίκης Γιαγκου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καζαμίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με συγχωρείτε! Κύριε Καζαμία, απολογούμαι!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ενομίσετε ότι εν για την αστυνομία που εκάμαμε τον προϋπολογισμό;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, είχα την εντύπωση ότι, επειδή είναι για τον τουρισμό, μήπως πρόκειται περί λαθροτουρισμού.

(Γέλια)

Ο κ. Καζαμίας.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, καταρχάς να πούμε ότι αυτός ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός θα ήταν περιττός, αν η κυβέρνηση ήταν πιο προσεκτική. Εγκρίνοντας τον προϋπολογισμό του ΚΟΤ, ενέκρινε εξαρχής το ποσό το οποίο η ίδια είχε προτείνει μέσα στους κρατικούς προϋπολογισμούς για επιχορήγηση του Οργανισμού και πνευθμίζω ότι το ποσό αυτό ήταν της τάξης των δεκατριών και κάτι εκατομμυρίων λιρών στον προϋπολογισμό του ΚΟΤ, ενώ είχε ζητηθεί, είχε εγκριθεί από πλευράς Υπουργικού Συμβουλίου, μόνο το ποσό των δώδεκα εκατομμυρίων, με αποτέλεσμα, τώρα, εκ των υστέρων να έρχεται συμπληρωματικός προϋπολογισμός. Εν πάση περιπτώσει και περισσότερο επί της ουσίας του θέματος, χαιρόμαστε ιδιαίτερα που το μήνυμα της Επιτροπής Οικονομικών χτές σωστά το έλαβε σήμερα η Επιτροπή Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και ομόφωνα αποδέχτηκε όπως, ως θέμα προτεραιότητας, πριν από τη λήξη της συνόδου, πριν από τις καλοκαιρινές διακοπές το θέμα του τουρισμού εξεταστεί σε βάθος, εμπλέκοντας όλους τους ενδιαφερόμενους τομείς, ούτως ώστε να προλάβουμε κάποια πράγματα και να αποφύγουμε παρόμοιες καταστάσεις, όπως αυτές που συνέβησαν στο θέμα της βιομηχανίας. Είναι με χαρά που διαπιστώσαμε και την ετοιμότητα του αρμόδιου Υπουργού να λάβει ενεργά μέρος σε αυτή τη συζήτηση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι γεγονός, κύριε Πρόεδρε, ότι υπήρξε μία γραφειοκρατική καρκινοβασία στο θέμα αυτό, όπως την έχει περιγράψει ο αγαπητός συνάδελφος. Εκείνο που έχει σημασία όμως είναι το γεγονός ότι η κυβέρνηση έχει διαθέσει αυτή τη στιγμή ένα κονδύλι του ύψους του ενός εκατομμυρίου λιρών, ώστε να μπορέσει να επεκταθεί το έργο προβολής των τουριστικών μας θεμάτων στο εξωτερικό και να υποβοηθηθεί ο τουρισμός. Επίσης είναι και ευχάριστο το γεγονός ότι ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας σήμερα στη διαβούλευσή του που είχε μαζί με την Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας πρόταξε αυτό το θέμα του τουρισμού στις προτεραιότητες της κυβέρνησης και της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας, για να εξεταστεί το συντομότερο δυνατό. Ελπίζουμε να υπάρξουν απόψεις και εισηγήσεις που να αντιμετωπίσουν αυτό το πρόβλημα του τουρισμού λυσιτελώς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Δημητρίου.

Ο κ. Μακρίδης.

Ι. ΜΑΚΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ορθώς αναφέρθηκε ότι πράγματι ο αρχικός προϋπολογισμός ήταν της τάξης των δεκατριών εκατομμυρίων, αλλά φαίνεται ότι έχουμε ξεχάσει την κριτική για την άχρηστη σπατάλη χρημάτων για διαφήμιση του τουριστικού μας προϊόντος, κάτω από την πίεση της οποίας αναγκάστηκε η κυβέρνηση να μειώσει το ποσό κατά ένα εκατομμύριο. Και μάλιστα το ποσό των δεκατριών εκατομμυρίων ή των δώδεκα, που τελικά εγκρίθηκε, θεωρείτο ότι ήταν σχεδόν άχρηστο και σπατάλη, διότι οι προοπτικές θεωρούνταν καλές, παρά τις προτροπές και τις συμβουλές και τα ορθά προγνωστικά ότι ο τουρισμός μας διερχόταν μια κρίση. Και πράγματι διήλθαμε κρίση και διερχόμαστε κρίση συναγωνισμού όχι μόνο στην περιοχή μας αλλά και παγκοσμίως. Φαίνεται όμως ότι κάποιοι ήθελαν κάτι να πάει κακά. Η οικονομία να μην ορθοποδήσει, η οικονομία να πάει πίσω, διότι έτσι συνέφερε και έτσι συμφέρει και βεβαίως εγκρίνουμε τη νέα έγκριση του ενός εκατομμυρίου, διότι αυτό απαιτούσε και αυτό απαιτεί σήμερα η οικονομία και ιδιαίτερα ο τουρισμός μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ήταν σε μια από τις τελευταίες συνεδριάσεις της Βουλής που έτυχε να ξανασυζητήσουμε το θέμα και εκεί εκφράσαμε ανησυχίες για την πορεία του τουρισμού, πράγμα που προκάλεσε την αντίδραση άλλων συναδέλφων. Τώρα έρχεται να πιστοποιηθεί ότι όντως ο τουρισμός μας μπήκε σε κρίση. Υπάρχουν όμως δύο σημεία τα οποία θα ήθελα να σχολιάσω. Το ένα είναι ότι ο προϋπολογισμός φαίνεται ότι θα επιβαρύνεται όλο και περισσότερο, για να καλύπτει ανάγκες του τουρισμού, ενώ παράλληλα τα έσοδα τα οποία εξασφαλιζόνταν για τον τουρισμό από την ειδική φορολογία έχουν καταργηθεί. Αυτό σημαίνει ότι ο λαός θα αισθάνεται όλο και περισσότερο το βάρος από την κρίση του τουρισμού. Εγκρίνουμε τώρα ένα εκατομμύριο λίρες. Να μη νομίσουμε ότι λύνουμε το πρόβλημα του τουρισμού· είναι πολύ βαθύτερο το πρόβλημα. Ελπίζω η αρμόδια Επιτροπή που θα συζητήσει το θέμα να το συζητήσει αναλυτικά και να φτάσει σε κάποια συμπεράσματα, όμως εκείνο που θα ήθελα να τονίσω είναι ότι χρειάζεται μια πιο ορθολογική πολιτική γύρω από τον τουρισμό, ώστε να ξέρουμε πού βαδίζουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Χατζηδημητρίου.

Έχω την εντύπωση ότι το λόγο ζήτησε ο κ. Βασιλείου.

Γ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, καταρχάς θα ήθελα να τονίσω ότι με χαρά είδαμε αυτό το νομοσχέδιο και αναμφισβήτητα εγκρίνουμε το ποσό το οποίο ζητήθηκε από την κυβέρνηση. Θα ήθελα όμως να εκφράσω την άποψη ότι δεν είναι απλώς γραφειοκρατικό λάθος που έγινε, όπως αναφέρθηκε, αλλά φαίνεται ότι αυτή ήταν η αντίληψη που επικρατούσε, δηλαδή ότι δεν έπρεπε να ξοδευτούν λεφτά για την προώ-

θηση του τουρισμού, γιατί, όταν μόλις δημοσιεύτηκε ο προϋπολογισμός του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού για διαφήμιση που έδειχνε μείωση του κονδυλίου κατά περίπου £600.000 και το Κίνημα Ελευθέρων Δημοκρατών με ανακοίνωσή του διαμαρτυρήθηκε, γιατί, ενώ μπαίνουμε σε περίοδο κρίσης, μειώνουμε τη διαφήμιση, αντί να την αυξήσουμε, το Υπουργείο Εμπορίου με ανακοίνωσή του έκανε κριτική στη θέση αυτή του Κινήματος και προσπαθούσε να δικαιολογήσει τα αδικαιολόγητα, το ότι δηλαδή έπρεπε, το θεωρούσε σωστό ότι μειώθηκε το κονδύλι αυτό. Όταν σε ιδιαίτερη συνάντηση με τον Υπουργό συζητήθηκε αυτό το θέμα, η απάντηση ήταν ότι ναι μεν μειώθηκε σε σχέση με τον προϋπολογισμό που υπήρχε, αλλά σε σχέση με το πόσα πράγματι ξοδεύτηκαν, λέει, το '95, υπήρχε κάποια μικρή αύξηση. Εκείνο που θέλω να τονίσω είναι ότι όλοι λέμε ότι ο τουρισμός περνά κρίση, αλλά φαίνεται δεν έχουμε συνειδητοποιήσει το μέγεθος της κρίσης και το μέγεθος του προβλήματος που αντιμετωπίζει η βιομηχανία του τουρισμού σήμερα και σε επέκταση οι επιπτώσεις που θα έχει η κρίση αυτή στην οικονομία στο σύνολό της. Γι' αυτό το λόγο θα ήθελα να αναφέρουμε ότι το γεγονός ότι τώρα εγκρίνεται το ένα εκατομμύριο είναι καλό, αν δεν είναι ήδη αργά, γιατί η διαφήμιση θέλει πολύ περισσότερο χρόνο παρά ένα-δυο μήνες, για να ετοιμαστεί. Έπρεπε να ήταν ήδη έτοιμη από καιρό η διαφήμιση του χειμερινού προϊόντος και φυσικά πρέπει από τώρα να ετοιμαστεί η διαφήμιση για το 1997, διότι δεν κάνεις διαφήμιση ένα μήνα πριν να έρθει η σεζόν. Χρειάζεται προγραμματισμός και προετοιμασία στον τομέα αυτό. Και πέραν αυτού, αναμφισβήτητα, τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο τουρισμός είναι τέτοια, ώστε θέλουν πολύ πιο ριζικά μέτρα. Δε θα προχωρήσω να αναφερθώ στις εισηγήσεις των Ελευθέρων Δημοκρατών για το θέμα αυτό, γιατί με χαρά πληροφορηθήκαμε ότι θα συζητηθεί το θέμα σε ειδική συνεδρίαση και εκεί θα υποβάλουμε τις προτάσεις μας και θέλω να ελπίζω ότι το Σώμα αυτό στο σύνολό του θα αντιμετωπίσει τα θέματα αυτά, όπως πρέπει, γιατί, αναμφισβήτητα, δεν έχουμε πολύ καιρό για χάσιμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Βασιλείου.

Το λόγο είχε ζητήσει ο κ. Χατζηγιάννης και στη συνέχεια ο κ. Πιττοκοπίτης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Όταν η κυβέρνηση Κληρίδη ανέλαβε το 1993, κατά τη διάρκεια της κρίσης του Περσικού Κόλπου, όπως θα θυμάστε, οι προβλέψεις για μείωση του τουρισμού ήταν γύρω στο 25%-30%, αν δε με απατά η μνήμη μου. Από τις προσπάθειες που είχαν αναληφθεί, είχε περιοριστεί η μείωση σε ένα πολύ ...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

(Κάτι λέει που δεν ακούγεται.)

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Η κρίση στον Κόλπο, αγαπητέ συνάελφε, είχε επηρεάσει, ναι, το τουριστικό ρεύμα και προς την Κύπρο και όλες οι προβλέψεις έλεγαν ότι θα είχαμε μια μείωση του επιπέδου των 25%-30%. Από τις ενέργειες που είχαν γίνει τότε, που αν θέλετε υποστηρίχθηκαν και από όλο τον πολιτικό χώρο, για να μην έχουν παράπονο και οι συνάδελφοι του ΑΚΕΛ που διαμαρτύρονται απέναντι, περιορίστηκε η μείωση σε ένα ποσοστό γύρω στο 7%. Την επόμενη χρονιά είχαμε μία ανάκαμψη και είχαμε αύξηση του τουριστικού ρεύματος προς την Κύπρο. Παρ' όλ' αυτά δεν μπορεί να λυθεί το

όλο πρόβλημα του τουρισμού, αν θέλετε, με τη διαφήμιση του ενός εκατομμυρίου ή και αν θέλετε και με περισσότερα εκατομμύρια. Υπάρχουν προβλήματα τα οποία πρέπει να τα αγγίξουμε, για να βρεθεί λύση. Υπάρχει φερ' ειπείν το πρόβλημα ή η συνεχής, αν θέλετε, διαμαρτυρία που σχετίζεται με τις πτήσεις. Είναι ένα κεφάλαιο το οποίο πρέπει να εξεταστεί. Οι περιοχές της Αγίας Νάπας επί παραδείγματι και του Πρωταρά που απορροφούσαν το 55% και πλέον του τουριστικού ρεύματος προς την Κύπρο σήμερα παρουσιάζουν σοβαρό πρόβλημα. Ξέρω, ήδη χτες είχα επικοινωνία με πάρα πολλούς που εμπλέκονται, ιδιαίτερα αυτούς που κατέχουν τουριστικά διαμερίσματα, τα οποία τελευταία εντάξαμε με βάση νομοθεσία, οι οποίοι πληρώνουν μία ετήσια άδεια των £5.000 ίσως και οι οποίοι δεν απολαμβάνουν τα ευεργετήματα που απολαμβάνουν άλλες, αν θέλετε, επιχειρήσεις, όπως είναι τα ξενοδοχεία. Επί παραδείγματι δώσαμε μία ατέλεια σε κάποιους εξοπλισμούς ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να παρακαλέσω, κύριε συνάδελφε, να παραμείνουμε μέσα στο θέμα, διότι η ομιλία σας φαίνεται να επεκτείνεται εφ' όλης της ύλης του τουριστικού προϊόντος και επειδή το συγκεκριμένο θέμα άπτεται ενός κονδυλίου που αφορά τη διαφήμιση για τον τουρισμό, μην επεκταθείτε στα ειδικότερα προβλήματα που πιθανόν ειδικές τάξεις βιομηχανίας του τουρισμού αντιμετωπίζουν.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είχα πρόθεση να επεκταθώ. Είμαι πιστεύω όμως εντός του θέματος, διότι το ένα εκατομμύριο που πηγαίνει για διαφήμιση εμπλέκεται, αν θέλετε, στην όλη συζήτηση ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι, είναι συμπληρωματικός προϋπολογισμός, έτσι;

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ναι, αλλά εκείνο το οποίο θέλω να πω είναι ότι σήμερα είμαστε σε μήνα Ιούνιο και φαίνεται καθαρά ότι πρέπει να ληφθούν κάποια διορθωτικά μέτρα σε έναν τομέα που όλοι ξέρουμε ποια είναι τα έσοδα του τόπου μας. Και αναφερόμενος ή αν θέλετε εκφράζοντας και την αγωνία της περιοχής μου, της ελεύθερης περιοχής Αμμοχώστου, που απορροφούσε το 55% και πλέον των τουριστών, φαίνεται ότι παρά τις προβλέψεις -είχα ακούσει και τη Γενικό Διευθυντή του ΚΟΤ που είπε ότι αναμένει 1% κ.λπ.- φαίνεται όμως ότι υπάρχει πρόβλημα και άρα λοιπόν σωστά έχει η Επιτροπή Εμπορίου προγραμματίσει να εξετάσει το θέμα. Είναι καυτό το θέμα και νομίζω ότι πρέπει να εξεταστεί εφ' όλης της ύλης. Τα έργα υποδομής κ.λπ., ο τουρισμός της περιόδου του χειμώνα, όλα αυτά τα θέματα πρέπει να τα εξετάσουμε, γιατί οι τουρίστες, όταν αλλάξουν τόπο, δύσκολα θα επανέλθουν στην Κύπρο πλέον.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα ιστορικής τάξης. Απλώς μια διόρθωση στο συνάδελφο ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, παρακαλώ, κύριε Χριστοδουλίδη.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Έχω την εντύπωση ότι ο πόλεμος στον Κόλπο δεν έγινε τον καιρό που αναφέρεται ο κ. συνάδελφος. Κάποιο λάθος θα έκανε. Έγινε κανένα-δυο-τρία χρόνια προηγουμένως.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηγιάννης. Παρακαλώ να ... Ήταν για τις μεταπολεμικές επιπτώσεις που μιλούσε, αντιλαμβάνομαι, ο κ. Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Έπρεπε να είχε αντιληφθεί ο συνάδελφος ότι είπα λόγω της κρίσεως του Περσικού Κόλπου. Δεν εννοούσα ότι ο πόλεμος ήταν εν εξελίξει το '93, ασφαλές στατα, αλλά ήταν μία περίοδος που επηρέασε αποφασιστικά τον τουρισμό στην Κύπρο.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, αλλά ο κ. Χατζηγιάννης ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Αγαπίου, να σας παρακαλέσω να ζητάτε το λόγο και ευχαρίστως ...

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Ζητώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε ...

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Ναι, αλλά ο κ. Χατζηγιάννης, όταν συζητούσαμε τα θέματα τουρισμού στη Βουλή για το 1990, 1991, και 1992, δε λάμβανε καθόλου υπόψη την κρίση στον Κόλπο και την έλαβε υπόψη το 1993 που ανέλαβε την εξουσία ο κ. Κληρίδης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συγνώμη ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχω την εντύπωση ότι ...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Είναι προσωπικό το θέμα. Συγνώμη, κύριε Πρόεδρε.

Επειδή δεν αναφέρεται ορθά ο αγαπητός συνάδελφος ... Αν κοιτάξετε τα πρακτικά της Βουλής, ιδιαίτερα το κεφάλαιο που έχει σχέση με τον τουρισμό, είχα ανάμειξη, αν θέλετε, και είχα γράψει και θέματα και μετείχα στις συζητήσεις, γιατί την περίοδο εκείνη μάλιστα ήμουν και δικηγόρος του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού και παρά το γεγονός ...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Ακούγονται ομιλίες.)

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Συγνώμη. Αν θέλετε να διακόπτετε ... Επί της σημερινής διακυβέρνησης δεν είμαι δικηγόρος του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού και είχα διοριστεί επί της διακυβερνήσεως του κ. Σπύρου Κυπριανού. Δεν είναι αυτό το συζητούμενο. Επειδή γνώριζα το αντικείμενο, αν θέλετε, ως δικηγόρος πρωτοστατούσα, αγαπητέ συνάδελφε, αλλά τότε πιθανόν να μην ήσαστε στη Βουλή εσείς και στη συζήτηση για να επανέλθουν τα αφορολόγητα ή ότι έπρεπε να παρέχουμε υψηλό επίπεδο, αλλά αν κοιτάξετε τα πρακτικά, θα επαληθεύσουν ότι άλλοι συνάδελφοι τηρούσαν σιγήν ιχθύος την περίοδο εκείνη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μουσιούττας νομίζω ζήτησε το λόγο ή ο κ. Πιττοκοπίτης.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ειλικρινά με εκπλήττει η ομόθυνη θέση ότι υπάρχει κρίση στον τουρισμό. Κάθε χρόνο η ίδια ιστορία, κρίση στον τουρισμό και στο τέλος του κάθε χρόνου θριαμβολογία, πόσο καλά πήγε ο τουρισμός μας. Τώρα, αν υπάρχει κρίση, δεν ξέρω, μπορεί να υπάρχει κρίση στη βουλμία μερικών που θα ήθελαν οι αποσβέσεις τους να γίνονται σε τρία-τέσσερα χρόνια ή γίνεται κάποια φασαρία, για να ξεχάσουμε το 3%. Υπάρχουν κάποια προβλήματα σε ορισμένες περιοχές, εντάξει θα μελετηθούν, αλλά πού υπάρχει η κρίση του τουρισμού ...; Υπάρχουν ένα σωρό κρίσεις σε άλλα θέματα.

(Γέλια)

Κάθε χρόνο κρίση και στο τέλος του χρόνου θριαμβολογία για τα επιτεύγματα.
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, ο κ. Πιττοκοπίτης και έχω την εντύπωση ότι το θέμα εξαντλήθηκε, εκτός αν προκύψει οποιοδήποτε άλλο θέμα.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ειλικρινά λυπούμαι, γιατί το έχουμε ρίξει στο αστείο, ενώ είναι πολύ σοβαρό το θέμα. Ενώ πρόκειται για ένα εκατομμύριο που εκ λάθους δεν είχε περάσει στον προϋπολογισμό προηγουμένως, έχει δημιουργήσει, αν θέλετε, τόσο θόρυβο ή και αν θέλετε και αστεία περί το όλο θέμα. Ναι, η τουριστική βιομηχανία έχει τεράστιο πρόβλημα σήμερα, κύριοι, και οι επιπτώσεις της είναι πολλές και σε πάρα πολλούς τομείς και το θέμα δεν εξαντλείται και δε συζητείται μέσα σε πέντε ή δέκα λεπτά και απλώς όσοι πιθανόν δεν το γνωρίζουν είναι εκατοντάδες άνθρωποι ή και κάποιες χιλιάδες άνθρωποι που σήμερα έχουν χάσει την εργασία τους από την τουριστική βιομηχανία. Εμείς ως ΔΗΚΟ πάντοτε υπεύθυνα και καλόπιστα καλούμε την κυβέρνηση, τη Βουλή, τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού και όλους τους εμπλεκόμενους να δουν με όλη τη σοβαρότητα τα προβλήματα τα οποία υπάρχουν, για να δοθούν έγκαιρα ή να προληφθούν ακόμα και κάποιες άλλες συνέπειες που πιθανόν σύντομα να αντιμετωπίσουμε, γιατί πρέπει να παραδεχτούμε ότι σήμερα στην Κύπρο ο τουρισμός είναι η μεγαλύτερη βιομηχανία του τόπου και είναι από εκεί είτε μας αρέσει είτε δε μας αρέσει που αποζούν χιλιάδες Κύπριοι. Με αυτό το πνεύμα εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα αντιμετωπίζουμε το θέμα και όχι με συνθήματα, γιατί, αν αυτός ο τόπος εξακολουθεί να ζει με συνθήματα, ειλικρινά, ποτέ δε θα λύσουμε το πρόβλημα, αλλά θα εφηνυχάζουμε με τα συνθήματα ή θα ικανοποιούμαστε ότι η μια πλευρά το είπε στην άλλη.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Πιττοκοπίτη. Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Με σεβασμό στις απόψεις που τυχόν θέλουν να εκφράσουν οποιοδήποτε συνάδελφοι, επειδή το θέμα, κύριε Πρόεδρε, βρίσκεται μπροστά στην Επιτροπή Εμπορίου, θα επανέλθει αντιλαμβάνομαι η Επιτροπή Εμπορίου με Έκθεση πλήρη πάνω στο θέμα και είναι σοβαρό και θα χρειαστεί χρόνο να συζητηθεί. Θα εισηγούμουν το θέμα αυτής της συζήτησης να θεωρηθεί λήξαν και να επανέλθουμε, όταν σε τρεις-τέσσερις εβδομάδες θα υπάρχει η Έκθεση της Επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Χρίστου.

Είναι και η άποψη του προεδρείου ότι θεωρείται ότι εξαντλήθηκε το θέμα. Αν και οι κύριοι συνάδελφοι συμφωνούν, να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

Κύριε Γραμματέα, προχωρήστε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

'Εγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού ποσού £1.000.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 1996. 'Αρθρο 2.

Ειδίκευση του ποσού που θα δαπανηθεί. Πίνακας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, 3 και ο Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1, 2, 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 1996.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το δεύτερο θέμα είναι "Ο περί Ειδιεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 2) του 1996". Παρακαλώ να αναγνωστεί η Έκθεση στο Σώμα.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ "Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 2) ΤΟΥ 1996"

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούττας, Αναπληρωτής Πρόεδρος

Ισίδωρος Μακρίδης

Σωκράτης Χάσικος

Πρόδρομος Προδρομού

Παναγιώτης Δημητρίου

Κίκης Καζαμίας

Ανδρέας Φιλίππου

Τάκης Χατζηδημητρίου

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Ιουνίου 1996. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £110.000 και η διάθεσή του για την κάλυψη των εξόδων λειτουργίας της Τράπεζας Γενετικού Υλικού από συγγενείς αγνοουμένων.

Η δημιουργία της τράπεζας αυτής συναρτάται με σχετικό πρόγραμμα που θα λειτουργεί στο Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου. Το πρόγραμμα αυτό αφορά όλους τους συγγενείς των αγνοουμένων και στοχεύει στη συγκέντρωση και φύλαξη όλου του γενετικού υλικού που θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε μελλοντικές μελέτες για την αναγνώριση της ταυτότητας λειψάνων/τεκμηρίων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από τη θέση μου. Θα είμαι σύντομος. Εκείνο το οποίο θέλω να πω είναι ότι αυτό το συμπληρωματικό νομοσχέδιο που έρχεται να καλύψει μια οικονομική ανάγκη για δημιουργία αυτού του συστήματος λήψης των στοιχείων από συγγενείς των αγνοουμένων είναι μια θετική εξέλιξη και ικανοποίηση ενός πάγιου και μακροχρόνιου αιτήματος των οικογενειών των αγνοουμένων. Ταυτόχρονα όμως θέλω να πω ότι με τη δημιουργία αυτής της τράπεζας αίματος και γενετικών στοιχείων δε στέλλουμε το μήνυμα ότι οι αγνοούμενοι είναι νεκροί. Εκείνο το μήνυμα που θέλουμε να φύγει απ' εδώ είναι ότι θα συνεχίσουμε τις προσπάθειες για διακρίβωση της τύχης ενός εκάστου των αγνοουμένων και όσοι είναι ζωντανοί να ενωθούν το πιο σύντομο με τις οικογένειές τους, όσοι είναι νεκροί να διακριβωθεί ακριβώς σε ποιο ανήκει το συγκεκριμένο λείψανο και να αποδοθεί στους δικούς του, για να αποδοθούν οι αναγκαίες θρησκευτικές και άλλες τιμές.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής επί θέματος αρχής;

Ο κ. Μακρίδης.

I. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Θέλω να συμφωνήσω με τον κ. Γεωργίου, κύριε Πρόεδρε, ότι δε θα φειστούμε προσπαθειών για την εξακρίβωση της τύχης των αγνοουμένων μας, αλλά ταυτόχρονα είμαστε και διατεθειμένοι να παράσχουμε κάθε βοήθεια, για να εξακριβώσουμε και την τύχη έστω και μερικών αγνοουμένων και θα παράσχουμε κάθε βοήθεια για απάμβλυνση του πόνου του λαού μας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Σίγουρα, κύριε Πρόεδρε, με την ψήφιση αυτού του κονδυλίου το κράτος αποκτά τα μέσα στην προσπάθεια διερεύνησης της τύχης των αγνοουμένων και εξακρίβωσης ταυτότητας με επιστημονικό και αδιαμφισβήτητο τρόπο. Αυτή η προσπάθεια εντάσσεται στα πλαίσια της επίλυσης ή της προσπάθειας επίλυσης, αν θέλετε, αυτού του τραγικού ανθρωπιστικού προβλήματος που βασανίζει χιλιάδες οικογένειες όλου του λαού μας από το τραγικό καλοκαίρι του 1974 μέχρι σήμερα. Πέρα από τα υλικά μέσα είναι δεδηλωμένη η βούληση η πολιτική της πλευράς μας να συνεργαστεί εποικοδομητικά και να συμβάλει αποφασιστικά στα πλαίσια της Διερευνητικής Επιτροπής για την εξακρίβωση της τύχης του καθενός από τους αγνοούμενούς μας. Ωστόσο, πέρα από αυτά, θα πρέπει όλοι μας και σε κυβερνητικό αλλά και σε κοινοβουλευτικό επίπεδο να αρχίσουμε να σκεφτόμαστε την εναλλακτική μας πορεία σε περίπτωση που η τουρκική αδιαλλαξία συνεχίσει και τουρπιλίσει και αυτή την ύστατη προσπάθεια η οποία καταβάλλεται από τα Ηνωμένα Έθνη και αδιαμφισβήτητα με την καλή θέληση και την πολιτική βούληση της δικής μας πλευράς. Τα υλικά μέσα ναι αλλά και η πολιτική βούληση, για να έχουμε εναλλακτική πορεία πλευράς, αν καταρρεύσουν οι προσπάθειες και αμέσως μόλις καταρρεύσουν, για να μη βρεθούμε στο κενό και εμείς και οι συγγενείς των αγνοουμένων με την αγωνία η οποία δικαιολογημένα ταλαιπωρεί και καταστρέφει τη ζωή τους όλα αυτά τα χρόνια.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Ηλιάδη. Ο κ. Μουσιούττας, παρακαλώ.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να μην υστερήσουμε στο να χαιρετίσουμε τη δημιουργία αυτής της υποδομής, η οποία στοχεύει να λύσει ένα πρόβλημα που καίει όλο το λαό, χαιρετίζουμε την ομόφωνη απόφαση της Βουλής για τη δημιουργία αυτής της ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Μουσιούττα. Αν δεν υπάρχει άλλος ομιλητής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £110.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 1996. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, 3, 4 και οι Πίνακες εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1, 2, 3, 4 και οι Πίνακες εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκποτισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 2) του 1996.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το τρίτο θέμα, αντιλαμβάνομαι, δεν είναι έτοιμο και έτσι προχωρούμε στο υπ' αριθμό 4 που είναι "Ο περί του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου του Ευρωπαϊκού Χάρτη για την Υποβολή Συλλογικών Παραπόνων (Κυρωτικός) Νόμος του 1996". Παρακαλώ όπως αναγνωστεί η Έκθεση στο Σώμα.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ "Ο ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣΘΕΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΧΑΡΤΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΠΑΡΑΠΟΝΩΝ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1996"

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, Αναπληρωτής Πρόεδρος
Ανδρέας Μούσκος
Δημήτρης Συλλούρης
Δώρος Χριστοδουλίδης
Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε σήμερα, 20 Ιουνίου 1996. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη για Υποβολή Συλλογικών Παραπόνων, στο οποίο η συμμετοχή της Κυπριακής Δημοκρατίας έχει αποφασιστεί με την υπ' αριθμό 43.260 και ημερομηνία 2 Νοεμβρίου 1995 απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Η επιψήφιση του σχετικού νομοσχεδίου από το Σώμα απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση του πιο πάνω Πρόσθετου Πρωτοκόλλου, σύμφωνα με το άρθρο 169(2) του συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ειδικότερα, με το υπό επικύρωση Πρωτόκολλο εγκαθιδρύεται σύστημα υποβολής συλλογικών παραπόνων για μη ικανοποιητική εφαρμογή του Χάρτη από συμβαλλόμενο μέρος. Συγκεκριμένα, καθορίζεται η διαδικασία για την υποβολή και εξέταση των παραπόνων, το όργανο που θα εξετάζει τα παράπονα, καθώς και οι οργανώσεις που δικαιούνται να υποβάλουν παράπονα για τη μη ικανοποιητική εφαρμογή του χάρτη από Συμβαλλόμενο Μέρος που έχει κυρώσει το Πρωτόκολλο.

Σύμφωνα με το ενημερωτικό σημείωμα που συνοδεύει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, με το σύστημα που εγκαθιδρύεται με το Πρωτόκολλο αυτό ενισχύεται ουσια-

στικά το υφιστάμενο σύστημα εποπτείας του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη, ενώ η υπογραφή του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου από την Κύπρο επιβάλλεται και για λόγους συνέπειας, αφού η Κύπρος διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωσή του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά Πρωτοκόλλου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για την κατά νόμο κύρωση του Πρωτοκόλλου.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε, να προσθέσω ότι είμαστε από τις πρώτες χώρες, αν όχι η πρώτη χώρα απ' ό,τι λέχθηκε σήμερα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μιλάτε τώρα επί θέματος αρχής, κύριε Κυπριανού, αντιλαμβάνομαι. Βεβαιότατα έχετε το λόγο.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

... ότι είμαστε η πρώτη χώρα απ' ό,τι φαίνεται η οποία προχωρεί στην κύρωση αυτού του Πρωτοκόλλου, αλλά η ευχή της Επιτροπής Εξωτερικών, όπως υποθέτω και όλης της ολομέλειας της Βουλής, είναι αυτά τα πρωτόκολλα και οι νόμοι που κυρώνονται να εφαρμόζονται και να έρχονται οι εσωτερικές νομοθεσίες, για να εφαρμόζονται οι πρόνοιές τους και να μη μένουν απλώς στο τυπικό μέρος της κύρωσής τους.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να συμφωνήσω με όσα είπε ο Πρόεδρος της Επιτροπής και να χαιρετήσω το γεγονός ότι πράγματι η Κύπρος είναι ανάμεσα στις πέντε πρώτες χώρες του Συμβουλίου της Ευρώπης που προχωρεί στην κύρωση αυτής της σύμβασης. Ταυτόχρονα να πω ότι νιώθουμε εξαιρετική τιμή που η πατρίδα μας, μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης, θεωρείται από τις πλέον πειθαρχημένες χώρες, όσον αφορά την υλοποίηση όλων αυτών των συμβάσεων. Έχουμε κυρώσει γύρω στις ογδόντα έξι συμβάσεις από σύνολο εκατόν εξήντα που έχουν περάσει από το Συμβούλιο της Ευρώπης, ένας αριθμός που θεωρείται πολύ μεγάλος συγκριτικά με μεγάλες χώρες του Συμβουλίου της Ευρώπης οι οποίες μειονεκτούν.

Ταυτόχρονα, πρέπει να ενδυναμώσουμε και το ελεγκτικό μας έργο ως Βουλή, όσον αφορά την εφαρμογή, την υλοποίηση και την παρακολούθηση των νόμων που προκύπτουν από αυτές τις συμβάσεις. Εκεί φαίνεται ότι πραγματικά υστερούμε. Ευχή μας και καθήκον μας είναι να εντείνουμε την παρακαλούθησή τους.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κι εγώ ευχαριστώ, κύριε Χριστοδουλίδη.

Αν δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση Πρωτοκόλλου. Πίνακας - Μέρους Ι. Μέρους ΙΙ. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, 3 και ο Πίνακας - Μέρους Ι και Μέρους ΙΙ εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Προσθέτου Πρωτοκόλλου του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη για την Υποβολή Συλλογικών Παραπόνων (Κυρωτικός) Νόμος του 1996.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο και το πρωτόκολλο κυρούται.

Το υπ' αριθμό 5 νομοσχέδιο αποσύρεται από την Εκτελεστική Εξουσία και προχωρούμε έτσι στο υπ' αριθμό 6 θέμα που είναι "Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 1996".

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση στο Σώμα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ "ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΡΧΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ (ΟΡΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) (ΑΡ. 3) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1996"

Παρόντες:

Δημήτρης Συλλούρης, Πρόεδρος

Ανδρέας Μούσκος

Κίκης Καζαμίας

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Θάσος Μιχαηλίδης

Στάθης Κιττής

Νίκος Κλεάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε τους υπό αναφορά Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Ιουνίου 1996. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και των συντεχνιών του προσωπικού της.

Με τους υπό αναφορά Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 44 της βασικής νομοθεσίας για την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου και του

άρθρου 3 της νομοθεσίας για τη ρύθμιση θεμάτων προσωπικού στους οργανισμούς δημοσίου δικαίου (Νόμος αριθμός 61 του 1970), τροποποιούνται οι βασικοί κανονισμοί για τους όρους υπηρεσίας του προσωπικού της ΑΗΚ, για να καταστεί δυνατή η συμμετοχή του Επαρχιακού Διευθυντή Πάφου στις επιτροπές επιλογής για τις προαγωγές του προσωπικού της ΑΗΚ της επαρχίας Πάφου. Η τροπολογία που προτείνεται εντάσσεται στα πλαίσια της αναβάθμισης της θέσης του Επαρχιακού Διευθυντή Πάφου που εγκρίθηκε από τη Βουλή στον προϋπολογισμό της Αρχής για το 1996 και της ανεξαρτητοποίησης του επαρχιακού γραφείου Πάφου της ΑΗΚ από το γραφείο περιφέρειας Λεμεσού-Πάφου.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, της ΑΗΚ και των συντεχνιών του προσωπικού της συμφώνησαν με τις πρόνοιες των υπό εξέταση Κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εκτός αν έχει κάτι να πει ο κ. Πιττοκοπίτης, νομίζω δε θέλει κανένας τίποτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Πιττοκοπίτης.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, εμείς οι Βουλευτές της Πάφου ειλικρινά χαιρετίζουμε αυτή την εξέλιξη, αλλά να μην εκληφθεί από κανένα ότι ικανοποιούμαστε μ' αυτό το μέτρο μόνο, γιατί είναι ένα στα εκατό που πρέπει να ληφθούν.

Θέλουμε να πιστεύουμε ότι η δέσμευση που ανέλαβε το διοικητικό συμβούλιο της Αρχής Ηλεκτρισμού στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας στην προηγούμενη Βουλή ότι θα προωθήσει όλα εκείνα τα αναγκαία κονδύλια μέσω του προϋπολογισμού ανάπτυξης του προγράμματός της το 1997, θα επιλύσει επιτέλους αυτό το πρόβλημα το οποίο δημιουργήθηκε πριν από είκοσι χρόνια και με αυτό τον τρόπο να επιτευχθεί η ανεξαρτητοποίηση του επαρχιακού γραφείου της Πάφου, ώστε να είναι σε θέση να παρέχει υπηρεσίες όπως και στην υπόλοιπη Κύπρο και να αντιμετωπίζονται οι πολίτες της Πάφου όπως οι πολίτες των άλλων επαρχιών και ως Κύπριοι πολίτες.

Θέλουμε να πιστεύουμε ειλικρινά ότι είναι μια ένδειξη η προώθηση αυτών των Κανονισμών και χαίρομαι, γιατί όλες οι πλευρές τόσο το διοικητικό συμβούλιο όσο και το συνδικαλιστικό κίνημα και οι άλλοι ομόφωνα προώθησαν αυτούς του κανονισμούς. Χαιρόμαστε δυο φορές, γιατί όλες οι πλευρές της Βουλής αποδέχονται και ψηφίζουν αυτούς τους κανονισμούς και θα αναμένουμε τους προϋπολογισμούς ανάπτυξης της Αρχής για το 1997, ούτως ώστε να δικαιωθεί στο αίτημά του ο παφιακός λαός.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι ο κ. Ομήρου θα ήθελε να ομιλήσει.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, χαιρετίζουμε την κατάθεση αυτών των υπό επιψηφίση κανονισμών για την αναβάθμιση του Επαρχιακού Διευθυντή του γραφείου της Αρχής Ηλεκτρισμού Πάφου και με αυτή την ευκαιρία θέλω να πω το εξής: Καμιά φορά υπάρχει η εντύπωση μέσα στη Βουλή ότι εμείς οι εκ Πάφου ορμώμενοι Βουλευτές είμαστε υπερβολικοί στη διατύπωση ορισμένων απόψεων σε σχέση με την υπεράσπιση των προβλημάτων και των δίκαιων αιτημάτων της επαρχίας μας. Όμως φανταστείτε, σήμερα ψηφίζουμε κανονισμούς, για να υπάρξει μια μερική αναβάθμιση/ ανεξαρτητοποίηση του επαρχιακού γραφείου της Αρχής Ηλεκτρισμού της Πάφου. Δηλαδή να υπάρξει εν μέρει ισότιμο καθεστώς με τα επαρχιακά γραφεία των υπόλοιπων επαρχιών. Και όπως ελέχθη σωστά, μένουν πολλά ακόμα να γίνουν, για να υπάρξει πλήρης ανεξαρτητοποίηση του επαρχιακού γραφείου της Αρχής Ηλεκτρισμού Πάφου.

Θα έλεγα ότι οι μανδαρίνοι της ημικρατικής στην περίπτωση αυτή γραφειοκρατίας, παρόλο που υπάρχει ο κίνδυνος να παρεξηγηθώ, εξακολουθούν να ανθίστανται. Ελπίζω ότι θα ακολουθήσουν και άλλα μέτρα για την πλήρη ανεξαρτητοποίηση του επαρχιακού γραφείου Πάφου της Αρχής Ηλεκτρισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος εκ Πάφου ομιλητής επί θέματος αρχής;

Θέλετε να μιλήσετε; Προηγείται ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι απορία που έχω. Ο κ. Πιττοκοπίτης σήμερα ηγέρθη δυο φορές και είπε: "εμείς οι εκ Πάφου". Διερωτώμαι: είναι ο πληθυντικός της μεγαλοπρέπειας ή είναι ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος των εκ Πάφου βουλευτών.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κάποτε θα προχωρήσουμε και σε ανεξαρτητοποίηση...

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παρισινός και στη συνέχεια ο κ. Μουσιούττας, εκτός εάν θα είναι συνέχεια, αν μου επιτρέπετε, κύριε Παρισινέ, επειδή και το χιούμορ θα πρέπει κάποτε να διανθίζει τις συνεδρίες της Βουλής, αν είναι συνέχεια σ' αυτά που είπε ο κ. Κατσουρίδης, δίδω το λόγο στον κ. Μουσιούττα.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Νομίζω το θέμα είναι σχετικό και έχει να κάνει με τα περί ισης μεταχείρισης. Διερωτώμαι αν συμφέρει πραγματικά στους Παφίτες να έχουν ίση μεταχείριση με την επαρχία Λευκωσίας.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παρισινός.

Ευχαριστώ, κύριε Μουσιούττα.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Καίτοι δεν προέρχομαι από την Πάφο, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να αναφέρω ότι και στο παρελθόν υποστήριξα το αίτημα αυτό, το οποίο είναι δικαιοτάτο λόγω της μεγάλης αναπτύξεως που έχει παρατηρηθεί τόσο στην πόλη όσο και στην ύπαιθρο της Πάφου. Δεν υπάρχει καμιά δικαιολογία και κανένα επιχείρημα εναντίον της αναβαθμίσεως της υπηρεσίας και της εξίσωσής της με τις υπηρεσίες

των άλλων πόλεων. Ιδιαίτερα σήμερα η Πάφος χρησιμοποιείται ως χώρος εκπαίδευσης στελεχών, για να μεταφερθούν στη συνέχεια σε άλλους χώρους και πιστεύω ότι ήρθε η ώρα να πάρει την πραγματική της θέση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Βασιλείου και στη συνέχεια ο κ. Αγαπίου.

Γ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα ήθελα να πω απλώς κάτι που σχετίζεται μ' αυτό αλλά και με πολλά άλλα τέτοια θέματα. Αν υποθέσουμε ότι η Τράπεζα Κύπρου ήθελε να αναβαθμίσει τον επαρχιακό της στην Πάφο, θα έπαιρνε μια απόφαση ο κ. Τριανταφυλλίδης και θα έκλειε το θέμα εκείνη τη στιγμή. Η Αρχή Ηλεκτρισμού θέλει να αναβαθμίσει αυτή τη θέση και ο Θεός ξέρει πόσες ώρες ξοδεύτηκαν, για να γραφτούν αποφάσεις, για να προετοιμαστούν έγγραφα, για να έρθουν στη Βουλή, να ασχοληθεί αυτό όλο το Σώμα με τόσο κόσμο για ένα τόσο απλό πράγμα. Διερωτώμαι πράγματι αν ελπίζουμε ότι είναι δυνατό οι οργανισμοί αυτοί να προχωρήσουν, όπως πρέπει, αν για κάθε τέτοια μικρής σημασίας απόφαση χρειάζεται να ασχολείται αυτό το Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι είναι θέμα νομοθεσίας, κύριε Βασιλείου, που διέπει τους ημικρατικούς οργανισμούς.

Γ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Σύμφωνοι, απλώς το έθεσα για προβληματισμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για να μην πάρω μέρος στη συζήτηση...

Μου δώσατε το λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχω την εντύπωση ότι τον ζητήσατε. Αν όχι, τότε...

Γ. ΑΠΑΠΙΟΥ:

Δε σας άκουσα που μου δώσατε το λόγο. Σιωπηρώς μου δώσατε το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, είπα ο κ. Αγαπίου έχει το λόγο.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Δε θα ήθελα να συνεχίσω τη συζήτηση. Απλώς να βεβαιώσω τον κ. Πιττοκοπίτη ότι δεν είναι μόνο οι βουλευτές που παρέμειναν στην Πάφο φίλοι της Πάφου, αλλά και οι βουλευτές που δεν τους σήκωσε η Πάφος και αποδήμησαν σε άλλες επαρχίες ψηφίζουν υπέρ της Πάφου και υποστηρίζουν τις απόψεις του κ. Πιττοκοπίτη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι με τη λήξη των ομιλιών επί θεμάτων αρχής, δεν υπάρχει ένσταση για την έγκριση των Κανονισμών.

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β' - Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων και παρακαλώ το Γραμματέα να προβεί στην κατάθεση των νομοσχεδίων και εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 1) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 1996. Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 2) Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργιών (Καθορισμός Αναγνωρισμένης Υπηρεσίας για Σκοπούς Διορισμού, Προαγωγής και Προσαυξήσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1996.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 3) Οι περί Τμήματος Γεωργίας -Θέσεις Πρώτου Γεωργικού Επιθεωρητή και Πρώτου Κτηνοτροφικού Επιθεωρητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1996.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 4) Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από το ΘΟΚ δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσία Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

Το επόμενο θέμα είναι το Κεφάλαιο Γ' Ερωτήσεις - Απαντήσεις. Δεν υπάρχουν, όπως επίσης δεν υπάρχουν εγγεγραμμένα θέματα στο Κεφάλαιο Δ'.

Έτσι φτάνουμε στο τέλος της σημερινής ημερήσιας διάταξης.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 27 του μηνός, στις 4.00 το απόγευμα με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': Νομοθετική Εργασία

- 1) Ο περί της Τροποποίησης των Άρθρων I, II, VIII, IX και XVI της Συμφωνίας περί του Διεθνούς Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών διά Δορυφόρων (INTELSAT) (Κυρωτικός) Νόμος του 1996.
- 2) Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 1996.
- 3) Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1996.
- 4) Ο περί Συντάξεων Καθηγητών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1996.
- 5) Ο περί Στοιχειώδους Εκπαιδεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1996.
- 6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 1996.
- 7) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 2) του 1996.

- 8) Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργών (Καθορισμός Αναγνωρισμένης Υπηρεσίας για Σκοπούς Διορισμού, Προαγωγής και Προσαυξήσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1996.
- 9) Οι περί Εγγραφής των Κατοίκων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1996.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': Ερωτήσεις - Απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': -----

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξεως: 5.03 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αγαπίου Γιαννάκης	Μαυροκορδάτος Χρίστος
Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Θάσος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μουσιούττας Νίκος
Βασιλείου Γιώργος	Μούσκος Ανδρέας
Γερασίμου Στέλιος	Νεοφύτου Αβέρωφ
Γεωργίου Αριστοφάνης	Ομήρου Γιαννάκης
Γιάγκου Κίκης	Παντελίδου Κατερίνα
Δημητρίου Παναγιώτης	Παπακώστας Κώστας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παρισινός Ανδρέας
Ηλιάδης Δημήτρης	Πιττοκοπίτης Νίκος
Θεοδώρου Δώρος	Πουργουρίδης Χρίστος
Θωμά Γιαννάκης	Προδρόμου Προδρόμος
Ιωαννίδης Ουράνιος	Σαμούτας Ευάγγελος
Καζαμίας Κίκης	Συλλούρης Δημήτρης
Καράς Αντώνης	Τυρίμος Κυριάκος
Κατσουρίδης Νίκος	Φιλίππου Ανδρέας
Κιττής Στάθης	Χάσιος Σωκράτης
Κλεάνθους Νίκος	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κληρίδου Καίτη	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κοντίδης Δημήτρης	Χατζηδημητρίου Τάκης
Κυπριανού Μάρκος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Μακρίδης Ισίδωρος	Χρίστου Ανδρέας
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μάτσης Γιαννάκης	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρος

Μαντοβάνη Μπενίτο

Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Έκθεση για το νομοσχέδιο "Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 1996", η συζήτηση που ακολούθησε (Κ. Καζαμίας, Π. Δημητρίου, Ι. Μακρίδης, Τ. Χατζηδημητρίου, Γ. Βασιλείου, Σ. Χατζηγιάννης, Ν. Μουσιούττας, Ν. Πιττοκοπίτης, Α. Χρίστου) και ψήφισή του σε νόμο.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο "Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 2) του 1996", η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Γεωργίου, Ι. Μακρίδης, Δ. Ηλιάδης, Ν. Μουσιούττας) και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο "Ο περί του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου του Ευρωπαϊκού Χάρτη για την Υποβολή Συλλογικών Παραπόνων (Κυρωτικός) Νόμος του 1996", η σύντομη συζήτηση που ακολούθησε (Μ. Κυπριανού, Δ. Χριστοδουλίδης) και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για τους κανονισμούς "Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 1996", η συζήτηση που ακολούθησε (Ν. Πιττοκοπίτης, Γ. Ομήρου, Ν. Κατσουρίδης, Α. Παρισινός, Γ. Βασιλείου, Γ. Αγαπίου) και έγκρισή τους.
5. Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

Τιμή: 75σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΣΤ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

Συνεδρίαση 27ης Ιουνίου 1996

(Ώρα έναρξης: 4.12 μ.μ.)

(Αρ. 4)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ τον κύριο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η Βουλή των Αντιπροσώπων, ορθά διερμηνεύουσα το βαθύ σεβασμό, την απεριόριστη αγάπη αλλά και την ευγνωμοσύνη που ο κυπριακός ελληνισμός έτρεφε προς το μεγάλο Έλληνα ηγέτη, τον Ανδρέα Παπανδρέου, αποφάσισε όπως, κατά τη σημερινή συνεδρία και προ ημερησίας διατάξεως, τιμήσει τον εκλιπόντα με μια σεμνή αλλά γεμάτη νόημα τελετή.

Τα όσα οι κύριοι αρχηγοί και εκπρόσωποι των κομμάτων θα εκφράσουν θα τηρηθούν, ως συνήθως, στα πρακτικά, αντίγραφο των οποίων θα σταλεί στη Βουλή των Ελλήνων και στην οικογένεια του εκλιπόντος τέως Πρωθυπουργού.

Καλώ στο βήμα τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι ο Ανδρέας Παπανδρέου υπήρξε μια ξεχωριστή φυσιογνωμία, ένας από τους πιο σημαίνοντες ηγέτες της μεταπολεμικής Ελλάδας.

Νέος ακόμα ξέφυγε από τα παραδοσιακά πλαίσια του πολιτικού του χώρου και αντιμετώπισε τα κοινωνικά φαινόμενα, όπως και την οικονομική επιστήμη, από θέσεις πιο προοδευτικές, διαποτισμένες από τα διδάγματα και τα μηνύματα του μεγάλου αντιφασιστικού αγώνα των λαών της Ευρώπης και της Αμερικής, του ανερχόμενου εθνικοαπελευθερωτικού κινήματος των λαών και από τις μεγάλες προσδοκίες για έναν κόσμο πιο δίκαιο και ειρηνικό.

Ειδικότερα στην Ελλάδα ενσάρκωσε τις ελπίδες μιας μεγάλης μερίδας του ελληνικού λαού για απαλλαγή από την πολιτική και κοινωνική καταπίεση, για πρόοδο και δημοκρατία. Ο ρόλος του στη δημιουργία και την εδραίωση θεσμών, στην εφαρμογή μιας νέας κοινωνικής πολιτικής, στην αναγνώριση όλων των αγώνων και των θυσιών του ελληνικού λαού, στην ενίσχυση του ρόλου της Ελλάδας στην Ευρώπη και στο διεθνές προσκήνιο, στην υπεράσπιση της κυριαρχίας και της ανεξαρτησίας της χώρας ήταν καθοριστικός.

Οι χθεσινές εκδηλώσεις του ελληνικού λαού, οι κρίσεις και οι εκτιμήσεις φίλων αλλά και αντιπάλων, παρ' όλη τη συναισθηματική φόρτιση, καταδεικνύουν την απεριόριστη αγάπη του ανώνυμου λαού αλλά και το σεβασμό των επιστημόνων, των πολιτικών, των ανθρώπων του πνεύματος και της τέχνης.

Ο κυπριακός λαός γνώρισε τον Ανδρέα Παπανδρέου ως φίλο και υποστηρικτή στους αγώνες του ενάντια στην υπονόμευση του δικού του ανεξάρτητου κράτους, ενάντια στις συνωμοσίες των ξένων κέντρων για ανατροπή του Προέδρου Μακαρίου, ενάντια στις φοβερές συνέπειες του πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής. Δε συμφωνούσαμε πάντα στις εκτιμήσεις και αναλύσεις του, αλλά μόνιμα διακρίναμε την ανιδιοτελή και ειλικρινή του στάση προς την Κύπρο και το λαό της. Δεν μπορούσε να ήταν αλλιώς, αφού ο Ανδρέας Παπανδρέου παρέμεινε πάντα ο συνεπής και ακούραστος υποστηρικτής των λαών που αγωνίζονταν για εθνική χειραφέτηση και κοινωνική απελευθέρωση.

Με αισθήματα θλίψης και συγκίνησης εκφράζουμε ακόμα μια φορά τα ειλικρινή μας συλλυπητήρια προς τον ελληνικό λαό. Από μέρους του ΑΚΕΛ και της κοινοβουλευτικής μας ομάδας διαβιβάζουμε και δημόσια στην οικογένεια και στο κόμμα του, στο Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα, την ευχή όπως είναι βάλαμο αλλά και φάρος η μεγάλη, η πολυσήμαντη, η καταξιωμένη προσφορά του Ανδρέα Παπανδρέου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Χρίστου.

Καλώ στο βήμα τον αναπληρωτή Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Παναγιώτη Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Με ζωντανό τον απόηχο της χθεσινής εμπειρίας, της πάνδημης κηδείας του πρώην Πρωθυπουργού και Προέδρου του ΠΑΣΟΚ, τιμούμε και εμείς ξεχωριστά σήμερα προ ημερησίας διατάξεως τον Ανδρέα Παπανδρέου.

Όσοι παρακολούθησαν χθες την κηδεία του Ανδρέα Παπανδρέου μπορούσαν εύκολα να διακρίνουν στα μάτια ενός ολόκληρου λαού τη θλίψη για τη δυσαναπληρωτή απώλεια ενός μεγάλου ηγέτη.

Ο Ανδρέας Παπανδρέου ήταν αναμφισβήτητα ένας ικανός, χαρισματικός και λαοπρόβλητος ηγέτης. Στην Ελλάδα πρόσφερε πολλά. Ιδιαίτερα όμως πρόσφερε την εθνική συμφιλίωση. Με την άνοδο του ΠΑΣΟΚ το 1981 στην εξουσία και με την πολιτική που ακολούθησε, ο Ανδρέας Παπανδρέου κατάφερε να εντάξει ισότιμα και ομαλά στην πολιτική ζωή της Ελλάδας όλες τις πολιτικές δυνάμεις και όλες τις κομματικές αποχρώσεις. Με τον Ανδρέα στην εξουσία ενεργοποιήθηκε όλο το κοινωνικό δυναμικό της χώρας, το οποίο και πρόσφερε τις υπηρεσίες του στην κοινωνικοοικονομική ζωή της χώρας μακριά από ατμόσφαιρα πόλωσης και διχασμού.

Με την παρουσία του στα πολιτικά πράγματα τα τελευταία τριάντα πέντε χρόνια ο Ανδρέας Παπανδρέου επηρέασε σημαντικά τις πολιτικές εξελίξεις στην Ελλάδα. Με τον πολιτικό του οραματισμό και με τη δημοκρατική του ευαισθησία ενέπνεε για δεκαετίες μια σημαντική μερίδα του ελληνικού λαού. Το μέγεθος της πολιτικής του παρουσίας αναγνωρίστηκε από όλους, αντιπάλους και φίλους. Ο Ανδρέας Παπανδρέου όμως ήταν και ο άνθρωπος που ως ενεργός πολιτικός αλλά, το κυριότερο, ως Πρωθυπουργός της Ελλάδας επεδείκνυε πάντοτε ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τον ελληνισμό της Κύπρου και είχε πάντοτε στις υψηλές προτεραιότητες των κυβερνήσεών του το εθνικό μας πρόβλημα. Ήταν ο πρώτος Πρωθυπουργός της Ελλάδας που επισκέφθηκε την Κύπρο και ο πρώτος Πρωθυπουργός που προσφώνησε πριν από δεκατέσσερα χρόνια αυτό το Σώμα που τον τιμά σήμερα. Ήταν ο πρώτος Πρωθυπουργός που διακήρυξε ότι η προέλαση των τουρκικών δυνάμεων στο νησί μας θα αποτελέσει για την Ελλάδα αιτία πολέμου.

Είναι επίσης επί πρωθυπουργίας Ανδρέα Παπανδρέου με την ειλικρινή και γόνιμη συνεργασία με τον Πρόεδρο Γλαύκο Κληρίδη που υιοθετήθηκε το δόγμα του ενιαίου αμυντικού χώρου. Η υλοποίηση του κοινού αμυντικού σχεδιασμού Ελλάδας-Κύπρου αποτελεί τη σοβαρότερη κίνηση που έγινε από το 1974 για την αλλαγή των δεδομένων του κυπριακού προβλήματος και προσφέρει για πρώτη φορά στον ελληνισμό της Κύπρου αίσθημα ασφάλειας και αισιοδοξίας για το μέλλον του. Γι' αυτήν ιδιαίτερα την προσφορά η Κύπρος τιμά και ευγνωμονεί τον Ανδρέα Παπανδρέου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Δημητρίου.

Καλώ στο βήμα τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Τάσσο Παπαδόπουλο.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η Κύπρος μαζί με ολόκληρο τον ελληνισμό πενθεί για το θάνατο του Ανδρέα Παπανδρέου.

Για την προσωπικότητα του μεγάλου νεκρού, για την πολυκύμαντη ζωή του, για τον πολυδιάστατο ρόλο του στην πολιτική ζωή της Ελλάδας για πέρα από μισό αιώνα και για την προσωπική του σφραγίδα που άφησε στην ιστορία της Ελλάδας και του απανταχού ελληνισμού έχουν γραφτεί τόσα πολλά και έχουν λεχθεί τόσα ακόμα περισσότερα, ειδικότερα τις τελευταίες μέρες, που πιστεύω πραγματικά ότι η επανάληψή τους από μένα δε θα προσθέσει στους παιάνες για τον άνδρα. Αντίθετα

η επανάληψή τους με το δικό μου αδύναμο λόγο μπορεί ίσως ακόμα και να μειώσει το μεγαλείο του Ανδρέα Παπανδρέου. Γι' αυτό, εμείς του Δημοκρατικού Κόμματος θέλουμε να αναφερθούμε σε κάποιες πτυχές του πολιτικού του βίου που άμεσα ή έμμεσα επηρέασαν τις τύχες του ελληνισμού της Κύπρου.

Ο Ανδρέας Παπανδρέου ήταν και αποδείχτηκε ότι ήταν ειλικρινής και πραγματικός προασπιστής των δικαιών του κυπριακού ελληνισμού. Είχε και απέδειξε ότι είχε τη σωστή ιστορική θεώρηση ότι η αναμέτρηση στην Κύπρο του τουρανισμού με τον ελληνισμό της Κύπρου είναι πρόκριμα για τις επεκτατικές διαθέσεις της Τουρκίας εναντίον της Ελλάδας. Καθιέρωσε το Κυπριακό με λόγια και με έργα από πονοκέφαλο της Ελλάδας ως το πρώτιστο εθνικό θέμα της Ελλάδας.

Ελπίζουμε ότι και οι διάδοχοί του και γενικά η πολιτική ηγεσία της Ελλάδας θα βρεθούν αντιμέτωποι με ολόκληρο τον ελληνισμό, αν επιχειρήσουν να υποβαθμίσουν το Κυπριακό ή να το θυσιάσουν στο βωμό αλλότριων συμφερόντων και σκοπιμοτήτων της Ελλάδας έναντι των λεγόμενων "συμμάχων" και "συμμαχιών" της Ελλάδας.

Για μένα προσωπικά η μεγαλύτερη συμβολή του στην ιστορική προοπτική του γένους των Ελλήνων είναι ότι προσπάθησε και σε μεγάλο βαθμό πέτυχε να αποδώσει εθνική αξιοπρέπεια στους πολιτικούς προσανατολισμούς, στην πολιτική και τη διπλωματική δραστηριότητα της Ελλάδας. Προσπάθησε και σε μεγάλο βαθμό πέτυχε να απαλλάξει την Ελλάδα από τη δουλοφροσύνη και το ραγιαδικό έναντι των λεγόμενων "προστάτιδων" δυνάμεων και ειδικότερα των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, από τις οποίες μερικοί ακόμα και σήμερα διακαώς αλλά αφελώς αναμένουν πρωτοβουλίες και ενίσχυση για την εξεύρεση βιώσιμης λύσης στο Κυπριακό, όταν είναι ηλίου φαεινότερον ότι η μόνη μέριμνά τους είναι πώς να προστατεύσουν και να ικανοποιήσουν τα συμφέροντα και τις επιδιώξεις του ακριβού συμμάχου τους, της Τουρκίας.

Δε δίστασε ο Ανδρέας Παπανδρέου, όταν η εθνική του συνείδηση και η εθνική του αξιοπρέπεια έτσι του επέβαλλαν, να διαφωνήσει και να αντιπαραταχθεί με τους ισχυρούς της γης, ακόμα και με την κυπριακή ηγεσία, όταν έκρινε ότι αυτή συρόταν σε εθνικά καταστροφικές ατραπούς. Έδινε έτσι κύρος, πειστικότητα και αυτοπεποίθηση σε αυτούς που, όπως εμείς, χλευαστικά χαρακτηρίζονταν απορριπτικοί, ενώ έπρεπε και πρέπει να θεωρείται τίτλος τιμής η απόρριψη αντεθνικών λύσεων.

Η εθνική και η προσωπική αξιοπρέπεια δε μετριούνται με τον πήχη ή με τα πρόσκαιρα αποτελέσματα των πολιτικών διεργασιών. Μετριούνται και κρίνονται μέσα από την κάμινον και την λυδίαν λίθον της ιστορικής προοπτικής του γένους των Ελλήνων. Αυτό, και μάλιστα το εθνικά σωστό μέτρο, μας το έδωσε ο Ανδρέας Παπανδρέου. Γι' αυτό τον ευγνωμονούμε. Γι' αυτό η μνήμη του θα είναι στη συνείδηση και στο λογισμό μας αιώνια. Γι' αυτό τον προπέμπουμε στα σπλάχνα της αττικής γης που τον δέχτηκε και από χθες τον σκεπάζει με την ευχή: Γαίαν έχε ελαφράν. Αιώνια σου η μνήμη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Παπαδόπουλε.

Καλώ εκ μέρους της ΕΔΕΚ τον κ. Δημήτρη Ηλιάδη.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ο κυπριακός ελληνισμός με οδύνη αλλά και αξιοπρέπεια αποχαιρέτησε μαζί με όλους τους Έλληνες τον Ανδρέα Παπανδρέου.

Από αυτό το ακραίο νότιο ανάχωμα του απειλούμενου ελληνισμού αποτίουμε τον οφειλόμενο φόρο τιμής στον Ανδρέα Παπανδρέου, το δημοκράτη, τον αντιστασιακό, το διανοούμενο, τον επαναστάτη, τον ειρηνιστή, τον αναμορφωτή Πρωθυπουργό, τον οραματιστή, τον ηγέτη, το σοσιαλιστή, τον άνθρωπο, το σύντροφο, το συναγωνιστή, τον Έλληνα.

Από την αρχή ως το τέλος της λαμπρής και θελλώδους πορείας του ο Ανδρέας Παπανδρέου ήταν συνδεδεμένος και αφοσιωμένος στη μεγάλη εθνική υπόθεση της Κύπρου. Υπήρξε σταθερός φίλος και συμπαραστάτης, προστάτης του κυπριακού ελληνισμού, θερμός υποστηρικτής του Εθνάρχη Μακαρίου και του λαού μας ενάντια στα ξένα δυτικά συμφέροντα και τα σχέδιά τους για υπονόμηση, υποταγή και διχοτόμηση του νησιού.

Ο Ανδρέας Παπανδρέου απέρχεται έχοντας επιτελέσει το χρέος του στο ακέραιο: Εκσυγχρόνισε την ελληνική πολιτική σκέψη και έδωσε περιεχόμενο στη δημοκρατία. Έκλεισε το κεφάλαιο του Εμφύλιου Πολέμου, αναγνώρισε την Εθνική Αντίσταση, επαναπάτρισε τους πολιτικούς πρόσφυγες, συμφιλίωσε και ένωσε όλους τους Έλληνες σε πλαίσιο ισοτιμίας. Νέοι θεσμοί-τομές στην ελληνική παραδοσιακή κοινωνία, θεσμοί συμμετοχικής δημοκρατίας, το Εθνικό Σχέδιο Υγείας, ο σεβασμός στα γηραιά, η αναβάθμιση της θέσης της γυναίκας, των νέων, του αγρότη, των μη προνομιούχων της ελληνικής κοινωνίας εισήχθησαν από τον Ανδρέα Παπανδρέου.

Ο Ανδρέας εκφράζει στη συγκεκριμένη ιστορική συγκυρία τα οράματα και τις ελπίδες ενός ολόκληρου λαού, καθώς καταξιώνει την κατατρεγμένη γενιά της Εθνικής Αντίστασης, τη γενιά του ανένδοτου αγώνα του 114 και τη γενιά της αντιδικτατορικής πάλης, τη γενιά του Πολυτεχνείου. Συνεγείρει τις λαϊκές μάζες και απελευθερώνει το δυναμισμό και το ρεαλισμό της πορείας για την κοινωνία των πολιτών. Ο Ανδρέας Παπανδρέου εκφράζει όσο κανένας άλλος τη λαϊκή κυριαρχία και την εθνική ανεξαρτησία. Ο ελληνισμός ανακτά τη χαμένη του αξιοπρέπεια. Η διεκδίκηση των εθνικών δικαίων γίνεται πια η αιχμή της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής και το Κυπριακό περνά ως το πρώτο εθνικό θέμα. Στην οπτική της εθνικής πολιτικής του Ανδρέα Παπανδρέου η Ελλάδα δεν είναι πια μακριά από την Κύπρο· έρχεται κοντά. Με το *casus belli* και με το δόγμα του ενιαίου αμυντικού χώρου η Ελλάδα είναι πια εδώ, παρούσα στην κοινή γραμμή άμυνας του ελληνισμού ενάντια στον τούρκικο επεκτατισμό.

Αλλά ο Ανδρέας Παπανδρέου προχωρεί πιο πέρα και ανοίγει νέους ορίζοντες. Παρεμβαίνει ουσιαστικά στις διεθνείς εξελίξεις για την ελευθερία των λαών, την ειρήνη, τη δημοκρατία, την ανάπτυξη, την κοινωνική δικαιοσύνη, το σοσιαλισμό. Αποκτά διεθνές κύρος και ακτινοβολία, κάνει την Ελλάδα σεβαστή σε εχθρούς και φίλους.

Η μοναδικότητα του χαρισματικού Ανδρέα είναι ότι κατάφερε να συνδυάσει την εθνική πατριωτική πολιτική με τη δημοκρατική σοσιαλιστική ιδεολογία. Αυτή είναι ίσως μια από τις ερμηνείες του ιστορικού πια φαινομένου που ονομάζεται Ανδρέας Παπανδρέου.

Ο Ανδρέας Παπανδρέου πέρασε πια στην αθανασία, στην αιωνιότητα. Ο Ανδρέας Παπανδρέου ζει. Όσοι συμπορευτήκαμε ιδεολογικά και πολιτικά μαζί του στη ζωή έχουμε χρέος και μετά το θάνατό του να συνεχίσουμε την ιστορική διαδρομή του μεγάλου Έλληνα, που καταξιώνεται μόνο με τα πανανθρώπινα ιδανικά της ελευθερίας και της δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Ηλιάδη.

Καλώ στο βήμα τον Πρόεδρο του Κινήματος Ελευθέρων Δημοκρατών κ. Βασιλείου, για να αποδώσει τη νενομισμένη τιμή.

Γ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κύπρου αποτίει σήμερα τον οφειλόμενο φόρο τιμής σε ένα μεγάλο πολιτικό ηγέτη της Ελλάδας και ολόκληρου του έθνους, τον Ανδρέα Παπανδρέου, τον οποίο σύσσωμος ο ελληνισμός συνόδευσε χθες στην τελευταία του κατοικία.

Η κρίση του ελληνικού λαού για το μεγάλο ηγέτη εκφράστηκε κατά τον πιο εύλωτο τρόπο τις μέρες που ακολούθησαν το θάνατό του και ιδιαίτερα κατά τη χθεσινή κηδεία του. Ήταν η έκφραση μιας απεριόριστης ευγνωμοσύνης για τα όσα έπραξε υπέρ της Ελλάδας και των Ελλήνων ο Ανδρέας Παπανδρέου.

Για μένα και για πολλούς άλλους το σημαντικότερο επίτευγμα του Ανδρέα είναι ότι ξανάδωσε στους Έλληνες τη χαμένη αξιοπρέπειά τους με την απεξάρτηση της Ελλάδας από τις ξένες δυνάμεις. Η διακήρυξή του "η Ελλάδα για τους Έλληνες" έγινε πράξη τονώνοντας το αίσθημα περηφάνιας και αυτοσεβασμού των Ελλήνων.

Συγκλονιστικές μαρτυρίες για το μεγάλο επίτευγμα του Ανδρέα ακούστηκαν από απλούς ανθρώπους του λαού, των οποίων η ζωή άλλαξε ριζικά. Μια γυναίκα της Αντίστασης δήλωσε: "Τον ευγνωμονώ. Από τη μαύρη λίστα που ήμουν τώρα είμαι αντιστασιακή". Ο Ανδρέας αναγνώρισε την αντιφασιστική αντίσταση και αποκατέστησε τους αντιστασιακούς, οι οποίοι υπέστησαν τα πάνδεινα μετά το τέλος του Δεύτερου Παγκόσμιου Πολέμου.

Η Κύπρος έχασε έναν ακαταμάχητο αγωνιστή της ελευθερίας της. Ο Ανδρέας είναι ο πρώτος Πρωθυπουργός της Ελλάδας ο οποίος με μια μοναδική σε συμβολικότητα ενέργεια επισκέφθηκε την Κύπρο, για να υπογραμμίσει έμπρακτα το ενιαίο του αγώνα ολόκληρου του έθνους για την ελευθερία της Κύπρου.

Γνώρισα καλά τον Ανδρέα με τον οποίο συνεργάστηκα στενά κατά την προεδρία μου. Ήταν ειλικρινής και καλός φίλος της Κύπρου. Από την πρώτη στιγμή έθεσε το Κυπριακό ως το πρώτο θέμα της πολιτικής του δραστηριότητας, παρακολουθούσε την κάθε εξέλιξή του και παρενέβαινε αποφασιστικά συμβάλλοντας καθοριστικά στην τροchioδρόμηση των κοινών ενεργειών της Ελλάδας και της Κύπρου.

Αλλά υπήρχε και μια άλλη πτυχή στη ζωή του Ανδρέα Παπανδρέου: Πριν γίνει γνωστός διεθνώς ως ο αγαπητός ηγέτης του ελληνικού λαού, ήταν ήδη γνωστός ως ένας πολύ αξιόλογος οικονομολόγος. Το έργο του, ιδίως για τα θέματα ανάπτυξης, καθώς και η όλη του συμβολή στην επιστήμη, έχουν τύχει διεθνούς αναγνώρισης και εκτίμησης.

Αυτός είναι με λίγα λόγια ο μεγάλος άνδρας που έχασε ο ελληνισμός. Η μνήμη του θα παραμείνει αιώνια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Βασιλείου.

Έχω παρακληθεί από τους αντιπροσώπους των θρησκευτικών ομάδων να απευθύνει ο κ. Μπενίτο Μαντοβάνη, εκφράζοντας και τις τρεις θρησκευτικές ομάδες, τη δική του απότιση φόρου τιμής.

Κύριε Μαντοβάνη, έχετε το λόγο.

ΜΠ. ΜΑΝΤΟΒΑΝΗ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές,

Πριν από λίγα χρόνια είχα την τιμή να γνωρίσω τον Ανδρέα Παπανδρέου σε σπίτι φίλων στην Αθήνα. Εκεί μου δόθηκε η ευκαιρία να γνωρίσω περισσότερο τον άνθρωπο Ανδρέα Παπανδρέου παρά τον πολιτικό, παρόλο που είναι συνήθως αναπόφευκτο και δεν μπορεί μια βραδιά να μη συμπεριλάβει και θέματα πολιτικής φύσεως, όταν είναι παρόντες και πολιτικοί.

Προηγουμένως γνώριζα τον Ανδρέα Παπανδρέου μόνο από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, όμως σε εκείνη τη συνάντηση, σε φιλική ατμόσφαιρα, εντυπωσιάστηκα από τον ανθρωπισμό και την απλότητά του και από τον ήπιο αλλά ξεκάθαρο τρόπο με τον οποίο εξέφραζε τις απόψεις του. Πράγματι, ένιωσα ότι βρισκόμουν ταυτόχρονα μπροστά σε ένα μεγάλο πολιτικό ηγέτη αλλά και μπροστά σε έναν άνθρωπο που τον χαρακτήριζε η ανθρωπιά. Όταν οι παρευρισκόμενοι αναφέρθηκαν σε πολιτικά θέματα, εντυπωσιάστηκα από τη μεγάλη του επιθυμία να βρει λύσεις σε φλέγοντα θέματα της Ελλάδας, που αναφέρθηκαν σε εκείνη τη συνάντηση, αλλά ταυτόχρονα και της Κύπρου.

Είναι γνωστοί σε όλους μας οι αγώνες του στο διεθνή πολιτικό στίβο, όπου αγωνιζόταν για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων της Ελλάδας και τη δικαίωση της Κύπρου. Ο Ανδρέας Παπανδρέου έδωσε μια νέα πνοή και μια νέα διάσταση στην πολιτική ζωή της Ελλάδας.

Σήμερα η Ελλάδα θρηνεί το χαμό ενός μεγάλου πολιτικού της νεότερης της ιστορίας. Σήμερα η Κύπρος θρηνεί το χαμό ενός μεγάλου υποστηρικτή της. Σήμερα ο ελληνισμός θρηνεί το χαμό του ανθρώπου που έθεσε τα θεμέλια και δημιούργησε τις αναγκαίες υποδομές που θα επιτρέψουν στην Ελλάδα να αντιμετωπίσει σύντομα την πρόκληση του εικοστού πρώτου αιώνα.

Εκ μέρους των τριών εκπροσώπων των θρησκευτικών ομάδων στη Βουλή, εκ μέρους των Λατίνων, των Μαρωνιτών και των Αρμενίων της Κύπρου, εκφράζουμε με τη σειρά μας προς την οικογένεια, προς την ελληνική κυβέρνηση και προς ολόκληρο το έθνος τη συμπάθειά μας και τα ειλικρινή μας συλλυπητήρια, γιατί ένας μεγάλος ηγέτης δε βρίσκεται πλέον μαζί μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ θερμά τους εκπροσώπους των κοινοβουλευτικών κομμάτων αλλά και των θρησκευτικών ομάδων.

Προς ολοκλήρωση αυτής της σεμνής τελετής αλλά και σε ένδειξη του ελάχιστου φόρου τιμής που αποδίδουμε προς τον εκλιπόντα Πρωθυπουργό, καλώ το Σώμα όπως τηρήσει μονόλεπτη σιγή στη μνήμη του.

(Τηρείται μονόλεπτη σιγή.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αιωνία του η μνήμη.

Προχωρούμε στη συνέχεια στις κανονικές εργασίες της Βουλής και πιο συγκεκριμένα στο Κεφάλαιο Α'. Το πρώτο θέμα είναι "ο περί της Τροποποίησης των Άρθρων I, II, VIII, IX και XVI της Συμφωνίας περί του Διεθνούς Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών διά Δορυφόρων (INTELSAT) (Κυρωτικός) Νόμος του 1996". Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση στο Σώμα.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ "Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ I, II, VIII, IX ΚΑΙ XVI ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΔΙΑ ΔΟΡΥΦΟΡΩΝ (INTELSAT) (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1996"

Παρόντες:

Νίκος Πιττοκοπίτης, Πρόεδρος
Νίκος Κλεάνθους
Ανδρέας Μούσκος
Ευάγγελος Σαμμούτας

Δημήτρης Κοντίδης
Θάσος Μιχαηλίδης
Γεώργιος Χατζηγεωργίου
Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποίησε στις 25 Ιουνίου 1996.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση των τροποποιήσεων των άρθρων I, II, VIII, IX και XVI της Συμφωνίας περί του Διεθνούς Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών διά Δορυφόρων (INTELSAT), οι οποίες υιοθετήθηκαν την 31η Αυγούστου 1995 κατά την Εικοστή Συνέλευση των Συμβαλλόμενων Μερών, που πραγματοποιήθηκε μεταξύ της 29ης Αυγούστου και 1ης Σεπτεμβρίου 1995.

Η υπό τροποποίηση Συμφωνία κυρώθηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων με τον περί της Συμφωνίας της Αφορώσης εις τον Διεθνή Οργανισμό Τηλεπικοινωνιών διά Δορυφόρων (INTELSAT) (Κυρωτικός) Νόμον του 1973 (αφ. 100 του 1973).

Το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του με αριθμό 43.659 και ημερομηνία 24 Ιανουαρίου 1996 αποφάσισε να εγκρίνει τις τροποποιήσεις της πιο πάνω Συμφωνίας, για την κατά νόμο κύρωση των οποίων απαιτείται η επιψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, σύμφωνα με το άρθρο 169.2 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Σκοπός των προτεινόμενων τροποποιήσεων είναι να καταστεί δυνατός ο διορισμός από ένα κράτος μέλος πολλαπλών εκπροσώπων, οι οποίοι θα ενεργούν ως συμβαλλόμενα μέρη στη Συμφωνία Λειτουργίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κύρωση των πιο πάνω τροποποιήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της τροποποίησης. Πίνακας. Μέρος I, Μέρος II. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι το 3 μαζί με τον Πίνακα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Τροποποίησης των Άρθρων I, II, VIII, IX και XVI της Συμφωνίας περί του Διεθνούς Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών διά Δορυφόρων (INTELSAT) (Κυρωτικός) Νόμος του 1996.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα, που είναι "Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 1996". Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αριστοκρατικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

N. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ "Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1996"

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, Αναπληρωτής Πρόεδρος

Νίκος Μουσιούττας

Ισίδωρος Μακρίδης

Σωκράτης Χάσιος

Πρόδρομος Προδρόμου

Παναγιώτης Δημητρίου

Κίκης Καζαμίας

Αβραάμ Αντωνίου

Ανδρέας Φιλίππου

Γεώργιος Λιλλήκας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 19 και 24

Ιουνίου 1996. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, εκπρόσωποι του διοικητικού συμβουλίου και της διεύθυνσης του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου, καθώς επίσης και εκπρόσωποι του Ελεύθερου Θεάτρου και του Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου.

Όπως είναι γνωστό, ο προϋπολογισμός του ΘΟΚ εξετάστηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού της απελευθέρωσης Βουλής, η οποία όμως δεν προχώρησε σε εισήγηση προς την ολομέλεια για την ψήφισή του, γιατί στο μεταξύ ζήτησε από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού να αυξήσει το κονδύλι της χορηγίας προς το Διεθνές Ινστιτούτο Θεάτρου στα περσινά επίπεδα. Επειδή η απάντηση του Υπουργείου Παιδείας για το θέμα στάλθηκε στη Βουλή την ημέρα της αυτοδιάλυσής της, δεν κατέστη δυνατό το θέμα αυτό να προωθηθεί στην ολομέλεια έγκαιρα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού της νέας Βουλής εξέτασε εκ νέου τον προϋπολογισμό του Οργανισμού και για το σκοπό αυτό κάλεσε στις συνεδρίες της εκπροσώπους του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου, του Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου και του Ελεύθερου Θεάτρου.

Η Επιτροπή, στα πλαίσια της εξέτασης του προϋπολογισμού αυτού, έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στο θέμα της θεατρικής ανάπτυξης και ενημερώθηκε από τους φορείς της για τις ανάγκες του Ελεύθερου Θεάτρου, καθώς και για τις δραστηριότητες του Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου.

Η Επιτροπή, παρόλο που αναγνωρίζει την ανάγκη για αύξηση των κονδυλίων για ενίσχυση του τομέα της θεατρικής ανάπτυξης, δεν έχει, όπως είναι γνωστό, την ευχέρεια να αυξήσει η ίδια, αλλά ούτε και να εισηγηθεί στο Σώμα την αύξηση οποιωνδήποτε δαπανών που αφορούν τον προϋπολογισμό του κράτους ή του Οργανισμού.

Επειδή όμως η Επιτροπή δεν επιθυμεί να υπάρξει οποιαδήποτε περαιτέρω καθυστέρηση στην ψήφισή του προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου για το 1996, προτίθεται να εισηγηθεί στην ολομέλεια την έγκριση του προϋπολογισμού, όπως κατατέθηκε από την Εκτελεστική Εξουσία. Παράλληλα, εκφράζει την έντονη επιθυμία των Μελών της για την ουσιαστική ενίσχυση των επιχορηγούμενων θεάτρων και αναμένει ότι η κυβέρνηση θα την υλοποιήσει μέσα από τους κρατικούς προϋπολογισμούς και τους προϋπολογισμούς του ΘΟΚ για το 1997.

Με την ευκαιρία αυτή η Επιτροπή επιθυμεί να υπογραμμίσει την αναγκαιότητα για ουσιαστική ενίσχυση του πολιτιστικού ρόλου του Υπουργείου Παιδείας και τονίζει για άλλη μια φορά την ανάγκη τα έσοδα από το ΛΟΓΤΟ και το ΠΡΟΤΟ να διατίθενται και για τον πολιτισμό κατά τρόπο ισοδύναμο με τον αθλητισμό.

Υπό το φως όλων των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε, για να μην επανέρχομαι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως.

N. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Ήθελα απλώς να πω δυο λόγια αναφορικά με το θέατρο και τη σημασία του και την ανάγκη οπωσδήποτε ενίσχυσης της θεατρικής ανάπτυξης.

Δεν είναι υπερβολή να πούμε ότι το θέατρο έχει το πλεονέκτημα ότι μπορεί να προσφέρει την πιο αφομοιωτική μετάγγιση υψηλών ιδεών, αρχών και αξιών. Έχει τη δυνατότητα επίσης να δημιουργεί πρότυπα προς μίμηση, φρούτο το οποίο απουσιάζει από την "αγορά", ενώ μπορεί ακόμη το θέατρο να αποτελέσει αποτελεσματικό όργανο για τη διάπλαση του ήθους και του φρονήματος ενός λαού.

Έχω υπόψη μου μια γενιά που, όπως όλες οι γενιές, αναπόδραστα παρέρχεται, μια γενιά που συχνά πυκνά όλοι μας κατά καιρούς την επαινέσαμε, ενώ εκφράσαμε το θαυμασμό μας για τους υπέρ της ελευθερίας αγώνες της, για την πάλη της για κοινωνική δικαιοσύνη, για την επανάστασή της για την κατάργηση της δουλείας και της εκμετάλλευσης του ανθρώπου από τον άνθρωπο. Αυτή η γενιά είχε και έχει ακόμα ως λάβαρό της το σύνθημα "λευτεριά, ανθρωπιά, δικαιοσύνη". Το λάβαρο αυτής της γενιάς το έχουν κεντήσει μαζί το θέατρο, το καλό λαϊκό θέατρο, ναι, και οι δάσκαλοι-απόστολοι της εποχής εκείνης.

Αν έτσι λοιπόν αξιολογούμε τη σημασία και το ρόλο του θεάτρου -και εγώ προσωπικά έτσι το θεωρώ- θα έλεγα ότι το κράτος μέσω του αρμόδιου Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, μέσω του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου, που είναι ο κατεξοχήν θεατρικός φορέας, θα έπρεπε να εγκύψει με μεγαλύτερη εθνική ευλάβεια στα προβλήματα που αντιμετωπίζει η θεατρική ανάπτυξη και να επενδύσει σε αυτό τον τομέα, που έχει να κάνει οπωσδήποτε με τον αγώνα αντικατοχής που διεξάγει ο ελληνισμός της Κύπρου. Πρέπει λοιπόν το κράτος να επενδύσει χωρίς φειδώ σε αυτό τον τομέα που είναι βιώσιμος και εθνικά σημαντικός.

Χαιρετίζω την εδώ παρουσία του Προέδρου του συμβουλίου του ΘΟΚ και θα ήθελα να επαναλάβω την επιθυμία της ολομέλειας της Επιτροπής Οικονομικών για μεγαλύτερες επενδύσεις στη θεατρική ανάπτυξη.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Μουσιούττα.

Από πλευράς ΑΚΕΛ ο κ. Κίκης Καζαμίας.

K. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Θα ήθελα και εγώ με τη σειρά μου από μέρους της κοινοβουλευτικής μας ομάδας να χαιρετίσω την παρουσία του Προέδρου, άλλων μελών του διοικητικού συμβουλίου, του Διευθυντή και άλλων υπηρεσιακών παραγόντων του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου. Δίνουν το καλό παράδειγμα, όπως το είπαμε και άλλες φορές. Δυστυχώς, όμως, ο λόγος που κάναμε άλλοτε παρόμοιες αναφορές ήταν για να επικρίνουμε την απουσία παρόμοιων παραγόντων. Είναι με χαρά που σήμερα επαινούμε την παρουσία όλων αυτών των ειδημόνων.

Ένα θετικό κοντά στα πολλά αρνητικά της αλλαγής της κυβέρνησης το 1993, κύριε Πρόεδρε, είναι το γεγονός ότι τα κονδύλια για το θέατρο τα τελευταία χρόνια ευτυχώς δε συνεχίζουν να αποκόπτονται από τους μέχρι τότε αντιπολιτευόμενους

και σημερινούς κυβερνώντες. Και αυτό είναι ένα πολύ ευχάριστο γεγονός το οποίο θέλω να τονίσω, υπενθυμίζοντας πως το 1991 και το 1992 -χωρίς μετά το 1993 να υπάρξει οποιαδήποτε άλλη ουσιαστική αλλαγή εκτός από την αλλαγή της κυβέρνησης- αποκόπτονταν τα κονδύλια που προτεινόταν από πλευράς κυβέρνησης και τα οποία γίνονταν αποδεκτά όπως προτεινόταν από τους ειδήμονες του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου και των αρμόδιων Πολιτιστικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας. Σε αντίθεση με το 1996, κύριε Πρόεδρε, που με λύπη μου παρατηρώ και κάνω τη λυπηρή διαπίστωση πως ίσως είναι η μοναδική εξαίρεση μέχρι τώρα που προϋπολογισμός ημικρατικού οργανισμού -και πολύ περισσότερο σε έναν ευαίσθητο τομέα, όπως είναι αυτός του πολιτισμού και πιο συγκεκριμένα του θεάτρου- είναι χαμηλότερος από τον προϋπολογισμό του προηγούμενου χρόνου έστω και οριακά.

Ο προϋπολογισμός, κύριε Πρόεδρε, του 1995 του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου ήταν £3.353.028 και ο προϋπολογισμός για το 1996 είναι κατά £15.207 χαμηλότερος. Και αυτό είναι ένα γεγονός το οποίο πρέπει να προβληματίσει κυρίως την κυβέρνηση, γιατί η Βουλή ομόφωνα έκανε τις διαπιστώσεις της όπως διαφαίνονται και από τις τοποθετήσεις όλων των πλευρών μέσα στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών.

Διαπιστώσαμε, κύριε Πρόεδρε, ότι με αυτή την ουσιαστική μείωση του προϋπολογισμού έχει πληγεί, μέσω του θεσμού της καθήλωσης των επιχορηγήσεων, το ελεύθερο θέατρο σε πρώτο βαθμό και σε δεύτερο το Διεθνές Ινστιτούτο Θεάτρου. Δε θα 'θελα να αναφερθώ ιδιαίτερα στο δεύτερο θέμα, γιατί αυτό θίγηκε από άλλο έντιμο συνάδελφο, ο οποίος δεν ξέρω αν έχει την πρόθεση να κάνει τη δική του παρέμβαση αργότερα. Όμως, θα ήθελα να τονίσω ιδιαίτερα αυτό το γεγονός το αρνητικό, κατ' εμάς, αλλά και κατά την άποψη της ολότητας της Επιτροπής Οικονομικών, γιατί, αν και δεν είναι η αρμοδιότερη να εξετάσει αυτή την πτυχή του θέματος, όμως πιστεύω ότι ως εκπρόσωποι του λαού διαθέτουμε εκείνη την έστω την ελάχιστη ευαισθησία στα πολιτιστικά θέματα, ώστε να κάνουμε κάποιες διαπιστώσεις, οι οποίες, κατά την άποψή μου, είναι πάρα πολύ σωστές.

Ασφαλώς και ίσως να ήταν κατάχρηση αν καταπιανόμαστε σε ευρύτερη βάση με το θέμα τούτο. Η κοινοβουλευτική μας ομάδα ήδη έχει αποφασίσει και θα εγγράψει θέμα στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή με την επανέναρξη των εργασιών τον προσεχή Σεπτέμβρη, για να γίνει μια σε βάθος και σε έκταση συζήτηση του όλου θέματος που ονομάζεται "πολιτιστική πολιτική της σημερινής κυβέρνησης" και του πώς αυτή εκφράζεται μέσα από τις διάφορες αποφάσεις της, όπως αυτές γνωστοποιούνται στο Νομοθετικό Σώμα. Και αυτό, γιατί πιστεύουμε ότι είναι υποχρέωση του κράτους, πέραν της στοργής και της έμπρακτης βοήθειας, η οποία πρέπει να δίνεται και προς το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου αλλά και προς όλους εκείνους τους ανθρώπους των γραμμάτων και των τεχνών οι οποίοι με ανιδιοτέλεια, πιστεύω, στον κλάδο αυτό προσφέρουν τις υπηρεσίες τους, ούτως ώστε να κάνουν την παρουσία της μικρής μας χώρας πολύ μεγαλύτερη από το φυσικό της εκπότισμα, έχει υποχρέωση, λοιπόν, το κράτος να τους σταθεί έμπρακτος συμπαράστατης πέρα από τις θεωρητικές τοποθετήσεις τις οποίες αφειδώλευτα πολλοί προσφέρουν.

Κύριε Πρόεδρε, είναι για πολλοστή φορά που θα αναφερθούμε και σήμερα στην ομόθυχη τοποθέτηση του Σώματος ότι η κυβέρνηση πρέπει να αποφασίσει επιτέλους τα κονδύλια τα οποία μπαίνουν ως κέρδος στο δημόσιο ταμείο από το ΛΟΤΤΟ και το ΠΡΟΤΟ να διατίθενται, αν είναι δυνατό, αποκλειστικά στον τομέα του πολιτισμού και του αθλητισμού.

Ας μην αντιπαρατεθεί το γράμμα της διακρατικής συμφωνίας η οποία υπογράφηκε πριν από μερικά χρόνια μεταξύ Κύπρου και Ελλάδας για τη διάθεση των κερδών από αυτά τα παιχνίδια. Στο κάτω κάτω προκαλούμε ευγενικά την κυβέρνηση να εκφράσει την πολιτική της θέληση και να προτείνει προς την ελλαδική πλευρά -και είμαστε σίγουροι ότι δε θα το απορρίψουν- το σχετικό άρθρο της διακρατικής συμφωνίας να διαφοροποιηθεί και να συγκεκριμενοποιηθεί, όπως ομόθυμα αυτό το Σώμα επί τέσσερα χρόνια προτείνει. Διαφορετικά, είναι όλα προφάσεις εν αμαρτίαις. Και προτείνω, κύριε Πρόεδρε, κάτι το οποίο πρότεινα και πέρσι κατά τη συζήτηση του ίδιου θέματος, ως Σώμα, αν θέλετε -και, αφού είμαστε ομόφωνοι, πιστεύω ότι θα έχει ιδιαίτερη βαρύτητα- αυτή την πρόταση προς την ελληνική κυβέρνηση να την κάνουμε εμείς, αν δεν είναι έτοιμη να το πράξει η κυπριακή κυβέρνηση.

Κύριε Πρόεδρε, κλείνω την παρέμβασή μου λέγοντας ότι θα υπερψηφίσουμε τον προϋπολογισμό, όπως πάντοτε με συνέπεια υπερψηφίζαμε τους προϋπολογισμούς του ΘΟΚ εδώ και αρκετά χρόνια.

Φάνηκε όμως από τη συζήτηση στην αρμόδια Επιτροπή Οικονομικών ότι την πολιτιστική πολιτική, τουλάχιστον της σημερινής κυβέρνησης, δεν την καθορίζει η αρμόδια πολιτική προϊσταμένη, που είναι η Υπουργός της Παιδείας και του Πολιτισμού, και η αρμόδια υπηρεσία για τα πολιτιστικά του Υπουργείου, αλλά καθορίζεται από άλλο Υπουργείο ή, αν θέλετε, συναποφασίζεται σε άλλα μη αρμόδια σώματα και δεν είναι τουλάχιστον του βεληνεκούς που έπρεπε να έχει το αρμόδιο Υπουργείο. Γιατί διαφορετικά δεν εξηγείται, κύριε Πρόεδρε, συγκεκριμένες προτάσεις οι οποίες προέρχονται από το ίδιο το διοικητικό συμβούλιο του Οργανισμού για τον προϋπολογισμό του ΘΟΚ αλλά και γενικότερα για τον πολιτισμό από τις αρμόδιες Πολιτιστικές Υπηρεσίες, επιτηρούμενες από την πολιτική προϊσταμένη, που είναι η Υπουργός της Παιδείας, να απορρίπτονται πανηγυρικά είτε στο Υπουργείο Οικονομικών είτε στο Υπουργικό Συμβούλιο.

Ας μην αντιπαρατεθεί η άποψη ότι σε όλα πρέπει να υπάρχει ένα μέτρο. Και εκείνα τα σώματα τα οποία σήμερα εδώ επικρίνω είναι καλύτερα σε θέση να ιεραρχήσουν τις προτεραιότητες με βάση την οικονομική ευρωστία του κράτους, για να απορρίψουν κάποια κονδύλια τα οποία προτείνονται από πάρα πολλά άτομα τα οποία, πιστεύω, έχουν λίγες ευαισθησίες για τον πολιτισμό ως άνθρωποι, αλλά τα οποία, εν πάση περιπτώσει, παρ' όλες τις ευαισθησίες τους, δε θεωρούνται ικανά να συλλάβουν τις προτεραιότητες του κράτους.

Πιστεύω ότι ο πολιτισμός δεν είναι ένας τομέας ο οποίος μπορεί να αντιμετωπιστεί οικονομικιστικά. Πάρα πολλοί είναι εκείνοι που πολλές φορές υπερτονίζουν τη σπουδαιότητα του ρόλου που μπορεί να παίξει ο πολιτισμός μιας χώρας, ενός κράτους. Κυρίως μιας χώρας ημικατεχόμενης, η οποία λόγω και του πολύ μικρού μεγέθους της προσπαθεί με διάφορες ευκαιρίες, όπως είναι π.χ. οι αθλητικές αλλά και οι πολιτιστικές εκδηλώσεις, να δείξει ότι έχει μεγαλύτερο εκτόπισμα από το φυσικό της μέγεθος. Ας δώσουμε λοιπόν σε αυτούς τους ανθρώπους την ευκαιρία να αναδείξουν αυτές τους τις ικανότητες, για να εξυπηρετήσουν σε τελευταία ανάλυση και την καλώς νοούμενη εθνική υπόθεση του τόπου μας.

Γι' αυτό, ενώνουμε κι εμείς τη φωνή μας απευθυνόμενοι προς όλους τους αρμοδίους, ούτως ώστε να είναι πιο διεκδικητικοί, φυσικά μέσα σε πλαίσια που

μπορούν να τα δικαιολογήσουν. Και πιστεύω ότι είναι σε θέση να το πράξουν και θα έχουν την ομόψυχη συμπαράσταση του Νομοθετικού Σώματος ή, επειδή ίσως κάποιοι να μη μου επιτρέπουν να μιλώ εκ μέρους τους, τουλάχιστον της δικής μας πλευράς, της κοινοβουλευτικής μας ομάδας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε,

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή, κύριε Καζαμιά, κάνατε έκκληση προς τον Πρόεδρο, το Προεδρείο της Βουλής γενικά, να αποταθεί εν ανάγκη η Βουλή προς την ελληνική κυβέρνηση, απλώς θα ήθελα να πω ότι αυτό που θέλετε -και πιστεύω ότι διερμηνεύω το τι θέλετε- είναι να δώσετε έμφαση στο ότι η κυβέρνηση θα πρέπει να διαθέτει περισσότερα κονδύλια από τα ποσά που εισπράττει από το ΛΟΤΤΟ και το ΠΡΟΤΟ. Αλλά δεν πιστεύω ότι εννοούσατε ότι είναι δυνατό η κυπριακή Βουλή να αποταθεί στην ελληνική κυβέρνηση είναι θέμα Εκτελεστικής Εξουσίας. Πιστεύω ότι εκείνο το οποίο μπορεί να γίνει είναι τα πρακτικά της παρούσας συνεδρίας να σταλούν στην Εκτελεστική Εξουσία, να πάρει το μήνυμα, όπως συνήθως γίνεται, και μετά η Εκτελεστική Εξουσία οφείλει να κάνει ό,τι επιβάλλεται και πρέπει. Απλώς το αναφέρω, για να αποφευχθεί πιθανόν αναφορά και από άλλους.

Ευχαριστώ.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Με την άδεια σας, κύριε Πρόεδρε, απλώς για να διευκρινίσω την ουσία της παρέμβασής μου.

Επειδή κάποιοι αντιπροβάλλουν το γράμμα της διακρατικής συμφωνίας, πιστεύουμε ότι το πνεύμα της διακρατικής αυτής συμφωνίας είναι να ενισχυθεί ουσιαστικά ο τομέας του αθλητισμού και του πολιτισμού, κάτι που με τις μέχρι σήμερα αποφάσεις πιστεύουμε ότι δε γίνεται. Και, επειδή η Εκτελεστική Εξουσία προβάλλει αυτό το άρθρο ως κώλυμα, την παρακαλούμε να αποταθεί προς την ελληνική πλευρά, ούτως ώστε να διαφοροποιηθεί αυτό το άρθρο και να δίνονται περισσότερες παροχές στον τομέα του αθλητισμού και του πολιτισμού. Αν δεν το πράξει, απλώς λέω πως είναι προφάσεις εν αμαρτίαις. Το βρίσκει ως δικαιολογητικό, απλώς για να διατίθεται μεγάλο μέρος αυτών των κερδών στο δημόσιο ταμείο για τη μείωση ίσως του δημοσιονομικού ελλείμματος, αλλά όχι για να ενισχύεται στο βαθμό που πρέπει, κατά την άποψή μας, ο αθλητισμός και ο πολιτισμός.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Καζαμιά.

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, αν επιτρέπεται, πάνω στο ίδιο θέμα.

Το ΛΟΤΤΟ και το ΠΡΟΤΟ λειτουργούν επί τη βάσει διακρατικής συμφωνίας μεταξύ των κυβερνήσεων Ελλάδας και Κύπρου. Στο άρθρο 4 της συμφωνίας βάσει της οποίας λειτουργούν προνοείται ότι τα έσοδα από το σχέδιο αυτό των παιγνίων που προσφέρονται από τους Κυπρίους δεν πηγαίνουν στην Ελλάδα. Αφού αφαιρεθούν τα διοικητικά έξοδα στην Κύπρο, παραμένουν εδώ, όπως λέει, "και κατατίθενται στον κυβερνητικό προϋπολογισμό". Έτσι λέει το άρθρο. Δε λέει για ποιο

σκοπό. Άρα, σωστά λέτε ότι δεν μπορεί η Βουλή να αποτεινεται σε ξένη κυβέρνηση. Αν η κυπριακή κυβέρνηση, που θα πάρει τα πρακτικά αυτής της συζήτησης, το επιθυμεί, μπορεί να υποβάλει την εισήγηση για την τροποποίηση αυτού του άρθρου της διακρατικής συμφωνίας. Αν η κυπριακή κυβέρνηση για λόγους δικούς της δε θέλει να το πράξει, μπορεί να μην το πράξει. Η εισήγηση, υποθέτω, του συναδέλφου δεν μπορεί να είναι άλλη πέραν του να εκφραστεί η επιθυμία αυτής της Βουλής προς την κυπριακή κυβέρνηση να το πράξει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Παπαδόπουλε. Και η δική μου παρέμβαση ήταν απλώς για να διευκρινιστεί κάτι το οποίο είμαι βέβαιος πως δεν ήθελε ή δεν εννοούσε ο κύριος συνάδελφος.

Ο κ. Δώρος Θεοδώρου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Σ' αυτό το ειδικό σημείο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Βεβαίως, το αίτημα απλοποιούμενο, κύριε Πρόεδρε, πρέπει να τεθεί ως εξής: Από τα λεφτά που κατατίθενται στον προϋπολογισμό από το ΛΟΤΤΟ και το ΠΡΟΤΟ η κυβέρνηση να διαθέτει μεγαλύτερα κονδύλια για τον πολιτισμό. Και ακόμη θα μπορούσε να πάρει και την πολιτική απόφαση να διαθέτει, με αναφορά στο ύψος των εισπράξεων, ποσοστά γι' αυτό τον πολιτισμό. Συνεπώς, δε βλέπω γιατί χρειάζεται να κάνουμε αναφορά στην τροποποίηση της συμφωνίας. Είναι στο χέρι της κυβέρνησης να κάνει αυτή την επένδυση στον τομέα του πολιτισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεοδώρου έχει το λόγο.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Με πρόλαβε ο κ. Δημητρίου στην παρατήρησή μου. Βεβαίως, η συμφωνία η διακρατική αυτά διαλαμβάνει, όπως τα έχει περιγράψει ο έντιμος Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΔΗΚΟ. Πλην όμως, οι καθημερινές διαφημίσεις από τηλεόρασης, από εφημερίδων, από ραδιοφώνου, από το καθετί, τις οποίες μας στέλνει μέσω του αέρα ο ημικρατικός οργανισμός που ελέγχεται από την κυβέρνηση, μας λένε ότι τα λεφτά που εμείς δίνουμε διατίθενται ή θα διατίθενται για τον αθλητισμό και τον πολιτισμό. Άρα, βρισκόμαστε μπροστά σε μια διάσταση ανάμεσα στις διακηρύξεις οι οποίες έμμεσα προέρχονται από την κυβέρνηση και στην πολιτική πρακτική που η κυβέρνηση ακολουθεί αναφορικά με το θέμα του πολιτισμού.

Ο πολιτισμός, κύριε Πρόεδρε, χρειάζεται χρήματα και τα χρειαζόταν πάντοτε τα χρήματα σε όλες τις ιστορικές εποχές. Και όταν γίνονταν οι πυραμίδες και όταν γίνονταν οι κρεμαστοί κήποι της Βαβυλώνας και όταν γίνονταν οι Παρθενώνες και όταν γίνονταν οι Τζοκόντες και όταν ακόμα γίνονταν τα σύγχρονα μνημεία του σύγχρονου τεχνολογικού πολιτισμού. Το ερώτημα που μπαίνει είναι: Μήπως τα χρήματα αυτά πρέπει να προέρχονται από το κοινωνικό υλικό πλεόνασμα; Δηλαδή, εκεί που περισσεύει ο πλούτος πρέπει να ακολουθεί ο πολιτισμός; Ή άραγε είναι

θέμα ιεράρχησης των αναγκών του ανθρώπου; Και είναι ανθρώπινη ανάγκη ο πολιτισμός; Βεβαίως και είναι. Γιατί ο πρωτόγονος άνθρωπος των σπηλαίων, όταν σκαριφούσε πάνω στο βράχο εκείνα τα αριστουργήματα που διασώζονται μέχρι σήμερα, δεν είχε κανένα υλικό πλεόνασμα: ικανοποιούσε μια ανάγκη: μια ανθρώπινη ανάγκη ικανοποιούσε. Γιατί η ανάγκη ανάτασης του ανθρώπου, ανάτασης του πνευμάτος του, είναι η ανάγκη δημιουργίας πολιτισμού και απόλαυσης των αγαθών του πολιτισμού. Και είναι αυτό που κάποτε πρέπει και εμείς εδώ να συνειδητοποιήσουμε.

Μετά από αυτή την, ας την πω, φιλοσοφική εισαγωγή θέλω να ασχοληθώ με το συγκεκριμένο νομοσχέδιο. Ορθά αναφέρθηκε από το συνάδελφο Καζαμία ότι παρατηρείται όχι καθήλωση αλλά στην πραγματικότητα μείωση των ποσών που διατίθενται για το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου και γενικά για τη θεατρική ανάπτυξη, ένα μέρος του πολιτισμού. Πρόκειται περί καθήλωσης και για έναν επιπρόσθετο λόγο: Δεν είναι απλώς φαινομενικά αριθμητική καθήλωση, αλλά είναι και περαιτέρω καθήλωση, αν ληφθεί υπόψη και η μείωση της αξίας του χρήματος. Είναι μεγαλύτερη η μείωση από όση τη δείχνουν οι αριθμοί.

Θέλω όμως να πω ότι έστω και με αυτά τα μέσα που δεν είναι επαρκή ο Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου -την παρουσία των εκπροσώπων του οποίου χαιρετίζω κι εγώ σήμερα, γιατί δείχνει ότι οι εκπρόσωποι του Οργανισμού αυτού λαμβάνουν υπόψη και σέβονται το Σώμα το οποίο αποφασίζει για το μέλλον τους, αν θέλετε- έχει λοιπόν επιτελέσει αυτός ο Οργανισμός ένα σημαντικότερο έργο, ένα πάρα πολύ σημαντικό έργο στη διαδρομή του. Τίμησε την Κύπρο και την τίμησε και στην Ελλάδα και διεθνώς. Εγώ προχωρώ και λέω ότι παρήγαγε πολιτισμό ο Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου. Και είναι μέγας τίτλος τιμής γι' αυτό τον Οργανισμό. Και όσα λεφτά κι αν δοθούν, ειλικρινά πιστεύω ότι δε θα είναι ικανοποιητικά.

Πλην όμως πρέπει να λάβουμε υπόψη μας και κάτι άλλο: Η θεατρική ανάπτυξη και η θεατρική παιδεία δεν είναι υπόθεση μόνο του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου. Υπάρχει και το ελεύθερο θέατρο και υπάρχει και το Διεθνές Ινστιτούτο Θεάτρου, το οποίο κυρίως προάγει τη θεατρική παιδεία και το οποίο, πέραν αυτής της εργασίας, επιτελεί σημαντικότερο έργο διατηρώντας μια επαφή και ανταλλάσσοντας επί επιστημονικού επιπέδου απόψεις, στα πλαίσια συνεδρίων και σεμιναρίων, με διεθνούς κύρους προσωπικότητες του θεατρικού κόσμου.

Αυτοί οι δυο κλάδοι της θεατρικής παιδείας και της θεατρικής ανάπτυξης και των θεατρικών πραγμάτων είναι ακόμη περισσότερο υποτιμημένοι σ' αυτούς τους προϋπολογισμούς. Και αυτή η υποτίμηση φαίνεται και στους απόλυτους αριθμούς, αλλά φαίνεται και στις προθέσεις που διαφάνηκαν μέσα από τις διαδικασίες. Πρότεινε π.χ. ο Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου ένα πόσο £260.000, αν δε με απατά η μνήμη μου, και ακόμα και αυτό το ποσό περιεκότη έστω και κατά £10.000. Περιεκότη από εκείνους που αποφασίζουν πόσα θα διατεθούν για τον κάθε τομέα. Δεν ξέρω πού αλλού έχουν περικόψει ποσά, αλλά έχω την εντύπωση ότι αυτή η χειρονομία ήταν εντελώς άστοχη και αχρείαστη.

Πολύ περισσότερα περιεκότησαν από τον προϋπολογισμό που αφορούσε το Διεθνές Ινστιτούτο Θεάτρου. Σημειωτέον ότι αυτό το Ινστιτούτο, το οποίο, όπως ανέφερα προηγουμένως, επιτελεί πράγματι αξιολογότερη εργασία και είναι ουσιαστικά επί εθελοντικής βάσεως που κάνει ό,τι κάνει, το 1990 ή το 1991, αν δε με

απατά η μνήμη μου, τύγχανε χορηγίας £50.000, η οποία τελικά κατέληξε εν έτει 1996 στο επίπεδο των £12.500, αφού πρώτα υπήρξε εισήγηση μέσα από τους προϋπολογισμούς του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου για £25.000. Δηλαδή, δραστική περικολπή, δραστική μείωση αυτού του κονδυλίου.

Είναι φανερό ότι η κυβέρνηση δεν αποδίδει τη δέουσα σημασία στα θέματα του θεάτρου και γενικότερα στα θέματα του πολιτισμού. Λυπούμαι αν γενικεύω, αλλά αυτή είναι η πραγματικότητα. Και έχω την έντονη άποψη ότι είναι καιρός να πάψει να αντιμετωπίζεται ο πολιτισμός σ' αυτό τον τόπο σαν ο φτωχός συγγενής της κυπριακής κοινωνίας. Είναι καιρός το κράτος, η κυβέρνηση, να συνειδητοποιήσει ότι ο Κύπριος, εκτός από τη σούβλα και το διπλοκάμπινο και τα ωραία σπίτια, έχει και πολιτιστικές ανάγκες. Και, αν αυτές τις πολιτιστικές ανάγκες δεν τις καλλιεργήσουμε, υποβιβάζουμε την ανθρωπινή υπόσταση του Κυπρίου.

Και στα πλαίσια ενός αγώνα που διεξάγει ο τόπος μας... κι εγώ λέω ότι διεξάγει αγώνα, δεν το βάζω σε εισαγωγικά. Γιατί το ότι αντισταθήκαμε επί είκοσι δύο χρόνια και δε συνθηκολογήσαμε με τις απαιτήσεις του κατακτητή είναι μια αντίσταση και πρέπει και αυτή να την αναγνωρίσουμε. Θα πρέπει φυσικά να μπούμε και σε ένα άλλο στάδιο αυτής της αντίστασης. Αλλά, ναι, ανθίσταται ο κυπριακός λαός. Και, αν θα μπορέσει λοιπόν να συνεχίσει αυτή την αντίσταση, πρέπει να αναπτυχθεί ο πολιτισμός. Πρέπει να στηριχθεί η δύναμη της αντίστασης του λαού μας στον πολιτισμό του. Αυτό είναι το καλύτερο βάθρο, το πιο ασφαλές βάθρο, για να μπορέσει ο αγώνας τον οποίο διεξάγουμε να ευοδωθεί.

Θα ψηφίσουμε, κύριε Πρόεδρε, τον προϋπολογισμό, όχι γιατί μας ικανοποιεί, αλλά γιατί συνταγματικά δεν μπορούμε να τον αυξήσουμε. Και από το τίποτε ασφαλώς τις £12.500, φερ' ειπείν, για το Διεθνές Ινστιτούτο Θεάτρου και τις £240.000 για το ελεύθερο θέατρο και τα δύο τόσα εκατομμύρια για το ΘΟΚ, τι να κάνουμε! Τα θεωρούμε εξ ανάγκης ικανοποιητικά. Αλλά, ας είναι πλέον η τελευταία φορά που ψηφίζουμε τέτοιου είδους προϋπολογισμούς για πολιτιστικά θέματα εξ ανάγκης και όχι εκ του πρέποντος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Ανδρούλα Βασιλείου είχε ζητήσει το λόγο και στη συνέχεια ο κ. Προδρόμου. Από το βήμα της Βουλής, θα παρακαλούσα, εκτός αν θα είναι πολύ σύντομη η παρέμβασή σας.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να με συγχωρέσετε αν θα επαναλάβω αρκετά από τα όσα έχουν ήδη λεχθεί, αλλά αυτό είναι το μειονέκτημα, θα έλεγα, των μικρών κομμάτων που έπονται των προηγούμενων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να σας πω κάτι και απολογούμαι για την παρέμβαση: Δεν τηρούμε ιεραρχία στο θέμα. Είναι ο χρόνος ίσως που υψώσατε το χέρι και ζητήσατε το λόγο, διαφορετικά δεν υπάρχει πρωτόκολλο στη σειρά των ομιλητών.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Εντάξει. Πάντως, ακολουθήθηκε αυτή η διαδικασία και απλώς απολογούμαι, διότι θα πω ορισμένα πράγματα για δεύτερη ή τρίτη φορά σήμερα.

Καταρχήν, θα ήθελα να πω ότι το Κίνημα Ελευθέρων Δημοκρατών θα υπερψηφίσει τον προϋπολογισμό του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου. Ταυτόχρονα, όμως, θέλουμε να εκφράσουμε την απογοήτευσή μας για το φετινό κονδύλι του προϋπολογισμού το οποίο είναι, έστω και κατά μερικές χιλιάδες, μικρότερο του περσινού, που σημαίνει, όπως είπαν και οι προηγούμενοι ομιλητές, μείωση σημαντική, αν λάβουμε υπόψη το κόστος και τους άλλους παράγοντες.

Αλλά, κύριε Πρόεδρε, το θέμα που τίθεται εδώ είναι και πολύ πιο γενικό. Μιλούμε εδώ για θέματα πολιτισμού· όχι απλώς για θέματα θεάτρου, αλλά για θέματα των γραμμάτων και των καλών τεχνών γενικά. Και βλέπουμε ότι, παρ' όλων ό,τι το Υπουργείο Παιδείας έχει μετονομαστεί, εξ ανάγκης, αντιλαμβανόμαστε, λόγω του ότι δεν μπορούν να υπάρξουν επιπρόσθετα Υπουργεία, σε Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, αυτό δε σημαίνει ότι ταυτόχρονα αντιμετωπίζονται τα προβλήματα πολιτισμού και καλών τεχνών με τη σημασία με την οποία θα έπρεπε να αντιμετωπίζονται. Και αυτό αποδείχθηκε με το ότι σοβαρά θέματα τα οποία άπτονται του πολιτισμού, όπως είναι το θέατρο, συζητούνται σε μια Επιτροπή η οποία ναι μεν έχει τη δικαιοδοσία, αλλά δε θα έλεγα ότι είναι και η κατάλληλη Επιτροπή, για να συζητούνται τα θέματα του πολιτισμού.

Στις 21 Ιουνίου, κύριε Πρόεδρε, είχα απευθύνει επιστολή προς τον Πρόεδρο του Σώματος με αντίγραφα προς όλους τους πολιτικούς αρχηγούς των κοινοβουλευτικών κομμάτων με την οποία υπέβαλα το αίτημα όπως μελετηθεί σοβαρά το θέμα ίδρυσης ειδικής Επιτροπής στη Βουλή για τον πολιτισμό. Είναι ευτυχής σύμπτωση το γεγονός ότι την ίδια πρόταση, από ό,τι είδα σήμερα στα χαρτιά μου, είχε υποβάλει ακόμα μια γυναίκα Βουλευτής στην προηγούμενη Βουλή, η κ. Κατσελλή, η οποία φαίνεται ότι αντιμετωπίστηκε ίσως όχι σοβαρά λόγω του ότι η θητεία της Βουλής ήταν προς το τέλος της.

Θα ήθελα πάρα πολύ να παρακαλέσω όπως αυτό το θέμα μελετηθεί σοβαρά, γιατί πιστεύω ότι τα θέματα πολιτισμού θα πρέπει να συζητούνται μέσα σε μια Επιτροπή και από ανθρώπους οι οποίοι πραγματικά μελετούν το θέμα στην ουσία του και όχι με τους απλούς, ψυχρούς αριθμούς, όπως φυσιολογικά γίνεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

Με αυτές τις λίγες σκέψεις, θα ήθελα να αναφερθώ και εγώ, προτού τελειώσω, στο θέμα του ΛΟΤΤΟ και του ΠΡΟΤΟ και να συμφωνήσω με τους άλλους στο ότι το θέμα είναι θέμα διακρατικής συμφωνίας μεταξύ Κύπρου και Ελλάδας, αλλά θα πρέπει επιπλέον να σημειώσουμε ότι το 30% των κερδών από το ΛΟΤΤΟ και το ΠΡΟΤΟ στην Ελλάδα διατίθεται για τον πολιτισμό. Γι' αυτό είμαι απόλυτα βέβαιη και δεν έχω καμιά αμφιβολία ότι, αν η κυβέρνηση αποταθεί στην ελληνική κυβέρνηση, το αίτημα θα γίνει αποδεκτό.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κ. Βασιλείου. Το λόγο έχει ο κ. Πρόδρομος Προδρόμου και αυτό αποδεικνύει του λόγου το αληθές, κ. Βασιλείου, ότι δεν τηρείται πρωτόκολλο.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Πλην των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πλην των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων, οι οποίοι εξυπακούεται πάντοτε ότι προηγούνται.

Π. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν υπάρχει οπωσδήποτε καμιά αμφιβολία ούτε και καμιά αντιλογία εκ μέρους μας για το ρόλο του πολιτισμού, ιδιαίτερα στη σημερινή Κύπρο. Ωστόσο, οι διαπιστώσεις για το ρόλο του πολιτισμού είναι ένα πράγμα και η συζήτηση των κρατικών επιδοτήσεων σε ζητήματα πολιτισμού είναι άλλο.

Προηγούμενος συνάδελφος αναφέρθηκε στο γεγονός ζητώντας να μη βλέπουμε με οικονομικίστικα κριτήρια, όπως είπε, τον πολιτισμό. Φοβούμαι ότι, όταν η μοναδική έγνοια είναι να δώσουμε μερικές εκατοντάδες χιλιάδες λίρες παραπάνω για πολιτιστικά έργα, για να πούμε ότι αντιμετωπίζουμε τον πολιτισμό, αυτό μπορεί να είναι εξίσου μια οικονομικίστικη αντιμετώπιση των πραγμάτων. Ο προβληματισμός για τη σχέση του κράτους και του πολιτισμού είναι πολύ γνωστός, πολύ περίπλοκος και διεθνώς δίνει τροφή σε συζητήσεις. Εγώ θα ήθελα απλώς να υπενθυμίσω ότι πάρα πολλοί θεράποντες των πολιτιστικών πραγμάτων και στο δικό μας, τον ελληνικό, χώρο έχουν εκφραστεί με μεγάλη αμφιβολία για τις κρατικές ενισχύσεις, όχι γιατί δε χρειάζονται οι κρατικές ενισχύσεις, αλλά γιατί καμιά φορά κρύβουν το μέγεθος του προβλήματος.

Θα ήθελα απλώς να υπενθυμίσω δυο λόγια του αείμνηστου Γιάννη Τσαρούχη, του μεγάλου ζωγράφου αλλά και ανθρώπου του θεάτρου. Έλεγε λοιπόν ο Τσαρούχης: "Οι ενισχύσεις δίνονται σε αυτούς που έχουν το ταλέντο να τις παίρνουν. Ξέρουν τα κόλπα, ποιον υπάλληλο να πιάσουν, πώς να μιλήσουν κ.τ.λ. Πρέπει πάντως οι ηθοποιοί, συνέχιζε, να κερδίζουν με το παίξιμό τους τα χρήματα και όχι με τις ενισχύσεις".

Ακριβώς από αυτή την τελευταία διαπίστωση, που πιστεύω ότι θα μας βρίσκει όλους σύμφωνους, θα ήθελα περνώντας το φετινό προϋπολογισμό του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου όχι απλώς να χαρώ με τη σειρά μου για την παρουσία εδώ των εκπροσώπων του, αλλά να παραπέμψω και στην ανάλυση των εσόδων στην όγδοη σελίδα του προϋπολογισμού, για να σημειώσω ότι από το 1994, που έχουμε μπροστά μας, μέχρι τους προϋπολογισμούς του 1995 και του 1996 βλέπουμε ότι τα προϋπολογιζόμενα τουλάχιστον έσοδα -αφού δεν έχουμε άλλα στοιχεία- από παραστάσεις στην Κύπρο σημειώνουν μια καλπάζουσα αύξηση. Γι' αυτό το πράγμα θα έπρεπε πρώτ' απ' όλα να χαρούμε, γιατί, αν πραγματικά νοιαζόμαστε για τη σχέση του λαού με τα πολιτιστικά δρώμενα, θα πρέπει να τον δούμε να πηγαίνει στο θέατρο.

Από εκεί και πέρα, πρέπει να σημειώσουμε ότι πράγματι σε ονομαστικές αξίες ο φετινός προϋπολογισμός του 1996 φαίνεται μειωμένος κατά £15.000 περίπου. Ωστόσο, θα έπρεπε, εφόσον προέρχεται η όλη συζήτηση από μια Επιτροπή Οικονομικών, να προσπαθήσουμε να δούμε και πού οφείλεται αυτή η πτώση στα έσοδα του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου.

Αν κάποιος με μια ματιά μόνο δει τον προϋπολογισμό χωρίς ιδιαίτερη έρευνα, θα διαπιστώσει ότι η διαφορά δεν οφείλεται στην κρατική χορηγία, η οποία και αυξάνεται με ένα ρυθμό περίπου 10%, αλλά οφείλεται σε μείωση του δανεισμού.

Αλλά, αφού η συζήτηση έχει επεκταθεί σε θέματα πολιτιστικής πολιτικής, θα ήθελα να δώσω και ορισμένους άλλους αριθμούς σαν τροφή για σκέψη στην ολομέλεια. Το σύνολο των δαπανών του κράτους για τον πολιτισμό ως ποσοστό πάνω στις δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού σημειώνει τα τελευταία δύο χρόνια, που έχουμε στοιχεία, το 1994 και το 1995, μια σημαντική αύξηση. Ξεκινώντας από

ένα ποσοστό 0,5% το 1992 περνούμε σε 0,6% το 1994 και σε 0,8% το 1995. Αυτό το στοιχείο μας δείχνει μια ανοδική πορεία ως προς την ευαισθησία της κυβέρνησης την οποία έχουμε σήμερα στον τομέα του πολιτισμού γενικότερα. Βεβαίως, αυτή η διαπίστωση δεν προσφέρεται για να επαναπαυθούμε. Αντίθετα, θα μπορούσε έτσι ως νοητός στόχος να τεθεί το 1% προς το παρόν, με τα σημερινά δεδομένα των δαπανών των κρατικών προϋπολογισμών, να πηγαίνει στον πολιτισμό.

Από εκεί και πέρα, θα έπρεπε να σημειώσουμε, ιδιαίτερα όσον αφορά τη χρονιά η οποία πέρασε, τον πολιτιστικό μήνα, ο οποίος δε φάνηκε να απασχολεί πολύ όσους μίλησαν για ζητήματα πολιτισμού. Βεβαίως, δεν ήταν μια δραστηριότητα του κράτους, αλλά ήταν μια δραστηριότητα στην οποία συνέβαλε και η κυβέρνηση.

Στην όλη συζήτηση θα ήθελα να κάνω ακόμα μια διαπίστωση διερωτώμενος τι εννοούμε με την έννοια "πολιτισμός". Και ακριβώς αυτό το ερώτημα γεννά η συζήτηση γύρω από τον τίτλο του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Γιατί ακριβώς η έννοια της παιδείας, όπως παρεξηγημένα χρησιμοποιείται σήμερα στην καθομιλουμένη, είναι έννοια πλατύτερη της εκπαίδευσης. Είναι έννοια σχεδόν συνώνυμη του ξένου όρου "κουλτούρα", ο οποίος συμπεριλαμβάνει την πολιτιστική καλλιέργεια πολύ πέραν της στενά νοούμενης εκπαίδευσης. Επομένως, το Υπουργείο Παιδείας και από μόνο του είχε και έχει έναν πολιτιστικό ρόλο. Αν προσετέθηκε ο τίτλος "και Πολιτισμού", είναι για να καλυφθούν κάποιες υφιστάμενες δραστηριότητες και υπηρεσίες.

Από εκεί και πέρα, όμως, θα πρέπει να έχουμε υπόψη ότι την υποδομή πάντοτε για την πολιτιστική ανάπτυξη ενός τόπου και ειδικότερα του δικού μας τόπου και ειδικότερα του κυπριακού ελληνισμού τη δίνει η εκπαίδευση, τη δίνει η παιδεία, η οποία θα ετοιμάσει τους ανθρώπους ώστε να είναι δέκτες του πολιτισμού, θα ετοιμάσει τους ανθρώπους ώστε να είναι και δημιουργοί του πολιτισμού.

Θα ήθελα απλώς να προσθέσω ότι δεν πρέπει τόσο εύκολα να δεχόμαστε την ταύτιση ότι πολιτιστική ανάπτυξη σημαίνει διάθεση κονδυλίων στον πολιτισμό, γιατί τότε θα μπορούσαμε όλοι να φέρουμε στη μνήμη από το σύγχρονο ελληνικό πολιτισμό, από τη σύγχρονη ελληνική καλλιτεχνική δημιουργία δεκάδες και εκατοντάδες ονόματα τα οποία δεν πήραν ποτέ μια δραχμή, ένα γρόσι από το κράτος. Αυτό δε σημαίνει ότι το κράτος απαλλάσσεται από την υποχρέωση να πλαισιώσει και να δώσει τα μέσα για κάποια πολιτιστική ανάπτυξη.

Όμως, αναφερόμενος ειδικότερα εδώ στην επιχορήγηση του ελεύθερου θεάτρου, θα ήθελα να σημειώσω ότι δεν είναι αυτονόητο ότι αυτή η επιχορήγηση θα μπορεί να αυξάνεται επ' άπειρον και ότι θα μπορεί να φτάσει επίπεδα τα οποία ίσως να είναι επιθυμητά, αφού όλοι αναγνωρίζουμε την προσφορά αυτών των θεάτρων. Γιατί, σε μια τέτοια περίπτωση, αν φανταστούμε ότι διαρκώς αυξάνεται αυτή η επιχορήγηση, τότε θα καταλήξουμε να μιλούμε ίσως για ένα δεύτερο κρατικό θέατρο. Εφόσον έχουμε στο θεσμικό πλαίσιο που υπάρχει το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου, θα πρέπει να κατανοήσουμε ότι από εκεί και πέρα η βοήθεια που δίνεται στο ελεύθερο θέατρο θα πρέπει να είναι μια συμπλήρωση της δικής του δραστηριότητας, αλλά δε θα πρέπει να έχουμε την αυταπάτη ότι μπορεί ποτέ να συντηρήσει ο κρατικός προϋπολογισμός αυτούς τους θιάσους. Όπως εξάλλου και για τον ίδιο το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου νομίζω ότι η καλύτερη οδός για ανάπτυξη, πέρα από τη στήριξη της πολιτείας, θα είναι αυτή η συνέχιση της αύξησης της επιχορήγησης του ανάμεσα στο ίδιο το κοινό, η αύξηση των εσόδων του από τις παραστάσεις και από τις υπόλοιπες δραστηριότητές του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, να κάνω μια έκκληση: Αν όλοι συμφωνούν ότι έχουν εκφραστεί οι θέσεις ή οι απόψεις, δοθέντος μάλιστα ότι πρόκειται περί ομοφώνου Εκθέσεως, και αν δεν υπάρχουν έντονα ... Αντιλαμβάνομαι ότι ο κ. Ιωαννίδης και ο κ. Κυπριανού επιμένουν. Επομένως δεν έχω άλλη επιλογή παρά να δώσω το λόγο.

Κύριε Ιωαννίδη, έχετε το λόγο και στη συνέχεια ο κ. Κυπριανού. Από τη θέση σας, αν θα είστε σύντομος.

ΟΥ. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ:

Εκείνο που θέλω να παρατηρήσω, σχετικά με τα όσα έχουν λεχθεί, είναι ότι η Έκθεση της Επιτροπής παραβιάζει θύρες ανοιχτές για το λόγο ότι ο προϋπολογισμός του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου δείχνει ακριβώς ότι η κυβέρνηση αυξάνει έτος με έτος την κρατική χορηγία προς το θέατρο, για να είναι περίπου διπλάσια-σμένη η του 1996 από εκείνη του 1992.

Ταυτόχρονα πρέπει να παρατηρήσω ότι αυτά τα ποσά που δίνονται ως κρατική χορηγία σήμερα στο ΘΟΚ αποτελούν περίπου το 20% της όλης δαπάνης για τον πολιτισμό και είναι διπλάσια δαπάνη τα έντεκα τόσα εκατομμύρια από ό,τι ήταν η δαπάνη το 1992.

Ταυτόχρονα, με βάση τη διακρατική συμφωνία που προβλέπει ότι τα χρήματα από το ΛΟΤΤΟ και το ΠΡΟΤΟ διατίθενται στον αθλητισμό και στον πολιτισμό, θα πρέπει να τονιστεί ότι τα χρήματα που φέτος η κυβέρνηση διαθέτει στον αθλητισμό και στον πολιτισμό είναι περισσότερα από τα £9.000.000 των εισπράξεων της που είχε από το ΛΟΤΤΟ και το ΠΡΟΤΟ. Κατά συνέπεια, αφού η κυβέρνηση, η Εκτελεστική Εξουσία, έρχεται και δίνει αυτά τα χρήματα, δε βλέπω τι είναι εκείνο που πρέπει να μας κάνει να αμφισβητούμε την καλή της πρόθεση.

Και κλείνοντας λέγω: Χρήματα από το ΛΟΤΤΟ και το ΠΡΟΤΟ ονομαστικά και κατευθείαν σε προϋπολογισμούς δόθηκαν για πρώτη φορά το 1994· δόθηκε £1.000.000 προς τον αθλητισμό, για να φτάσουμε φέτος τα £4.500.000 στον προϋπολογισμό του ΚΟΑ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Ιωαννίδη. Ο κ. Μάρκος Κυπριανού. Και εσείς από τη θέση σας· να είστε σύντομος.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Και εγώ από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε. Μετά την παρότρυνσή σας θα είμαι σύντομος. Βεβαίως, θέλω να πω ότι είχα τέσσερις εδώ σημειώσεις για τον προϋπολογισμό. Η συζήτηση επεκτάθηκε σε άλλους τομείς, που δεν είναι καθαρά οικονομικοί.

Δύο σημεία μόνο θέλω να τονίσω: Πρώτο, να κάνω τη γενική παρατήρηση ότι αποδείχθηκε άλλη μια φορά ότι για τα ομόφωνα θέματα γίνεται πολύ μεγαλύτερη συζήτηση παρά γι' αυτά στα οποία έχουμε διαφωνία. Είναι ο κανόνας της δικιάς μας Βουλής.

Αλλά δύο σημεία μόνο θέλω να θίξω, όσον αφορά το θέμα που έχουμε προς συζήτηση. Πρώτο, όχι μόνο πρέπει να αυξάνεται, κάτι που όλοι υποστηρίζουμε λίγο πολύ, η κρατική χορηγία, όχι μόνο πρέπει να αυξάνονται τα έσοδα από τις πράξεις

του ΘΟΚ, αλλά θα πρέπει να ενθαρρυνθούν και οι ιδιώτες να χορηγούν παραστάσεις, όπως είπε κάποιος ο οποίος αναφέρθηκε στους αρχαίους, βεβαίως, αλλά και σε άλλες σύγχρονες χώρες σήμερα οι ιδιώτες χορηγούν είτε όπερες είτε συμφωνικές ορχήστρες. Και ήθελα να πω ότι το Δημοκρατικό Κόμμα κατέθεσε πρόταση νόμου την προηγούμενη περίοδο, η οποία προβλέπει φορολογική απαλλαγή για εισφορές στον τομέα του πολιτισμού. Αυτό το πράγμα, αν προωθηθεί, πιστεύουμε θα ενθαρρύνει τους ιδιώτες προς αυτή την κατεύθυνση.

Η δεύτερη παρατήρηση που θα ήθελα να κάνω είναι πάνω στον όρο "ελεύθερο θέατρο". Με όλο το σέβας, για όλους που τον χρησιμοποιούν, κύριε Πρόεδρε, περιλαμβανομένου και του ΘΟΚ, γιατί το γράφει μέσα στον προϋπολογισμό του, είναι ιδιωτικό θέατρο. Δεν έχουμε στρατευμένο θέατρο στην Κύπρο. Ο ΘΟΚ, παρόλο που είναι κρατικό θέατρο, δεν πιστεύω ότι είναι στρατευμένο. Και ο ΘΟΚ είναι ελεύθερος: επιλέγει τα θέματά του όπως θέλει και τα ανεβάζει επίσης όπως θέλει. Και πιστεύω ότι θα ήταν πιο ακριβής και θα έπρεπε να χρησιμοποιείται από εδώ και πέρα ο όρος "ιδιωτικό θέατρο", "ιδιωτικές σκηνές" ή κάποια άλλη ορολογία παρά ο όρος "ελεύθερο θέατρο".

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Χατζηγιάννη.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς ως Πρόεδρος της Επιτροπής Παιδείας θα ήθελα να πω ότι ο προϋπολογισμός αυτός σε συνέχεια των δικών σας παρατηρήσεων, όταν ήσαστε Πρόεδρος της Επιτροπής Παιδείας, έπρεπε να εξεταστεί από την Επιτροπή Παιδείας, ενώ εξετάστηκε από την Επιτροπή Οικονομικών.

Είναι καιρός λοιπόν, μια και είμαστε στην έναρξη των εργασιών της νέας Βουλής, αυτό το κεφάλαιο να τεθεί κάτω και να αποφασιστεί. Δεν μπορεί για τους προϋπολογισμούς, είτε είναι ο γενικός προϋπολογισμός είτε συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί που αφορούν ένα συγκεκριμένο Υπουργείο, να μην έχει καθόλου γνώση, αν θέλετε, η καθ' ύλην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή. Άρα, λοιπόν, απαντώντας και στην κ. Βασιλείου, η αρμόδια Επιτροπή είναι η Επιτροπή Παιδείας, η οποία δεν είχε καθόλου γνώση της εξέτασης αυτού του προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι και η κ. Βασιλείου συμφωνεί, αλλά θέλω να αναφέρω, για να τεματιστεί η συζήτηση όσον αφορά την εισήγηση, ότι συμφωνώ ότι σε μια από τις συσκέψεις των αρχηγών και εκπροσώπων μπορεί να αποτελέσει θέμα συζήτησης ποίοι των προϋπολογισμών στέλνονται εις ποίεσ των Επιτροπών. Πράγματι υπάρχει θέμα και αντικείμενο προς συζήτηση.

Ναι, κύριε Καζαμία.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας, επειδή νιώθω έντονα για δύο θέματα τα οποία λέχθηκαν, πολύ σύντομα να δώσω τη δική μας απάντηση τουλάχιστον.

Δεν εξετάζω την πρόταση της κ. Βασιλείου, όπως λέχθηκε από το βήμα της Βουλής, και που πρέπει να πούμε ότι προϋπήρξε και από την τέως συνάδελφο, την κ. Ρήνα Κατσελλή, η οποία μας υπενθύμισε την πρότασή της προ ολίγων ημερών με μια σχετική επιστολή της.

Όμως, ως Μέλος της Επιτροπής Οικονομικών προσωπικά τουλάχιστον, γιατί δεν είμαι εξουσιοδοτημένος να μιλήσω για τους άλλους συναδέλφους, δε δέχομαι την προέγχιση ότι εξέτασα τον προϋπολογισμό του ΘΟΚ με την ψυχρή λογική των αριθμών. Πιστεύω ότι έχουμε αυτή την ευαισθησία, ασχέτως αν ανήκουμε σε άλλους κλάδους ειδικότητας, και αποδείξαμε πολλές φορές ότι διαθέτουμε την πρόεπουσα ευαισθησία, ούτως ώστε να κάνουμε, κατά την άποψή μου, σωστές τοποθετήσεις και πάνω στα πολιτιστικά θέματα. Και είναι εις πίστιν της Επιτροπής Οικονομικών, πιστεύω, το ότι παίρνει σωστές και ομόφωνες αποφάσεις στον τομέα τούτο.

Η δεύτερή μου παρατήρηση, κύριε Πρόεδρε, αφορά προηγούμενο συναγεμικό συνάδελφο ο οποίος άφησε κάποιο υπονοούμενο με το οποίο όμως γινόταν πολύ εύκολα κατανοητό πως με μια απλή ανάγνωση του προϋπολογισμού θα διαβλέπαμε ότι η μείωση υπάρχει λόγω μείωσης του δανεισμού. Θέλω να τον διαβεβαιώσω ότι τους προϋπολογισμούς όχι απλώς τους διαβάζουμε, αλλά τους μελετούμε, η δική μας τουλάχιστον πλευρά. Και, αν κάποιοι δεν έχουν τουλάχιστον αυτοσεβασμό, πρέπει να δείχνουν τον αναγκαίο σεβασμό προς τους άλλους, γιατί οι εμφανίσεις τους και τα λεγόμενά τους διαμορφώνονται μετά από συγκεκριμένη μελέτη.

Και, επειδή δύο συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγεμικού πανηγυρικά σχεδόν συγκρίνουν τους αυξημένους προϋπολογισμούς με τις χρονιές πριν από την έναρξη της διακυβέρνησής τους, θα ήθελα ακόμα μια φορά να τους υπενθυμίσω ότι, αν έμειναν τα κονδύλια καθηλωμένα μέχρι το 1993, ήταν γιατί η δική τους παράταξη για τρεις χρονιές περιέκοπτε χωρίς ουσιαστική, κατά την άποψή μου, αιτιολόγηση περίπου κατά 20% τους προτεινόμενους προϋπολογισμούς του ΘΟΚ. Και δεν τέλειωσε το 1993 και υποχρεώθηκαν να φέρουν συμπληρωματικό προϋπολογισμό τον οποίο πολύ ευχαρίστως ψηφίσαμε, γιατί ήταν δικαιολογημένη η υποβολή του συμπληρωματικού προϋπολογισμού στον ίδιο βαθμό που ήταν άστοχη η περικοπή από μέρους τους του προϋπολογισμού, όπως είχε κατατεθεί μερικούς μήνες προηγούμενος. Γι' αυτό, λοιπόν, πρέπει να είμαστε λίγο προσεκτικοί στις τοποθετήσεις μας, όταν θέλουμε να επικρίνουμε την άλλη πλευρά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βλέπω τον κ. Ματσάκη να επιμένει. Φαίνεται ότι με τον προϋπολογισμό θα αναζωογονηθεί ο πολιτισμός ή το θέατρο. Επομένως, δε χρειάζεται νεκροψία. Αλλά, αν είναι κάτι για το οποίο νιώθετε έντονα, ευχαρίστως, κύριε Ματσάκη, θα σας δώσω το λόγο.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Νιώθω έντονα, κύριε Πρόεδρε, για ένα θέμα το οποίο αναφέρθηκε μεν στην ολομέλεια, αλλά ίσως να πέρασε επιφανειακά. Και αυτό αφορά το γεγονός ότι, κατά τη δική μου κρίση, γίνεται μια σοβαρή παρατυπία όσον αφορά την παραπληροφόρηση, ίσως εξαπάτηση, του Κύπριου πολίτη από τις διαφημίσεις που γίνονται όσον αφορά τη χρησιμοποίηση των εσόδων από το ΛΟΤΤΟ και από το ΠΡΟΤΟ για τον αθλητισμό και τον πολιτισμό. Αν γίνεται μόνο για τον αθλητισμό, τότε αυτό να λέγεται στη διαφήμιση. Αν θα γίνεται και για τον πολιτισμό, τότε εισηγούμαι όλα τα έσοδα τα οποία προέρχονται από το ΛΟΤΤΟ και από το ΠΡΟΤΟ να διατίθενται και για τον αθλητισμό και για τον πολιτισμό.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, και δεν ήταν θέμα νεκροψίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ. Ήταν ένας αστεϊσμός, όπως αντιλαμβάνεστε.

Ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είχε αναφέρει ο κ. Ουράνιος Ιωαννίδης προηγουμένως κάποιους αριθμούς και είπε ότι το ΛΟΤΤΟ και το ΠΡΟΤΟ έδωσαν εισπράξεις στο κράτος £9.000.000 και ότι το κράτος έδωσε για τον πολιτισμό φέτος £11.000.000 και πέρσι £10.000.000. 'Αρα, εδώ πρέπει να πούμε ότι οι εισπράξεις που γίνονται δε γίνονται με γραμμένο "λεφτά ΛΟΤΤΟ", για να μεταφέρονται τα ίδια λεφτά προς κάποια άλλη κατεύθυνση του πολιτισμού ή του αθλητισμού, αλλά οπωσδήποτε, όταν πηγαίνουν μέσα στο γενικό ταμείο, βγαίνουν χωρίς να έχουν την ονομασία "εισπράξεις από ΛΟΤΤΟ ή από ΠΡΟΤΟ ή από άλλες πηγές".

Εκείνο που έχει σημασία είναι ότι λαμβάνεται μέρος από αυτό το κράτος για τον πολιτισμό και τον αθλητισμό, η οποία εκδηλώνεται με το ποσό των £11.000.000, που είναι κατά £1.000.000 πιο ψηλό από το περσινό, αν δεν κάνω λάθος, περίπου. Είναι λίγο πιο ψηλό από το περσινό.

Όσον αφορά τη μείωση ή την παγοποίηση ή την αλλαγή των αριθμών ή των ποσοστών ή των χρημάτων που παρέχονται για τους σκοπούς αυτούς στην οποία αναφέρθηκε ο κ. Καζαμίας, έχω να πω ότι η κρατική χορηγία προς το ΘΟΚ, που είναι εκείνο που ελέγχουμε εμείς και η Εκτελεστική Εξουσία, έχει αυξηθεί. Ήταν £1.827.000 το 1995 και είναι £2.014.000 το 1996. 'Αρα, η ανάλυση των αριθμών ή η αντίκριση κάποιων αριθμών από κάποια πλευρά μπορεί πολλές φορές να μας οδηγεί σε άλλα συμπεράσματα από εκείνα στα οποία μπορεί να οδηγηθούμε, όταν δούμε στεγνά τους αριθμούς. Αυτοί είναι οι αριθμοί και οι αριθμοί αυτοί δείχνουν ότι πράγματι δεν υπάρχει ούτε καθήλωση ούτε αμέλεια σε σχέση με την ανάπτυξη του θεάτρου και του πολιτισμού στον τόπο μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θεωρώ ότι το θέμα εξαντλήθηκε. Να παρακαλέσω τον κ. Προδρόμου να μην επιμένει. 'Υστερα από τις παρατηρήσεις του κ. Δημητρίου, νομίζω ...

Π. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Είναι επί προσωπικού θέματος, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προσωπικό θέμα υπάρχει, οσάκις γίνει προσωπική αναφορά προσβλητική προς το πρόσωπό σας. Έχω την εντύπωση ότι δεν έγινε κάτι τέτοιο. Η συζήτηση θεωρείται λήξασα.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

'Εγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου ποσού που δεν υπερβαίνει τις £2.337.821 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1996. 'Αρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. 'Αρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Ίδρυση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Πρώτο Μέρος. Άρθρο 5.

Λειτουργίοι που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 1996.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στα επόμενα τρία θέματα με τους αριθμούς 3, 4 και 5, για τα οποία υπάρχει κοινή Έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι "Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1996, "Ο περί Συντάξεων Καθηγητών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1996" και "Ο περί Στοιχειώδους Εκπαιδεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1996". Παρακαλώ να διαβαστεί η Έκθεση στο Σώμα.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ 1) "Ο ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1996", 2) "Ο ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1996" ΚΑΙ 3) "Ο ΠΕΡΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1996"

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, Αναπληρωτής Πρόεδρος

Νίκος Μουσιούττας

Ισιδωρος Μακρίδης

Σωκράτης Χάσιος

Πρόδρομος Προδρόμου

Παναγιώτης Δημητρίου

Κίκης Καζαμίας

Αβραάμ Αντωνίου

Ανδρέας Φιλίππου

Γεώργιος Λιλλήκας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 24 Ιουνίου 1996. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός και των τριών υπό συζήτηση νομοσχεδίων είναι η τροποποίηση των αντίστοιχων βασικών νομοθεσιών για τις συντάξεις, ώστε, σε περίπτωση που ο

σύζυγος εισφορέα πεθάνει πριν από την αφυπηρέτησή του ή ο γάμος του εισφορέα διαλυθεί και αυτός πεθάνει στην υπηρεσία ή αφυπηρευτεί χωρίς να συνάψει άλλο γάμο, να επιστρέφονται όλες οι περιοδικές εισφορές που καταβλήθηκαν, εκτός αν ο εισφορέας αυτός έχει εξαρτώμενα τέκνα κατά την αφυπηρέτηση ή το θάνατό του που δικαιούνται την καταβολή σύνταξης.

Πέρα από τα πιο πάνω, σκοπός του πρώτου υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι επίσης η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τις συντάξεις, ώστε να λογίζεται συντάξιμη υπηρεσία και η υπηρεσία καθηγητή σε ιδιωτική σχολή αμέσως μετά την οποία ακολούθησε υπηρεσία υπό την κυβέρνηση της αποικίας της Κύπρου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις και των τριών υπό συζήτηση νομοσχεδίων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του πρώτου νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 30 του βασικού νόμου. 'Αρθρο 2.

Τροποποίηση των περί Συντάξεων Κανονισμών. Πίνακας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, 3 και ο Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συντάξεων

(Τροποποιητικός) Νόμος του 1996.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του δεύτερου θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 28 του βασικού νόμου. 'Αρθρο 2.

Ισχύς του παρόντος νόμου. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συντάξεων Καθηγητών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1996.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του τρίτου θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 621 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Ισχύς του παρόντος νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Στοιχειώδους Εκπαιδύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1996.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στο υπ' αριθμό 6 θέμα, που είναι "Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 1996". Παρακαλώ να διαβαστεί η Έκθεση στο Σώμα.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ "Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 6) ΤΟΥ 1996"

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, Αναπληρωτής Πρόεδρος

Νίκος Μουσιούττας

Ισίδωρος Μακρίδης

Σωκράτης Χάσικος

Πρόδρομος Προδρόμος

Παναγιώτης Δημητρίου

Κίκης Καζαμίας

Αβραάμ Αντωνίου

Ανδρέας Φιλίππου

Γεώργιος Λιλλήκας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Δώρας Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 24 Ιουνίου 1996.

Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £25.900 και η διάθεσή του για την ίδρυση ορισμένων θέσεων καθηγητών και εκπαιδευτών έναντι κατάργησης ορισμένων υφιστάμενων θέσεων, με στόχο την υλοποίηση συμφωνιών μεταξύ της κυβέρνησης και των οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ και ΟΛΤΕΚ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι προτάσεις που γίνονται υλοποιούν τις πρόνοιες σχετικών συμφωνιών, συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης της συμπληρωματικής πίστωσης, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως "ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1996".

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

'Εγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £25.900 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 1996. 'Αρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. 'Αρθρο 3.

'Ιδρυση και κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. 'Αρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2, 3 και 4 και οι δύο Πίνακες εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα και οι Πίνακες εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1996.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 7 και 8 δεν είναι έτοιμα.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμό 9 θέμα, που είναι "Οι περί Εγγραφής των Κατοίκων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1996". Παρακαλώ να διαβαστεί η 'Εκθεση στο Σώμα.

Δ. ΚΟΝΤΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ "ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1996"

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, Πρόεδρος	Στέλιος Στυλιανού
Δημήτρης Κοντίδης, Αναπληρωτής Πρόεδρος	Μάρκος Κυπριανού
Κίκης Γιάγκου	Στάθης Κιττής
Δημήτρης Συλλούρης	Κατερίνα Παντελίδου
Αντώνης Καράς	Δώρος Θεοδώρου
Λευτέρης Χριστοφόρου	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Ιουνίου 1996. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών.

Με τους υπό αναφορά Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 20 της βασικής νομοθεσίας για την εγγραφή των κατοίκων, επαναθεσπίζονται οι Κανονισμοί που καταργήθηκαν το 1994 και οι οποίοι αναφέρονται στη διαδικασία επανέκδοσης δελτίων ταυτότητας των πολιτών σε περίπτωση απώλειας ή τροποποίησης ορισμένων στοιχείων σ' αυτά.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσαν ενώπιον της Επιτροπής ότι με τις τροποποιήσεις που προτείνονται μειώνεται σημαντικά ο χρόνος επανέκδοσης δελτίου ταυτότητας σε περίπτωση απώλειάς του, ενώ παράλληλα εμπλουτίζονται τα μηχανογραφημένα δεδομένα της οικείας υπηρεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά Κανονισμών, αφού προηγουμένως τροποποιηθούν, ώστε να αναγράφεται και ο τόπος καταγωγής των πολιτών στο σχετικό έντυπο που υποβάλλεται για έκδοση δελτίου ταυτότητας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Η κ. Παντελίδου.

Κ. ΠΑΝΤΕΛΙΔΟΥ:

Θα χαιρετίσω πρώτα απ' όλα την τροποποίηση του περί Εγγραφής των Κατοίκων Νόμου. Όμως θα ήθελα να παρατηρήσω ότι ουδέν μονιμότερο του προσωρινού, γιατί έχω κάνει κάποια μελέτη και έχω παρατηρήσει ότι ο τόπος καταγωγής δε θα εγγράφεται αμέσως τώρα στις πρώτες εκδόσεις των ταυτοτήτων. Και θα ήθελα να παρακαλέσω τους αρμοδίους του Υπουργείου Εσωτερικών όπως επισπεύσουν και γίνει το συντομότερο δυνατό η εγγραφή του τόπου καταγωγής στις ταυτότητες, γιατί για μένα και πιστεύω και για το Δημοκρατικό Κόμμα είναι ύψιστης εθνικής σημασίας αυτό το θέμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σε αυτό το θέμα θα πρέπει να κάνουμε μια εύφημη μνεία στην πρώην συνάδελφο κ. Ρήνα Κατσελλή, η οποία, καθ' όλη τη ζωή της περασμένης Βουλής, το είχε επανειλημμένα θέσει με στόχο στις πολιτικές ταυτότητες που εκδίδει η αρμόδια κυβερνητική υπηρεσία να αναγράφεται και ο τόπος της καταγωγής του προσώπου, γιατί, αν ένα παιδί γεννιέται στη Λευκωσία, αυτό το παιδί μπορεί να κατάγεται από την Κερύνεια, την Αμμόχωστο ή τη Μόρφου. Αυτό έχει ιδιαίτερη πολιτική και εθνική σημασία, αλλά έχει σχέση και με τη διατήρηση ζωντανής όχι της υπόστασης αλλά της παρουσίας των κατεχομένων, τα οποία μεταφέρουμε παντού οι πρόσφυγες, όπου και να είμαστε, μετά την προσφυγιά του 1974.

Είναι γεγονός και είναι σωστό αυτό που έχει πει η κ. Παντελίδου. Έχουμε πληροφορίες από το Υπουργείο Εσωτερικών ότι έχουν, λέει ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να παρακαλέσω το παρακοινοβούλιο της άκρας δεξιάς να παύσει να ενοχλεί τους Βουλευτές την ώρα που υπάρχει συνεδρία της Βουλής.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

(Κάτι πάει να πει.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν είναι για σας, κύριε Αγαπίου, είναι για τους πολύ φιλότιμους συνεργάτες μας, οι οποίοι όμως, δυστυχώς, στη γωνιά που κάθονται ... και είχα παράπονα από Βουλευτές ότι δεν μπορούν να ακούσουν. Θα παρακαλέσω ...

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

(Κάτι πάει να πει.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Αγαπίου, σας παρακαλώ, δεν απευθύνομαι σ' εσάς.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Τόσην ώραν έν' σε άλλον Αγαπίου που απευθύνεστων, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή μιλάτε εσείς ... απλούστατα παρακάλεσα κάτι, επειδή μου παραπονέθηκαν Βουλευτές ότι δεν ακούνε λόγω συνομιλιών. Ευχαριστώ πάρα πολύ. Ήταν μια παράκληση απλώς προς τα πολύ φιλότιμα μέλη, τους βοηθούς μας, όχι τον κ. Παπαδόπουλο, κύριε Αγαπίου.

Κύριε Ηλιάδη, έχετε το λόγο.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Νόμιζα ότι προσχώρησε ο κ. Παπαδόπουλος στην άκρα δεξιά.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν είναι ιδεολογικά που τοποθέτησα τους βοηθούς· είναι κτιριακά.

Ναι, κύριε Ηλιάδη.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Ευχαριστώ.

Είχα κι εγώ την πληροφόρηση, κύριε Πρόεδρε, όπως και η κ. Παντελίδου, ο καθένας ξεχωριστά, ότι η αρμόδια υπηρεσία δεν πρόκειται αμέσως μετά την έναρξη της ισχύος των Κανονισμών που ψηφίζουμε να αρχίσει να τους εφαρμόζει εκτυπώνοντας νέα δελτία με τον τόπο καταγωγής αλλά μόνο με τον τόπο γεννήσεως, όπως είναι αυτά που έχει, για λόγους οι οποίοι δεν έχουν σχέση με τεχνικά προβλήματα.

Θα ήθελα να υπομνησθεί στην αρμόδια υπηρεσία ότι δεν εξαρτάται από την καλή της θέληση και ότι σαφώς θα παρανομεί, αν, από την ημέρα που θα δημοσιευτούν αυτοί οι Κανονισμοί, δεν εφαρμόζει τις πρόνοιές τους· και δεν είναι στη διάθεση ή στη δικαιοδοσία της το να εφαρμόζει ή να μην εφαρμόζει τη νομοθεσία την οποία αυτό το Σώμα ψηφίζει, γιατί αυτό δεν υπόκειται στην κρίση του οποιουδήποτε γραφειοκράτη.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κοντίδης και στη συνέχεια ο κ. Καράς.

Δ. ΚΟΝΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όταν αυτοί οι Κανονισμοί ήρθαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, μας είχε ειπωθεί ότι ο λόγος που αυτές οι φόρμες θα γειμίζονται είναι για να μπορέσει η μηχανογράφηση να γίνεται πιο γρήγορα, και αυτό θα εφαρμοζόταν σε δύο περιπτώσεις: Στην πρώτη, όταν θα εκδίδονται νέες ταυτότητες, και στη δεύτερη περίπτωση όταν κάποιος χάνει την ταυτότητά του και θα επανεκδίδεται η ταυτότητα. Αυτό σημαίνει ότι δεν μπορεί όλες οι ταυτότητες να ξαναγίνουν, αλλά θα αναγράφεται μόνο στις ταυτότητες οι οποίες θα επανεκδίδονται ή στις νέες ταυτότητες οι οποίες θα εκδίδονται.

Εν τω μεταξύ, στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών είδαμε ότι δεν υπήρχε σημείο στο οποίο να αναγράφεται η καταγωγή του φέροντος την ταυτότητα και εμείς ως Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών εισηγηθήκαμε ομόφωνα να ληφθεί ειδική πρόνοια, ώστε στις νέες αυτές ταυτότητες να αναγράφεται και ο τόπος καταγωγής. Μας έχουν διαβεβαιώσει, τουλάχιστον στην Επιτροπή Εσωτερικών, ότι θα αναγράφεται και έχει γίνει μια διόρθωση στις φόρμες που είχαμε· απλώς άλλαξε η τοποθεσία και μπαίνει ο όρος "τόπος καταγωγής" και μετά το επάγγελμα. Απλώς αλλάζει. Που σημαίνει ότι, αν με αυτό θα μπορεί να εκδίδονται οι ταυτότητες με βάση το τι μας ειπώθηκε ή με βάση τους Κανονισμούς τους οποίους τώρα εκδίδουμε, δε βλέπω το λόγο να μην προχωρήσουμε. Αλλά δεν μπορεί να εφαρμοστεί. Δεν ξέρω τι θα γίνει. Θα υπάρχει πρόβλημα. Μας έχουν διαβεβαιώσει στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών ότι αυτό το πράγμα μπορεί να γίνεται χωρίς κανένα

πρόβλημα. Δεν ξέρω τώρα οι συνάδελφοι πού βρήκαν ή ποιος έχει πληροφορήσει τους συναδέλφους ότι δεν μπορεί να γίνει αυτό το πράγμα. Διότι, αν μας λεγόνταν εκεί ότι δεν μπορεί να γίνει, οπωσδήποτε θα δίναμε κάποιο χρόνο, για να γίνουν οι αναγκαίες τροποποιήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι ζητά το λόγο ο κ. Καράς και στη συνέχεια θα δώσω το λόγο στον κ. Θεοδώρου.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η Βουλή των Αντιπροσώπων κατ' επανάληψιν σαφώς έχει διαδηλώσει ότι δεν είναι διατεθειμένη να διαγράψει τα κατεχόμενα ή να διαγράψει την καταγωγή των προσφύγων, και αυτό βρίσκεται σε σωρεία νομοθετημάτων. Παρά ταύτα, οι υπηρεσιακοί παράγοντες έχουν την άποψη ότι παρά τη νομοθεσία μπορούν να προωθούν τις δικές τους σκέψεις ή απόψεις ή να παραλείπουν να εφαρμόζουν τη δεδηλωμένη θέληση της Βουλής πάνω σε αυτό το ζήτημα.

Όταν μας παρουσίασαν την κάρτα για σκοπούς μηχανογράφησης, τους επισημάναμε την αναγκαιότητα να αναγράφεται ο τόπος της καταγωγής κατ' ακολουθίαν των άλλων νομοθετημάτων. Και, ενώ εκεί μας διαβεβαίωσαν ότι αυτό θα γίνεται από την έκδοση των νέων ταυτοτήτων, εντούτοις στη συνέχεια, μόλις έφυγαν από την Επιτροπή, διαπίστωσαν ότι υπάρχουν δυσκολίες και ότι δεν μπορεί να εφαρμοστεί.

Επομένως, αν η Βουλή προχωρήσει στην ψήφιση των Κανονισμών εν γνώσει μας ότι θα παραβιάζονται, τότε και εμείς, με όλο το σεβασμό, συνεργούμε στην παρανομία. Ή, επομένως, θα γίνει αυστηρή σύσταση ότι η Βουλή είναι το Νομοθετικό Σώμα και όποιοι παραβαίνουν το νόμο θα υποστούν τις συνέπειες ή δε θα ψηφίσουμε σήμερα, μέχρι να υπάρξει σαφής διαβεβαίωση από πλευράς του Υπουργού Εσωτερικών ότι οι Κανονισμοί θα εφαρμοστούν από της ψήφισής τους.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ακριβώς ήθελα να πω περίπου αυτά που είπε και ο κ. Καράς.

Θέλω πρώτα απ' όλα να επιβεβαιώσω ότι πράγματι οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών στην τελευταία συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών μας διαβεβαίωσαν ότι θα αρχίσουν να εφαρμόζονται οι Κανονισμοί αυτοί αλλά από εδώ και πέρα. Όσοι δηλαδή θα εκδίδουν ταυτότητα θα παίρνουν ταυτότητα με βάση το νέο τύπο. Για τις παλιές λόγιοι εντελώς τεχνικοί, όπως μας εξήγησαν οι άνθρωποι, καθιστούν περίπου αδύνατη την εφαρμογή των Κανονισμών αυτών. Δηλαδή, θα καταργήσουμε αυτή τη στιγμή εξακόσιες ή επτακόσιες χιλιάδες ταυτότητες, για να εκδώσουμε καινούριες;

Οι πληροφορίες που μας έχει αναφέρει τόσο η κ. Παντελίδου όσο και ο κ. Ηλιάδης είναι ανησυχητικές. Γι' αυτό και εγώ θα εισηγούμουν να έχουμε μια επαφή με το αρμόδιο Υπουργείο, το οποίο να μας διαβεβαιώσει ότι πράγματι η

νομοθεσία θα εφαρμοστεί όπως θα ψηφιστεί. Διότι, όχι μόνο δεν έχει νόημα να ψηφίσουμε νομοθεσία που δε θα εφαρμόζεται, αλλά περίπου με αυτό τον τρόπο αυτοεξευτελιζόμαστε ως Βουλή και ως Νομοθετικό Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Θεοδώρου.

Μετά τις παρατηρήσεις που έχουν γίνει από πλευράς της κυρίας και των κυρίων συναδέλφων, θα παρακαλούσα το Γενικό Διευθυντή της Βουλής ... και είμαι της άποψης ότι έτσι πρέπει να γίνεται, όπου υπάρχουν συγκεκριμένες παρατηρήσεις: αντί το σύνολο των πρακτικών να κοινοποιείται προς πάντας, να αποστέλλεται το συγκεκριμένο πρακτικό στην αρμόδια υπηρεσία, έτσι που να διαμηνύεται η έντονη θέση της Βουλής στο συγκεκριμένο θέμα.

Γι' αυτό, θα παρακαλούσα όπως αποσταλεί προς το Υπουργείο Εσωτερικών με την έγκριση των Κανονισμών και το σχετικό πρακτικό, όπου εκφράζονται οι ανησυχίες των Μελών του Σώματος.

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, το επόμενο ερώτημα είναι αν υπάρχει ένσταση να εγκριθούν οι Κανονισμοί.

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Φτάσαμε στο τέλος της νομοθετικής εργασίας και προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β': Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 1) Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος για το Έτος 1996 του Ταμείου για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 2) Ο περί Καταχρηστικών Ρητρών σε Καταναλωτικές Συμβάσεις Νόμος του 1996.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 3) Ο περί Αποχετευτικών Συστημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1996.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1996.
- 5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1996.
- 6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1996.
- 7) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1996.
- 8) Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1996.

Και τα πέντε νομοσχέδια κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 9) Ετήσια κατάσταση των λογαριασμών του Ταμείου Λαχείου Πρόνοιας για το έτος που έληξε στις 31.12.1995.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων παρά το γεγονός ότι θα μπορούσε να παραπεμφθεί και στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου.

Ο κ. Αντωνίου;

Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Δεν είπα τίποτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, αν φέρετε ένσταση, να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου, επειδή πρόκειται περί καταστάσεως λογαριασμών. Αν όμως θέλετε να παραπεμφθεί στη δική σας Επιτροπή, δηλαδή υπό την έννοια της αρμοδιότητας, ουδεμία ένσταση.

(Ακούγονται ομιλίες.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου.

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, καταστάσεις λογαριασμών πρώτη φορά ακούω να παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιος θα κάνει τον έλεγχο για το αν υπήρξε διασπάθιση ή όχι;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Με συγχωρείτε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν υπάρχει ένσταση, κύριοι συνάδελφοι ...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Τις εκθέσεις π.χ. του Γενικού Ελεγκτή που έχουν και καταστάσεις λογαριασμών ... αλλά μιλούμε για καταστάσεις λογαριασμών που από πού κι ως πού να παραπεμφθούν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν υπάρχει η επιθυμία εκ μέρους του Σώματος να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, δεν είναι αντίθετη η πρόθεσή μου. Αλλά, επειδή θεώρησα ότι πρόκειται περί απολογισμού κάποιου έργου, ο έλεγχος θα ήταν ευχερέστερο ή αμμοδιότερο να γίνει από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου.

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και όχι στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 10) Έκθεση του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 2 του Νόμου 74/88.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 11) Έγγραφο που αφορούν την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από τον ΚΟΤ, δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσία Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 12) Έγγραφο που αφορούν την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία, σύμφωνα με τον περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμο Αρ. 33(1) του 1995.

Κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Ο κ. Καζαμίας.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας, αλλά νομίζω ότι θα σας ενδιαφέρει και ως Προεδρεύοντα του Σώματος το ότι διαπιστώνουμε πως για τρίτη κατά συνέχεια συνεδρίαση του Σώματος συνεχίζουν να κατατίθενται συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί. Και θα ήθελα να υπενθυμίσω την ομόφωνη απόφαση αυτού του Σώματος και τη συμφωνία η οποία επιτεύχθηκε ότι δύο φορές το χρόνο και μαζεμένα θα υποβάλλονται συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί και να πω πως αυτό το πράγμα τραυματίζεται. Και, επειδή, κύριε Πρόεδρε, είναι προσφιλής για την Εκτελεστική Εξουσία η μέθοδος κάποτε τουλάχιστον από πλευράς της ίσως προς κάποιες ομάδες πίεσης να δίνεται η απάντηση "εγώ το έστειλα στη Βουλή και τέλειωσα με τις υποχρεώσεις μου, αποταθείτε στη Βουλή" και έχοντας υπόψη ότι παραμένουν μόνο δύο ακόμα συνεδριάσεις του Σώματος, θα πρέπει να λάβουμε αυτό το πράγμα πολύ σοβαρά υπόψη και τουλάχιστον στην ερχόμενη συνεδρίαση να μη δεχτούμε κατάθεση τέτοιων νομοθετημάτων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Καζαμία. Η παρατήρησή σας γίνεται σεβαστή και θα διαβιβαστεί προς τις αρμόδιες αρχές.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ': Ερωτήσεις - Απαντήσεις. Δεν υπάρχουν ερωτήσεις και απαντήσεις.

Κεφάλαιο Δ' δεν υπάρχει και έτσι έχουμε φτάσει στο τέλος της σημερινής ημερησίας διάταξης.

Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την επόμενη Πέμπτη, 4 Ιουλίου 1996, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': Νομοθετική Εργασία

- 1) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1996.
- 2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1996.
- 3) Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1996.
- 4) Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1996. (Πρόταση νόμου).
- 5) Ο περί Δεύτερης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 1993.
- 6) Ο περί Λοιμοκαθάρσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1994.
- 7) Οι περί Τμήματος Γεωργίας - Θέσεις Πρώτου Γεωργικού Επιθεωρητή και Πρώτου Κτηνοτροφικού Επιθεωρητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1996.
- 8) Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργιών (Καθορισμός Αναγνωρισμένης Υπηρεσίας για Σκοπούς Διορισμού, Προαγωγής και Προσαυξήσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1996.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': Ερωτήσεις - Απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': -----

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξης: 6.10 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αγαπίου Γιαννάκης	Ματσάκης Μάριος
Αναστασιάδης Νίκος	Μαυροκορδάτος Χρίστος
Αντωνίου Αβραάμ	Μιχαηλίδης Θάσος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μουσιούττας Νίκος
Βασιλείου Γεώργιος	Μούσκος Ανδρέας
Γαλανός Αλέξης	Νεοφύτου Αβέρωφ
Γερασίμου Στέλιος	Παντελίδου Κατερίνα
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδόπουλος Τάσος
Γιάγκου Κίκης	Παπακώστας Κώστας
Δημητρίου Παναγιώτης	Παρισινός Ανδρέας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πιττοκοπίτης Νίκος
Ηλιάδης Δημήτρης	Πουργουρίδης Χρίστος
Θεοδώρου Δώρος	Προδρόμου Προδρόμος
Θωμά Γιαννάκης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Ιωαννίδης Ουράνιος	Στυλιανού Στέλιος
Καζαμίας Κίκης	Τυρίμιος Κυριάκος
Καράς Αντώνης	Φιλίππου Ανδρέας
Κλεάνθους Νίκος	Χάσιος Σωκράτης
Κληρίδου Καίτη	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κοντίδης Δημήτρης	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κυπριανού Μάρκος	Χρίστου Ανδρέας
Λιλλήκας Γεώργιος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μακρίδης Ισίδωρος	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων:

Καλαϊτζιάν Πετρός
Μαντοβάνη Μπενίτο
Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1) Εκφώνηση λόγων (Α. Χρίστου, Π. Δημητρίου, Τ. Παπαδόπουλος, Δ. Ηλιάδης, Γ. Βασιλείου, Μπ. Μαντοβάνη) για τον εκλιπόντα Έλληνα ηγέτη Ανδρέα Παπανδρέου και τήρηση στη μνήμη του μονόλεπτης σιγής.
- 2) Έκθεση για το νομοσχέδιο "Ο περί της Τροποποίησης των Άρθρων Ι, ΙΙ, VIII, IX και XVI της Συμφωνίας περί του Διεθνούς Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών διά Δορυφόρων (INTELSAT) (Κυρωτικός) Νόμος του 1996" και ψήφισή του σε νόμο.
- 3) Έκθεση για το νομοσχέδιο "Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 1996", αγορεύσεις και παρατηρήσεις [Ν. Μουσιούττας, Κ. Καζαμίας, Προεδρεύων (Ν. Αναστασιάδης), Τ. Παπαδόπουλος, Π. Δημητρίου, Δ. Θεοδώρου, Α. Βασιλείου,

- Α. Παρισινός, Π. Προδρόμου, Ου. Ιωαννίδης, Μ. Κυπριανού, Σ. Χατζηγιάννης, Μ. Ματσάκης] και ψήφισή του σε νόμο.
- 4) Έκθεση για τα νομοσχέδια (1) "Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1996", (2) "Ο περί Συντάξεων Καθηγητών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1996" και (3) "Ο περί Στοιχειώδους Εκπαιδείσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1996" και ψήφισή τους σε νόμους.
 - 5) Έκθεση για το νομοσχέδιο "Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 1996" και ψήφισή του σε νόμο (με αριθμό 8 του 1996).
 - 6) Έκθεση για τους Κανονισμούς "Οι περί Εγγραφής των Κατοίκων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1996", σύντομες ομιλίες (Κ. Παντελίδου, Δ. Ηλιάδης, Δ. Κοντίδης, Α. Καράς, Δ. Θεοδώρου) και έγκρισή τους.
 - 7) Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.

Τιμή: 75σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΣΤ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

Συνεδρίαση 4ης Ιουλίου 1996

(Ώρα έναρξης: 4.10 μ.μ.)

(Αρ. 5)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ το Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επισημαίνω ότι η σημερινή νομοθετική εργασία είναι περιορισμένη. Αυτό βασικά οφείλεται στο γεγονός ότι οι αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές βρίσκονται ακόμα στο στάδιο της ενημέρωσης και του προγραμματισμού των δραστηριοτήτων τους, διεργασίες που άρχισαν και συνεχίζονται με γοργό ρυθμό. Το μεταβατικό αυτό στάδιο είναι εκ των πραγμάτων αναγκαίο και πρέπει αναγκαστικά να το περάσουμε.

Προχωρούμε λοιπόν στα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Τα υπ' αριθμό 1, 2, 3 και 4 θέματα αναβάλλονται, γιατί δεν έχει ολοκληρωθεί η μελέτη τους από τις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές. Για το πέμπτο θέμα, το οποίο είναι "Ο περί της Δεύτερης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 1993", υπάρχει απορριπτική Έκθεση. Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να την αναγνώσει στο Σώμα.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ "Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1993"

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, Πρόεδρος

Καίτη Κληρίδου

Ρίγκος Ερωτοκρίτου

Γιαννάκης Αγαπίου

Κώστας Παπακώστας

Γιαννάκης Θωμά

Μάρκος Κυπριανού

Τάσσος Παπαδόπουλος

Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Ιουνίου 1996.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του άρθρου 40 του Συντάγματος, ώστε να μην είναι δυνατή η υποβολή υποψηφιότητας για εκλογή στο αξίωμα του Προέδρου της Δημοκρατίας για τρίτη συνεχή θητεία.

Το υπό αναφορά νομοσχέδιο είχε μελετηθεί σε βάθος από την απελευθέρωση Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, η οποία, αφού διακρίβωσε ότι πιθανή ψήφισή του σε νόμο θα δημιουργούσε συνταγματικά και άλλα προβλήματα, αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στην ολομέλεια της Βουλής την απόρριψή του. Λόγω φόρτου εργασίας όμως της Επιτροπής, το νομοσχέδιο δεν προωθήθηκε τελικά στην ολομέλεια του Σώματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υπό το φως των πιο πάνω διαφωνεί με την ουσία του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την απόρριψή του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ανδρέας Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

'Εχω την εντύπωση ότι η προτελευταία γραμμή της Έκθεσης δεν εκφράζει την προσέγγιση που είχε η Επιτροπή -τουλάχιστο δεν εκφράζει τη δική μας ομάδα- διότι η Επιτροπή δεν εισήλθε στη συζήτηση της ουσίας του νομοσχεδίου. Η Επιτροπή θεώρησε ότι, εφόσον έκδηλα, κατά την άποψή της, είναι αντισυνταγματική η πρόταση για περιορισμό στις δύο θητείες, δεν υπήρχε λόγος να συζητήσει αν πολιτικά είναι ορθό, αν είναι χρήσιμο, αν είναι επωφελές κ.λπ. κ.λπ. Επομένως, δεν εισήλθε στην ουσία του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Γι' αυτό εισηγούμαι, τουλάχιστο για να εκφράζει και τη δική μας αντίληψη για το πώς χειρίστηκε η Επιτροπή το θέμα, η προτελευταία γραμμή, από το 'διαφωνεί' μέχρι το 'νομοσχεδίου', να διαγραφεί, για να εκφράζει πληρέστερα την εργασία που επιτέλεσε η Επιτροπή. Αυτή είναι η δική μας άποψη. Να διαγραφεί αυτό το μέρος, έτσι που η τελευταία πρόταση να διαβάζεται, αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε, "Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υπό το φως των πιο πάνω ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την απόρριψή του". Δηλαδή να διαγραφεί η προτελευταία γραμμή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Προς το ακριβέστερο, κύριε Πρόεδρε, θα μπορούσε η διατύπωση να είναι: "Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υιοθέτησε τη θέση της απελευθέρωσης της Επιτροπής Νομικών και εισηγείται την απόρριψη της πρότασης νόμου".

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει άλλη παρατήρηση;

Ο κ. Βασιλείου.

Γ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν είμαι νομικός και δεν είμαι σε θέση να κρίνω τη συνταγματικότητα ή μη της πρότασης νόμου. Δέχομαι όμως τη γνώμη των μελών της Επιτροπής Νομικών ότι η πρόταση αυτή συγκρούεται με το θέμα του συντάγματος, ως έχει σήμερα. Θεωρώ όμως υποχρέωσή μου να τονίσω ότι θα ήταν σωστό και καλό για τη σωστή λειτουργία του πολιτεύματος στην Κύπρο να υπήρχε μια τέτοια πρόνοια. Δεν είναι τυχαίο το γεγονός -τουλάχιστον εξ' όσων γνωρίζω- ότι σε όλες τις δημοκρατικές χώρες, όπου ο Πρόεδρος εκτελεί καθήκοντα Εκτελεστικού Προέδρου, υπάρχει περιορισμός στη θητεία του Προέδρου. Στις χώρες της Λατινικής Αμερικής, όπως γνωρίζουμε, είναι μία και μόνο θητεία έξι ετών, στις Ηνωμένες Πολιτείες είναι δύο τετραετείς θητείες, στη Γαλλία είναι δύο θητείες κ.λπ. Και δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι σε όλες αυτές τις χώρες, με τόση παράδοση, θεωρήθηκε αναγκαίο να υπάρξει περιορισμός. Το επιχείρημα ότι η δημοκρατία λειτουργεί και αν θέλει ένας να είναι Πρόεδρος εφ' όρου ζωής, θα είναι μόνο, αν τον εκλέξουν οι ψηφοφόροι σ' αυτή τη θέση, μπορεί μεν θεωρητικά να ισχύει, αλλά έκδηλα οι νομοθέτες σε όλες αυτές τις χώρες έχουν υπόψη τους ότι η δημοκρατία λειτουργεί και παρ' όλ' αυτά θεώρησαν ότι είναι σωστό και χρήσιμο να υπάρξει αυτή η πρόνοια η οποία, όπως γνωρίζουμε, εφαρμόζεται κατά γράμμα.

Άρα το σωστό θα ήταν να επιδιώξουμε να υπάρξει τροποποίηση του συντάγματος, ούτως ώστε να τίθεται περιορισμός στο να μην μπορεί κάποιος να υπηρετήσει ως Πρόεδρος για τρεις συνεχείς θητείες, όπως ήταν και η σχετική πρόταση.

Φυσικά υπό τις συνθήκες, όπως αυτή τη στιγμή έχουν, είναι έκδηλο ότι υπάρχει ήδη μια ομόφωνη τοποθέτηση. Το Κίνημα Ελευθέρων Δημοκρατών θα απέχει, δε θα καταψηφίσει το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός και μετά ο κ. Αγαπίου.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να προλάβω τη συζήτηση, νομίζω ότι έχουμε μπει σε θέματα ουσίας. Αυτό είναι θέμα διαδικασίας, εφόσον απορρίπτεται για λόγους συνταγματικούς. Ας μην εισέλθουμε στα θέματα ουσίας, διότι μπορεί να συζητούμε ένα θέμα το οποίο δεν υπάρχει.

Εν πάση περιπτώσει, εκτός από τις συνταγματικές πτυχές, το θέμα είναι και εξωπραγματικό, διότι τα σημερινά δεδομένα της Κύπρου δε δίνουν οποιαδήποτε υπόνοια πως υπάρχει θέμα τρίτης συνεχούς θητείας, εκτός αν ο κ. Βασιλείου θέλει να προλάβει τυχόν τρίτη θητεία του κ. Κληρίδη.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Δε θα ασχοληθώ με το μακάβριο αστείο του κ. Γαλανού, κύριε Πρόεδρε. Θα ασχοληθώ με τις απόψεις του κ. Βασιλείου. Είναι γεγονός ότι η Επιτροπή Νομικών, της οποίας ήμουν μέλος, όταν συζήτησε αυτό το θέμα, θεώρησε πως τουλάχιστον υποβλήθηκε στην Επιτροπή από αγαθές προθέσεις και καλά κίνητρα. Όμως το σύνταγμά μας προβλέπει πως ο κάθε πολίτης έχει το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι και θα ήταν πρόβλημα η τροποποίηση του συντάγματος, ιδιαίτερα ενόψει των αποφάσεων του Ανώτατου Δικαστηρίου. Όταν το Ανώτατο Δικαστήριο εξέτασε το θέμα της τροποποίησης του συντάγματος μονομερώς από την ελληνική κοινότητα, συνεισφορά του δικαίου της ανάγκης, αποφάσισε πως μόνο τότε μπορεί η Βουλή να τροποποιεί το σύνταγμα, όταν δεν μπορεί να λειτουργήσει το κράτος.

Η Βουλή υπό τη σημερινή της σύνθεση, και επειδή το κράτος λειτουργεί είτε ο Πρόεδρος ασκεί το λειτούργημα κατά μία περίοδο ή δύο ή τρεις ή περισσότερες, θεώρησε ότι δεν ήταν η περίοδος ή ο σωστός χρόνος να εξετάσει αυτό το θέμα, δηλαδή την τροποποίηση του συντάγματος, και παρέμεινε μέχρι εκεί.

Αυτή είναι η κατάσταση και νομίζω ότι δε χρειάζεται πλέον να συνεχίσουμε τη συζήτηση αυτού του θέματος, υπό τις περιστάσεις που ζει σήμερα ο τόπος.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Υπάρχει εκ πρώτης όψεως θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε, διότι κάπου έχουμε μπει στην ουσία του θέματος. Ο κ. Βασιλείου έχει θέσει θέματα που έχουν σχέση με την πολιτική θέση όσον αφορά τον περιορισμό ή όχι. Δε θα ασχοληθώ με αυτό. Υπάρχουν απόψεις υπέρ, υπάρχουν και απόψεις εναντίον.

Όσον αφορά το συνταγματικό μέρος, είναι περίπου αυτά τα οποία έχει πει ο κ. Αγαπίου ότι υπάρχουν οι αποφάσεις του Ανώτατου Δικαστηρίου. Όσον αφορά τη συνταγματικότητα κάποιων νόμων, υπάρχει πολύ μεγάλη πιθανότητα το Ανώτατο Δικαστήριο να θεωρήσει μια τέτοια τροποποίηση ότι δεν μπορεί να είναι συνταγματικά ανεκτή και υπό το φως αυτής της άποψης η οποία επικράτησε γίνεται και η εισήγηση για απόρριψη του νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, πόσοι ψηφίζουν υπέρ της απόρριψης του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

32 υπέρ της απόρριψης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα)

Με 32 ψήφους υπέρ και 2 αποχές το νομοσχέδιο απορρίπτεται.

Το υπ' αριθμό 6 θέμα αποσύρεται από την Εκτελεστική Εξουσία. Τα υπ' αριθμό 7 και 8 δεν είναι έτοιμα.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β'....

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Πριν πάμε στο Κεφάλαιο Β'. Επειδή έχουμε πάρει μια επιστολή η οποία απευθύνεται προς εσάς εκ μέρους του Προέδρου της Δημοκρατίας και επειδή είναι η άποψή μας ότι δημιουργούνται αχρείαστες και λανθασμένες εντυπώσεις για το έργο που επιτέλεσε η Βουλή σε σχέση τόσο με τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου που κατέθεσε ο κ. Παπαδόπουλος όσο και με το νομοσχέδιο, θα ήθελα να σας παρακαλέσω να ενημερώσετε το Σώμα για τη συζήτηση που έγινε στην πρωινή σύσκεψη των κοινοβουλευτικών εκπροσώπων και τις εξηγήσεις που δόθηκαν, ούτως ώστε η Βουλή να μη μένει εκτεθειμένη για ένα θέμα για το οποίο ουδόλως ευθύνεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαρίστως. Έχω ήδη ετοιμάσει και την απάντηση στην επιστολή αυτή, βάσει του πορίσματος της πρωινής σύσκεψης.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας με χθεσινή επιστολή του, για την οποία έγινε λόγος από τον Κυβερνητικό Εκπρόσωπο και για την οποία όλοι θα γνωρίζετε, εγείρει το θέμα του ρουσφετιού υπό την έννοια ότι η Βουλή δεν ενήργησε με την ταχύτητα που θα έπρεπε -αυτό είναι το συμπέρασμα τουλάχιστον της επιστολής- και ότι δεν έδειξε, ας πούμε, το ενδιαφέρον το οποίο επιβάλλεται.

Σε απαντητική επιστολή προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας αναφέρω ότι η αρμόδια Επιτροπή της Βουλής ασχολήθηκε επανειλημμένα με το θέμα, ότι εκτός από το κυβερνητικό νομοσχέδιο υποβλήθηκε και πρόταση νόμου από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Κόμματος, τον κ. Τάσσο Παπαδόπουλο, ότι αυτή η πρόταση νόμου στην πραγματικότητα συμπληρώνει ικανοποιητικά το κυβερνητικό νομοσχέδιο, διαβεβαιώ ότι η Βουλή ενδιαφέρεται έντονα για το θέμα και ότι θα συνεχίσει την προσπάθεια, για να υιοθετήσει το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα το γρηγορότερο δυνατό. Αυτό είναι περίπου το θέμα.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Βεβαίως, αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε, το σημαντικότερο...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα διαδικασίας.

Κύριε Πρόεδρε, αυτές οι συσκέψεις των αντιπροσώπων των κομμάτων γίνονται συχνά. Αν θα εισαγάγουμε τώρα τακτική τις αποφάσεις ή τα όσα λέγονται στις συσκέψεις αυτές να τα μεταφέρουμε σ' αυτή την αίθουσα, για να τα συζητούμε, τότε να δούμε σε ποιο κεφάλαιο είναι που μπορούμε να εντάξουμε μια τέτοια διαδικασία, διότι υπάρχουν και άλλα θέματα που συζητήσαμε σήμερα το πρωί και πιστεύω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά το θέμα το οποίο ηγέρθη και για το οποίο έδωσα κάποιες εξηγήσεις, δόθηκε στη δημοσιότητα από χθες από τον Κυβερνητικό Εκπρόσωπο και είμαι υποχρεωμένος να δώσω και το κλίμα που επικράτησε στη σύσκεψη αναφορικά με το θέμα το οποίο δε δόθηκε στη δημοσιότητα από τη Βουλή αλλά από την κυβέρνηση.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεν αίρει αυτή η επεξήγηση, κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό, την ένστασή μου, διότι εδώ θα δώσετε απάντηση και μέσα από την απάντησή σας θα φαίνεται και το πνεύμα το οποίο επικράτησε.

Εμένα το σημείο μου είναι κατά πόσο σ' αυτό το Σώμα, σε ώρα συνεδριάσεως, θα μπορούμε να εγείρουμε θέματα τα οποία συζητούμε σε άλλους χώρους και ιδιαίτερα στις συσκέψεις των εκπροσώπων των κομμάτων. Η θέση μου είναι ότι δεν είναι ορθή τακτική αυτή. Αν το Σώμα νομίζει ότι πρέπει να εισαχθεί μια τέτοια τακτική, τότε να προχωρήσουμε να συζητήσουμε το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δε δινόταν στη δημοσιότητα χθες η επιστολή, ίσως η άποψή σας να είχε βάση. Αλλά δεδομένου ότι δόθηκε από χθες στη δημοσιότητα και είναι γνωστό στους πάντες τι λέει η Εκτελεστική Εξουσία πάνω στο θέμα, νομίζω ότι δε γίνεται οτιδήποτε κακό με το να δώσουμε το κλίμα και το πνεύμα κάποιας απάντησης την οποία δίνουμε.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όχι. Είναι και πάλι θέμα τάξεως και μπορούμε να δώσουμε στη δημοσιότητα την απάντησή μας. Δηλαδή εγώ περιορίζω τη συζήτηση στο θέμα διαδικασίας και τάξης και επαναλαμβάνω ότι το θέμα αυτό έγκειται στο σημείο ότι η Βουλή σήμερα, εκτός ημερησίας διατάξεως, καλείται να αγγίξει ένα θέμα το οποίο δε βλέπω να εντάσσεται σε οποιοδήποτε κεφάλαιο το οποίο υπάρχει στην ημερήσια διάταξη. Αυτό είναι το σημείο και αν θα υπάρξει μια νέα τακτική πάνω σ' αυτό το θέμα, να το συζητήσουμε και να δούμε τι μπορούμε να αποφασίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου και ο κ. Γαλανός.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε. Έχω την άποψη ότι με βάση τον Κανονισμό της Βουλής, ύστερα από το πέρας της Νομοθετικής Εργασίας, δικαιούται ένας βουλευτής και ιδιαίτερα ένας κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος να θέξει θέματα σημαντικά που έχουν σχέση με ό,τι αφορά όλους τους βουλευτές και όλες τις κοινοβουλευτικές ομάδες.

Στην επιστολή του ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αναφέρει ότι το νομοσχέδιο εξακολουθεί να εκκρεμεί με αποτέλεσμα η μάλιστα του ρουσφετιού να συνεχίζεται. Άρα, κύριοι συνάδελφοι, για το ότι εκκρεμεί το νομοσχέδιο, φταίμε εμείς και εξ' αιτίας ημών η μάλιστα συνεχίζεται και δημιουργούνται σαφείς αφορμές για παρεμφερή των πραγματικών προθέσεων των βουλευτών έναντι του απαράδεκτου φαινομένου του ρουσφετιού.

Πιστεύω ότι η Βουλή, πέρα από τη γραπτή απάντηση που θα δώσει ο Πρόεδρος και την οποία συζητήσαμε το πρωί, οφείλει να δημοσιοποιήσει αυτή της τη θέση,

ιδιαίτερα αν λάβουμε υπόψη ότι το νομοσχέδιο δεν εγκρίθηκε εξ' αιτίας του ότι υπήρχε σαφής διαφωνία στις Επιτροπές Νομικών και Θεσμών και Αξιών από μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και της κοινοβουλευτικής ομάδας του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ.

Μια άποψη την οποία εμείς σεβόμαστε, διότι δεν είναι εύκολο αυτό το θέμα. Δεν είναι από τα εύκολα, δεν είναι από τα απλά και όσοι συμμετείχαν στις επιτροπές αυτές ξέρουν με πόσα επιχειρήματα πολλές άλλες πλευρές αντέκρουσαν την πρόταση για ποινικοποίηση του ρουσφετιού. Απλά πιστεύω ότι έπρεπε αυτή η ανταλλαγή σκέψεων να γίνει και δημοσίως, για να καταδειχθεί ότι δεν ευθύνεται η Βουλή ούτε για την αργοπορία ούτε για το ρουσφέτι.

Υπάρχουν θέματα σοβαρά τα οποία οφείλουν οι δύο επιτροπές ξανά, όπως συζητήσαν για τέσσερις πολύωρες συνεδρίες αυτό το θέμα, να συνεχίσουν να συζητούν και αν συγκροτηθεί μια ικανοποιητική πλειοψηφία να προχωρήσουν στην ψήφιση. Δε νομίζω όμως ότι είναι θέμα που με οριακή πλειοψηφία μπορεί να ψηφίζεται και να αποφασίζεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα ήθελα να πω ότι η Βουλή είναι εν πλήρει τάξει να συζητά αυτό το θέμα σήμερα. Από τη στιγμή που δημοσιεύθηκε και το Σώμα είναι υπό κατηγορία, όσον αφορά την ποινικοποίηση του ρουσφετιού και το ότι δεν προώθησε ένα νομοσχέδιο, είναι φυσιολογικό η Νομοθετική Εξουσία να απαντήσει και να βάλει τις θέσεις της και να συζητηθεί το θέμα εδώ. Δεν είναι η πρώτη φορά, θα ήθελα να πω στο φίλο συνάδελφο, τον κ. Δημητρίου, που συζητείται στο Σώμα μια απόφαση της σύσκεψης του Προέδρου της Βουλής με τους αρχηγούς και εκπροσώπους των κομμάτων, εφόσον αφορά το Σώμα. Αν είναι κάτι που δεν αφορά το Σώμα, ίσως να έχει δίκαιο. Αλλά εφόσον δημοσιοποιήθηκε και αφορά το Σώμα, καλά κάνει και το συζητά. Δεν είναι η πρώτη φορά, υπάρχει η πρακτική.

Θα ήθελα όμως να αναφέρω και κάτι άλλο προς πληροφορία μας. Ζητήθηκε από τον προηγούμενο Πρόεδρο της Βουλής, προτού λήξει η θητεία της Βουλής, η κυβέρνηση να μας πληροφορήσει ποια νομοσχέδια θεωρούσε επείγοντα και έπρεπε να προωθηθούν. Έχω την εντύπωση ότι αυτό το νομοσχέδιο δεν περιλαμβανόταν στον κατάλογο των νομοσχεδίων που μας δόθηκαν.

Κατά συνέπεια, πιστεύω ότι ορθώς απαντάτε και πιστεύω ότι εφόσον δημοσιοποιήθηκε η επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας, πρέπει να δημοσιοποιηθεί και η απάντηση του Προέδρου της Κυπριακής Βουλής, της Νομοθετικής Εξουσίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η επιστολή που έχει ήδη δημοσιοποιηθεί εγείρει πολύ σοβαρά θέματα επί της τάξης σχέσεων της Εκτελεστικής Εξουσίας με τη Βουλή. Μπορώ μάλιστα να πω ότι

αυτό είναι και μια προσπάθεια υπόσκαψης του κύρους του Σώματος. Νόμιζα ότι θα ήταν αρκετό με τη δική σας δήλωση να παρεχόταν μια ικανοποιητική τέλος πάντων αρχική αντιμετώπιση του θέματος.

Αλλά με τον τρόπο που ηγέρθη από τον κύριο συνάδελφο, θα πρέπει να τονιστεί ότι το θέμα είναι αυτοδύναμο και ότι υφίσταται αφ' εαυτού και θα μπορούσε θαυμάσια η Βουλή, αν ήθελε, να το προωθήσει σε απευθείας συζήτηση στο Σώμα, διότι έχει μεγάλη σημασία το ξεκαθάρισμα των θέσεων πάνω στο ζήτημα αυτό. Είναι υποχώρηση που κάνουμε να μην το συζητούμε στην ολομέλεια του Σώματος αυτή τη στιγμή και να απευθυνόμαστε στον Πρόεδρο, για να μιλήσει για λογαριασμό της Βουλής ολόκληρης, κύριε Πρόεδρε.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν προτίθεστε να κλείσετε το θέμα, δε θα μιλήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, προτίθεμαι, διότι δε νομίζω ότι θα συζητήσουμε την ουσία αυτή τη στιγμή.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Όχι, δε θα συζητήσω επί της ουσίας. Είναι επί διαδικαστικού θέματος που θα μιλούσα. Απλώς δύο λόγια για τον κ. Δημητρίου. Η Βουλή με βάση το άρθρο 85 του Κανονισμού της έχει δικαίωμα να συζητήσει οτιδήποτε δεν αναφέρεται στον Κανονισμό. Ο κ. Χρίστου ήγειρε ένα θέμα, ο Πρόεδρος της Βουλής αποφάσισε να το σχολιάσει ή η Βουλή να το χειριστεί. Έκλεισε. Με βάση το άρθρο 85 του Κανονισμού δεν μπορεί κανείς άλλος Βουλευτής να εγείρει θέμα διαδικασίας, όπως ήγειρε ο κ. Δημητρίου. Γι' αυτό καλώς έχετε αποφασίσει και καλώς η Βουλή ασχολήθηκε με το θέμα αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Καράς, για να τελειώσουμε.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Η παρατήρησή μας, κύριε Πρόεδρε, και η ένσταση του κ. Δημητρίου, αντιλαμβάνομαι, στηρίζεται στο γεγονός ότι η επιστολή, το περιεχόμενο της οποίας συζητούμε και έγιναν τοποθετήσεις, δεν έχει κοινοποιηθεί στα μέλη μας. Τουλάχιστον εμείς δεν την έχουμε. Γίνεται συζήτηση με βάση μια εξ' ακοής μαρτυρία που δημοσιοποιήθηκε από τηλεοράσεως ή από τον τύπο. Αυτή είναι η πρώτη παρατήρηση.

(Γίνονται έντονα σχόλια από τους Βουλευτές των υπόλοιπων κομμάτων αναφορικά με τις δηλώσεις του κ. Καρά).

Α. ΚΑΡΑΣ:

Επιτρέψτε μου, κύριοι συνάδελφοι.

Η δεύτερη είναι ότι λειτουργεί η σύσκεψη αρχηγών και εκπροσώπων των κομμάτων και εκεί παίρνονται ορισμένες αποφάσεις. Επιλεκτικά τώρα λέμε ότι μερικές από αυτές τις αποφάσεις τις φέρνουμε στην ολομέλεια και μερικές τις

κρατούμε στο γραφείο του Προέδρου, όπου γίνονται οι συσκέψεις. Εμείς λέμε ναι, όλα τα θέματα αφορούν τη Βουλή και να έρχονται στην ολομέλεια. Γιατί όμως έχει συζητηθεί στη σύσκεψη των αρχηγών των κομμάτων, αφού θα ερχόταν στην ολομέλεια; Και γιατί δε μας δόθηκε έγκαιρα η ειδοποίηση να γνωρίζουμε το περιεχόμενο της επιστολής, βάσει του οποίου και εμείς να μπορούμε να τοποθετηθούμε;

Ήδη ο συνάδελφος κ. Χατζηδημητρίου είπε ότι είναι επιστολή το περιεχόμενο της οποίας τείνει να υποσκάψει. Δεν πιστεύω, γνωρίζοντας τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, να είχε οποιαδήποτε πρόθεση να υποσκάψει το έργο της Βουλής. Αγνώω όμως το περιεχόμενο και δεν μπορώ να τοποθετηθώ με σαφήνεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πιστεύω ότι η περαιτέρω συζήτηση του θέματος είναι αχρείαστη. Νομίζω είναι μια απλή υπόθεση, ένα απλό θέμα. Ηγέρθη ένα θέμα από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, δόθηκε στη δημοσιότητα και οι αρχηγοί ή οι εκπρόσωποι των κομμάτων μελέτησαν την επιστολή του Προέδρου. Επειδή είναι πολύ γνωστή η επιστολή, ηγέρθη το θέμα στη Βουλή και έχει το δικαίωμα ο βουλευτής να το εγείρει στη Βουλή και δίνεται μια απάντηση. Νομίζω ότι υπάρχει καλή πρόθεση στο όλο θέμα και να μην του δώσουμε χαρακτήρα αντιπαράθεσης και αντιδικίας.

Οι επιτροπές της Βουλής θα συνεχίσουν το έργο τους, μέχρις ότου παρουσιάσουν ολοκληρωμένη πρόταση.

Παρακαλώ τώρα το Γραμματέα να προβεί στην κατάθεση των νομοσχεδίων και εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 1) Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Δήμου Αγλαντζιάς (Κυρωτικός) Νόμος του 1996.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 2) Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1996.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 3) Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών Νόμος του 1996.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 4) Έγγραφο που αφορά την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων από τον ΚΟΑ δυνάμει του Άρθρου 3 (1) (α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου του 1985 (Αρ. 169 του 1985).

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5) Ετήσια Έκθεση και Λογαριασμοί του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Καρότων και Τεύτλων για το οικονομικό έτος 1.10.1994-30.9.1995.

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πρόταση νόμου:

6) Ο περί Εμπορίας Κυπριακών Πατατών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1996.

Κατατέθηκε από τον κ. Αντώνη Καρά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Έχουμε τελειώσει με το Κεφάλαιο Β'.

Ερωτήσεις και Απαντήσεις δεν υπάρχουν.

Με αυτά φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Όμως έχουν υποβληθεί προτάσεις για εγγραφή των πιο κάτω θεμάτων στο Κεφάλαιο Δ':

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, κ. Ανδρέας Χρίστου, ζητεί εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

"Οι εκδηλωθείσες προθέσεις για φιλελευθεροποίηση των επιτοκίων και οι οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις".

Ο Βουλευτής του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, κ. Κίης Καζαμίας, ζητεί εκ μέρους της κοινοβουλευτικής του ομάδας την εγγραφή του πιο κάτω θέματος:

"Οι εκδηλούμενες προθέσεις της κυβέρνησης για ιδιωτικοποιήσεις στο δημόσιο και ημικρατικό τομέα, συνέπειες και διαγραφόμενοι κίνδυνοι για τους εργαζόμενους στους πιο πάνω τομείς όσο και στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο".

Ο Βουλευτής κ. Τάκης Χατζηδημητρίου ζητεί την εγγραφή και παραπομπή στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων του πιο κάτω θέματος:

"Η πολιτική της κυβέρνησης στο θέμα των ξένων εργατών και εργατριών και άλλων εργαζόμενων ανδρών και γυναικών που βρίσκονται στην Κύπρο νόμιμα ή παράνομα όπως και η διερεύνηση του θέματος των υποχρεώσεων της Πολιτείας έναντί τους".

Υπάρχει ένσταση για την εγγραφή και παραπομπή τους, όπως προτείνεται;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Δεν υπάρχει ένσταση, κύριε Πρόεδρε. Το μόνο που θα ήθελα να αναφέρω είναι ότι, απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι, η συζήτηση του θέματος των επιτοκίων και της φιλελευθεροποίησης θα συμπέσει, από ό,τι μας ανέφερε ο κ. Υπουργός και ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας, με την ταυτόχρονη κατάθεση νομοσχεδίου από πλευράς της κυβέρνησης. Κατά συνέπεια η συζήτηση θα γίνει ταυτόχρονα, εφόσον τα χρονικά πλαίσια δε μας παίρνουν και κλείνει η Βουλή σε μια βδομάδα και αντιλαμβάνομαι ότι η συζήτηση θα γίνει ταυτόχρονα με την κατάθεση των νομοσχεδίων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Τα δύο θέματα που ενεγράφησαν, κύριε Πρόεδρε, από τον κ. Καζαμιά και από εμένα, είναι για συζήτηση στο Κεφάλαιο Δ', δεν είναι για παραπομπή στις επιτροπές. Μακάρι να συμπέσουν χρονικά. Εγώ το αμφιβάλω, διότι, εφόσον είναι τα πρώτα θέματα, θα συζητηθούν το Σεπτέμβρη, με την έναρξη των εργασιών της Βουλής, και ίσως αποτελέσουν και χρήσιμο υλικό για τις επιτροπές οι οποίες θα συζητούν τα θέματα στη βάση του κυβερνητικού νομοσχεδίου, αν και εφόσον κατατεθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ουδεμία αντίρρηση.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 11 Ιουλίου 1996, στις 4.00 το απόγευμα με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': Νομοθετική Εργασία

- 1) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 1996.
- 2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 1996.
- 3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 1996.
- 4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1996.
- 5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1996.
- 6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1996.
- 7) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 2) του 1996.
- 8) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1996.
- 9) Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1996.
- 10) Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος για το έτος 1996 του Ταμείου για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας.

- 11) Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών Νόμος του 1996.
- 12) Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Αγλαντζιάς (Κυρωτικός) Νόμος του 1996.
- 13) Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1996.
- 14) Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργών (Καθορισμός Αναγνωρισμένης Υπηρεσίας για Σκοπούς Διορισμού, Προαγωγής και Προσαυξήσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1996.
- 15) Οι περί Τμήματος Γεωργίας - Θέσεις Πρώτου Γεωργικού Επιθεωρητή και Πρώτου Κτηνοτροφικού Επιθεωρητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1996.
- 16) Οι περί Βελτιώσεως Ζώων Κανονισμοί του 1996.
- 17) Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1996.
- 18) Οι περί Βεβαίωσης και Εισπράξεως Φόρων (Έκδοση Τιμολογίων και Αποδείξεων και Τήρηση Αρχείων) Κανονισμοί του 1996.
- 19) Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1996.
- 20) Οι περί Αποχετεύσεων Παλαιχωρίου Κανονισμοί του 1996.
- 21) Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1996.
- 22) Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1996.
- 23) Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρινας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1996.
- 24) Οι περί Υδατοπρομήθειας Λεμεσού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1996.
- 25) Οι περί Αποχετεύσεως Αγκλεισίδων Κανονισμοί του 1996.
- 26) Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 1996.
- 27) Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1996.
- 28) Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Σχέδιο Ευδόκιμης Αφυπνέτησης) Κανονισμοί του 1996.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': Ερωτήσεις - Απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ':

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την Ετήσια Έκθεση του Επιτρόπου Διοικήσεως για το 1995.

Με αυτά φτάσαμε στο τέλος. Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας.

(Ώρα λήξης: 4.45 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αγαπίου Γιαννάκης	Μιχαηλίδης Θάσος
Αντωνίου Αβραάμ	Μουσιούττας Νίκος
Βασιλείου Ανδρούλα	Νεοφύτου Αβέρωφ
Βασιλείου Γιώργος	Παπακώστας Κώστας
Γαλανός Αλέξης	Παρισινός Ανδρέας
Γερασίμου Στέλιος	Πιττοκοπίτης Νίκος
Γεωργίου Αριστοφάνης	Προδρόμου Πρόδρομος
Γιάγκου Κίκης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Δημητρίου Παναγιώτης	Στυλιανού Στέλιος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Τυρίμος Κυριάκος
Θωμά Γιαννάκης	Φιλίππου Ανδρέας
Ιωαννίδης Ουράνιος	Χάσικος Σωκράτης
Καζαμιάς Κίκης	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Καράς Αντώνης	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κιττής Στάθης	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κλεάνθους Νίκος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Κοντίδης Δημήτρης	Χριστοδουλίδης Δώρος
Ματσάκης Μάριος	Χρίστου Ανδρέας
Μαυροκορδάτος Χρίστος	Χριστοφόρου Λευτέρης

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός

Π Ι Ν Α Κ Α Σ Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Ω Ν

1. Έκθεση για το νομοσχέδιο "Ο περί της Δεύτερης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 1993", η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Χρίστου, Π. Δημητρίου, Γ. Βασιλείου, Α. Γαλανός, Γ. Αγαπίου) και απόρριψή του.
2. Ενημέρωση από τον Πρόεδρο της Βουλής για το περιεχόμενο της απαντητικής επιστολής προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας αναφορικά με το θέμα του ρουσφετιού και η συζήτηση που ακολούθησε στο θέμα διαδικασίας (Α. Χρίστου, Π. Δημητρίου, Πρόεδρος, Α. Γαλανός, Τ. Χατζηδημητρίου, Γ. Αγαπίου, Α. Καράς).
3. Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

Τιμή: 75σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΣΤ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

Συνεδρίαση 11ης Ιουλίου 1996

(Ώρα έναρξης: 4.14 μ.μ.)

(Αρ. 6)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ τους κυρίους Γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ενόψει του γεγονότος ότι στο μεσοδιάστημα έχει μεσολαβήσει τραγικό συμβάν, το οποίο αφορά συνάδελφο Βουλευτή, έχει γίνει δεκτό, ύστερα από συνεννόηση και αμοιβαία κατανόηση, εκεί όπου είναι ομόφωνα τα νομοσχέδια οι Εκθέσεις να θεωρούνται αναγνωσθείσες, έτσι ώστε να αποφευχθεί αφενός η συζήτηση και αφετέρου να μπορέσει το Σώμα να περατώσει τις εργασίες του το ταχύτερο, ώστε όσοι εκ των συναδέλφων θα ήθελαν να συμπαρασταθούν στο πένθος του συναδέλφου κ. Παπακώστα να το πράξουν. Εκ μέρους της Βουλής εκφράζω τη βαθυτάτη λύπη και τα συλλυπητήριά μας προς τον κ. Παπακώστα. Λυπούμαστε για το θλιβερό συμβάν.

Κύριοι συνάδελφοι, επειδή υπάρχουν δύο προτάσεις νόμου οι οποίες πρέπει να κηρυχθούν επείγουσες και να ψηφιστούν σήμερα, θα αρχίσουμε με το Κεφάλαιο Β', Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 1) Ετήσια Έκθεση της Αρχής Λιμένων Κύπρου για το 1995.
Κατατέθηκε από την Αρχή Λιμένων Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτάσεις νόμου:

- 2) Ο περί των Επίσημων Γλωσσών της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1996.
Κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- 3) Ο περί Επιτάξεως Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1996.
Κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο και τα Μέλη της Επιτροπής Νομικών να αποσυρθούν, ώστε να ετοιμάσουν τη σχετική Έκθεση, αν και εφόσον υπάρχει ομοφωνία επί του θέματος.

Ναι, κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ένα τυπικό θέμα. Πρέπει να κηρυχθούν επείγοντα πρώτα με απόφαση της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό είπα από την αρχή, αλλά ρωτώ και πάλι αν η Βουλή το εγκρίνει. Ίσως θα ήταν το τυπικό που παρέλειψα.

Η Βουλή εγκρίνει να κηρυχθούν οι δύο προτάσεις νόμου οι οποίες κατατέθηκαν επείγουσες;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, κρίνονται επείγουσες και παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

Ναι, κύριε Γαλανέ.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήταν ίσως σωστό να μας εξηγηθούν οι λόγοι για τους οποίους πρέπει να κηρυχθούν επείγουσες, για να αποφασίσει το Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει ενημέρωση μεταξύ των Μελών των αρμόδιων Επιτροπών, αλλά παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Νομικών, ο οποίος είναι ενήμερος του θέματος ...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σε σημερινή της συνεδρία η Επιτροπή Νομικών είχε εξετάσει αυτό το θέμα, αφού είχε καλέσει και είχε παραστεί και εξηγήσει εν μακρῶ τους

λόγους που επιβάλλουν την ψήφιση των δύο αυτών προτάσεων νόμου ο Υπουργός Εξωτερικών όπως και εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως. Επειδή οι λόγοι αυτοί φαίνεται ότι δεν μπορεί να συζητηθούν δημοσίως, η Επιτροπή εξαντλητικά είχε μελετήσει το θέμα και κατέληξε ότι και επειγουσής φύσεως είναι αυτές οι προτάσεις νόμου και εισηγείται μέσω μου αυτή τη θέση και ταυτόχρονα ότι πρέπει να ψηφιστούν με μία διαφοροποίηση, η οποία έχει γίνει μόλις προ ολίγου, για περιορισμένη ισχύ των προτάσεων νόμου, όταν θα ψηφιστούν, τεσσάρων μηνών μόνο.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Με συγχωρείτε, κύριε Πρόεδρε. Μιλούμε για τα σχέδια νόμου περί Απαλλοτριώσεως και Επιτάξεως. Αυτά τα δύο. Υπάρχει άλλη πρόταση νόμου που ζητείται να κηρυχθεί επείγουσα, που είναι το θέμα περί Γλωσσών, κύριε Πρόεδρε. Εκπνέει ο νόμος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Αγαπίου. Για το μεν δεύτερο έχει μιλήσει ο κ. Δημητρίου, για το μεν πρώτο, το περί Γλωσσών, έχει επεξηγήσει τους λόγους ο κ. Αγαπίου.

Υπάρχει ένσταση όπως οι δύο προτάσεις νόμου κηρυχθούν επείγουσες;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, κηρύσσονται επείγουσες και καλώ τους Προέδρους των αρμόδιων Επιτροπών όπως ετοιμάσουν τις αναγκαίες Εκθέσεις.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για αποφυγή παρεξηγήσεως. Είναι τρία τα σχέδια νόμου σήμερα, δηλαδή ένα έχει κατατεθεί σήμερα, τα δύο είχαν ήδη κατατεθεί και θεωρούμε ότι πρέπει να κριθούν επείγοντα. Και το ένα που κατατέθηκε επίσης σήμερα, το περί Επιτάξεως, και εκείνο θα θέλαμε να κηρυχθεί επείγον και παρακαλώ να τεθεί ενώπιον του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιο είναι το τρίτο; Τα περί Γλωσσών και τα περί Επιτάξεως και Απαλλοτριώσεως Περιουσίας έχουν ήδη κηρυχθεί επείγοντα. Ποιο είναι το τρίτο;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι τρία. Το περί Επιτάξεως είναι ένα, το περί Απαλλοτριώσεως άλλο και το περί Γλωσσών άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κηρύσσονται και τα τρία επείγοντα και καλώ όπως προχωρήσετε στη μελέτη και στην το συντομότερο παρουσίαση ενώπιον του Σώματος της αναλόγου Εκθέσεως.

Συνεχίζουμε με τη Νομοθετική Εργασία. Το πρώτο θέμα είναι "Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 1996". Θα παρακαλούσα τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την Έκθεση. Είναι ομόφωνη. Αν δεν υπάρχει ένσταση, θεωρείται αναγνωσθείσα.

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Επιφύλαξη έχουμε στο νομοσχέδιο νούμερο δύο, κύριε Πρόεδρε. Αν είναι αυτό που συζητούμε τώρα ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, είναι το συμπληρωματικό προϋπολογισμό με αριθμό 3.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Είναι ομόφωνο.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Είναι ομόφωνα της Επιτροπής Οικονομικών, εκτός από δύο για τα οποία υπάρχουν κάποιες επιφυλάξεις και σημείωση ότι οι θέσεις του ΑΚΕΛ τουλάχιστο θα αναπτυχθούν εδώ στην ολομέλεια. Το ένα είναι αυτό με τον αριθμό 5 που αφορά την εθνοφρουρά, θέσεις αντισυνταγματαρχών, και το άλλο είναι ένας συμπληρωματικός προϋπολογισμός του Ταμείου Αναπτύξεως με αριθμό 3, που είναι μια σειρά από συμπληρωματικούς, ένα μικρό πακέτο.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πράγματι μόνο σε δύο περιπτώσεις δεν είναι ομόφωνα. Εισηγούμαι, γιατί το χρονικό διάστημα που έχουμε μπροστά μας είναι λίγο, όσες Εκθέσεις είναι ομόφωνες να θεωρούνται αναγνωσθείσες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό έχω εισηγηθεί, κύριε Γαλανέ.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Το εισηγηθήκατε ειδικά γι' αυτή την Έκθεση. Εγώ το γενικεύω για όλες τις Εκθέσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για όλες τις Εκθέσεις το έχω εισηγηθεί και επεξήγησα το λόγο, γιατί, εάν υπάρχουν επιφυλάξεις και δεν υπάρχουν όμως περαιτέρω πλην των όσων περιέχονται στις Εκθέσεις, να θεωρηθούν ότι οι επιφυλάξεις απ' όσους τις έχουν εκφραστεί, αφού ούτως ή άλλως οι Εκθέσεις θα ...

Ναι, κύριε Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Για το δεύτερο νομοσχέδιο, κύριε Πρόεδρε, εφόσον η διαδικασία που ακολουθούμε αντιλαμβάνομαι θα είναι συνοπτική ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό προσπαθώ.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Για το δεύτερο νομοσχέδιο εμείς θα ψηφίσουμε για τις θέσεις που ζητεί η Εθνική Φρουρά ως μία χειρονομία εν αναμονή της προ πολλού ζητηθείσης, και από την Επιτροπή Άμυνας και από συζητήσεις που έγιναν στην ολομέλεια, ολοκληρωμένης οργανωτικής και οργανικής διάρθρωσης της Εθνικής Φρουράς. Είναι η ψήφος θετική με αυτή την προϋπόθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ τον κ. Χρίστου. Αν δεν υπάρχει άλλος ομιλητής επί θέματος αρχής και αντιλαμβάνομαι ότι απλώς ήταν μία επιφύλαξη από πλευράς του ΑΚΕΛ, η οποία επεξηγείται αφού δίδεται η θετική ψήφος, η Έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ "Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 3) ΤΟΥ 1996"

Παρόντες:

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος
 Νίκος Μουσιούττας
 Σωκράτης Χάσιος
 Πρόδρομος Προδρόμου
 Παναγιώτης Δημητρίου

Κίκης Καζαμίας
 Αβραάμ Αντωνίου
 Ανδρέας Φιλίππου
 Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Ιουλίου 1996. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπεύεται η έγκριση πληρωμής από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας συμβολικής πρόνοιας ύψους £10 που αποσκοπεί στη μεταφορά δύο θέσεων Ανώτερου Λειτουργού Υπηρεσίας Εμπορίου και Βιομηχανίας από ένα εδάφιο του κεφαλαίου "Υπηρεσίες Εμπορίου και Βιομηχανίας" σε άλλο εδάφιο. Οι θέσεις αυτές θα μετονομαστούν σε θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Εμπορίου και Ανώτερου Λειτουργού Βιομηχανίας αντίστοιχα.

Όπως ειδικότερα ανέφεραν στην Επιτροπή οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, με τον Τακτικό Προϋπολογισμό για το 1996 δημιουργήθηκαν δύο νέες θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Υπηρεσιών Εμπορίου και Βιομηχανίας κάτω από το κεφάλαιο "Υπηρεσίες Εμπορίου και Βιομηχανίας" στην κλίμακα Α13. Όμως, στα πλαίσια της προσπάθειας για προώθηση του θεσμού της εναλλαξιμότητας, διαπιστώθηκε ότι στο στάδιο αυτό η πιο πάνω διευθέτηση θα επηρεάσει δυσμενώς τη λειτουργία του Υπουργείου, δεδομένου ότι, ενώ οι θέσεις αυτές προορίζονταν για τις Υπηρεσίες Εμπορίου και Βιομηχανίας, δικαιούνταν να τις διεκδικήσουν μόνο οι Λειτουργοί Υπηρεσιών Εμπορίου και Βιομηχανίας που προέρχονται από την Υπηρεσία Ανταγωνισμού και Προστασίας Καταναλωτών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως "Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1996".

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

'Εγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £10 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 1996. 'Αρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και το τρίτο, καθώς και ο Πρώτος Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1996.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμό 2 θέμα είναι "Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 1996". Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής να αναφέρει κατά πόσο υπάρχει οποιαδήποτε επιφύλαξη, ώστε να διευκρινιστεί από πλευράς των ενισταμένων.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

'Εχει γίνει η παρατήρηση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

'Εχει γίνει η παρατήρηση· είναι η προηγούμενη. Επομένως, η 'Εκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ "Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 5) ΤΟΥ 1996"

Παρόντες:

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος

Νίκος Μουσιούττας

Σωκράτης Χάσιος

Πρόδρομος Προδρομόν

Παναγιώτης Δημητρίου

Κίκης Καζαμίας

Αβραάμ Αντωνίου

Ανδρέας Φιλίππου

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Ιουλίου 1996. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και 'Αμυνας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το πάγιο ταμείο της Δημοκρατίας ποσού £384.691 και η διάθεσή του για την ίδρυση 38 νέων θέσεων στο στρατό της Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους των Υπουργείων Οικονομικών και 'Αμυνας, το Υπουργείο 'Αμυνας δεν περιέ-

λαβε τις προτάσεις του για νέες οργανικές θέσεις στο στρατό της Δημοκρατίας μέσα στον Τακτικό Προϋπολογισμό του 1996, γιατί δεν είχε ολοκληρωθεί η διαδικασία των προαγωγών για το έτος 1995. Γι' αυτό και είχε από τότε δηλωθεί στην Επιτροπή ότι οι ανάγκες του στρατού της Δημοκρατίας σε οργανικές θέσεις θα υποβάλλονταν στη συνέχεια με συμπληρωματικό προϋπολογισμό.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι προτεινόμενες στο νομοσχέδιο αυτό νέες οργανικές θέσεις βρίσκονται μέσα στα πλαίσια της δομής και οργάνωσης της Εθνικής Φρουράς και δεν υπερβαίνουν τον ανώτατο αριθμό που προβλέπεται για τον κάθε βαθμό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως "Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1996".

Τα Μέλη της Επιτροπής Βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου αυτού στην ολομέλεια του Σώματος.

Με την ευκαιρία της έγκρισης των νέων οργανικών θέσεων στο στρατό της Δημοκρατίας, η Επιτροπή θεωρεί σκόπιμο να καλέσει την Εκτελεστική Εξουσία και ιδιαίτερα το αρμόδιο Υπουργείο να επανεξετάσουν το θέμα της δομής και διάρθωσης του στρατού της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

'Εγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £384.691 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 1996. 'Αρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. 'Αρθρο 3.

'Ιδρυση νέων θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. 'Αρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και το τέταρτο, καθώς και ο Πρώτος και ο Δεύτερος Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1996.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμό 3 θέμα είναι "Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 1996", το οποίο αναβάλλεται. Το υπ' αριθμό 4 θέμα είναι "Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1996". Η Έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ "Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 8) ΤΟΥ 1996"

Παρόντες:

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος
Νίκος Μουσιούττας
Σωκράτης Χάσικος
Πρόδρομος Προδρόμου
Παναγιώτης Δημητρίου

Κίκης Καζαμίας
Αβραάμ Αντωνίου
Ανδρέας Φιλίππου
Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Ιουλίου 1996. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας ποσού ύψους £34.916 και η διάθεσή του για την κάλυψη της πρόσθετης δαπάνης που απαιτείται για την ίδρυση τριών νέων οργανικών θέσεων Επαρχιακού Δικαστή.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών, στόχος της ίδρυσης των νέων αυτών θέσεων είναι η επιτάχυνση της απονομής της δικαιοσύνης στον πρώτο βαθμό δικαιοδοσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο με την προηγούμενη τροποποίηση του τίτλου του, ώστε να αναφέρεται ως "Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 11) του 1996".

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

'Εγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £34.916 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 1996. 'Αρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. 'Αρθρο 3.

'Ιδρυση νέων θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. 'Αρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και το τέταρτο, καθώς και ο Πρώτος και ο Δεύτερος Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 11) του 1996.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμό 5 θέμα είναι "Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1996", το οποίο όμως αναβάλλεται. Έτσι, προχωρούμε στο υπ' αριθμό 6 θέμα, το οποίο έχει κοινή Έκθεση με το υπ' αριθμό 8, και είναι "Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1996" και "Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1996". Αντιλαμβάνομαι ότι η Έκθεση είναι επίσης ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ "Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 10) ΤΟΥ 1996" ΚΑΙ "Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 3) ΤΟΥ 1996"

Παρόντες:

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος

Νίκος Μουσιούττας

Σωκράτης Χάσιος

Πρόδρομος Προδρόμου

Παναγιώτης Δημητρίου

Κίκης Καζαμίας

Αβραάμ Αντωνίου

Ανδρέας Φιλίππου

Γιώργος Λιλλήκας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Ιουλίου 1996. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας ποσού £14.414.114, ενώ σκοπός του δεύτερου νομοσχεδίου είναι η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο Αναπτύξεως ποσού £1.038.000. Τα ποσά αυτά θα διατεθούν για την υλοποίηση διάφορων σκοπών και προγραμμάτων της κυβέρνησης, για τα οποία είτε δεν έχει γίνει οποιαδήποτε πρόνοια στους προϋπολογισμούς του 1996 είτε η πρόνοια που έγινε είναι ανεπαρκής.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών το μεγαλύτερο μέρος των πρόσθετων πιστώσεων που ζητούνται στον Τακτικό Προϋπολογισμό αφορά τις επιχορηγήσεις για στήριξη των γεωργικών εισοδημάτων, £8,9 εκ. ή 62%, και στήριξη του αθλητισμού, £3,5 εκ. ή 24%, ενώ στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως ποσό ύψους £500.000 ή 50% περίπου των πιστώσεων προορίζεται για το Ολοκληρωμένο Σχέδιο Υποστήριξης Περιφερειακών Εταιρειών Λεωφορείων.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία όλες οι πιο πάνω περιπτώσεις έχουν μελετηθεί και αξιολογηθεί από το Υπουργείο Οικονομικών και εκείνες που αφορούν τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως από το Γραφείο Προγραμματισμού. Σε περίπτωση που οι συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί εγκριθούν στο σύνολό τους και υλοποιηθούν πλήρως, τότε η επίπτωση στο δημοσιονομικό έλλειμμα για το 1996 θα είναι ασήμαντη, αφού θα το αυξήσει μόνο κατά 0,4% στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού εξέτασε διεξοδικά τους σκοπούς διάθεσης των ζητούμενων πιστώσεων στα δύο πιο πάνω νομοσχέδια, αποφάσισε να εισηγηθεί στην ολομέλεια την ψήφιση των περισσώτερων από τις ζητούμενες πιστώσεις, αναβάλλοντας για ευθετότερο χρόνο την εξέταση ή την τοποθέτησή της πάνω σε ορισμένα κονδύλια, για τα οποία επιθυμεί να έχει πρόσθετα στοιχεία και διεξοδικότερη μελέτη.

Υπό το φως των πιο πάνω τα υπό συζήτηση νομοσχέδια διαμορφώθηκαν, ώστε τελικά να προβλέπονται οι ακόλουθες πιστώσεις:

Στο πρώτο υπό συζήτηση νομοσχέδιο προβλέπονται:

- (α) £10 συμβολική πρόνοια για επιδόματα σε υπαλλήλους για υπερωρίες πέρα από τις συνήθεις ώρες εργασίας τους στο Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη.
- (β) £129.570 ως πρόσθετη πίστωση για την παραχώρηση στις τοπικές αρχές (Δήμους, Συμβούλια Βελτιώσεως και Χωρικές Αρχές) στις οποίες δεν έχουν εκχωρηθεί εξουσίες άσκησης πολεοδομικού ελέγχου των δικαιωμάτων που εισπράττονται για έκδοση πολεοδομικής άδειας στις αντίστοιχες περιοχές τους.
- (γ) £100.000 για την επανέκδοση των αποφάσεων του Ανώτατου Δικαστηρίου, οι οποίες καταστράφηκαν από την πυρκαγιά που αποτέφρωσε σημαντικό μέρος του κυβερνητικού τυπογραφείου.
- (δ) £14.140 για παραχώρηση "κατά χάριν" ετήσιας σύνταξης και εφάπαξ φιλοδωρήματος σε οδοντίατρους που υπηρέτησαν πέραν των 20 ετών με ονομαστική κλήση στην Εθνική Φρουρά.
- (ε) Επιχορηγήσεις.
 - (i) £285.000 ως επιχορήγηση γεωργικών προϊόντων.
 - (ii) £7.870.000 για την επιδότηση αγελαδινών προϊόντων. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να αναφερθεί ότι η Επιτροπή αποφάσισε να εισηγηθεί την έγκριση του κονδυλίου αυτού για να μην καθυστερήσει η υλοποίηση του σχεδίου για τη στήριξη της αγελαδοτροφίας. Εντούτοις η Επιτροπή επιθυμεί και προτίθεται να ζητήσει διεξοδικότερη ενημέρωση για το θέμα αυτό, γι' αυτό και αναμένει από τους αρμόδιους να της αποστείλουν πρόσθετα στοιχεία, μια και θεωρεί ότι το θέμα είναι πολύπλοκο και χρήζει περαιτέρω μελέτης, για την οποία η Επιτροπή δεν είχε τον απαιτούμενο χρόνο στο στάδιο που κατέστη ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός.
 - (iii) £750.000 για επιδότηση αιγοπρόβειων προϊόντων.

- (στ) Χορηγίες και Συνεισφορές.
- (i) £50.000 προς την κυβέρνηση του Λιβάνου ως παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας εκ μέρους της Κύπρου προς τους πρόσφυγες του Λιβάνου.
 - (ii) £27.500 για την εξόφληση δανείων προς τους Δανειστικούς Επιτρόπους.
 - (iii) Διάφορες χορηγίες και συνεισφορές συνολικού ύψους £114.414 προς τη ΣΕΔΙΓΕΠ, στον Παγκύπριο Σύνδεσμο Ευημερίας Τυφλών και στο Σύνδεσμο Κυπρίων Προπονητών Ποδοσφαίρου.
- (ζ) £23.000 για τη διαγραφή χρέους της κοινοτικής υδατοπρομήθειας Λυμπιών για τέλη νερού λόγω διαρροής νερού.
- (η) Χορηγία στον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού ύψους £3.500.000 από τα έσοδα του ΛΟΤΤΟ.
- (θ) £60.000 για την αγορά της πατρικής οικίας του ήρωα Ευαγόρα Παλληκαρίδη στην κοινότητα Τσάδας.
- (ι) £45.000 για τις επιδιορθώσεις/βελτιώσεις των υποστατικών του Τμήματος Μεταναστεύσεως.
- (ια) £30.000 για την κάλυψη των δαπανών για το διαχωρισμό των γραφείων στο κτίριο που ενοικιάζεται για στέγαση του Γραφείου του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας στο Ρότερνταμ.
- (ιβ) £40.000 για την εκτύπωση εντύπων του Τμήματος Οδικών Μεταφορών.
- (ιγ) £635.000 για επιδόματα απογευματινού και νυκτερινού καθήκοντος σε υπαλλήλους που εργάζονται με το σύστημα βάρδιας στις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας και στις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας.
- Στο δεύτερο υπό συζήτηση νομοσχέδιο προβλέπονται:
- (α) £10.000 για το σχέδιο επιδότησης επιτοκίου δανείων ιχθυοκαλλιέργειας.
 - (β) £50.000 για χορηγίες σε εθελοντικούς οργανισμούς στα πλαίσια εφαρμογής του προγράμματος κοινοτικής ανάπτυξης.
 - (γ) £40.000 για υποτροφίες και εκπαίδευση των γιατρών κρατικού και ιδιωτικού τομέα στη γενική ιατρική.
 - (δ) £33.000 για διοργάνωση του Διεθνούς Συνεδρίου "Οι οικονομίες μικρών χωρών" που θα διεξαχθεί στη Λευκωσία από 3 μέχρι 6 Σεπτεμβρίου 1996.
 - (ε) £200.000 για την εκτέλεση διάφορων έκτακτων υδρευτικών και αρδευτικών έργων στα πλαίσια αντιμετώπισης των συνεπειών της φετινής ανομβρίας.
- (στ) £145.000 για την ανέγερση οκτώ νέων αιθουσών διδασκαλίας για την αντιμετώπιση επείγουσων κτιριακών αναγκών των ενιαίων λυκείων Κύκκου Α' και Κύκκου Β'.
- Τα Μέλη της Επιτροπής-Βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις δήλωσαν ότι για το συγκεκριμένο κονδύλι θα τηρήσουν στάση αποχής ως απόρροια της θέσης που είχαν στο θέμα του ενιαίου λυκείου.
- (ζ) £60.000 για την επέκταση του χώρου στάθμευσης στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λάρνακας-Αμμοχώστου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπογραμμίζοντας τις πιο πάνω παρατηρήσεις και με τη διαφύλαξη των επιμέρους θέσεων που διατυπώθηκαν, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση των υπό συζήτηση νομοσχεδίων, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί και αφού τροποποιηθούν οι τίτλοι τους, ώστε να αναφέρονται ως "Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 1996" και "Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 2) του 1996" αντίστοιχα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Η ομάδα η δική μας, κύριε Πρόεδρε, απέχει, όπως αναφέρεται και στην Έκθεση, από την ψήφιση του κονδυλίου των £145.000 που αναφέρονται στην ανέγερση αιθουσών για το ενιαίο λύκειο, συνεπής προς την παλαιότερή μας θέση και την παλαιότερή μας διαφωνία σε σχέση με τη σπουδή και τον τρόπο εφαρμογής αυτού του μέτρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή δεν αναγιγνώσχετε η Έκθεση, θέλω να υποδείξω ότι η Επιτροπή εισηγείται την έγκριση £7.870.000 για επιδότηση αγελαδινών προϊόντων, αλλά ζήτησε περισσότερα στοιχεία για διεξοδικότερη ενημέρωσή της πάνω στα κονδύλια τα οποία θα πληρωθούν και το όλο σχέδιο το οποίο προνοούν οι κυβερνητικές μελέτες, αλλά και γενικότερα τα σχέδια και τις μελέτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Διότι φαίνεται ότι το πρόβλημα αυτής της επιδότησης θα είναι ένα μόνιμο πρόβλημα και θα πρέπει η Βουλή να γνωρίζει την έκταση του προβλήματος, χωρίς αυτό να σημαίνει την οποιαδήποτε αρνητική στάση του Σώματος έναντι αυτού του κονδυλίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του πρώτου νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £13.739.614 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 1996. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και το τρίτο, καθώς και ο Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 1996.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του δεύτερου νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £538.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 1996. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και το τρίτο, καθώς και ο Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 2) του 1996.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμό 7 θέμα είναι "Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 2) του 1996", το οποίο αναβάλλεται. Έτσι, προχωρούμε στο υπ' αριθμό 9 θέμα, που είναι "Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1996". Αντιλαμβάνομαι ότι η Έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ "Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1996"

Παρόντες:

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος

Νίκος Μουσιούττας

Σωκράτης Χάσιος

Πρόδρομος Προδρόμου

Παναγιώτης Δημητρίου

Κίκης Καζαμιάς

Αβραάμ Αντωνίου

Ανδρέας Φιλίππου

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Ιουλίου 1996.

Στη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπεύεται η τροποποίηση του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμου με την κατάργηση μιας κενής θέσης Ανώτερου Λειτουργού στο Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου.

Η κατάργηση της πιο πάνω θέσης κρίθηκε αναγκαία, διότι τυχόν πλήρωσή της θα δυσχεράνει την υλοποίηση της νέας οργανωτικής δομής του Ανώτερου Ξενοδοχειακού Ινστιτούτου Κύπρου, η οποία εγκρίθηκε από τον Υπουργό Οικονομικών και τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως "Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1996".

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

Κατάργηση θέσεως. 'Αρθρο 2.

Τροποποίηση του Πρώτου Πίνακα-Δελτία Δαπανών του βασικού νόμου. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1996.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Μη παρούσης ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμό 10 θέμα της ημερησίας διατάξεως, που είναι "Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος για το έτος 1996 του Ταμείου για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας". Αντιλαμβάνομαι ότι η Έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ "Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1996 ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΔΡΟΜΟ ΕΠΙΚΤΗΤΗΣ ΑΝΟΣΟΠΟΙΗΤΙΚΗΣ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑΣ"

Παρόντες:

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος

Νίκος Μουσιούττας

Σωκράτης Χάσιος

Πρόδρομος Προδρόμου

Παναγιώτης Δημητρίου

Κίκης Καζαμίας

Αβραάμ Αντωνίου

Ανδρέας Φιλίππου

Γιώργος Λιλλήκας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Ιουλίου 1996. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας.

Ο προϋπολογισμός του Ταμείου για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας προβλέπει για το 1996 έξοδα ύψους £97.700 και έσοδα ύψους £167.500. Τα έσοδα του Ταμείου θα προέλθουν κατά το μεγαλύτερο μέρος τους από την πώληση πινάκων γνωστών ζωγράφων και από την έκδοση χρυσού αναμνηστικού κέρματος και αναμένεται να ανέλθουν στο ποσό των £50.000 και των £100.000 αντίστοιχα. Τα ποσά αυτά πρόκειται να διατεθούν κυρίως για την εκστρατεία πρόληψης του AIDS, καθώς και για την παροχή σε ασθενείς βοηθημάτων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, η οποία εξέτασε όλα τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Μη υπάρχοντων ομιλητών επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας ποσού £97.700 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 1996. Άρθρο 2.

Ειδίκευση του ποσού που θα δαπανηθεί. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και το τέταρτο εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και το τέταρτο εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού Νόμος για το Έτος 1996 του Ταμείου για το Σύνδρομο Επικτήτης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Μη υπαρχούσης ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμό 11 θέμα της ημερησίας διατάξεως, που είναι "Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών Νόμος του 1996". Αντιλαμβάνομαι ότι είναι ομόφωνη η Έκθεση και θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ "Ο ΠΕΡΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΧΟΡΗΓΙΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1996"

Παρόντες:

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος

Νίκος Μουσιούττας

Σωκράτης Χάσικος

Πρόδρομος Προδρόμου

Παναγιώτης Δημητρίου

Κίης Καζαμίας

Αβραάμ Αντωνίου

Ανδρέας Φιλίππου

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Ιουλίου 1996. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η ρύθμιση της καταβολής ειδικών χορηγιών σε αντικατάσταση φορολογικών ελαφρύνσεων σε πολύτεκνες οικογένειες και τυφλούς, καθώς και για φοιτητές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης εξωτερικού.

Όπως είναι γνωστό, μέσα στα πλαίσια της φορολογικής μεταρρύθμισης, που ψηφίστηκε από την απελθούσα Βουλή λίγο πριν από τη διάλυσή της, προβλεπόταν και η κατάργηση κάποιων φορολογικών ελαφρύνσεων που προέβλεπε η μέχρι τότε ισχύουσα νομοθεσία. Η κυβέρνηση είχε δεσμευτεί να καταθέσει σχετική νομοθεσία για την αντικατάσταση μέρους των ελαφρύνσεων αυτών και για το σκοπό αυτό κατέθεσε στη Βουλή συμπληρωματικό προϋπολογισμό που προνοούσε την έγκριση της σχετικής δαπάνης ύψους £12 εκ., καθώς και τα ίδια τα σχέδια για την παροχή των ειδικών αυτών χορηγιών. Ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός ψηφίστηκε ήδη σε νόμο από την απελθούσα Βουλή.

Αναφορικά με τα σχέδια θα πρέπει να σημειωθεί ότι αρχικά κατατέθηκαν στη Βουλή με τη μορφή διοικητικού σχεδίου. Στη συνέχεια και αφού η Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εξέφρασε την άποψη ότι τα σχέδια αυτά θα έπρεπε να έχουν τη μορφή νομοσχεδίου ή και κανονισμών, αντικαταστάθηκαν από το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Ειδικότερα, στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

- (α) Παροχή χορηγιών για φοιτητές ύψους £1000 το χρόνο για κάθε ακαδημαϊκό έτος,

- (β) παροχή χορηγιών σε τυφλούς ύψους £200,
- (γ) παροχή χορηγιών σε πολύτεχνες οικογένειες ύψους £40 το χρόνο για κάθε παιδί,
- (δ) καθορίζεται ότι οι φοιτητές για τους οποίους θα παραχωρείται χορηγία θα πρέπει να σπουδάζουν σε εκπαιδευτήρια τριτοβάθμιας εκπαίδευσης του εξωτερικού αναγνωρισμένα από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού της Δημοκρατίας,
- (ε) καθορίζεται ότι η ηλικία του φοιτητή δε θα υπερβαίνει τα είκοσι οκτώ χρόνια και ότι θα πρέπει να έχει συμπληρώσει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού θεωρεί αναγκαίο στο στάδιο αυτό να εισηγηθεί την ψήφιση του νομοσχεδίου αυτού, για να καταστεί δυνατή η υλοποίηση των σχεδίων παροχής ειδικών χορηγιών στους δικαιούχους. Από την άλλη όμως θεωρεί απαραίτητο η εκτελεστική εξουσία να μελετήσει στη διάρκεια της εφαρμογής τους οποιαδήποτε κενά ή αδυναμίες διαπιστωθούν και να επανέλθει με εισηγήσεις τον προσεχή Σεπτέμβριο.

Η Επιτροπή πιστεύει ότι οι βελτιώσεις δυνατό να αφορούν τόσο τις ήδη προβλεπόμενες ειδικές χορηγίες όσο και την περαιτέρω διεύρυνση του ίδιου του σχεδίου, ώστε να περιλάβει και άλλους δικαιούχους, με στόχο την πιο ισορροπημένη αντικατάσταση των ελαφρύνσεων που απωλέσθηκαν με τη φορολογική μεταρρύθμιση. Ενδεικτικά αναφέρονται από την Επιτροπή οι περιπτώσεις των σωματικά ή πνευματικά αναπήρων, οι κατηγορίες φοιτητών που δεν καλύπτονται τώρα από το σχέδιο, ενώ τύγχαναν ελάφρυνσης στο παρελθόν, καθώς και το ενδεχόμενο αύξησης του επιδόματος των τυφλών που ενισχύεται ιδιαίτερα και από το γεγονός ότι η εγκριθείσα πίστωση προέβλεπε ποσό ύψους £600.000 για χίλιους διακόσιους τυφλούς.

Η Επιτροπή επισημαίνει πως θα παρακολουθεί το θέμα και πως πρόθεσή της είναι να το επαναφέρει και η ίδια τον προσεχή Σεπτέμβριο για οποιοσδήποτε βελτιώσεις ή διαφοροποιήσεις κριθούν σκόπιμες.

Η Επιτροπή, υπό το φως των πιο πάνω, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, όπως το έχει τροποποιήσει, ώστε το ανώτατο όριο της ηλικίας του δικαιούχου φοιτητή να μπορεί κατ' εξαίρεση να υπερβαίνει τα είκοσι οκτώ χρόνια, εφόσον αυτό αποδεδειγμένα απαιτείται λόγω της φύσης των σπουδών του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ναι, κύριε Καζαμία.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι ομόφωνο, όμως έχω την εντύπωση ότι έχουμε υποχρέωση ως Νομοθετικό Σώμα, επειδή εντοπίστηκαν κάποιες αδυναμίες και πιθανές παραλείψεις, να υπογραμμίσουμε την τοποθέτηση του Νομοθετικού Σώματος πως διαπιστώνουμε αυτές τις αδυναμίες στην κατάθεση του νομοσχεδίου, που έγινε μία μόλις μέρα πριν από την τελευταία συνεδρίαση της Επιτροπής Οικονομικών, χωρίς με αυτό στη συγκεκριμένη περίπτωση να καταλογίζουμε οποιαδήποτε ευθύνη λόγω του επείγοντος του θέματος. Γι' αυτό και διαδηλώνουμε την ετοι-

μότητά μας με την επανέναρξη των εργασιών της Βουλής όλες αυτές τις αδυναμίες και πιθανές παραλείψεις να τις εξετάσουμε πιο ενδελεχώς και να προβούμε σε όλα εκείνα τα διορθωτικά μέτρα τα οποία τυχόν να θεωρηθούν απαραίτητα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου και στη συνέχεια ο κ. Γαλανός.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Συμφωνώ με το συνάδελφο κ. Καζαμία και προσθέτω ότι μας έχει πληροφορήσει το Υπουργείο Οικονομικών ότι είναι και εκείνο έτοιμο να συζητήσει οποιαδήποτε αναθεώρηση των χορηγιών οι οποίες προνοούνται σ' αυτό το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Δημητρίου.

Κύριε Γαλανέ.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ευχαριστώ τους κυρίους συναδέλφους που επανέλαβαν και επέστησαν την προσοχή σ' όσα αναφέρει ήδη η Έκθεση της Επιτροπής ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

Ερμηνεία. 'Αρθρο 2.

'Εννοια οικογένειας. 'Αρθρο 3.

Δικαίωμα ειδικής χορηγίας σε φοιτητές, το ύψος αυτής και τρόπος καταβολής. 'Αρθρο 4.

Ειδική χορηγία σε πολύτεκνους. 'Αρθρο 5.

Ειδική χορηγία σε τυφλούς. 'Αρθρο 6.

Αιτήσεις και προθεσμία υποβολής τους. 'Αρθρο 7.

Εξέταση αιτήσεων και επίλυση ζητημάτων. 'Αρθρο 8.

Επιστροφή ειδικής χορηγίας που λήφθηκε παράνομα. 'Αρθρο 9.

Ιεραρχική προσφυγή. 'Αρθρο 10.

Η ειδική χορηγία είναι αφορολόγητη. 'Αρθρο 11.

Αδικήματα και ποινές. 'Αρθρο 12.

Ειδικές διατάξεις για το ακαδημαϊκό έτος 1995-96. 'Αρθρο 13.

'Εναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου. 'Αρθρο 14.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και το δέκατο τέταρτο εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών Νόμος του 1996.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Μη υπάρχουσες ενστάσεις, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμό 12 θέμα, που είναι "Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Αγλαντζιάς (Κυρωτικός) Νόμος του 1996". Αντιλαμβάνομαι ότι πρόκειται περί ομοφώνου Εκθέσεως, άρα θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ "Ο ΠΕΡΙ ΕΓΓΥΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΓΓΛΑΝΤΖΙΑΣ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1996"

Παρόντες:

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος

Νίκος Μουσιούττας

Σωκράτης Χάσικος

Πρόδρομος Προδρομού

Παναγιώτης Δημητρίου

Κίκης Καζαμίας

Αβραάμ Αντωνίου

Ανδρέας Φιλίππου

Γιώργος Λιλλήκας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Ιουλίου 1996.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της συμφωνίας για την παροχή κυβερνητικής εγγύησης στο Δήμο Αγλαντζιάς για την αποπληρωμή δανείου που ο Δήμος συνήψε με τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα συνολικού ύψους £1.590.000.

Το πιο πάνω δάνειο συνήφθη από το Δήμο Αγλαντζιάς, για να καταστεί δυνατή η ολοκλήρωση των κατασκευαστικών έργων για τη δημιουργία της βιοτεχνικής περιοχής Αγλαντζιάς. Σημειώνεται ότι για δάνεια που συνήψε ο Δήμος Αγλαντζιάς για τον ίδιο σκοπό έχει ήδη παρασχεθεί κυβερνητική εγγύηση ύψους £1.500.000.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της συμφωνίας που αναφέρεται σε αυτό, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως "Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Αγλαντζιάς (Κυρωτικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1996".

Με την ευκαιρία αυτή η Επιτροπή επιθυμεί να επαινέσει το Δήμο Αγλαντζιάς για το πρωτοποριακό αυτό έργο της δημιουργίας βιοτεχνικής ζώνης και καλεί την Ένωση Δήμων Κύπρου να μελετήσει το θέμα της ενθάρρυνσης και άλλων δήμων, ώστε να ακολουθήσουν το παράδειγμα αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρο 1.

Ερμηνεία. 'Αρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. 'Αρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Αγλαντζιάς (Κυρωτικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1996.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμό 13 θέμα, που είναι "Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1996". Αντιλαμβάνομαι ότι πρόκειται περί ομοφώνου Εκθέσεως, άρα θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ "Ο ΠΕΡΙ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1996"

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, Πρόεδρος

Ρίγκος Ερωτοκρίτου

Γιαννάκης Αγαπίου

Αριστοφάνης Γεωργίου

Γιαννάκης Θωμά

Στάθης Κιττής

Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 11 Ιουλίου 1996. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκε ο Υπουργός Εξωτερικών, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως. Παρευρέθηκαν επίσης τα Μέλη της Βουλής κ. Μάριος Μασάκης και κ. Ανδρούλα Βασιλείου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως Νόμου, ώστε στους λόγους δημόσιας ωφέλειας για τους οποίους είναι δυνατό να γίνει αναγκαστική απαλλοτριώση να περιληφθεί και η ανάπτυξη, η προώθηση και η προστασία διπλωματικών ή πολιτικών σχέσεων μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της κυβέρνησης άλλης χώρας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή από τον Υπουργό Εξωτερικών, στο παρελθόν υπήρξαν διάφορες περιπτώσεις κατά τις οποίες η διακίνηση μέσω της Δημοκρατίας διάφορων προϊόντων ή διάφορες οικονομικές σχέσεις

της Κύπρου με άλλες χώρες δημιούργησαν προβλήματα. Ως εκ τούτου η κυβέρνηση με την υπό αναφορά τροποποίηση επιδιώκει να έχει τη δυνατότητα της άμεσης παρέμβασης, όποτε κρίνει αυτό σκόπιμο.

Κατά την εξέταση από την Επιτροπή του υπό αναφορά νομοσχεδίου παρουσιάστηκε η ανάγκη ανάλογης τροποποίησης και του περί Επιτάξεως Ιδιοκτησίας Νόμου, ώστε οι δύο νομοθεσίες να ταυτίζονται, αφού εξυπηρετούν ανάλογους σκοπούς.

Υπό το φως των πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και κατά πλειοψηφία των Μελών της-Βουλευτών των Κοινοβουλευτικών Ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, του Δημοκρατικού Κόμματος και του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ εισηγούνται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο. Τα Μέλη της Επιτροπής-Βουλευτές της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος ενώπιον της ολομέλειας του Σώματος.

Ταυτόχρονα η Επιτροπή εισηγείται να κατατεθεί εκ μέρους της στη Βουλή σχετική πρόταση νόμου με σκοπό την ανάλογη τροποποίηση της νομοθεσίας για την επίταξη ιδιοκτησίας, σύμφωνα με τα πιο πάνω, η οποία, αφού κηρυχθεί επείγουσα, να συζητηθεί και να ψηφιστεί σε νόμο αυθημερόν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Υπάρχει μία διαφοροποίηση στο νόμο αυτό, κύριε Πρόεδρε, της Επιτροπής, με την οποία η Επιτροπή εγκρίνει μεν το νομοσχέδιο, όπως υπάρχει κατατεθειμένο τώρα ενώπιον της Βουλής, με την προσθήκη ότι ο νόμος αυτός θα ισχύει από την ημέρα της δημοσίευσής και για περίοδο τεσσάρων μηνών. Δηλαδή συγκεκριμένα θα θέλαμε να προστεθεί το άρθρο 3, στο οποίο να αναφέρεται "Ο παρών Νόμος τίθεται σε ισχύ από την ημέρα που δημοσιεύεται στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και εκπνέει την 31η Οκτωβρίου 1996".

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση της τροπολογίας, όπως την εισηγείται ο Πρόεδρος της Επιτροπής Νομικών;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. 'Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 3 είναι το προταθέν υπό του Προέδρου της Επιτροπής. Αντιλαμβάνομαι ότι έγινε δεκτή η τροποποίηση.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1996.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμό 14 θέμα, που είναι "Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργών (Καθορισμός Αναγνωρισμένης Υπηρεσίας για Σκοπούς Διορισμού, Προαγωγής και Προσαυξήσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1996", αποσύρεται από την Εκτελεστική Εξουσία. Έτσι, προχωρούμε στο υπ' αριθμό 15 θέμα, που είναι "Οι περί Τμήματος Γεωργίας - Θέσεις Πρώτου Γεωργικού Επιθεωρητή και Πρώτου Κτηνοτροφικού Επιθεωρητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1996". Αντιλαμβάνομαι ότι είναι ομόφωνη η Έκθεση και θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ "ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ - ΘΕΣΕΙΣ ΠΡΩΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΚΟΥ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΥ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΟΥ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗ (ΣΧΕΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1996"

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, Πρόεδρος
Καίτη Κληρίδου
Ρίγκος Ερωτοκρίτου
Γιαννάκης Αγαπίου
Κώστας Παπακώστας

Γιαννάκης Θωμά
Μάρκος Κυπριανού
Τάσος Παπαδόπουλος
Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 27 Ιουνίου και στις 4 Ιουλίου 1996. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και της ΠΑΣΥΔΥ.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, σκοπείται η τροποποίηση των σχεδίων υπηρεσίας των θέσεων Πρώτου Γεωργικού Επιθεωρητή και Πρώτου Κτηνοτροφικού Επιθεωρητή στο Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή από τους κυβερνητικούς αρμοδίους, η τροποποίηση των πιο πάνω σχεδίων υπηρεσίας κρίνεται απαραίτητη, γιατί αυτή τη στιγμή υπάρχουν κενές θέσεις που δεν μπορούν να πληρωθούν, αφού οι υπηρετούντες σε κατώτερες θέσεις υπάλληλοι δεν έχουν συμπληρώσει τριετή υπηρεσία, όπως τώρα απαιτείται, στη θέση Ανώτερου Γεωργικού Επιθεωρητή και Ανώτερου Κτηνοτροφικού Επιθεωρητή. Με τα προτεινόμενα με τους υπό αναφορά Κανονισμούς σχέδια υπηρεσίας δίδεται το δικαίωμα σε όσους έχουν πενταετή τουλάχιστον συνολική υπηρεσία στις θέσεις Ανώτερου Γεωργικού Επιθεω-

ρητή/Γεωργικού Επιθεωρητή 1ης Τάξης και στις θέσεις Ανώτερου Κτηνοτροφικού Επιθεωρητή/Κτηνοτροφικού Επιθεωρητή 1ης Τάξης να μπορούν να προαχθούν στις προβλεπόμενες στα νέα σχέδια υπηρεσίας θέσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υιοθετεί τους σκοπούς των υπό αναφορά Κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση στην έγκριση των Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμό 16 θέμα, "Οι περί Βελτιώσεως Ζώων Κανονισμοί του 1996", αποσύρεται από την Εκτελεστική Εξουσία. Το υπ' αριθμό 17 θέμα, "Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1996", αναβάλλεται. Επίσης, τα θέματα της ημερήσιας διάταξης από τον αριθμό 18 μέχρι και τον αριθμό 28 αποσύρονται από την Εκτελεστική Εξουσία. Προχωρούμε τώρα στην ψήφιση των δύο προτάσεων νόμου που έχουν κηρυχθεί επείγουσες. Το πρώτο θέμα είναι "Ο περί των Επίσημων Γλωσσών της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1996". Αντιλαμβάνομαι ότι η Έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ "Ο ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1996"

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, Πρόεδρος

Ρίγκος Ερωτοκρίτου

Γιαννάκης Αγαπίου

Αριστοφάνης Γεωργίου

Γιαννάκης Θωμά

Στάθης Κιττής

Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών συνήλθε σε σημερινή συνεδρία της και εξέτασε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από την ίδια την Επιτροπή και κηρύχθηκε από το Σώμα επείγουσα. Στη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Επίτροπος Νομοθεσίας και εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για τις επίσημες γλώσσες της Δημοκρατίας κατά τρόπο που η πλήρης εφαρμογή της, με την οποία όπως προβλέπεται θα καταργηθεί ο περί Νόμων και Δικαστηρίων (Κείμενον και Διαδικασία) Νόμος του 1965, να μην επηρεάζει τις διατάξεις οποιουδήποτε νόμου που δεν έχει ακόμη μεταφραστεί από την αγγλική και ενοποιηθεί σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην υπό τροποποίηση νομοθεσία.

Στον περί Νόμων και Δικαστηρίων (Κείμενον και Διαδικασία) Νόμο του 1965 προνοείται ότι, μέχρι να καταστεί εφικτή η μετάφραση του αγγλικού κειμένου των νόμων που ίσχυαν κατά την έναρξη της ισχύος του νόμου αυτού, το κείμενό τους εξακολουθεί να παραμένει όπως έχει. Η Βουλή με σειρά τροποποιητικών νόμων παρέτεινε επανειλημμένα την ισχύ του πιο πάνω νόμου, ώστε να δοθεί ο απαιτούμενος χρόνος στους αρμόδιους να συμπληρώσουν το έργο της μετάφρασης και ενοποίησης της νομοθεσίας που ίσχυε στην αγγλική.

Η Επιτροπή στα πλαίσια της εξέτασης της υπό αναφορά πρότασης είχε την ευκαιρία να πληροφορηθεί από τον Επίτροπο Νομοθεσίας για την ολοκλήρωση του έργου της μετάφρασης και ενοποίησης των εναπομείναντων στην αγγλική νόμων, για τον αριθμό μεταφρασμένων νομοθεσιών που έχουν σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία δημοσιευτεί στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και αποτελούν πλέον το αυθεντικό κείμενο νόμου και τέλος για αριθμό νόμων των οποίων επίκειται η κατάθεση στη Βουλή για έγκριση.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. 'Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα δύο άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί των Επίσημων Γλωσσών της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1996.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη πρόταση νόμου, που είναι "Ο περί Επιτάξεως Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1996". Αντιλαμβάνομαι ότι και πάλι είναι ομόφωνη η Έκθεση και θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ "Ο ΠΕΡΙ ΕΠΙΤΑΞΕΩΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ
(ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1996"

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, Πρόεδρος

Ρίγκος Ερωτοκρίτου

Γιαννάκης Αγαπίου

Αριστοφάνης Γεωργίου

Γιαννάκης Θωμά

Στάθης Κιττής

Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών συνήλθε σε συνεδρία σήμερα, 11 Ιουλίου 1996, και μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή εκ μέρους της και κηρύχθηκε επείγουσα την ίδια μέρα. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκε ο Υπουργός Εξωτερικών, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Επιτάξεως Ιδιοκτησίας Νόμου, ώστε στους λόγους δημόσιας ωφέλειας για τους οποίους είναι δυνατό να γίνει επίταξη ιδιοκτησίας να περιληφθεί και η ανάπτυξη διπλωματικών ή πολιτικών σχέσεων μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της κυβέρνησης άλλης χώρας.

Όπως είναι γνωστό, η πιο πάνω πρόταση νόμου κατατέθηκε στη Βουλή και κηρύχθηκε επείγουσα ως αποτέλεσμα της μελέτης από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών άλλου συναφούς νομοσχεδίου με το οποίο τροποποιείται η νομοθεσία για την αναγκαστική απαλλοτρίωση και του οποίου την ψήφιση σε νόμο εισηγείται η Επιτροπή προς το Σώμα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υπό το φως των πιο πάνω ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της υπό αναφορά πρότασης νόμου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. 'Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Δημητρίου, αντιλαμβάνομαι ότι είναι εδώ που θέλετε να προτείνετε κάτι.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Υπάρχει μία προσθήκη, που γίνεται ομόφωνα από την Επιτροπή στο νόμο αυτό, άρθρου 3: "Ο παρών Νόμος τίθεται σε ισχύ από την ημέρα που δημοσιεύεται στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και εκπνέει την 31η Οκτωβρίου 1996".

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως εγκριθεί η προτεινόμενη τροποποίηση;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, η τροποποίηση εγκρίνεται.

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα εγκριθούν;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Επιτάξεως Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1996.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Στο Κεφάλαιο Β', Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων, έχει ήδη γίνει η νενομισμένη κατάθεση και ήδη οι δύο προτάσεις νόμου έχουν ψηφιστεί σε νόμο.

Κεφάλαιο Γ', Ερωτήσεις και Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς)

Ερώτηση με αρ. ΣΤ' Έκτακτη 1 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 20 Ιουνίου 1996.

"Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν μετά την έξαρση του εγκλήματος έθεσε υπό την προστασία του αριθμού πολιτών.

(α) Ποια είναι αυτά τα άτομα;

(β) Εάν πληρώνονται, ποιο ποσό δαπανείται;

(γ) Από ποιο συγκεκριμένο ταμείο διατίθεται το ποσό;"

Ερώτηση με αρ. ΣΤ' Έκτακτη 2 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή του Σ.Κ.ΕΔΕΚ κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 20 Ιουνίου 1996.

"Με θλίψη και αγανάκτηση ο κυπριακός λαός έγινε μάρτυρας τις τελευταίες μέρες σοβαρής οικολογικής καταστροφής, εξαιτίας τεράστιων πυρκαγιών που κατέστρεψαν σημαντικούς βιότοπους στην Αλυκή Λεμεσού και στο χωριό Καντού στην επαρχία Λεμεσού.

Όμοιες καταστροφές σημειώθηκαν επανειλημμένα και στην περιοχή του Ακάμα στο παρελθόν.

Επειδή είναι προφανές ότι οι πυρκαγιές αυτές προκλήθηκαν από βρετανικά στρατεύματα που εκτελούσαν στρατιωτικά γυμνάσια στις περιοχές αυτές, παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα:

α) για τις συνθήκες κάτω από τις οποίες προκλήθηκαν οι πυρκαγιές αυτές, καθώς και για την έκταση της καταστροφής· και

β) για τα διαβήματα στα οποία η κυβέρνηση έχει προβεί, για να τεθεί τέρμα στην οικολογική καταστροφή που προκαλείται από τα βρετανικά στρατεύματα και για την απαίτηση αποζημιώσεων."

Ερώτηση με αρ. ΣΤ' Έκτακτη 3 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 20 Ιουνίου 1996.

"Στο χωριό Κούκλια διαχωρίζονταν κυβερνητικά οικοπέδα για στέγαση προσφύγων και οι εργασίες αναστάληκαν.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί αναστάληκαν οι εργασίες και πότε θα είναι έτοιμα τα οικοπέδα για να παραχωρηθούν στους πρόσφυγες."

Ερώτηση με αρ. ΣΤ' Έκτακτη 4 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 20 Ιουνίου 1996.

"Στο Κολότσι υπάρχει απόφαση να διαχωριστούν είκοσι έως τριάντα κυβερνητικά οικοπέδα για αυτοστέγαση προσφύγων ως προέκταση της Δ' φάσης.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε θα είναι έτοιμα τα οικοπέδα."

Ερώτηση με αρ. ΣΤ' Έκτακτη 5 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 20 Ιουνίου 1996.

"Στη διάρκεια της τελευταίας επίσκεψης του Υπουργού Εσωτερικών εξαγγέλθηκε ο διαχωρισμός εκατό κυβερνητικών οικοπέδων στις κοινότητες Δρομολαξιάς και Μενεού για στέγαση προσφύγων. Τα κυβερνητικά οικοπέδα Δρομολαξιάς-Μενεού στεγάζουν νέα ζευγάρια που διαμένουν στη Λάρνακα και άλλες περιοχές.

Λαμβανομένου υπόψη ότι δεν ανεγείρονται νέοι οικισμοί, το στεγαστικό πρόβλημα είναι πολύ σοβαρό. Γι' αυτό παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε θα δοθούν οδηγίες στο αρμόδιο τμήμα να προχωρήσει στην υλοποίηση της απόφασης και πότε θα είναι έτοιμα τα οικοπέδα για παραχώρηση."

Ερώτηση με αρ. ΣΤ' Έκτακτη 6 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 20 Ιουνίου 1996.

"Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο παραχωρήθηκε τουρκοκυπριακή γη για επαγγελματική στέγη μέσα στο 1995-1996, σε ποιους, πόση ήταν η έκτασή της, έναντι ποιου ενοικίου και ποια ήταν η ημερομηνία παραχώρησης."

Ερώτηση με αρ. ΣΤ' Έκτακτη 7 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 20 Ιουνίου 1996.

"Στα χωριά Περιβόλια, Τερσεφάνου και Ορόκλινη δεν υπάρχουν διαθέσιμα κυβερνητικά οικοπέδα για τους πρόσφυγες. Και τα τρία χωριά προσφέρονται για διαχωρισμό νέων κυβερνητικών οικοπέδων.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο θα προβεί σε διαχωρισμό κυβερνητικών οικοπέδων στα πιο πάνω χωριά και πότε."

Ερώτηση με αρ. ΣΤ' Έκτακτη 8 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 20 Ιουνίου 1996.

"Ο προϋπολογισμός του 1996 για αγορά διαμερισμάτων από τους πρόσφυγες εξαντλήθηκε από το Φλεβάρη. Εκατοντάδες αιτήσεις είναι καθυστερημένες.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς σκέφτεται να αντιμετωπίσει αυτό το σοβαρό πρόβλημα που ταλαιπωρεί τους πρόσφυγες."

Ερώτηση με αρ. ΣΤ' Έκτακτη 9 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 20 Ιουνίου 1996.

"Μια από τις αιτίες της έξαρσης του λαθρεμπορίου με τα κατεχόμενα είναι η έλλειψη επαρκούς νομοθεσίας.

Η κυβέρνηση έχει αναλάβει την υποχρέωση να ετοιμάσει και να προωθήσει στη Βουλή αποτελεσματική νομοθεσία για την καταστολή του φαινομένου.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε θα κατατεθεί η νομοθεσία για το λαθρεμπόριο."

Ερώτηση με αρ. ΣΤ' Έκτακτη 10 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 20 Ιουνίου 1996.

"Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν θα παραχωρηθεί στο Πεντάκωμο - Άγιο Γεώργιο Αλαμάνο μεγάλη έκταση τουρκοκυπριακής γης για την κατασκευή γηπέδων γκολφ."

Ερώτηση με αρ. ΣΤ' Έκτακτη 11 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 20 Ιουνίου 1996.

"Το Σεπτέμβριο του 1995 ο έντιμος έπαρχος Πάφου με την έγκριση και άλλων κυβερνητικών τμημάτων εισηγήθηκε στην κυβέρνηση το διαχωρισμό κυβερνητικών οικοπέδων για τους πρόσφυγες. Συγκεκριμένα, εισηγήθηκε το διαχωρισμό είκοσι οικοπέδων στην Τίμη, δεκαπέντε στη Γεροσκήπου, είκοσι στα Μαντριά και είκοσι πέντε στη Λέμπα.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί δε δίδονται οδηγίες στο αρμόδιο τμήμα να προχωρήσει στο διαχωρισμό των πιο πάνω οικοπέδων, αφού στην επαρχία Πάφου υπάρχει έλλειψη τέτοιων οικοπέδων."

Ερώτηση με αρ. ΣΤ' Έκτακτη 12 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 20 Ιουνίου 1996.

"Στον τύπο δημοσιεύτηκαν πληροφορίες που αναφέρονται σε αντικανονικές μεθοδεύσεις στην Αρχή Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου σχετικά με την προαγωγή στη θέση Γραμματειακού Λειτουργού.

Απ' ό,τι έχει γίνει γνωστό, ανάμεσα σε υποψηφίους με ίσα προσόντα παραγνωρίστηκε η αρχαιότητα, γεγονός που δημιουργεί ερωτήματα όσον αφορά την αντικειμενικότητα της σχετικής απόφασης.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να μας ενημερώσει το ταχύτερο δυνατό σχετικά με το πιο πάνω θέμα."

Ερώτηση με αρ. ΣΤ' Έκτακτη 13 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Θάσο Μιχαηλίδη στις 28 Ιουνίου 1996.

"Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε προγραμματίζει την ευθυγράμμιση του δρόμου Δεκέλειας-Ορμήδειας μεταξύ των κέντρων αναψυχής Paradise και Ρομάντζο, για να αποφευχθεί η επικίνδυνη στροφή στην οποία μέχρι τώρα συνέβησαν πολλά θανατηφόρα δυστυχήματα."

Ερώτηση με αρ. ΣΤ' Έκτακτη 14 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Θάσο Μιχαηλίδη στις 28 Ιουνίου 1996.

"Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε θα προβεί σε διαχωρισμό νέων οικοπέδων για άπορες οικογένειες στην κοινότητα Ορμήδειας, για καταπολέμηση της αστυφιλίας."

Ερώτηση με αρ. ΣΤ' Έκτακτη 15 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρινακας κ. Θάσο Μιχαηλίδη στις 28 Ιουνίου 1996.

"Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε προγραμματίζει την ασφαλτόστρωση των δρόμων στη Β' και στην Γ' Φάση -που ήδη κατοικούνται- στην κοινότητα Ορμήδειας."

Ερώτηση με αρ. ΣΤ' Έκτακτη 16 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρινακας κ. Θάσο Μιχαηλίδη στις 28 Ιουνίου 1996.

"Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε προγραμματίζει την ευθυγράμμιση του δρόμου Ορμήδειας-Ξυλοφάγου."

Ερώτηση με αρ. ΣΤ' Έκτακτη 17 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρινακας κ. Θάσο Μιχαηλίδη στις 28 Ιουνίου 1996.

"Καλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε προγραμματίζει τη δημιουργία νέας κτηνοτροφικής ζώνης στην κοινότητα της Ορμήδειας για την κάλυψη των αναγκών της αιγοπροβατοτροφίας και της πτηνοτροφίας."

Ερώτηση με αρ. ΣΤ' Έκτακτη 18 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρινακας κ. Θάσο Μιχαηλίδη στις 28 Ιουνίου 1996.

"Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν προγραμματίζει να συμβάλει οικονομικά μέσω του ΤΑΕΠ στην ανέγερση των κοινοτικών κτιρίων Ορμήδειας, μια και το ένα τρίτο των κατοίκων είναι πρόσφυγες."

Ερώτηση με αρ. ΣΤ' Έκτακτη 19 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Χατζηγεωργίου την 1η Ιουλίου 1996.

"Οι αγρότες στο χωριό Πομός της επαρχίας Πάφου ανησυχούν για τη διακοπή των εργασιών εγκατάστασης αυτόματων υδρομετρητών στα αγροτεμάχιά τους.

Γι' αυτό παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς αντιμετωπίζει αυτό το πρόβλημα και πότε προβλέπεται η επανέναρξη και η ολοκλήρωση της εγκατάστασης των υδρομετρητών."

Ερώτηση με αρ. ΣΤ' Έκτακτη 20 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 3 Ιουλίου 1996.

"Οι πληροφορίες για ύδρευση στην περιοχή της Μακεδονίτισσας με ακατάλληλο νερό κρατούν σε αναστάτωση για περισσότερο από ένα μήνα 2 000 οικογένειες.

Οι κάτοικοι ζητούν άμεση σύνδεση με το σύστημα υδατοπρομήθειας.

Πώς αντιμετωπίζει το αρμόδιο Υπουργείο το όλο πρόβλημα και ποια τα συμπεράσματά του από τις εξετάσεις του Κρατικού Χημείου;"

Ερώτηση με αρ. ΣΤ' Έκτακτη 21 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 3 Ιουλίου 1996.

"Με την επέμβαση που έγινε στην κοίτη του Πεδιαιού μετά την οικοδόμηση του τεράστιου κτίσματος στην οδό Προδρόμου παρά την οδό Χίλωνος έχει διαταραχθεί η διακίνηση του νερού στο υπέδαφος του ποταμού.

Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την εμφάνιση ελών μεταξύ των γεφυρών της λεωφόρου Γρίβα Διγενή και της οδού Χίλωνος.

Η κατάσταση γίνεται ανυπόφορη για τους περίοικους και συνιστά κίνδυνο για την υγεία όσων συχνάζουν στην περιοχή, η οποία σημειωτέον διαθέτει και πολυσύχναστο παιδικό πάρκο.

Ποια αντίληψη του προβλήματος έχει το αρμόδιο Υπουργείο και ποια μέτρα σκέφτεται να πάρει για την αντιμετώπιση της κατάστασης;"

Ερώτηση με αρ. ΣΤ' Έκτακτη 22 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιώργο Χατζηγεωργίου στις 8 Ιουλίου 1996.

"Παρά τις επανειλημμένες υποσχέσεις δεν έχει γίνει κανένα έργο ενίσχυσης της υδροδότησης της κοινότητας Ακουρσού, με αποτέλεσμα να παρατηρείται το φαινόμενο αρκετές οικογένειες να μην έχουν πόσιμο νερό για εβδομάδες.

Παρακαλείται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα μέτρα που προτίθεται να πάρει για την αντιμετώπιση του οξύτατου προβλήματος ύδρευσης που αντιμετωπίζει η κοινότητα."

Ερώτηση με αρ. ΣΤ' Έκτακτη 23 που υποβλήθηκε από το Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ανδρέα Φιλίππου στις 11 Ιουλίου 1996.

"Η ΕΛΟΝ σημειώνει με ιδιαίτερη ανησυχία τις πληροφορίες και καταγγελίες γονιών σχετικά με τον αυξημένο αριθμό ανεξεταστέων και στάσιμων μαθητών φέτος, κρούει τον κώδωνα του κινδύνου και καλεί το Υπουργείο Παιδείας να προχωρήσει σε έρευνα και να δώσει τα στοιχεία στη δημοσιότητα. Όπως έχει καταγγελθεί, ψηλά είναι τα ποσοστά αποτυχίας στα Γυμνάσια Επισκοπής, Πολεμιδιών και Λινόπετρας, στο Παγκύπριο και στο Λύκειο Αποστόλου Βαρνάβα.

Καλείται το Υπουργείο Παιδείας να ενημερώσει τη Βουλή για τις πραγματικές διαστάσεις του προβλήματος, καταθέτοντας πίνακα με τους αριθμούς και τα ποσοστά των ανεξεταστέων και των στάσιμων για όλα τα γυμνάσια και λύκεια της Κύπρου τα τελευταία πέντε χρόνια, και για το πώς προτίθεται να το περιορίσει."

Απάντηση ημερομηνίας 21ης Ιουνίου 1996 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Ντίνου Μιχαηλίδη στην ερώτηση ΣΤ'Δ' 255, ημερομηνίας 1ης Δεκεμβρίου 1994, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

"Σχετικά με τις προσφορές για τις επιδιορθώσεις των ταρατσών στους κυβερνητικούς οικισμούς σας πληροφορώ ότι το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, το οποίο είναι το αρμόδιο για την προεργασία δημοσίευσης των προσφορών, αναφέρει ότι ο χρόνος που μεσολαβεί από τη λήξη του ενός συμβολαίου μέχρι την ημερομηνία ενάρξεως του νέου συμβολαίου είναι σχεδόν ανύπαρκτος. Συγκεκριμένα αναφέρει ότι το συμβόλαιο για τις επιδιορθώσεις των κατοικιών στην επαρχία Λευκωσίας που έληξε στις 30 Ιουνίου 1994 ανανεώθηκε με νέο συμβόλαιο στις 14 Ιουλίου 1994 και το συμβόλαιο για τις επαρχίες Λεμεσού-Πάφου και Λάρνακας-Αμμοχώστου που έληξε την 1η Δεκεμβρίου 1994 ανανεώθηκε στις 5 Δεκεμβρίου 1994.

Σ' ό,τι αφορά τον ισχυρισμό ότι μονώσεις που μόλις επιδιορθώθηκαν παρουσιάζουν προβλήματα, αυτό είναι δυνατό να συμβεί σε μερικές περιπτώσεις. Ο εργολάβος ειδοποιείται προς τούτο και αναλαμβάνει σύμφωνα με τους όρους του συμβολαίου του να προβεί στην επιδιόρθωση μέχρι πλήρους ικανοποίησης του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως.

Με το προηγούμενο συμβόλαιο που έληξε επιδιορθώθηκαν 522 περιπτώσεις, εκ των οποίων 20 παρουσίασαν προβλήματα. Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως ειδοποίησε τον εργολάβο ο οποίος προέβη στην επιδιόρθωσή τους."

Απάντηση ημερομηνίας 5 Ιουλίου 1996 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Ντίνου Μιχαηλίδη στην ερώτηση ΣΤ'Δ' 311, ημερομηνίας 29 Δεκεμβρίου 1994, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

"Σχετικά με το θέμα της παράνομης επέμβασης στον ποταμό στο χωριό Πυργά, με αποτέλεσμα να προκληθούν ζημιές στην αγροτική παραγωγή, σας πληροφορώ ότι από διεξαχθείσα χωρομετρική εργασία που έγινε από τον Επαρχιακό Κτηματολογικό Λειτουργό έχει διαπιστωθεί ότι δεν υπάρχει οποιαδήποτε επέμβαση στην κοίτη του ποταμού."

Απάντηση ημερομηνίας 12 Ιουνίου 1996 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Ντίνου Μιχαηλίδη στην ερώτηση ΣΤ'Δ' 405, ημερομηνίας 7 Μαρτίου 1996, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

"Σχετικά με το αίτημα της κοινότητας Τίμης για ανέγερση παραλιακού κέντρου, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το αίτημα για ανέγερση κέντρου αναψυχής σε Τ/Κ γη στην παραλιακή περιοχή της κοινότητας Τίμης τέθηκε από το συμβούλιο βελτιώσεως Τίμης στην περιφερειακή σύσκεψη που έγινε στο Ξενοδοχείο "Pioneer" στις 27 Ιουλίου 1995, υπό την προεδρία μου, για εξέταση κοινοτικών προβλημάτων.
- (β) Κατά την εν λόγω σύσκεψη ανέφερα ότι η υπό αναφορά Τ/Κ γη δεν παραχωρήθηκε μέχρι σήμερα, γιατί πολιτική της κυβέρνησης για τέτοιους χώρους είναι η απαλλοτρίωση της γης από τις ενδιαφερόμενες τοπικές αρχές. Επειδή όμως πρόθεση του συμβουλίου βελτιώσεως Τίμης δεν είναι η απαλλοτρίωση της γης, υποσχέθηκα την παραχώρηση του απαιτούμενου χώρου της Τ/Κ γης με μειωμένο ενοίκιο, υπό τον όρο ότι δε θα γίνουν μόνιμες κατασκευές αλλά λυόμενα υποστατικά. Υποσχέθηκα δε ότι το αίτημα θα μελετηθεί, όταν το συμβούλιο βελτιώσεως υποβάλει συγκεκριμένα σχέδια για λυόμενη οικοδομή.
- (γ) Το συμβούλιο βελτιώσεως Τίμης, σε συνεδρίασή του στις 30 Νοεμβρίου 1995, αποφάσισε όπως προχωρήσει με την ετοιμασία σχεδίων για λυόμενο παραλιακό κέντρο, ώστε να παραχωρηθεί το Τ/Κ τεμάχιο στην κοινότητα ως η υπόσχεσή μου.
- (δ) Πρόσφατα, ο έπαρχος Πάφου είχε συνάντηση στο γραφείο του με την αρχιτέκτονα του έργου, την οποία καθοδήγησε για το πώς πρέπει να προωθηθεί το έργο."

Απάντηση ημερομηνίας 10 Ιουλίου 1996 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Ντίνου Μιχαηλίδη στην ερώτηση ΣΤ'Ε' 13, ημερομηνίας 4 Αυγούστου 1995, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

"Σχετικά με απόρριψη πτωμάτων ζώων σε ποταμούς γύρω από την κοινότητα Κοφίνου από όσους εξυπηρετούνται από το Κεντρικό Σφαγείο και το ενδεχόμενο παροχής βοήθειας στην κοινότητα για το λόγο αυτό, σας αναφέρω τα ακόλουθα:

Η ενδεχόμενη απόρριψη πτωμάτων ζώων σε τοποθεσίες γύρω από την κοινότητα Κοφίνου δε φαίνεται να προέρχεται από τους εξυπηρετούμενους από το Κεντρικό Σφαγείο Κοφίνου, αλλά αν σημειώθηκαν τέτοιες πράξεις, μάλλον έγιναν από κτηνοτρόφους της περιοχής. Επομένως δεν τίθεται θέμα αποζημίωσης της κοινότητας για έξοδα καθαρισμού της περιοχής της.

Εν πάση περιπτώσει έχω ζητήσει από τον έπαρχο Λάρνακας να παρακολουθεί την κατάσταση και αν παρουσιαστούν τέτοια φαινόμενα να διερευνηθούν σε συνεργασία με την αστυνομία.

Η καθυστέρηση στην απάντηση της ερώτησης οφείλεται στην συγκέντρωση πληροφοριών τόσο από την Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας όσο και από το Συμβούλιο του Κεντρικού Σφαγείου."

Απάντηση ημερομηνίας 10 Ιουλίου 1996 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Ντίνου Μιχαηλίδη στην ερώτηση ΣΤ'Ε' 139, ημερομηνίας 3 Νοεμβρίου 1995, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Νίκου Πιττοκοπίτη.

"Σχετικά με αίτημα της κοινότητας Πάνω Αρόδων για την αντικατάσταση του δικτύου διανομής πόσιμου νερού παραθέτω τα ακόλουθα:

- (α) Πρόκειται για αίτημα το οποίο υποβλήθηκε από την κοινότητα και παλαιότερα, όμως λόγω απουσίας πιστώσεων αλλά και άλλων προτεραιοτήτων η εκτέλεση του έργου αναβλήθηκε.
- (β) Η επιτροπή υδατοπρομήθειας επανέφερε το θέμα στη διάρκεια περιφερειακής σύσκεψης, η οποία έγινε υπό την προεδρία μου στη Δρούσεια την 1η Αυγούστου 1995 στα πλαίσια επιτόπιας εξέτασης κοινοτικών προβλημάτων.
- (γ) Για την άμεση αντιμετώπιση του προβλήματος, στο βαθμό που ήταν δυνατό, παραχωρήθηκε κυβερνητική οικονομική βοήθεια ύψους £5.000 για την αντικατάσταση μέρους του δικτύου, όπου το πρόβλημα εθεωρείτο σοβαρό.
- (δ) Για την αντικατάσταση του δικτύου, του οποίου η κατάσταση, όπως υποστηρίζει η επιτροπή υδατοπρομήθειας, επιδεινώθηκε από το σεισμό που έπληξε την κοινότητα στις 23 Φεβρουαρίου 1995, έχει ετοιμαστεί σχέδιο από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων με προβλεπόμενη δαπάνη της τάξεως των £158.000.
- (ε) Το έργο έχει περιληφθεί στις προτάσεις για τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως 1997, στο Ενοποιημένο Σχέδιο Αναπτύξεως Ακάμα και αναμένεται να εγκριθεί προς εκτέλεση μέσα στο 1997 με συνεισφορά κυβέρνησης και κοινότητας με αναλογία πέντε έκτα προς ένα έκτο αντίστοιχα."

Απάντηση ημερομηνίας 12 Ιουνίου 1996 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Ντίνου Μιχαηλίδη στην ερώτηση ΣΤ'Ε' 263, ημερομηνίας 27 Μαρτίου 1996, του Βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

"Σχετικά με την ανταλλαγή ακίνητης ιδιοκτησίας που έγινε το 1982 μεταξύ της Επιτροπής Δημόσιας Υγείας Νικηταρίου και του κ. Σάββα Κυριάκου Παστού, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Η συμφωνία μεταξύ της Επιτροπής Δημόσιας Υγείας Νικηταρίου και του κ. Παστού διελάμβανε όπως ο κ. Παστός παραχωρήσει στην Επιτροπή Δημόσιας Υγείας Νικηταρίου ένα τεμάχιο γης για να κτίσει μέσα σ'αυτό ένα σφαγείο και ως αντάλλαγμα η εν λόγω Επιτροπή Δημόσιας Υγείας να παραχωρήσει σ'αυτόν το χώρο μέσα στον οποίο λειτουργούσε τότε το σφαγείο, που βρισκόταν κοντά στην κατοικημένη περιοχή και προκαλούσε οχληρία.

- (β) Οι συμβληθέντες αποτάθηκαν στον Επαρχιακό Κτηματολογικό Λειτουργό Λευκωσίας, ζητώντας την τιτλοποίηση των εν λόγω κτημάτων σύμφωνα με τους όρους του συμβολαίου τους. Ο Επαρχιακός Κτηματολογικός Λειτουργός αρνήθηκε να προβεί στην τιτλοποίηση των εν λόγω τεμαχίων, δηλώνοντας ότι δεν υπάρχει τίποτε στον περί Δημόσιας Υγείας (Χωρίων) Νόμο, Κεφ. 259, που να παρέχει εξουσία στην Επιτροπή Δημόσιας Υγείας να πωλεί ή να ανταλλάσσει ακίνητη ιδιοκτησία.
- (γ) Ο Γενικός Εισαγγελέας, από τον οποίο ζητήθηκε γνωμάτευση ως προς τον τρόπο επιλύσεως του εγερθέντος προβλήματος, εισηγήθηκε την τροποποίηση της υπό αναφορά νομοθεσίας, ώστε να μπορούν οι Επιτροπές Δημόσιας Υγείας να πωλούν, ενοικιάζουν ή ανταλλάσσουν ακίνητη ιδιοκτησία.
- (δ) Οι πιο πάνω τροποποιήσεις συμπεριλήφθηκαν σε τροποποιητικό νομοσχέδιο που υποβλήθηκε στη Γραμματεία του Υπουργικού Συμβουλίου στις 20 Μαρτίου 1996, αλλά αποφασίστηκε από τη Γραμματεία όπως επανυποβληθεί μετά τις βουλευτικές εκλογές.

Ενόψει των πιο πάνω, προκύπτει ότι θα πρέπει πρώτα να τροποποιηθεί η εν λόγω νομοθεσία, για να καταστεί δυνατή η τιτλοποίηση των κτημάτων που ανταλλάχθηκαν μεταξύ της Επιτροπής Δημόσιας Υγείας Νικηταρίου και του κ. Παστού."

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στο Κεφάλαιο Δ' υπάρχει η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την Ετήσια Έκθεση του Επιτρόπου Διοικήσεως για το 1995. Θέλετε να αναγνωστεί σήμερα ή να αναβληθεί;

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, τυγχάνει να είμαι και Πρόεδρος της Επιτροπής και θα παρακαλούσα να το αφήσουμε για την επόμενη φορά, δεδομένης της προχωρημένης ώρας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η ανάγνωση της Εκθέσεως και η τυχόν συζήτηση αναβάλλεται για τη νέα σύνοδο της Βουλής, η έναρξη της οποίας θα καθοριστεί και θα κοινοποιηθεί στους κυρίους συναδέλφους.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής θα είναι την ερχόμενη Δευτέρα, η ώρα 11 το πρωί, και θα αφορά την απόδοση της οποίας οφειλομένης από πλευράς Βουλής τιμής και την απόδοση των νενομισμένων ως αποτέλεσμα των μαύρων επετείων.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα εισηγούμουν να κοινοποιηθεί το δυνατό ταχύτερο, κατόπιν συσκέψεως και ανταλλαγής απόψεων μεταξύ αρχηγών και εκπροσώπων κομμάτων, η επόμενη κανονική συνεδρία του Σώματος μετά τις καλοκαιρινές διακοπές, ούτως ώστε να αρχίσουν εγκαίρως τις εργασίες τους οι αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές, για να υπάρχει έτοιμο κοινοβουλευτικό έργο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η εισήγηση του κ. Γαλανού γίνεται δεκτή.

Η επόμενη έκτακτη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για τη Δευτέρα, 15 Ιουλίου 1996, στις 11.00 το πρωί, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

"Οι μαύρες επέτειοι του πραξικοπήματος και της τούρκικης εισβολής".

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας του Σώματος.

(Ώρα λήξης: 4.42 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αγαπίου Γιαννάκης	Μαυροκορδάτος Χρίστος
Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Θάσος
Αντωνίου Αβραάμ	Μουσιούττας Νίκος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μούσκος Ανδρέας
Βασιλείου Γιώργος	Νεοφύτου Αβέρωφ
Γαλανός Αλέξης	Παντελίδου Κατερίνα
Γερασίμου Στέλιος	Παπαδόπουλος Τάσος
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παρισινός Ανδρέας
Γιάγκου Κίκης	Πιττοκοπίτης Νίκος
Δημητρίου Παναγιώτης	Προδρόμου Πρόδρομος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Σαμουύτας Ευάγγελος
Ηλιάδης Δημήτρης	Στυλιανού Στέλιος
Θωμά Γιαννάκης	Συλλούρης Δημήτρης
Ιωαννίδης Ουράνιος	Τυρίμος Κυριάκος
Καζαμίας Κίκης	Φιλίππου Ανδρέας
Καράς Αντώνης	Χάσιος Σωκράτης
Κιττής Στάθης	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κλεάνθους Νίκος	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κοντίδης Δημήτρης	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Λιλλήκας Γιώργος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Μακρίδης Ισίδωρος	Χρίστου Ανδρέας
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφόρου Λευτέρης

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός

Μαντοβάνη Μπενίτο

Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Έκφραση από τον Προεδρεύοντα της Βουλής κ. Ν. Αναστασιάδη των συλλυπητηρίων του Σώματος προς τον κ. Κ. Παπακώστα για το θάνατο της θυγατέρας του.
2. Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

3. Έκθεση για το νομοσχέδιο "Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 1996" και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 9 του 1996).
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο "Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 1996", οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Α. Χρίστου και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 10 του 1996).
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο "Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1996" και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 11 του 1996).
6. Έκθεση για τα νομοσχέδια "Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1996" και "Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1996", οι σύντομες παρατηρήσεις των κυριών Α. Χρίστου και Α. Γαλανού και ψήφισή τους σε νόμους (με αρ. 12 και 2 του 1996 αντίστοιχα).
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο "Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1996" και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 3 του 1996).
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο "Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος για το έτος 1996 του Ταμείου για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας" και ψήφισή του σε νόμο.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο "Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών Νόμος του 1996", οι σύντομες παρατηρήσεις των κυριών Κ. Καζαμία και Π. Δημητρίου και ψήφισή του σε νόμο.
10. Έκθεση για το νομοσχέδιο "Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Δήμου Αγλαντζιάς (Κυρωτικός) Νόμος του 1996" και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 2 του 1996).
11. Έκθεση για το νομοσχέδιο "Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1996", οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Π. Δημητρίου και ψήφισή του σε νόμο.
12. Έκθεση για τους Κανονισμούς "Οι περί Τμήματος Γεωργίας - Θέσεις Πρώτου Γεωργικού Επιθεωρητή και Πρώτου Κτηνοτροφικού Επιθεωρητή (Σχέδια Υψηρεσίας) Κανονισμοί του 1996" και έγκρισή τους.
13. Έκθεση για την πρόταση νόμου "Ο περί των Επίσημων Γλωσσών της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1996" και ψήφισή της σε νόμο.
14. Έκθεση για την πρόταση νόμου "Ο περί Επιτάξεως Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1996", οι σύντομες παρατηρήσεις του κ. Π. Δημητρίου και ψήφισή της σε νόμο.
15. Ερωτήσεις Βουλευτών (Προστασία πολιτών από το κράτος - Οικολογική καταστροφή στη Λεμεσό από τα βρετανικά στρατεύματα - Κυβερνητικά οικόπεδα για στέγαση προσφύγων στα Κούκλια - Κυβερνητικά οικόπεδα για στέγαση προσφύγων στο Κολόσσι - Κυβερνητικά οικόπεδα για στέγαση προσφύγων στη Δρομολαξιά-Μενεού - Η παραχώρηση τουρκοκυπριακής γης για επαγγελματική στέγη το 1995-1996 - Κυβερνητικά οικόπεδα για στέγαση προσφύγων στα χωριά Πεθβόλια και Τερσεφάνου - Κρατική χορηγία στους πρόσφυγες για στέγαση - Η νομοθεσία για πάταξη

του λαθρεμπορίου - Πληροφορίες για παραχώρηση τουρκοκυπριακής γης για γήπεδα γκολφ - Κυβερνητικά οικοπέδα για στέγαση προσφύγων στα χωριά Τίμη, Γεροσκήπου, Μαντριά και Λέμπα - Αντικανονικές μεθοδεύσεις στην Αρχή Βιομηχανικής Κατάρτισης αναφορικά με διαδικασία προαγωγής - Η ευθυγράμμιση του δρόμου Δεκέλειας-Ορμήδειας - Αίτημα για διαχωρισμό οικοπέδων στην Ορμήδεια - Η ασφαλτόστρωση της Β' και Γ' φάσης στην Ορμήδεια - Η ευθυγράμμιση του δρόμου Ορμήδειας-Ξυλοφάγου - Αίτημα για δημιουργία νέας κτηνοτροφικής ζώνης στην Ορμήδεια - Η κρατική χορηγία για την ανέγερση κοινοτικών κτιρίων στην Ορμήδεια - Η εγκατάσταση υδρομετρητών στον Πωμό - Αίτημα Μακεδονίτισσας για σύνδεσή της με το σύστημα υδατοπρομήθειας - Έλη μεταξύ των γεφυριών της Γρίβα-Διγενή και της οδού Χίλωνος - Πρόβλημα ύδρευσης στην Ακουσό - Ανησυχητικός αριθμός ανεξεταστέων και στάσιμων μαθητών.)

- 16) Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών (Η μόνωση των ταρασών στους κυβερνητικούς οικισμούς - Οι ζημιές στην αγροτική παραγωγή από επέμβαση στον ποταμό στα Πυργά - Το αίτημα της Τίμης για ανέγερση παραλιακού κέντρου - Η συλλογή των απορριμμάτων του σφαγείου Κοφίνου - Το αίτημα Πάνω Αρόδων για αντικατάσταση του δικτύου διανομής πόσιμου νερού - Η καθυστέρηση στη μετακίνηση του σφαγείου Νικηταρίου.)

Τιμή: 75σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΣΤ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

Συνεδρίαση 15ης Ιουλίου 1996

(Ωρα έναρξης: 11.13 π.μ.)

(Αρ. 7)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ τους κυρίους Γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι,

Το μόνο θέμα στη σημερινή ημερήσια διάταξη της έκτακτης συνεδρίας της Βουλής είναι "Οι μαύρες επέτειοι του πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής".

Αγαπητοί συνάδελφοι, με θλίψη και ανείπωτη οδύνη στρέφουμε πίσω τη μνήμη, στα τραγικά γεγονότα του Ιούλη του 1974. Με οδύνη παρακολουθούμε τα είκοσι δύο χρόνια μαρτυρίου της Κύπρου: τη συνεχή παραβίαση αναφαίρετων δικαιωμάτων του λαού μας: τη μεγάλη παράταση του δράματος των αγνοουμένων. Για είκοσι δύο χρόνια οι εκτοπισμένοι συμπατριώτες μας περιμένουν την ώρα της επιστροφής, οι ηρωικοί εγκλωβισμένοι μας την ώρα της λύτρωσης, οι μεγάλοι νεκροί μας την ώρα της δικαίωσης.

Είκοσι δύο χρόνια βίαιου διαχωρισμού είναι πολλά και πρέπει αυτό να γίνει συνείδηση κυρίως μεταξύ όλων εκείνων που, ενώ παρουσιάζονται ως θεματοφύλακες των διεθνών αρχών και αξιών και της διεθνούς έννομης τάξης, κλείνουν στην περίπτωση της Κύπρου τα μάτια, αφήνοντάς έτσι την Τουρκία να ασυδοτεί κατά συρροή και κατ' εξακολούθηση.

Ο μικρός και αδικημένος λαός αυτού του μαρτυρικού νησιού, που στρέφει με ελπίδα τα μάτια προς την Ενωμένη Ευρώπη, προς την πολιτισμένη ανθρωπότητα, προσδοκά ελευθερία και δικαίωση: τίποτε περισσότερο και τίποτε λιγότερο από όσα δικαιούται να απολαμβάνει κάθε ελεύθερος λαός. Προσμένουμε ως λαός και εναποθέτουμε πολλές ελπίδες στη δράση της διεθνούς κοινωνίας, προσμένουμε και προσδοκούμε όλα εκείνα για τα οποία γενεές γενεών ανθρώπων, μεταξύ των οποίων και οι Κύπριοι, αγωνίστηκαν για να επικρατήσουν στη γη: την ειρήνη, την ασφάλεια, την πρόοδο, την ευημερία, την ελευθερία.

Γνωρίζουμε πολύ καλά τις αλήθειες και τις πραγματικότητες. Αλλά δεν είναι μόνο η τουρκική αδιαλλαξία και η αμετάβλητη επεκτατική πολιτική της που κρατούν το κυπριακό πρόβλημα στάσιμο. Είναι και η απροθυμία όλων εκείνων που, ενώ έχουν τη δύναμη να ασκήσουν αποτελεσματικές πιέσεις στην Τουρκία, επιλέγουν τον εύκολο δρόμο και ζητούν ακόμα περισσότερες υποχωρήσεις από τον αδικημένο λαό μας. Αλλά, όσο μικροί ή μεγάλοι και αν είναι οι λαοί, πρέπει να απολαμβάνουν τα ίδια δικαιώματα και ιδανικά, όπως την ελευθερία, τα οποία δεν αλλάζουν ανάλογα με την περίπτωση.

Οφείλουμε όμως και εμείς να πράττουμε πάντοτε το δικό μας μέρος ενεργειών, το δικό μας χρέος, και είναι χρέος δικό μας να μη σταματήσουμε ποτέ τον αγώνα μέχρι τη δικαίωση. Είναι χρέος δικό μας να μην ξεπουλήσουμε τα δίκαια του λαού μας. Είναι χρέος δικό μας να μην ξεχνούμε την πρόσφατη ιστορία, όχι για να συντηρούμε μίσση και πάθη, αλλά για να αποφεύγουμε τα λάθη μας και να προτάσουμε τις αρετές μας.

Δεν μπορούμε ποτέ να ξεχάσουμε και να διαγράψουμε πως το διπλό έγκλημα του 1974 σε βάρος της Κύπρου υπήρξε συνωμοσία ενιαία, που βρήκε εκούσιους και ακούσιους συνεργάτες και μέσα στην Κύπρο. Το προδοτικό πραξικόπημα της χούντας των Αθηνών και των οργάνων της κατά του Εθνάρχη Μακαρίου και της νομιμότητας, που υπήρξε αφορμή και προπομπός της βάρβαρης εισβολής του Αττίλα, δεν είναι γεγονός ήσσονος σημασίας. Καθόρισε και προσδιόρισε τη ζωή και τη γενικότερη κατάσταση στο νησί μας με τρόπο τραγικό. Οφείλουμε να θυμώμαστε τη δράση της εγκληματικής ΕΟΚΑ Β', τον ήχο των τανκς στους δρόμους της Λευκωσίας, τα ερείπια του προεδρικού μεγάρου, όχι για να μισούμαστε ανάμεσά μας, μα για να μην επιτρέψουμε ποτέ πια να επικρατήσουν ανάλογες συνθήκες. Ούτε η μνήμη πρέπει να ξεθωριάζει ούτε η ιστορία να παραχαράσσεται.

Αν αυτές οι θλιβερές επέτειοι εκπέμπουν κάποιο μήνυμα, αυτό είναι πως η δημοκρατία και η ελευθερία είναι θεμελιώδη αγαθά για ένα λαό, που πρέπει να τα διαφυλάσσει σαν κόρη οφθαλμού. Αλλά εκπέμπουν και το μήνυμα της ενότητας, της εθνικής ομοψυχίας. Αποδεικνύουν οι θλιβερές αυτές επέτειοι πως η πολυδιάσπαση και ο φανατισμός μόνο κακά μπορούν να επιφέρουν στον τόπο, ενώ για την αντιμετώπιση των εθνικών κινδύνων απαιτείται η συσπείρωση και η συνένωση δυνάμεων.

Αυτές τις ώρες η μνήμη στρέφεται στους ηρωικούς νεκρούς, που έπεσαν προασπιζόμενοι τη δημοκρατία, που έπεσαν κατά την εισβολή του Αττίλα, εκείνους που έπεσαν προασπίζοντας τη νομιμότητα και εκείνους που έπεσαν για την ελευθερία. Αιώνια ας είναι η μνήμη τους και ελαφρύ το χώμα που τους σκεπάζει.

Αλλά εμείς οφείλουμε έμπρακτα να διεκδικήσουμε τη δικαίωση των ηρωικών νεκρών μας, να μη σταματήσουμε ποτέ να διεκδικούμε το δικαίό μας, να μη θυσιάσουμε ποτέ την ουσία χάριν του χρόνου και να μην υποκύψουμε ποτέ σε πιέσεις που θα οδηγούσαν σε έναν πρόχειρο, άδικο και εύθραυστο διακανονισμό.

Έχουμε στο πλευρό μας τη δημοκρατική Ελλάδα, την Ελλάδα της Ενωμένης Ευρώπης και του 2000, που με τον ενιαίο αμυντικό σχεδιασμό και την πολύμορφη στήριξη και υποστήριξή της, είναι εδώ. Έχουμε το δίκαιο με το μέρος μας και οφείλουμε να το διεκδικούμε σταθερά, πειστικά, ανυποχώρητα με κάθε νόμιμο τρόπο.

Ακόμα μια φορά διακηρύσσουμε πως δεν ξεχνούμε, δε λυγίζουμε, δε συνθηκολογούμε. Ακόμα μια φορά δηλώνουμε την πίστη στο δίκαιο και στον αγώνα μας, πως η λευτεριά της Κύπρου δεν παζαρεύεται, πως η ενότητα κράτους και λαού είναι αναγκαία προϋπόθεση για ένα καλύτερο μέλλον.

Τιμούμε σήμερα, είκοσι δύο χρόνια μετά, τους αγωνιστές, τους ήρωες και τους μάρτυρες της δημοκρατίας και της ελευθερίας. Και δεν ξεχνούμε, αλλά κρατάμε ψηλά τη σημαία του αγώνα και επιβεβαιώνουμε τη θέση που ο Εθνάρχης Μακάριος διακήρυξε στην Πλατεία Ελευθερίας, πως οι λαοί που έχουν την τόλμη και τη δύναμη να αγωνίζονται και στην ανάγκη να θυσιάζονται, οι λαοί αυτοί θα ζήσουν και ποτέ δε θα χαθούν.

Με αυτά τα λόγια σας καλώ να τηρήσουμε μονόλεπτη σιγή στη μνήμη των ηρώων και μαρτύρων της δημοκρατίας και της ελευθερίας, αυτών που έπεσαν υπερασπιζόμενοι τη νόμιμη τάξη και υπερασπιζόμενοι την ελευθερία της πατρίδας μας.

(Τηρείται μονόλεπτη σιγή.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αιωνία τους η μνήμη.

Καλώ στο βήμα τον Πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Μάτση.

I. ΜΑΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αν η σημερινή μέρα, η 15η Ιουλίου, παραμένει στο εθνικό μας ημερολόγιο ως το σύμβολο της εθνικής οδύνης και της πολιτικής κατάθλιψης, είναι γιατί την ίδια αυτή μέρα του 1974 κορυφώθηκε στην Κύπρο η αδελφοκτόνος διχόνοια που οδήγησε στην προδοσία του πραξικοπήματος και στο έγκλημα της τουρκικής εισβολής. Όταν οι αδιάστακτοι στρατιωτικοί εγκέφαλοι των Αθηνών διέταξαν τον Ιούλιο του 1974 χέρια ελληνικά να χύσουν αίμα αδελφικό στην Κύπρο, έκαμαν την απαρχή μιας αλυσίδας φοβερών δεινών για την πατρίδα μας και το λαό μας και οδήγησαν τον ελληνισμό στη μεγαλύτερη ταπείνωσή του μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή.

Το τίμημα που πληρώσαμε και πληρώνουμε για την προδοσία του 1974 ήταν βαρύ και συνεχίζει να είναι αβάσταχτο. Στη μνήμη μας ξαναζωντανεύει βασανιστικά ο εθνικός και ο ανθρώπινος εξευτελισμός μας, τα βάσανα και οι κακουχίες των δεκάδων χιλιάδων εκτοπισμένων αδελφών μας. Η σκέψη μας επίμονα στρέφεται στους νεκρούς μας, στους εγκλωβισμένους μας, στους αγνοουμένους.

Η σημερινή μέρα είναι μέρα μνήμης και πένθους. Δεν είναι μέρα κομματικής εκμετάλλευσης και αναμόχλευσης των διχαστικών παθών του παρελθόντος. Αν μπορούμε να διδαχθούμε ένα πράγμα από την καταστροφή του 1974, αυτό είναι η ανάγκη για ομοψυχία και ενότητα και η αποφυγή του εθνικού διχασμού. Το μόνο αντίδοτο που μπορεί να φανταστεί ένας πατριώτης για τη διχόνοια και τον εμφύλιο σπαραγμό είναι και παραμένει η ενότητα. Και δε μιλάμε γενικά και αόριστα για οποιαδήποτε ενότητα αλλά για την ενότητα που στην πράξη πλέον κατοχυρώνεται

με την προσήλωση ολόκληρου του λαού και όλων των πολιτικών κομμάτων στη δημοκρατία και στον αγώνα ενάντια στην τουρκική κατοχή. Αντιδρώντας στον εμφύλιο σπαραγμό που έφερε τη συμφορά του 1974, σήμερα πρέπει η Βουλή των Αντιπροσώπων να στείλει το μήνυμα της ενότητας.

Τέτοιες ώρες πρέπει να μετράμε το βάρος των λέξεων και να ζυγίζουμε τα μηνύματα που οι πολιτικοί στέλνουν στο λαό. Ο λαός διατηρεί άσβεστη την ιστορική του μνήμη, όχι όμως για να διαιωνίσει τη λογική του αδελφοκτόνου σπαραγμού, αλλά για να την ξεπεράσει. Είναι καιρός να κλείσουμε οριστικά τη σελίδα του διχασμού και να ανοίξουμε τη σελίδα της εθνικής συμφιλίωσης. Είναι καιρός να παραδειγματιστούμε από την Ελλάδα, που αντιμετώπιζε πολύ μεγαλύτερο από εμάς πρόβλημα μετά τον Εμφύλιο Πόλεμο και που όμως μπόρεσε να το ξεπεράσει και να συμφιλιώσει το λαό της.

Ναι, δεν πρέπει να ξεχάσουμε ποτέ το προαξικόπημα και τις επιπτώσεις του. Αλλά πρέπει να ξεπεράσουμε όλες οι πλευρές τη λογική του διχασμού που το επέτρεψε και των ξένων συμφερόντων που το υποκίνησε. Να μην προεκτείνουμε και να μην επιτρέπουμε να αναβιώνουν οι συνθήκες εκείνες της διχόνοιας και του αδελφοκτόνου μίσους που προηγήθηκαν και που άνοιξαν το δρόμο του ολέθρου.

Η καλύτερη απάντηση στο προαξικόπημα, σε κάθε προαξικόπημα, είναι η περιφρούρηση και η ανάπτυξη των δημοκρατικών θεσμών. Με αυτό το κριτήριο πρέπει σήμερα να κρίνονται οι πολιτικές προτάσεις και οι ενέργειες όλων μας. Αυτή είναι και η καλύτερη καταδίκη του προαξικοπήματος. Αυτή είναι και η καλύτερη απάντηση σε όσους γυρεύουν αφορμές και αιτιάσεις. Η δημοκρατικότητα δεν είναι πάγια πολιτική ιδιότητα και τίτλος, αλλά κρίνεται και προσμετράται καθημερινά μέσα από τις επιλογές, τις προτάσεις, την πολιτική πρακτική των ατόμων και των κομμάτων. Αυτή είναι και η απάντησή μας σε όσους με οποιαδήποτε κίνητρα αναμοχλεύουν επικίνδυνα και επιλεκτικά τα πάθη του παρελθόντος.

Η εσωτερική πολιτική ανωμαλία και η προδοσία επέτρεψαν στον εχθρό να υλοποιήσει τα σχέδια του με την ντε φάκτο διχοτόμηση που επιβλήθηκε από το 1974. Επομένως, η καταδίκη του προαξικοπήματος ποτέ δε θα είναι πλήρης, αν δεν ευτυχίσουμε να επιτύχουμε τον τερματισμό της τουρκικής κατοχής, την αποχώρηση του τουρκικού στρατού και των εποίκων, την αποκατάσταση και ένταξη της Κύπρου μεταξύ των σύγχρονων, ελεύθερων και δημοκρατικών χωρών χωρίς έκπτωση των αρχών δημοκρατικής οργάνωσης, χωρίς εγγυήσεις που να θυμίζουν καθεστώς ξένης κηδεμονίας.

Σήμερα για πρώτη φορά μετά το 1974 φαίνεται να ανοίγει ο δρόμος για την Κύπρο. Είναι ο δρόμος της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, που θα μετατρέψει τα δίκαια του λαού μας σε θεσμικώς κατοχυρωμένο δίκαιο της Ευρώπης. Αρκεί με συνέπεια να επιμείνουμε στην ευρωπαϊκή πορεία, να διαφυλάξουμε την ενταξιακή διαδικασία και να μην επιτρέψουμε απόκλιση από το ευρωπαϊκό κεκτημένο, ώστε να εντάξουμε την Κύπρο στη μεγάλη ευρωπαϊκή οικογένεια και να εξασφαλίσουμε για το λαό μας συνθήκες που να διευκολύνουν την αποτίναξη της τουρκικής κατοχής και την απάλειψη των κάθε λογής συνεπειών της. Έτσι θα απομακρύνουμε την Κύπρο από εκείνη την γκριζα ζώνη των χωρών στις οποίες μπορεί έξωθεν να επιβάλλονται ανώμαλες λύσεις, να δοκιμάζεται η θεσμική τάξη, να βρίσκουν πρόσφορο έδαφος οι ξένες επεμβάσεις, να γίνονται προαξικοπήματα.

Ανοίγοντας το δρόμο για την Ευρώπη, όπως έκαμε και η Ελλάδα το 1981, κλείνουμε οριστικά εκείνη τη μαύρη σελίδα του παρελθόντος. Αυτή, όμως, όπως και όποια άλλη παρόμοια κατοχύρωση, δεν αρκεί· ανοίγει απλώς το δρόμο, μας δίνει δυνατότητες και προοπτικές. Εμείς οι ίδιοι είναι που πρέπει να βαδίσουμε αυτό το δρόμο. Πρέπει καθημερινά να αποδεικνύουμε με έργα ότι έχουμε ξεπεράσει το όριο της πολιτικής ενηλικίωσης.

Ο δρόμος μας παραμένει δύσκολος και δύσβατος, στρωμένος με παγίδες. Χρειαζόμαστε οι μεν τη στήριξη των δε πέρα από τις όποιες διαφορές και αποκλίσεις μας. Αυτό θα πει εθνική συστράτευση και πολιτική. Σήμερα η Κύπρος με την ευρωπαϊκή προοπτική και την αμυντική και άλλη συστράτευση με την Ελλάδα διαθέτει επιτέλους μια εθνική στρατηγική. Νόημα θα έχει η καταδίκη του πραξικοπήματος, όταν, όπως σήμερα, είναι διακομματική, πάνδημη και παλλαϊκή.

Γ' αυτό, λέμε ναι στη μνήμη εκείνη που μας συνδέει με τις παραδόσεις και το πεπρωμένο αυτού του τόπου, που είναι αγώνας ασταμάτητος για την ελευθερία και τη δημοκρατία, αλλά λέμε όχι στη μνησικακη εκείνη αναμόχλευση των παθών και των λαθών μιας άλλης εποχής που δεν ισχύουν και δε συνάδουν με το σημερινό πολιτικό σκηνικό, με την πολιτική παιδεία και συνείδηση των Ελλήνων Κυπρίων, με τον αμετάκλητο ευρωπαϊκό μας προσανατολισμό.

Τώρα, που η Κύπρος διαθέτει μια εθνική στρατηγική που για πρώτη φορά από το 1974 μπορεί να παραγάγει ερείσματα για τις εθνικές μας θέσεις, μπορούμε την καταδίκη του πραξικοπήματος να τη συνοδεύσουμε με την ελπίδα ότι θα αναστρέψουμε τις τάσεις, θα αλλοιώσουμε τα άνομα δεδομένα, θα καταδικάσουμε με έργα και θα ξεπεράσουμε τα φορτικά αποτελέσματα του 1974.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο Γενικός Γραμματέας του ΑΚΕΛ κ. Χριστόφιας, παρακαλώ.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Για μια ακόμα φορά η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας συνεδριάζει εκτάκτως με αφορμή τις μαύρες επετείους του φασιστικού πραξικοπήματος της χούντας των Αθηνών και της ΕΟΚΑ Β' και της τουρκικής εισβολής του βάρβαρου Ατίλα. Πέρασαν ήδη είκοσι δύο χρόνια από το δίδυμο έγκλημα που διαπράχθηκε σε βάρος της Κύπρου και του λαού μας. Οι πληγές όμως παραμένουν ανοιχτές. Οι προοπτικές για γρήγορη, δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού δε φαίνεται να διαγράφονται ευοίωως. Αντίθετα, η διχοτόμηση της πατρίδας μας ολοένα και εδραιώνεται.

Με όλη τη δύναμη της ψυχής μας καταδικάζουμε και τη φετινή μαύρη επέτειο του προδοτικού φασιστικού πραξικοπήματος, τους εμπνευστές, τους οργανωτές και τους εκτελεστές του. Με όλη τη δύναμη της ψυχής μας καταγγέλλουμε και καταδικάζουμε την τουρκική εισβολή, τα εγκλήματα του Ατίλα και τη συνεχιζόμενη για είκοσι δύο χρόνια κατοχή του 37% του εδάφους της πατρίδας μας από τον τουρκικό στρατό.

Κύριε Πρόεδρε, πέρασαν από τότε είκοσι δύο χρόνια. Είκοσι δύο πικρά χρόνια δοκιμασίας, με την Κύπρο μοιρασμένη στα δύο, με την κατοχή, τους αγνοούμενους, τους εγκλωβισμένους, τους πρόσφυγες, τον πόνο των χιλιάδων αδικοσκοτωμένων.

Το έγκλημα της χούντας και της ΕΟΚΑ Β' έμεινε ατιμώρητο. Δε ζητούμε να στηθούν σήμερα δικαστήρια. Απαιτούμε όμως να σταματήσει η ύβρις προς τους νεκρούς μας, προς την προδομένη πατρίδα μας, προς το περί δικαίου αίσθημα του λαού μας. Γιατί αυτό που σήμερα συμβαίνει μπροστά στα μάτια μας όχι απλώς με την ανοχή αλλά με τη συμμετοχή του επίσημου κράτους είναι ύβρις, είναι κατάφωρη πρόκληση, είναι απαράδεκτη παραχάραξη της ιστορίας.

Αποκαθίστανται και επαναπροσλαμβάνονται έστω και εκείνοι οι ελάχιστοι που στα πλαίσια του νόμου για την κάθαρση είχαν αποπεμφθεί από τη δημόσια υπηρεσία για την ανάμειξή τους στο πραξικόπημα.

Διοργανώνονται σεμινάρια στα οποία με την παρουσία του επίσημου κράτους και του προκαθήμενου της Εκκλησίας ηρωοποιείται ο αρχηγός της ΕΟΚΑ Β', ο ολετήρας της Κύπρου, ο Γρίβας, τον οποίο και εμφανίζουν τάχα ως αντιχουντικό και ως αντιστασιακό.

Προγραμματίζεται η ανέγερση πολυδάπανου μνημείου του Γρίβα, τη στιγμή που δεν υπάρχει ένα μνημείο για τους υπερασπιστές της δημοκρατίας. Ο αρχηγός του κράτους και ο προκαθήμενος της Εκκλησίας συνεισφέρουν για την ανέγερση του μνημείου.

Παράγεται ολόκληρη φιλολογία που στοχεύει να απαλλάξει από κάθε ευθύνη την ΕΟΚΑ Β', τα μέλη και τα στελέχη της, και να εμφανίσει αυτό το συνδικάτο του εγκλήματος ως την αντιπολίτευση τάχα της εποχής, που βρισκόταν μάλιστα υπό διωγμό. Οι χουντικοί απεκδύονται των ευθυνών τους ισχυριζόμενοι ότι εξαπατήθηκαν από τους Αμερικάνους και οι εοκαθητατζήδες μεταβιβάζουν αλλού τις δικές τους τις ευθύνες, που είναι ασήκωτες, λέγοντας ότι προδόθηκαν από τους χουντικούς.

Και ειρήσθω εν παρόδω ότι στην Ελλάδα οι χουντικοί είναι στον Κορυδαλλό· στην Κύπρο οι εοκαθητατζήδες όχι μόνο δεν τιμωρήθηκαν, αλλά γυροφέρνουν το Προεδρικό. Αναβιώνουν στοιχεία της εοκαθητικής ιδεολογίας με την έξαρση του σοβινισμού, του αντικομμουνισμού, της ελληνοκαπηλίας και της πατριδοκαπηλίας. Εξισώνεται ο Μακάριος και οι δημοκρατικές δυνάμεις με τις σκοτεινές δυνάμεις της προδοσίας. Εξισώνεται το πραξικόπημα με τη δημοκρατική αντίσταση.

Μόλις χτες τελέστηκε μπροστά στα μάτια μας μνημόσυνο για καταδρομείς που χρησιμοποιήθηκαν στο πραξικόπημα για να καταλύσουν τη δημοκρατία και σκοτώθηκαν από τα βόλια των αγωνιστών της αντίστασης. Μήπως αύριο αυτούς τους καταδρομείς θα τους τιμήσουν με χαιρετιστήριες βολές και θα μας πουν ότι έπεσαν υπέρ πίστεως και πατρίδος; Αποδίδονται δηλαδή στα θύματα ίσες ευθύνες, αν όχι περισσότερες, με τους θύτες.

Με δυο λόγια, για την τραγωδία του 1974 "φταίει" ο Μακάριος, "φταίει" το ΑΚΕΛ, "φταίνει" οι δημοκρατικές δυνάμεις αλλά όχι ο Γρίβας και η ΕΟΚΑ Β'! Επιχειρείται δικαίωση του πραξικοπήματος, του Γρίβα και της ΕΟΚΑ Β'. Και όλα αυτά στο όνομα δήθεν της ενότητας.

Θα λεχθεί και πάλι ότι αναξέουμε πληγές, ότι παρελθοντολογούμε, ότι υποσκάπτουμε τάχατες την ενότητα. Όχι, δεν είναι έτσι! Αυτοί οι ισχυρισμοί είναι και άδικοι είναι και ανιστόρητοι. Αρχεί να ρίξει κανείς μια ματιά στον Πενταδάκτυλο, για να δει ότι η μεγάλη πληγή που άνοιξε η πισώπλατη μαχαίριά της προδοσίας είναι εκεί και αιμορραγεί ασταμάτητα. Το παρελθόν, όσα χρόνια και αν περάσουν με άλυτο το Κυπριακό, θα συνεχίσει να είναι για όλους μας συνυφασμένο με

το παρόν. Η ενότητα δυναμιτίζεται όχι από αυτούς που αρνούνται να προσυπογράψουν τη δικαίωση της προδοσίας, αλλά από εκείνους που τολμούν να μεθοδεύουν τη δικαίωση του Γρίβα και της ΕΟΚΑ Β'. Η ενότητα δεν μπορεί να οικοδομηθεί στη σαθρή βάση της λήθης, της ιστορικής αμνησίας και της παραχάραξης της ιστορικής αλήθειας. Η ενότητα, για να είναι στέρεη και αδιασάλευτη, πρέπει να οικοδομείται στη βάση της σωστής ιστορικής μνήμης, του σεβασμού των θυσιών αυτού του λαού, του σεβασμού της αξιοπρέπειάς του.

Ευχόμαστε οι κυβερνώντες να συνειδητοποιήσουν το βαρύτατο ολίσθημά τους έστω και τη δωδεκάτη και να θέσουν τέρμα στην πολιτική δικαίωση του πραξικοπήματος, της ΕΟΚΑ Β' και του αρχηγού της, του Γρίβα. Η σωστή γνώση του παρελθόντος είναι αυτή που μας θωρακίζει απέναντι στους κινδύνους του παρόντος και του μέλλοντος.

Κύριε Πρόεδρε, στο Κυπριακό διανύουμε περίοδο έντονων παρασκηνιακών ζυμώσεων, που χαρακτηρίζεται από την κάθοδο στο τρίγωνο Λευκωσία-Αθήνα-Άγκυρα πολλών και διάφορων συντονιστών και απεσταλμένων. Το διεθνές ενδιαφέρον για το πρόβλημά μας είναι καλοδεχούμενο. Από τα αποτελέσματα όμως όλων αυτών των επαφών και των επισκέψεων είναι που θα κριθεί το κατά πόσο το ενδιαφέρον των τρίτων κινείται προς την ορθή κατεύθυνση. Και η σωστή κατεύθυνση για μας δεν είναι άλλη από την άσκηση πίεσεων πάνω στην Άγκυρα και τον Ντενκτάς, για να ευθυγραμμιστούν με τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών για την Κύπρο.

Δυστυχώς, τα μέχρι σήμερα δεδομένα δε μας πείθουν ότι οι τρίτοι απευθύνονται και μάλιστα πειστικά προς εκείνους προς τους οποίους πρέπει να απευθυνθούν. Αν κρίνουμε από τις δηλώσεις Κλίντον κατά τη συνάντησή του με τον Πρόεδρο Κληρίδη, που ξεκάθαρα μας είπε ότι δεν πρόκειται να ασκήσει πίεση πάνω στην Τουρκία, και αν κρίνουμε από τις δηλώσεις Ντενκτάς, που στην παρουσία του Ντέιβιντ Χάνεϊ προέβη σε ένα πρωτοφανές ξέσπασμα αδιαλλαξίας, οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχει πρόθεση άσκησης πίεσης πάνω στην Άγκυρα και τον Ντενκτάς.

Ένα δεύτερο σημείο που μας ανησυχεί είναι ότι φαίνεται να επιβεβαιώνεται η κοινή διαπίστωση του Εθνικού Συμβουλίου ότι μεθοδεύεται κωλυσιεργία, ούτως ώστε οι ουσιαστικές διαπραγματεύσεις για το Κυπριακό να συμπέσουν με την έναρξη του διαλόγου για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αν γίνει κάτι τέτοιο, τότε πολύ φοβούμαστε ότι η Κύπρος θα βρεθεί μπροστά σε εκβιαστικά διλήμματα. Προκειμένου να συνεχίσουν και να τελεσφορήσουν οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις, θα μας ζητηθεί να αποδεχτούμε λύση του Κυπριακού που να αφίσταται των ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών και των συμφωνιών κορυφής και να ικανοποιεί απαράδεκτες τουρκικές απαιτήσεις. Αυτά τα ενδεχόμενα και αυτοί οι κίνδυνοι πρέπει να συζητηθούν ενδελεχώς στο Εθνικό Συμβούλιο, ούτως ώστε να είμαστε προετοιμασμένοι αλλά και αποφασισμένοι να τα αντιμετωπίσουμε.

Επανερχόμενος στο διεθνές ενδιαφέρον για το Κυπριακό θέλω για μια ακόμα φορά να τονίσω τη θέση του ΑΚΕΛ ότι δεν μπορεί η κυβέρνηση να εξαντλεί την παρέμβασή της σε μια απλή παρακολούθηση αυτού του ενδιαφέροντος. Η παρέμβαση της δικής μας πλευράς πρέπει να είναι ενεργός, ώστε να επιδράσουμε στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό στη διοχέτευση του διεθνούς ενδιαφέροντος προς τη σωστή κατεύθυνση. Χρειάζεται να ακολουθήσουμε μια σταθερή, χωρίς ταλαντεύσεις

και παλινδρομήσεις τακτική, που θα υποβάλει προς τους οποιουδήποτε τρίτους και ιδιαίτερα προς τα μόνιμα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας την ανάγκη σεβασμού των ψηφισμάτων που έχουν εγκριθεί και με τη δική τους την ψήφο. Πρέπει να ζητούμε επίσης επίμονα να στραφούν προς την Τουρκία και τον Ντενκτάς, προς την πλευρά δηλαδή που παραγνωρίζει και περιφρονεί τα ψηφίσματα του ΟΗΕ. Η δική μας πλευρά πρέπει να καθιστά προς όλους ξεκάθαρο ότι δε δέχεται εκτροπή από τις διαδικασίες και τα πλαίσια των Ηνωμένων Εθνών, πράγμα που, κατά την εκτίμηση του ΑΚΕΛ, μεθοδεύεται και βρίσκεται σε εξέλιξη. Ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών πρέπει να αναλάβει και πάλι το ρόλο του στο Κυπριακό και να σταματήσει ο παραγκωνισμός του είτε από τον αμερικάνικο είτε από το βρετανικό είτε από οποιοδήποτε άλλο παράγοντα. Ως ελληνοκυπριακή πλευρά έχουμε καθήκον, γιατί είναι προς το συμφέρον της υπόθεσής μας, να αξιοποιήσουμε τη θέση της Ρωσίας για συλλογική δράση του Συμβουλίου Ασφαλείας με στόχο την προώθηση ολοκληρωμένης και στη βάση αρχών λύσης του Κυπριακού.

Κύριε Πρόεδρε, στην εικοστή δεύτερη επέτειο, την αποφράδα επέτειο του διπλού εγκλήματος κατά της Κύπρου τιμούμε με σεβασμό και ευγνωμοσύνη τη μνήμη όλων όσων θυσίασαν τη ζωή τους υπερασπιζόμενοι τη δημοκρατία και την ανεξαρτησία της πατρίδας μας. Τιμούμε τους συμπατριώτες μας που αφηφώντας τους κινδύνους αντιστάθηκαν στο προδοτικό πραξικόπημα και στην τουρκική εισβολή. Εκφράζουμε την ολόψυχη συμπαράστασή μας προς τους συγγενείς των νεκρών μας, προς τους συγγενείς των αγνοουμένων μας και προς τους παθόντες της κυπριακής τραγωδίας. Εκφράζουμε τη συμπαράστασή μας προς τον προσφυγικό κόσμο και τους ηρωικούς εγκλωβισμένους μας.

Το μήνυμα του ΑΚΕΛ προς ολόκληρο τον κυπριακό λαό είναι μήνυμα πίστης στο δίκαιο της υπόθεσής μας, μήνυμα αποφασιστικότητας, μήνυμα πάλης και αγώνα. Δεν έχουμε άλλη επιλογή από το να συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε για την απαλλαγή της πατρίδας μας από την κατοχή και τους εποίκους, για την επανένωση της Κύπρου και για την αποκατάσταση και διασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων του συνόλου του λαού μας, Ελληνοκυπρίων, Τουρκοκυπρίων, Μαρωνιτών, Αρμενίων και Λατίνων.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΔΗΚΟ κ. Τάσος Παπαδόπουλος, παρακαλώ.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Με αυτή τη συμβολική τελετή του πένθους και της μνήμης εμείς του Δημοκρατικού Κόμματος αποτίουμε οφειλόμενο χρέος τιμής, μνήμης και σεβασμού σε αυτούς που έχασαν τη ζωή τους στο πραξικόπημα και στην τούρκικη εισβολή και ταυτόχρονα διαδηλώνουμε την αποφασιστικότητά μας να ξεπληρώσουμε το βαρύ χρέος μας προς τους νεκρούς αγωνιζόμενοι με εμμονή και σταθερότητα για τερματισμό της εισβολής και ανατροπή των τετελεσμένων της κατοχής.

Στους νεκρούς του αγώνα ανήκει ο πρώτος λόγος. Σε αυτούς που έδωσαν τη ζωή τους προασπίζοντας τη δημοκρατία ενάντια στο προδοτικό πραξικόπημα. Σε

αυτούς που πέθαναν υπερασπίζοντας τη στενή λωρίδα της ιερής μας γης ενάντια στις ορδές του Τούρκου εισβολέα, πιστοί στην προγονική ιστορική επιταγή "αμύνεσθαι περί πάτρης". Σε αυτούς που έγιναν θύματα και μάρτυρες του τουρκικού Αττίλα είτε ως αθώοι, άοπλοι πολίτες είτε ως συλληφθέντες αιχμάλωτοι που θανατώθηκαν.

Όλοι αυτοί και άλλοι άγνωστοι έδωσαν τη ζωή τους πάνω στον ανθό της όμορφης νιότης τους, για να μπορούμε εμείς να ζούμε σε καθεστώς δημοκρατίας και να ζούμε ελεύθεροι έστω και σε μια ημικατεχόμενη πατρίδα.

Σε αυτούς στρέφεται αυτές τις τραγικές επέτειες η σκέψη και η μνήμη. Τίποτε από όσα θα πούμε, τίποτε από όσα θα ακουστούν από το βήμα της Βουλής δεν μπορεί να τους φέρει πίσω στη ζωή. Ούτε να απαλύνει τον πόνο των γονιών τους ή των αγαπημένων τους προσώπων για τον άδικο χαμό τους. Τίποτε από ό,τι θα πούμε δεν πρόκειται να ξεπλύνει την ντροπή του πραξικοπήματος ή να αναστρέψει τις τραγικές συνέπειες της εισβολής και της κατοχής. Όμως, αυτά που λέμε από αυτό το βήμα μπορούν ίσως να μας δώσουν μια νέα αυτογνωσία και να κεντρίσουν το εθνικό φιλότιμο θυμούμενοι ότι για μερικούς ακόμα και η υπέρτατη θυσία του ανθρώπου, η θυσία της ζωής, είναι αποδεκτό τίμημα για την προάσπιση των υπέρτατων αγαθών του πολίτη, που είναι η εθνική ελευθερία και η δημοκρατία.

Αυτή τη μέρα εμείς τη θέλουμε μόνο ως μέρα μνήμης και πένθους και όχι ως μέρα επετειακών εκδηλώσεων και σχόλης. Τη θέλουμε ως μέρα απόδοσης τιμής σε αυτούς που θυσίασαν τα πάντα, που υπέφεραν τα πάνδεινα και που ακόμα υποφέρουν.

Αποτίουμε φόρο τιμής στους συγγενείς των αγνοουμένων που είκοσι δύο χρόνια τώρα φέρουν το σταυρό του μαρτυρίου της αβεβαιότητας για την τύχη των αγαπημένων τους προσώπων αναμένοντας εναγωνίως τη διακρίβωση της τύχης τους.

Χαιρετίζουμε το πατριωτικό σθένος και την καρτερία των λίγων εκατοντάδων εγκλωβισμένων, που υποφέρουν τα πάνδεινα κάτω από την μπότα του Αττίλα, για να μείνουν ηρωικά ριζωμένοι με τα νύχια και με τη δύναμη της ψυχής τους στη γη που τους γέννησε.

Στις χιλιάδες των εκτοπισμένων που εκδιώχθηκαν από τα σπίτια και τις περιουσίες τους, σε αυτούς που εξαναγκάστηκαν να γίνουν πρόσφυγες στη δική τους πατρίδα απευθύνουμε τη διαβεβαίωση για την άκαμπτη αποφασιστικότητά μας να αγωνιστούμε για την επιστροφή τους τα σπίτια και στις περιουσίες τους. Για μας λύση που δε διασφαλίζει το δικαίωμα της ελεύθερης εγκατάστασης, διακίνησης και νομής περιουσίας δεν είναι λύση.

Μερικοί νομίζουν ότι μια λύση διζωνικής ομοσπονδίας αναγκαστικά είναι ασυμβίβαστη με το δικαίωμα της επιστροφής όλων των προσφύγων στα σπίτια και στις περιουσίες τους. Αυτή είναι μια εντύπωση λανθασμένη πέρα για πέρα και μια επικίνδυνη νοοτροπία. Είναι επικίνδυνη, γιατί η επανάληψη αυτής της λανθασμένης εντύπωσης από τη μια διαβρώνει τη θέληση και την αποφασιστικότητα ανάμεσα στο λαό μας να διεκδικεί με συνέπεια και συνέχεια αυτό το αναφαίρετο δικαίωμα και από την άλλη γιατί η παθητική αποδοχή αυτής της λανθασμένης συλλογιστικής εμποδώνει ανάμεσα στους ξένους την εντύπωση ότι η δική μας πλευρά, αποδεχόμενη μια λύση διζωνικής ομοσπονδίας, εγκαταλείπει τάχατες την απαίτηση για κατοχύρωση του δικαιώματος επιστροφής όλων των εκτοπισμένων στα σπίτια και στις περιουσίες τους.

Για μας αυτή είναι μια πρωταρχική απαίτηση. Για μας αυτή η απαίτηση βρίσκεται στην προμετωπίδα των βασικών πτυχών του Κυπριακού στις οποίες πρέπει να βρεθεί κοινό έδαφος, προτού εμπλακούμε στις συνομιλίες.

Είναι καιρός κυβέρνηση και λαός να καταστήσουμε σαφές στους ξένους μεσολαβητές και σε άλλους αυτόκλητους πρωταγωνιστές στην προσπάθεια για έναρξη νέου γύρου συνομιλιών ότι απαιτούμε από την τούρκικη πλευρά σαφή απάντηση: Δέχεται η τουρκική πλευρά το δικαίωμα επιστροφής των προσφύγων, αφού αντιμετωπιστούν οι πρακτικές δυσκολίες, όπως προνοεί το σημείο τρία της συμφωνίας Μακαρίου-Ντενκτάς, ή η τούρκικη πλευρά επιμένει σε λύση επιβράβευσης της πολιτικής του εθνικού ξεκαθαρίσματος και επιμένει σε δυο εθνικά αμιγείς περιοχές στην Κύπρο;

Δικαιούμαστε να γνωρίζουμε από την αρχή την απάντηση της τούρκικης πλευράς πάνω σε αυτή τη θεμελιώδη αρχή που συνάπτεται με τα ανθρώπινα δικαιώματα, για να αποφασίσουμε αν η συνέχιση του διαλόγου μπορεί να αποδώσει πλαίσιο λύσης αποδεκτής από τον ελληνισμό της Κύπρου.

Αν θεωρείται ρομαντισμός η επιδίωξη της εφαρμογής του δικαιώματος επιστροφής των εκτοπισμένων, που είναι η πεμπτουσία της εφαρμογής των βασικών ελευθεριών και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τότε είναι ασύγγνωστος ευσεβοποθισμός να προσβλέπουμε σε εξεύρεση λύσης του Κυπριακού που θα μπορεί να επιβιώσει, χωρίς να κατοχυρώνει τις βασικές ελευθερίες και τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Από την απάντηση της τούρκικης πλευράς θα μπορούσαμε να εκτιμήσουμε σωστά αν οι συνομιλίες, που πιθανόν να αρχίσουν, σκοπό και επιδίωξη θα έχουν να πιέσουν εμάς να δεχτούμε τη νομιμοποίηση και τη μονιμοποίηση των τετελεσμένων της εισβολής.

Αυτές τις μέρες συνωστίζονται στον τόπο μας εκπρόσωποι ξένων κυβερνήσεων που είναι φορείς πρωτοβουλιών των χωρών τους. Είναι σωστό το ότι η διεθνής αδράνεια και η αδιαφορία των ισχυρών της γης για την κυπριακή τραγωδία σίγουρα οδηγούν το Κυπριακό σε ένα επικίνδυνο αδιέξοδο και τέλμα.

Υπάρχει όμως κάτι που είναι ακόμα χειρότερο από αυτό το επικίνδυνο αδιέξοδο. Αυτό είναι μία ή περισσότερες πρωτοβουλίες να μη βασίζονται σε θέματα αρχής, αλλά να αποβλέπουν σε ωραιολόγες διατυπώσεις για ικανοποίηση των τούρκικων διεκδικήσεων, καθώς και στην άσκηση πιέσεων πάνω στην ελληνοκυπριακή πλευρά, ώστε να δεχτεί λύσεις ίσων αποστάσεων σε βασικά θέματα αρχής, που δεν μπορούν και δεν πρέπει να είναι αντικείμενο ούτε διαπραγμάτευσης ούτε καν συζήτησης.

Δεν είναι σ' εμάς γνωστό το περιεχόμενο και το αντικείμενο αυτών των πρωτοβουλιών. Υπάρχουν όμως πολύ αποκαλυπτικές και ανησυχητικές δηλώσεις των φορέων των πρωτοβουλιών.

Υπάρχουν δηλώσεις πως "όλα τα στοιχεία της λύσης βρίσκονται στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων". Αυτό που υποδηλώνει πως έτσι εξισούνται απαράδεκτες εισηγήσεις της τούρκικης πλευράς με αδιαπραγμάτευτα θέματα αρχής.

Υπάρχουν δηλώσεις ότι τώρα το θέμα είναι θέμα πάρε-δώσε όχι πάνω σε επιμέρους πτυχές του Κυπριακού αλλά πάνω σε θέματα αρχής, όπως είναι το θέμα της κυριαρχίας με το θέμα της πορείας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Υπάρχει ο "δεκάλογος" του κ. Ντενκτάς και οι τελεσιγραφικές δηλώσεις του που επακολούθησαν πως δε δέχεται διάλογο, εκτός αν προηγούμενα δεχτούμε τη χωριστή κυριαρχία του ψευδοκράτους και αν ανακοπεί η πορεία προς την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Υπάρχει η δήλωση του Προέδρου των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής ότι δεν προτίθεται και δε θέλει να ασκήσει πιέσεις πάνω στην Τουρκία.

Χρειάζεται πράγματι πολύς ευσεβοποθισμός, για να θρέψουμε την ψευδαίσθηση πως μέσα από αυτές τις πρωτοβουλίες, που τώρα τροχοδρομούνται από τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής και την Αγγλία, είναι δυνατό να προκύψει μια λύση που να διασφαλίζει τα αναφαίρετα δικαιώματα του λαού μας και να ανατρέπει έστω και μερικώς τα τετελεσμένα της κατοχής.

Αντί λοιπόν να εκστασιάζονται μερικοί από την πληθώρα των πρωτοβουλιών και το συνωστισμό των φορέων τους, αντί δουλικά να υποδεχόμαστε αυτούς τους φορείς αποδίδοντάς τους τιμές ανθύπατου, είναι ίσως η ώρα να ακούσουμε το μήνυμα της θυσίας που στέλνουν αυτές οι μέρες, να πούμε στους "ανθύπατους" ότι η διαδικασία των συνομιλιών δεν είναι αυτοσκοπός και ότι δε δεχόμαστε ούτε να διαπραγματευθούμε ούτε να συζητήσουμε ιδέες ή πλαίσια λύσης που δε θα έχουν στόχο τον τερματισμό της κατοχής, την άρση των τετελεσμένων της εισβολής και την κατοχύρωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για όλο το λαό της Κύπρου.

Μπορεί να μην έχουμε τη δύναμη να επιβάλουμε αυτές τις θέσεις αρχής στους ξένους. Μπορεί να είμαστε άφιλοι και αδύναμοι. Όμως, δεν υπάρχει δύναμη στον κόσμο που να μπορεί να μας επιβάλει λύση που εμείς δε θέλουμε. Δεν υπάρχει δύναμη στον κόσμο που να μπορεί να εξαναγκάσει χέρι ελληνικό να υπογράψει μια αντεθνική λύση. Και χωρίς τέτοια υπογραφή καμιά λύση δεν έχει νομιμότητα και δεν μπορεί να ισχύσει. Η δύναμη αντίστασής μας είναι απεριόριστη.

Η διατήρηση της εθνικής αξιοπρέπειας είναι καθήκον μη δεκτικό συμβιβασμού και τελικά θα κατισχύσει η εφαρμογή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Πολλοί νομίζουν ότι αυτό είναι αδύνατο. Πάρα πολλοί το θεωρούν ανέφικτο. Αυτή όμως είναι μια επικίνδυνη και ηττοπαθής και εξίσου ανεδαφική άποψη. Και υποδηλώνει απροθυμία να υποστούμε θυσίες και να καταβάλουμε το βαρύ τίμημα που απαιτείται για ανέκδοτο αγώνα.

Ο στόχος του τερματισμού της κατοχής, της άρσης των τετελεσμένων της εισβολής και της κατοχύρωσης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, το ξέρω, είναι δύσκολος και η ελπίδα ίσως απομακρυσμένη. Όμως έχουμε χρέος έναντι του εαυτού μας και της ιστορίας μας να προσπαθήσουμε. Η ιστορία και η συνείδησή μας θα μας κρίνουν αυστηρά, αν δεν καταβάλουμε κάθε προσπάθεια, αν δε δείξουμε βούληση και προθυμία να καταβάλουμε το κάθε τίμημα που θα απαιτηθεί, για να θέσουμε το στόχο και την ελπίδα κάτω από τη βάσανο της δράσης. Και αυτή είναι η ώρα, ίσως η δωδεκάτη ώρα, να το επιχειρήσουμε.

Καθορίζοντας τους στόχους μας ξεκάθαρα, διαμορφώνοντας ένα σχέδιο δράσης που να αποδέχεται ως δεδομένες τις θυσίες και όχι ως ανεπιθύμητους τους κινδύνους, προσφέροντας έμπνευση και πίστη στο λαό ότι οι στόχοι μας δεν είναι ανέφικτοι και τόσο απομακρυσμένοι, θα βοηθήσουμε το λαό να μας ακολουθήσει πορεία αγώνα και θυσιών, να δει το μέλλον με αισιοδοξία και να αντλήσει ελπίδα, καρτερία και δύναμη, για να αγωνιστεί για την επίτευξή τους.

Ας επιμείνουμε. Άλλωστε δεν έχουμε άλλη επιλογή. Πρέπει να το πιστέψουμε, να το κάνουμε βιώμα μας και να το προεκβάλουμε σε κανόνα ζωής ότι η δικαίωση των στόχων μας δεν είναι αναγκαστικά ανεδαφική και ότι η παράδοση στον τούρκικο επεκτατισμό δεν είναι αναπόφευκτη. Τότε και μόνο τότε θα έχουμε ελπίδα για δικαίωση.

Αυτό είναι το περιεχόμενο που το Δημοκρατικό Κόμμα θέλει να δώσει σε αυτή τη θλιβερή επέτειο και αυτό είναι το μήνυμα που στέλνουμε από αυτή την επίσημη εκδήλωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο Πρόεδρος του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ, ο κ. Λυσσαρίδης, παρακαλώ.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Και πάλι τελετουργικά, επετειακά και τύποις ασχολούμεθα με το έγκλημα και την προδοσία: το πραξικόπημα, που αποτέλεσε το αναμενόμενο πρόσχημα για την τουρκική εισβολή, τον ξεριζωμό, την κατοχή, το διαμελισμό της πατρίδας μας.

Και πάλι στερεότυπα διαπιστώνουμε ότι στόχος της τελετουργίας είναι η άντληση συμπερασμάτων για αποφυγή επανάληψης σφαλμάτων και αποτροπή ανάλογων εγκληματικών δραστηριοτήτων. Και φυσικά ο παραδειγματισμός για το λαό, και ιδιαίτερα για τη νέα γενιά, εξαρτάται από τη συμπεριφορά μας έναντι των ενόχων και έναντι εκείνων που προασπίστηκαν τη δημοκρατία αυτού του τόπου. Και η ανατροπή των πολιτικοθητικών αξιών στην Κύπρο δίνει τα λανθασμένα μηνύματα.

Πώς θα παραδειγματισθεί ο νέος που μας ακούει και μας παρακολουθεί, όταν οι πραξικοπηματίες ανταμείβονται, όταν ουσιαστικά προωθούνται στο πολιτικό προσκήνιο, ενώ οι αγωνιστές ταλαιπωρούνται και ουσιαστικά διώκονται; Όταν ένοχοι και παθητικοί θεατές δακτυλοδεικτούν τους πρωταγωνιστές της αντίστασης;

Δεν είναι τυχαίο το ότι οδηγηθήκαμε σε αδιέξοδα και εκτροπές. Να μου επιτραπεί να πω ότι είναι το φυσιολογικό επακόλουθο της δικής μας ιστορικής στάσης. Ο πολίτης απογοητεύεται, γιατί θεωρεί την πολιτική παρεκκλίνουσα από αρχές και αξίες. Και οι ένοχοι έχουν επιτύχει να γενικεύσουν τις ευθύνες επί ενόχων και αθώων και να καθιερώσουν μια συγκρουόμενη πολιτική ηγεσία ως ενιαία και επομένως με ενιαία λάθη.

Η Βουλή με στεντόρεια φωνή καταδικάζει το πραξικόπημα και την εισβολή. Πόση όμως ευθύνη έχει ο κοινοβουλευτισμός στην Κύπρο για την προπαρασκευή των συνθηκών έκφρασης της προδοσίας; Πώς αντέδρασε κατά της χούντας; Πώς αντέδρασε κατά της ΕΟΚΑ Β', όταν εξίσωσε τη νόμιμη αντίσταση με την προδοτική παρανομία; Πώς προστάτευσε τους θεσμούς;

Να αναφέρω με πόση πικρία αναμνησκόμαι τον εξευτελισμό της Βουλής, όταν μου απαγόρευε να αναπτύξω το θέμα της φασιστικής επίθεσης ενάντια σε μια ειρηνική διαδήλωση για την αποκατάσταση της δημοκρατίας στην Ελλάδα. Το δικαιολογητικό; 'Ότι αυτό θα διατάραττε τις σχέσεις της Κύπρου με την "εθνική κυβέρνηση", όπως σχεδόν όλοι τότε αποκαλούσαν τη χούντα. Επέτρεψαν στον τότε

υπουργό να μιλήσει πάνω σε θέμα που εγώ ενέγραφα, αλλά σχεδόν ομόφωνα απαγόρευσαν στον εγγράφαντα να μιλήσει, με την αίθουσα γεμάτη χουντικούς τραμπούκους, οι οποίοι με αυτό τον τρόπο ικανοποιήθηκαν ότι με την παρουσία τους επέβαλαν στη Βουλή να απαγορεύσει στον εγγράφαντα το θέμα να μιλήσει. Έπρεπε να απορούμε γιατί αυτοί οι τραμπούκοι όχι μονάχα συνέχισαν, αλλά θεώρησαν τους εαυτούς τους ενθαρρυμένους και δικαιωμένους να συνεχίσουν το υπονομευτικό τους έργο. Ελπίζω να μη βρεθεί ποτέ κανένας άλλος στην ίδια θέση και καμιά Βουλή με ανάλογη τοποθέτηση.

Μας καλούν σε λήθη. Μα πώς! Όταν τα αποτελέσματα της προδοσίας εδρώνονται και οι υπεύθυνοι αντί μετανοίας και αυτοπαραγκωνισμού απαιτούν να κρατούν τα ηνία, πώς θα υπάρξει λήθη; Αυτό σημαίνει ότι δε συναισθάνθηκαν το έγκλημα.

Μιλάμε για ενότητα, που είναι απαραίτητη. Γιατί σε συνθήκες κατοχής, σε συνθήκες αγώνα για απελευθέρωση της πατρίδας η ενότητα είναι απαραίτητη. Αλλά, όπως και στην αρχαία ελληνική τραγωδία, το τέρμα θέλει κάθαρση. Και δε μιλώ για τιμωρία· μιλώ για κάθαρση. Θα πρέπει σ' αυτό το λαό να δοθούν τα σωστά μηνύματα. Θα πρέπει οι ένοχοι να απολογηθούν, να συναισθανθούν τις ευθύνες τους. Όπως είπα, να αυτοπαραμεριστούν, και θα υπάρξει ενότητα. Γιατί εγώ δεν πιστεύω ότι ακόμα και οι απλοί άνθρωποι του λαού -και το είπα παρά πολλές φορές- που παρασύρθηκαν από εύγηρα συνθήματα δεν ανήκουν σ' αυτό που ονομάζουμε "εθνική οικογένεια" και δεν ανήκουν σ' αυτό που ονομάζουμε "λαϊκή ενότητα"· αλλά χρειάζεται κάθαρση.

Εμείς είπαμε πολλές φορές ότι στόχος δεν είναι πια η τιμωρία, αλλά η αναστήλωση των ηθικών αξιών, για να εμψυχηθεί το σωστό αγωνιστικό πνεύμα. Και οι ηθικές αξίες πλήττονται. Και ο λαός απογοητεύεται και αποπολιτικοποιείται και παραμένει στο περιθώριο και γίνεται πραγματικά εύκολος στόχος των καταναλωτικών προτύπων και έτσι το αγωνιστικό πνεύμα υπονομεύεται. Και όμως τώρα χρειάζεται πράγματι το αγωνιστικό έναυσμα. Και δυο τουλάχιστον ομιλητές αναφέρθηκαν αρκετά λεπτομερειακά στο Κυπριακό.

Σήμερα είναι μια επετειακή μέρα. Η εισήγησή μου ... γιατί εγώ συμμερίζομαι τις αγωνίες που εκφράστηκαν από αυτό το βήμα, τις συμμερίζομαι πλήρως. Είναι ζοφερή η κατάσταση και, αν δεν υπάρξει εκ μέρους μας μια ενεργητική παρέμβαση, είναι δυνατό να βρεθούμε σε ακόμα χειρότερες από τις σημερινές καταστάσεις. Γι' αυτό, εισηγούμαι αυτή η Βουλή, για να μη μένει μακριά από το χειρισμό του εθνικού μας θέματος -γιατί δεν είναι μονοπώλιο του Εθνικού Συμβουλίου ο χειρισμός του εθνικού θέματος- εισηγούμαι λοιπόν τώρα αμέσως, σε μια βδομάδα, σε δέκα μέρες, να συκληθεί έκτακτη συνεδρία της Βουλής, για να συζητήσουμε σε έκταση το κυπριακό θέμα, τις προοπτικές και τις δικές μας, τις κοινοβουλευτικές, ευθύνες.

Καταδικάζουμε τα αποτελέσματα του πραξικοπήματος και της εισβολής. Όμως θα παραμείνουμε αμήχανοι μπροστά σε ένα μέτρο συρματοπλέγμα; Είκοσι δύο χρόνια εξαντλούμαστε σε ευχολόγια, ενώ πεθαίνουν οι γέροι πρόσφυγες και φοβούμαι ότι κινδυνεύουν να πεθάνουν και οι μνήμες. Αντί να συζητάμε δικαίωση και λευτεριά, συζητάμε χωριστές κυριαρχίες, κοινές εμπορικές επιχειρήσεις, έναν κοινό αεροπορικό διάδρομο και μια υπό κοινή εκμετάλλευση συνοικία της Αμμοχώστου. Έτσι οι συνειδήσεις ναρκώνονται, το αγωνιστικό πνεύμα πλήττεται, οι στόχοι εγκαταλείπονται και η κατάσταση επιδεινώνεται.

Χρειαζόμαστε μια νέα διεκδικητική εξωτερική πολιτική. Χρειαζεται να πούμε την κατοχή κατοχή και να απαιτήσουμε μια λύση στη βάση του διεθνούς δικαίου. Το Κυπριακό δε λύνεται ούτε με λιγότερη σκλαβιά ούτε με λιγότερη κατοχή, γιατί τέτοιες έννοιες δεν υπάρχουν. Φτάσαμε στο σημείο να μην τολμούμε να εκφράζουμε ούτε και φραστικά ακόμα διεκδίκηση για μια μη ρατσιστική λύση, γιατί θα θεωρηθούμε δήθεν εξωπραγματικοί.

Κύριοι συνάδελφοι, δεν κερδίζονται έτσι οι αγώνες. Οι αγώνες κερδίζονται με μια ολοκληρωμένη, ρεαλιστική αγωνιστική στρατηγική. Και μιλώντας εκ μέρους του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ θέλω να δηλώσω πως εμείς θα ακολουθήσουμε μια τέτοια πορεία, γιατί στο μέτρο των δυνάμεών μας αγωνιστήκαμε όπως και όσο μπορούσαμε ενάντια στην προδοσία με αίμα, με πρωτομάρτυρα τον Κόκο Φωτίου - και είμαι υποχρεωμένος να το πω σήμερα, γιατί σήμερα είναι η μέρα του- και με μια μακρά σειρά θυσιών.

Δε ζητούμε υπεκφυγή για μη συνέχιση της προσφοράς. Η προηγούμενη προσφορά αυξάνει το χρέος. Κι εμείς θα αγωνισθούμε για την ανατροπή των αποτελεσμάτων της προδοσίας, για την αναστήλωση των πολιτικοηθικών αξιών, για λαϊκή ενότητα στη βάση που έχω αναφέρει, για τη λευτεριά της πατρίδας μας, για την εθνική και την ατομική αξιοπρέπεια και για τα δικαιώματα του συνόλου του λαού πάνω και πέρα από θρησκείες και από εθνικές προελεύσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο Πρόεδρος του Κινήματος Ελευθέρων Δημοκρατών, ο κ. Βασιλείου, παρακαλώ.

Γ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είκοσι δύο χρόνια συμπληρώνονται σήμερα από τη γενέθλια μέρα της καταστροφής της πατρίδας μας. Είκοσι δύο χρόνια από το εφιαλτικό εκείνο πρωινό της 15ης Ιουλίου 1974 που τα άρματα της ξενοκίνητης χούντας και τα εδώ όργανά της με επικεφαλής την ΕΟΚΑ Β' ξεκίνησαν το καταστροφικό έργο τους καταλύοντας τη δημοκρατία και δημιουργώντας όλες εκείνες τις προϋποθέσεις για την εισβολή του Αττίλα στην Κύπρο.

Το έγκλημα εκείνο δεν ήταν μόνο άφρον και στιγμιαίο, όπως κάποιοι διατείνονται. Το πραξικόπημα της 15ης Ιουλίου δεν το εξετέλεσαν μόνο άφρονες αλλά και συνειδητοί εθνικοί προδότες, οι οποίοι συνήρρησαν με άφατη αγαλλίαση και ανυπόκριτη ικανοποίηση στην υλοποίηση ξένων σχεδίων για τη διχοτόμηση της Κύπρου.

Το πραξικόπημα της 15ης Ιουλίου δεν ήταν απλώς μια στιγμιαία εκτόνωση του μίσους και του πάθους των Ελλήνων συνταγματαρχών και των εδώ φανατικών οργάνων τους εναντίον του νόμιμα εκλεγμένου ηγέτη της Κυπριακής Δημοκρατίας, Εθνάρχη Μακαρίου, ούτε και μια στιγμιαία σχιζοφρενική ψευδαισθηση ότι διά της καταλύσεως της δημοκρατίας και διά της δολοφονίας του Μακαρίου θα φθάναμε στην ένωση.

Και οι Έλληνες συνταγματάρχες και τα εν Κύπρω όργανά τους ήταν ενήμεροι των διαρκών και μακρών δεινών στα οποία θα εσύρετο ο ελληνισμός όχι μόνο της Κύπρου αλλά και ολόκληρης της Ελλάδας, από τη στιγμή που θα πετύγχαναν τα σατανικά τους σχέδια. Οι άφρονες έχουν πάντοτε το άλλοθι της αφροσύνης τους.

Οι δικτάτορες των Αθηνών και η ΕΟΚΑ Β' δεν έχουν αυτό το άλλοθι. Και ούτε η ιστορία θα τους απονεμίσει ποτέ αυτό το "εύσημον" της αφροσύνης και της μωρίας, που ίσως και αυτοί και κάποιοι άλλοι να επιδιώκουν.

Οι συνέπειες και τα αποτελέσματα εκείνης της εφιαλτικής και αντεθνικής πραξικοπηματικής ενέργειας εξακολούθησαν να καταθλίβουν και σήμερα τον ελληνισμό, να διατηρούν υπό την δαμόκλειον επεκτατική σπάθην της Τουρκίας την Κύπρο και να δημιουργούν άμεσους κινδύνους για την εθνική ανεξαρτησία και κυριαρχία της Ελλάδας.

Το προδοτικό πραξικόπημα της 15ης Ιουλίου 1974 άνοιξε τις πόρτες στον τουρκικό Αττίλα και έδωσε σάρκα και οστά στα προαιώνια όνειρά του: Η Τουρκία εισέβαλε στην Κύπρο, άρπαξε, λεηλάτησε, βίασε, προσφυγοποίησε και τουρκοποίησε τη μισή σχεδόν Κύπρο.

Κύριε Πρόεδρε, το πραξικόπημα της χούντας και η εισβολή της Τουρκίας δεν αποτέλεσαν απλώς ένα δίδυμο έγκλημα περιορισμένων χρονικών και τοπικών διαστάσεων. Το πραξικόπημα και η εισβολή άλλαξαν τον ρουό της ιστορίας, διαφοροποίησαν τα πολιτικοστρατιωτικά δεδομένα στην περιοχή, μετέβαλαν άρδην το ισοζύγιο δυνάμεων και δημιούργησαν εφιαλτικές προοπτικές για τον ελληνισμό της Κύπρου αλλά και για την ίδια την Ελλάδα.

Κατέστησαν την Κύπρο από δόρυ του ελληνισμού σε αχίλλειον πτέρναν του ελληνισμού. Κατέστησαν τον κυπριακό λαό όμηρο της Τουρκίας και το μέλλον αυτού του λαού και του τόπου, που άξιζε πολύ καλύτερης τύχης, ζοφερό και άδηλο. Κατέστη ακόμη η Ελλάδα, ως συνέπεια του δίδυμου εγκλήματος, πλέον ευπρόσβλητη στις τουρκικές επεκτατικές απειλές και εθνικά εδάφη στο Αιγαίο, όπως πρόσφατα συνέβηκε στα Ίμια και στη Γαύδο, στη Θράκη και αλλού, κινδυνεύουν, αν δεν επιδειχθεί η απαιτούμενη σφροσύνη και αν δεν υπάρξει έγκαιρη προετοιμασία αντίδρασης προς τα τουρκικά σχέδια.

Υπήρξε κυριολεκτικά το πραξικόπημα της χούντας και η τουρκική εισβολή και κατοχή πραγματική θεομηνία για τον ελληνισμό, οι διαστάσεις της οποίας ακόμη και σήμερα πιθανόν να μη συνειδητοποιούνται και οι επιπτώσεις της να μην έχουν ολοκληρωθεί.

Κύριε Πρόεδρε, στο πολιτικό μας πρόβλημα η τουρκική αδιαλλαξία και τα επεκτατικά σχέδια της Τουρκίας συνιστούν από την ημέρα της εισβολής και για είκοσι δύο τώρα χρόνια το μέγα και κύριο εμπόδιο προώθησης λύσης του Κυπριακού. Αυτή όμως η αρνητική πραγματικότητα κανένα δικαίωμα δε δίδει σ' εμάς να οχυρωνόμαστε πίσω από την αδιαλλαξία της Τουρκίας ή πίσω ακόμη από την ανοχή των ξένων, για να πράττουμε ελάχιστα για την προώθηση λύσης του πολιτικού μας προβλήματος.

Η Άγκυρα δε βιάζεται για λύση και δεν έχει κανένα λόγο να κάμνει οτιδήποτε για να προωθήσει λύση. Για την Τουρκία το Κυπριακό είναι ήδη λυμένο και αφήνεται στο χρόνο η μονιμοποίηση και η νομιμοποίηση των κατοχικών κεκτημένων. Αυτοί που πρέπει να βιαστούν, αυτοί που πρέπει να κάνουν πολλά, για να τερματισθεί το αδιέξοδο και να προωθηθεί λύση, είμαστε εμείς.

Η πορεία προς την Ευρώπη, που ομόφωνα υποστηρίζουμε, κάνει αυτή την ανάγκη ακόμα πιο επιτακτική και επείγουσα. Οι συνέπειες της εδραίωσης της διαίρεσης είναι εφιαλτικές για τους Έλληνες και τους Τούρκους της Κύπρου, για την πατρίδα μας γενικότερα.

Ο ίδιος ο Πρόεδρος Κληρίδης, συλλαμβάνοντας ορθά τις καταστροφικές συνέπειες της εδραίωσης της διχοτόμησης, προειδοποιεί στον τέταρτο τόμο της "Κατάθεσης" του:

"Μερικοί ονειρεύονται οράματα φεύτικα και υποστηρίζουν την ιδέα πως με τον εξοπλισμό μας θα μπορέσουμε να μεταβάλουμε την ισορροπία δυνάμεων υπέρ μας. Εξάλλου, άλλοι ισχυρίζονται πως οι διαφορές είναι τόσο μεγάλες σε βάρος μας, που δεν πρέπει να προσπαθήσουμε στο παρόν για λύση, αλλά ότι πρέπει να αφήσουμε τα πράγματα ως έχουν με την ελπίδα μελλοντικής μεταβολής των συγκυριών υπέρ των δικών μας θέσεων. Αλλά αυτοί, προφανώς, προτιμούν να αγνοούν την πραγματικότητα, δηλαδή το ότι μια ντε φάκτο κατάσταση που παραμένει για χρόνια οδηγεί αναπόφευκτα σε διεθνή αναγνώριση και στην περιπτωση της Κύπρου σε διχοτόμηση".

Το Κίνημα Ελευθέρων Δημοκρατών συμφωνεί απόλυτα με τις διαπιστώσεις που τότε έκανε ο νυν Πρόεδρος της Δημοκρατίας και καλεί σε δράση, σε ανάληψη πρωτοβουλιών, σε χάραξη πολιτικής, για να λυθεί το Κυπριακό και να μην προκύψουν όσα ο Πρόεδρος Κληρίδης ορθώς εκτιμούσε ότι θα προέκυπταν από τη στασιμότητα.

Κύριε Πρόεδρε, σήμερα, είκοσι δύο χρόνια μετά το δίδυμο έγκλημα, το Κίνημα Ελευθέρων Δημοκρατών αναθεματίζει όσους συνήγγησαν στην κατάλυση της δημοκρατίας και αποτίει φόρο τιμής στον Εθνάρχη Μακάριο και σε όσους έπεσαν υπερασπιζόμενοι τη δημοκρατία. Τιμούμε όσους υπέφεραν και όσους έπεσαν στα χέρια των πραξικοπηματιών.

Οι τραγικές συνθήκες που περνά η Κύπρος μπορεί να μην επιτρέπουν τη δίκαιη τιμωρία όσων συνέβαλαν στην καταστροφή του τόπου. Αλλά ταυτόχρονα δε δικαιολογούν δικαίωση και επιβράβευση όλων εκείνων που άνοιξαν το δρόμο και συνήγγησαν στην κατάλυση της δημοκρατίας. Αυτή η τακτική αποτελεί πρόκληση προς τη δημοκρατία, συνιστά παραχάραξη της ιστορίας και επικίνδυνη τακτική ενθάρρυνσης των εχθρών της δημοκρατίας.

Το Κίνημα Ελευθέρων Δημοκρατών ζητεί την πλήρη εμπέδωση της δημοκρατίας και των θέσεων της και την ανάληψη γενναίων πρωτοβουλιών για ενίσχυση της ενότητας. Καταδικάζει τη βάρβαρη τουρκική εισβολή και τη συνεχιζόμενη κατοχή, αποτίει φόρο τιμής σε όσους έπεσαν αγωνιζόμενοι κατά του τουρκικού Αττίλα και απευθύνει μήνυμα εγκαρτέρησης και υποστήριξης προς τα θύματα της εισβολής και της κατοχής και ιδιαίτερα προς τους συγγενείς των αγνοουμένων, τους εγκλωβισμένους, τους πρόσφυγές μας.

Παράλληλα, τονίζουμε ότι τα τετελεσμένα της βίας και της κατοχής δεν μπορεί να γίνουν αποδεκτά και υπογραμμίζουμε την ανάγκη ανάληψης πρωτοβουλιών και χάραξης συγκροτημένης πολιτικής, για να τερατισθεί το αδιέξοδο και να προωθηθεί δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού.

Τα δεδομένα είναι αρνητικά αλλά όχι εκ προοιμίου μη ανατρέψιμα. Μη ανατρέψιμα θα τα καταστήσει μόνο η δική μας απραξία και η δική μας άρνηση καταβολής μεθοδευμένων πολιτικών προσπαθειών για άρση του αδιέξοδου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η δεσποινίς Κληρίδου.

Κ. ΚΛΗΡΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νιώθω την ανάγκη να πω δυο λόγια, για να υπερασπίσω είκοσι δύο άτομα που έχουν κατηγορηθεί ότι είναι πραξικοπηματίες σ' αυτή την αίθουσα. Νομίζω πως αναγνωρίζουν όλοι ότι μιλούμε για τα είκοσι δύο παιδιά που σκοτώθηκαν στο Προεδρικό Μέγαρο κατά την επίθεση που έγινε εναντίον του Προεδρικού Μεγάρου.

Προσωπικά, και μιλώ προσωπικά, νιώθω ότι είναι μεγάλη αδικία να χαρακτηρίζονται αυτά τα άτομα πραξικοπηματίες, όπως τα χαρακτήρισε ο Γενικός Γραμμα-

τέας του ΑΚΕΛ στην ομιλία του, και θέλω να πω ότι αντιλαμβάνομαι ότι όλοι οι αρχηγοί των πολιτικών κομμάτων έχουν παραδεχθεί ιδιαίτερος ότι αυτά τα παιδιά δεν είχαν καμιά ευθύνη που βρισκόνταν εκεί εκτελούσαν διαταγές.

Και νομίζω ότι είναι καιρός να πάψει αυτή η υποκρισία και να έχουμε το θάρρος να λέμε δημοσίως αυτά που λέμε μεταξύ μας. Νομίζω ότι ο κυπριακός λαός ωρίμασε και δε χρειάζεται πλέον εξιλαστήρια θύματα, για να εντοπίσουμε αλλού τις ευθύνες όλων μας. Αυτό ήθελα να πω εις μνήμην αυτών των είκοσι δύο ατόμων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Παρ' όλον ότι δε θέλω να εμπλακώ στο ειδικό θέμα, διότι μπορεί να εξεταστεί, να μου επιτραπεί να πω ότι ήταν πολύ άστοχη η παρέμβαση αυτή την ειδική μέρα. Το θέμα μπορούσε να πάει σε μια Επιτροπή και, αν αυτή η Επιτροπή μπορούσε να βρει στοιχεία ότι πράγματι τα παιδιά αυτά ήταν υπό οποιεσδήποτε διαταγές, κανένας δε ζητά ... Δεν κυνηγούμε μάγισσες. Όμως αυτή την ημέρα, που καταδικάζουμε το πραξικόπημα, δεν ήταν η κατάλληλη ευκαιρία να γίνει αναφορά σ' αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστόφιας.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι καμιά Επιτροπή δε χρειάζεται. Και θέλω να δηλώσω με όλο το σεβασμό ότι κατ' ιδίαν σε κανέναν, εγώ τουλάχιστον προσωπικά, δεν είπα τίποτε. Εδώ ή διαχωρίζουμε εκείνους που είτε με διαταγές είτε άλλως πως πήραν τα όπλα, για να καταλύσουν τη δημοκρατία, και δολοφόνησαν αθώους ανθρώπους και απλώς δεν κατάφεραν να δολοφονήσουν και το Μακάριο και τη δημοκρατία μαζί, ή τα μασάμε.

Εγώ δεν αποδίδω πολιτικές ευθύνες στα οποιαδήποτε παιδιά. Αποδίδω πολιτικές ευθύνες σε εκείνους ακριβώς τους πολιτικούς ταγούς, τα κόμματα και τους κυβερνώντες οι οποίοι, ακριβώς στο όνομα κάποιων παιδιών, θέλουν να εξισώσουν τους ανθρώπους οι οποίοι άδραξαν το όπλο, για να υπερασπιστούν το Μακάριο, με το πραξικόπημα και εκείνους που έδιναν τις διαταγές. Εδώ είναι η ουσία. Και ακριβώς είναι πολύ ατυχής η στιγμή για να εγερθεί από οποιοδήποτε συνάδελφο ή συναδέλφισσα το θέμα, τάχατες στο όνομα συναισθηματικών παραμέτρων, και να μας κάνει μάθημα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα δώσω συνέχεια στη συζήτηση, αλλά θα υιοθετήσω την εισήγηση του κ. Λυσσαρίδη αυτό το θέμα να μη συζητηθεί περισσότερο εδώ. Πιστεύω ότι πιο νηφάλια αξίζει τον κόπο να δούμε πώς σκοτώθηκαν οι είκοσι δυο αυτοί στρατιώτες που κατατάχθηκαν στην Εθνική Φρουρά και η πολιτεία έχει κάποιες ευθύνες. Και, αν θέλουμε να αντιμετωπίσουμε τα γεγονότα και τις δικές μας ευθύνες κατάματα, πρέπει αυτή τη διάσταση να τη δούμε μέσα σ' αυτή τη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε ...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε ...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Υπάρχει θέμα διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ναι, ήθελα να εγείρω θέμα διαδικασίας: Η Βουλή συνεκλήθη για έναν ειδικό σκοπό και δεν πρέπει να συνεχιστεί αυτή η συζήτηση.

Ήθελα να πω προς τη συνάδελφο ότι δεν είναι και οι είκοσι δυο στο Προεδρικό Μέγαρο που έχουν σκοτωθεί. Τουλάχιστον εγώ ξέρω έναν που εκ δικαστηρίου αποδείχθηκε ότι ως εθελοντής έσπευσε μήπως χάσει την τιμή να σκοτώσει τον Μακάριο. Και η θέση η δική μας -που υπήρξε όταν ηγήρθη το θέμα- είναι: Ας ελέγξει η Εθνική Φρουρά ποιοι από τους είκοσι δυο ήταν σε διατεταγμένη υπηρεσία και ποιοι δεν ήταν και, δεύτερο, ας ελέγξει αυτή η Βουλή αν δεν είναι δικαίωμα στρατιώτη να αρνηθεί να συμμορφωθεί με έκδηλα παράνομη διαταγή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Επειδή ακριβώς μπορεί να μείνουν λανθασμένες εντυπώσεις, εγώ συμφωνώ με αυτή την άποψη. Ελέγχθη ότι και δημοκρατικά παιδιά έτυχε να βρεθούν σε τανκς και το δέχομαι. Αλλά εγώ συμφωνώ με αυτή την παρατήρηση. Πρώτο, δεν μπορούμε να γενικεύουμε. Συμφωνώ με τον κ. Χριστόφια ότι αυτό ίσως να αποτελεί μια προσχηματική προσπάθεια να εξιλεωθούν οι πάντες και συμφωνώ και με τον κ. Παπαδόπουλο να εξεταστεί ακόμα και για τους δημοκρατικούς αν ήταν δικαιολογητικό ή όχι. Γι' αυτό είπα ότι δεν είναι η ώρα γι' αυτή τη συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ο κ. Μάτσης.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να συνηγορήσω ότι η επετειακή αυτή ημέρα με τις ομιλίες των αρχηγών των κομμάτων δε θα πρέπει να προσλάβει άλλη διάσταση μιας άλλης σοβαρής πτυχής των τραγικών γεγονότων του 1974, αλλά θα υποστηρίξω το σχηματισμό ή την εξέταση αυτού του θέματος από ειδική Επιτροπή ή, αν θέλετε, και από τους αρχηγούς των κομμάτων, γιατί πρέπει να εξεταστεί το θέμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν μου επιτρέπετε, ένα μικρό σχόλιο.

Η σημερινή επέτειος, η σημερινή συνεδρία σκοπό είχε να τιμήσουμε εκείνους που υπερασπίστηκαν τη δημοκρατία και την ελευθερία. Αν υπάρχει οποιαδήποτε άλλη πτυχή του θέματος, να τη δούμε σε άλλο στάδιο ενδεχομένως ανταλλάσσοντας σε κάποιο βαθμό απόψεις με τους ηγέτες των κομμάτων και στη συνέχεια να δούμε τι πρέπει να γίνει.

Με αυτά κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξης: 12.29 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων με αλφαβητική σειρά:

Αγαπίου Γιαννάκης	Μαυροκορδάτος Χρίστος
Αντωνίου Αβραάμ	Μιχαηλίδης Θάσος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μουσιούττας Νίκος
Βασιλείου Γεώργιος	Μούσκος Ανδρέας
Γερασίμου Στέλιος	Νεοφύτου Αβέρωφ
Γεωργίου Αριστοφάνης	Ομήρου Γιαννάκης
Γιάγκου Κίκης	Παντελίδου Κατερίνα
Δημητρίου Παναγιώτης	Παπαδόπουλος Τάσος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παπακώστας Κώστας
Ηλιάδης Δημήτρης	Παρισινός Ανδρέας
Θεοδώρου Δώρος	Πιττοκοπίτης Νίκος
Θωμά Γιαννάκης	Προδρόμου Πρόδρομος
Ιωαννίδης Ουράνιος	Σαμμούτας Ευάγγελος
Καζαμίας Κίκης	Στυλιανού Στέλιος
Καράς Αντώνης	Συλλούρης Δημήτρης
Κατσουρίδης Νίκος	Τυρίμος Κυριάκος
Κιττής Στάθης	Χάσιος Σωκράτης
Κλεάνθους Νίκος	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κληρίδου Καίτη	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κοντίδης Δημήτρης	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Λιλλήκας Γεώργιος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Λυσσαρίδης Βάσος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Μακρίδης Ισίδωρος	Χρίστου Ανδρέας
Ματσάκης Μάριος	Χριστόφιας Δημήτρης
Μάτσης Ιωάννης	Χριστοφόρου Λευτέρης

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός
Μαντοβάνη Μπενίτο
Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Ομιλίες και σύντομη συζήτηση (Πρόεδρος, Ι. Μάτσης, Δ. Χριστόφιας, Τ. Παπαδόπουλος, Β. Λυσσαρίδης, Γ. Βασιλείου, Κ. Κληρίδου, Δ. Συλλούρης) για το θέμα "Οι μαύρες επέτειοι του πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής".

Τιμή: 75σ